

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ
ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐ

ՀՐԱՄԱՆ

No 167

«30» ապրիլի 2021

2021-2022 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՈՒՄ ՀՀ ՏԱՎՈՒՇԻ ՄԱՐԶԻ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ՓՈՐՁԱՐԿԵԼՈՒ ՆՊԱՏԱԿՈՎ
«ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒՆԵՐ» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ ՓՈՐՁՆԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉԸ ԵՎ
ԾՐԱԳՐԵՐԸ (2-12-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐ) ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով՝

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ

1. 2021-2022 ուսումնական տարում ՀՀ Տավուշի մարզի հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում փորձարկելու նպատակով հաստատել «Օտար լեզուներ» ուսումնական բնագավառի փորձնական չափորոշիչը և ծրագրերը (2-12-րդ դասարաններ)՝ համաձայն հավելվածի:

Վ. ԴՈՒՄԱՆՅԱՆ

/պաշտոնակատար/

X
 ԿԱՀՐԱՍ ԴՈՒՄԱՆՅԱՆ
 Signed by: DUMANYAN VAHRAM 1909620211
 30.04.2021

Հավելված

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի
2021 թվականի ապրիլի -ի N հրամանի

«ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒՆԵՐ» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ
ՓՈՐՁՆԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ ԵՎ ԾՐԱԳՐԵՐ
(2-12-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐ)

«ՕՏԱՐ ԼԵՁՈՒՆԵՐ» ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ 2-12-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ

1. ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆ՝ ԸՍՏ ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐԻ

Տարրական դպրոցում «Օտար լեզուներ» բնագավառի ուսուցման նպատակն է՝

- Առնվազն երկու օտար լեզվից լեզվական գիտելիքների կիրառման և հաղորդակցման հմտությունների և կարողունակությունների ձևավորումը,
- Գրագետ, կապակցված գրավոր և բանավոր պարզ խոսք կազմելու, կարդալու, հասկանալու, վերարտադրելու հմտությունների ձևավորումը,
- Սեփական մտքերի, զգացմունքների, կարիքների և ցանկությունների մասին արտահայտվելու կարողությունների ձևավորումը,
- Սովորողների՝ տարբեր ձևաչափերով արդյունավետ համագործակցելու և հաղորդակցվելու կարողությունների ձևավորումը,
- Սովորողների՝ տրամաբանական, ստեղծագործական և քննական մտածողության պարզ հմտությունների և կարողությունների ձևավորումը,
- Այլ ազգերի, ավանդույթների, արժեքների նկատմամբ հետաքրքրության և հարգանքի ձևավորումը:

Հիմնական (միջին) դպրոցում «Օտար լեզուներ» բնագավառի ուսուցման նպատակն է՝

- ԼԻԵՇ-ի B1 մակարդակին համապատասխան, օտար լեզվով հաղորդակցական կարողությունների զարգացումը,
- Կրթական տվյալ մակարդակին, թեմային և հաղորդակցական իրադրությանը համապատասխան լեզվական գիտելիքի (բառապաշար, քերականություն, ուղղագրություն, արտասանություն) զարգացումը,
- Սովորողի առաջընթացի ինքնագնահատման հմտությունների զարգացումը՝ համեմատելով իր գիտելիքը և կարողությունները տարբեր փուլերում,
- Նախկին ձեռքբերումների և սեփական սխալների հիման վրա սովորելու կարողությունների զարգացումը,
- Սովորողի՝ հասարակության մշակութային և լեզվական բազմազանությունը գիտակցելու և արժևորելու կարողությունների զարգացումը,
- Քաղաքացիական գիտակցություն դրսևորելու կարողությունների և հմտությունների զարգացումը,
- Սովորողների մոտ ազգային և համաշխարհային մշակույթների հանդեպ հետաքրքրության սերմանումը:

Միջնակարգ (ավագ) դպրոցում «Օտար լեզուներ» բնագավառի ուսուցման նպատակն է՝

- Ժամանակակից բազմալեզու և բազմամշակույթ աշխարհում հաղորդակցվելու և գործելու ունակ, տարբեր լեզուների տիրապետող անձի ձևավորումը,
- ԼԻԵՇ-ի առնվազն B1 կամ B2 մակարդակի օտար լեզվով հաղորդակցական կարողությունների զարգացումը,
- Ընդարձակ զեկուցումներ, դասախոսություններ հասկանալու, փաստարկների բարդ շղթային հետևելու կարողունակության զարգացումը,
- Ժամանակակից խնդիրների վերաբերյալ հողվածներ և գրավոր զեկուցումներ ընթերցելու և հասկանալու կարողունակության զարգացումը,
- Լեզուն կրողների հետ բավականին սահուն, հանպատրաստից, քննականորեն և հիմնավորված գրավոր և բանավոր հաղորդակցվելու կարողունակության զարգացումը,
- Օտար լեզվով հաղորդակցումը որպես աշխարհճանաչման, ինքնաճանաչման և այլ մշակույթների ճանաչման հիմնական գրավականի ընկալման սերմանումը,
- Օտար լեզվի դասերի ընթացքում ժողովրդավարական մշակույթի կարողունակությունների զարգացումը:

2. ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Հանրակրթության առարկայական չափորոշիչների և ծրագրերի բարեփոխման շրջանակում «Օտար լեզուներ» բնագավառը ներկայանում է մի շարք եվրոպական և ասիական, այդ թվում՝ տարածաշրջանի լեզուներով: Օրինակելի ծրագրում ընդգրկված է անգլերենի, գերմաներենի, ֆրանսերենի և ռուսերենի լեզվանյութը, սակայն առաջարկվող ծրագրային շրջանակը կիրառելի է նաև այլ լեզուների ուսուցման համար: Հանրակրթության պետական չափորոշչով առնվազն երկուսի ուսուցումը պարտադիր պահանջ է: Հանրակրթական դպրոցներում երրորդ օտար լեզվի ուսուցումը կարգավորվում է ԿԳՄՍ նախարարի հրամանով: «Օտար լեզուներ» բնագավառը և այն ներկայացնող առարկաները միտված են աշակերտների շրջանում բազմալեզվության և միջմշակույթային իրազեկության զարգացմանը: Բնագավառը շեշտադրում է աշակերտի՝ բազմալեզու հաղորդակցության ժամանակ ակտիվ սոցիալական դերակատար լինելը, որտեղ օտար լեզուներով հաղորդակցությունն օգնում է ուսումնառողին զարգացնել իր կոգնիտիվ (ճանաչողական) կարողությունները, ինչպես նաև ճանաչել աշխարհը և այլ մշակույթներ, ներկայացնել իր մշակույթը այլ լեզուներով, հանդես գալ որպես ստեղծագործ և քննական մտածողությամբ օժտված անհատ, համագործակցել անձնական, խմբային, համայնքային և հասարակական հնչեղության հարցերի լուծման նպատակով:

Ընդհանուր առմամբ, օտար լեզուների դասավանդման նպատակն է ձևավորել տարբեր լեզուների տիրապետող անձ, որն ունակ է հաղորդակցվել և գործել ժամանակակից բազմալեզու և բազմամշակույթ աշխարհում:

Օտար լեզուների դասավանդման **նպատակին հասնելու ուղիներն** են՝

- Լեզվական գիտելիքների փոխանցումը և ձևավորումը,
- Յուրացված լեզվական գիտելիքների կիրառման և հաղորդակցման հմտությունների ու կարողունակությունների ձևավորումը,
- Օտար լեզվով հաղորդակցվելու և կոգնիտիվ (ճանաչողական) կարողությունների զարգացման համար նպաստավոր միջավայրի ստեղծումը,

- Քննական մտածողության, հետազոտականության և հիմնավորված դատողունակության զարգացումը,
- Ինքնուրույն ուսումնառության և ինքնազարգացման կարողությունների խթանումը,
- Միջմշակութային իրազեկության և բազմազանության նկատմամբ հարգալից վերաբերմունքի խրախուսումը,
- Ուսումնառողների նորարարական, ստեղծարար և համագործակցային կարողությունների զարգացումը:

Օտար լեզուներ բնագավառի դասընթացները նպատակաուղղված են Հանրակրթության պետական չափորոշյով սահմանված հետևյալ կարողունակությունների ձևավորմանը՝

1. Լեզվական գրագիտություն և կարողունակություն,
2. Սովորել սովորելու կարողունակություն,
3. Ինքնաճանաչողական և սոցիալական կարողունակություն,
4. Ժողովրդավարական և քաղաքացիական կարողունակություն,
5. Թվային և մեդիա կարողունակություն,
6. Մշակութային կարողունակություն,
7. Մաթեմատիկական և գիտատեխնիկական կարողունակություն,
8. Տնտեսական կարողունակություն:

Օտար լեզուներ բնագավառի դասընթացները դասավանդվում են 2 – 12 դասարաններում՝ ընդգրկելով հանրակրթության բոլոր երեք աստիճանները, ընդ որում ռուսաց լեզվի դասավանդումը պարտադիր իրականացվում է 2-րդ դասարանից, իսկ երկրորդ օտար լեզուն՝ 2-րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակից:

«Օտար լեզուներ» բնագավառի դասընթացների միջոցով սովորողի վերաբերմունքի, արժեքների, դիրքորոշման ձևավորումն ու զարգացումը, ըստ դպրոցի աստիճանների, ուղղակի հիմնված է Հանրակրթության պետական չափորոշյով սահմանված և վերոնշյալ ութ կարողունակություններին միտված ակնկալվող վերջնարդյունքների վրա: Մնացած վերջնարդյունքներին «Օտար լեզուներ» բնագավառի դասընթացներն առնչվում են անուղղակիորեն կամ չեն առնչվում: Փաստաթղին կից Հավելվածում թավ շեղատառերով նշված են այն վերջնարդյունքները, որոնց ձեռքբերմանը նպաստում են «Օտար լեզուներ» բնագավառի դասընթացները:

3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

3.1. Հանրակրթական տարրական ծրագրի «Օտար լեզուներ» բնագավառի վերջնարդյունքները

Հաղորդակցություն						
Աստիճան	Ունկնդրում / Ընկալում	Ընթերցան ություն	Մենախոսություն	Գրավոր խոսք	Փոխներգործություն	Լեզվանյութի կիրառում

Տարրական	1. Լսել և հասկանալ իրեն ծանոթ առօրյա թեմաներով հնչող շատ պարզ, հստակ և դանդաղ խոսքը:	1. Կարդալ և ընկալել իրեն ծանոթ առօրյա թեմաներով շատ պարզ տեքստի հաղորդած տեղեկությունները և հիմնական բովանդակությունը:	1. Համառոտ նկարագրել իրեն, իր շրջապատը, իր առօրյան:	1. Շարադրել շատ պարզ համառոտ տեքստ իր, իր շրջապատի, առօրյայի մասին: 2. Լրացնել պարզ տեղեկություններ պահանջող ձևաթուղթ:	1. Սկսել երկխոսություն իրեն ծանոթ թեմայով՝ արձագանքելով իրեն ուղղված հարցերին: 2. Արտահայտել համաձայնություն կամ անհամաձայնություն՝ տալով պարզ պատասխաններ կամ խնդրելով հստակեցումներ: 3. Խոսակցին տալ պարզ հարցեր իրեն շատ ծանոթ թեմաների շուրջ:	1. Կիրառել տվյալ մակարդակին, թեմային և հաղորդակցական իրադրությանը համապատասխան լեզվական գիտելիք:
-----------------	--	--	---	---	---	--

Աստիճան	Ունկնդրում / Ընկալում	Ընթերցանություն	Մենախոսություն	Գրավոր խոսք	Փոխներգործություն	Լեզվանյութի կիրառում
----------------	------------------------------	------------------------	-----------------------	--------------------	--------------------------	-----------------------------

Հիմնական	1. Լսել և հասկանալ ծանոթ թեմաներով իր շուրջը ծավալվող քննարկման և հեռուստամեդիա հաղորդումների ընդհանուր բովանդակությունը և հիմնական կետերը, երբ խոսքը բավականին դանդաղ է	1. Կարդալ և հասկանալ ծանոթ թեմաներին առնչվող ստանդարտ /գրական լեզվով տարբեր տեքստերի ընդհանուր բովանդակությունը, գլխավոր փաստերը, դեպքերի զարգացումը, հեղինակի փաստարկն	1. Նկարագրել իր ունեցած փորձը, զգացմունքները, ապագա ծրագրերը: 2. Նկարագրել որևէ իրադարձություն: 3. Համառոտ վերարտադրել գրքի, ֆիլմի,	1. Կազմել կարճ տեղեկատվական, նկարագրական, վերլուծական տեքստեր իր փորձի, առօրյա կամ հանրային իրադարձությունների մասին՝ ներառելով փաստացի տեղեկություններ,	1. Հաղորդակցվել բազմապիսի թեմաներով՝ քննարկելով գոյություն ունեցող խնդիրը և առաջարկելով լուծման տարբերակներ: 2. Վարել նամակագրություն թղթային կամ էլեկտրոնային ձևաչափով՝ արտահայտելով իր մտքերն ու վերաբերմունքը տարբեր	1. Կիրառել տվյալ մակարդակին, թեմային և հաղորդակցական իրադրությանը համապատասխան լեզվական գիտելիք:
-----------------	--	---	---	--	--	--

	և հստակ:	Երը և տեսակետը:	տեսանյութի և այլն հիմնական բովանդակությունը և արձագանքել դրան: 4. Հակիրճ ներկայացնել իր կարծիքը և հիմնավորել այն:	փաստարկներ, կարծիքի հիմնավորումներ: 2. Գրել պաշտոնական/ոչ-պաշտոնական նամակ թղթային և էլեկտրոնային ձևաչափերով:	հասարակական և մշակութային թեմաների շուրջ:	
Աստիճան	Ունկնդրում / Ընկալում	Ընթերցանություն	Մենախոսություն	Գրավոր խոսք	Փոխներգործություն	Լեզվանյութի կիրառում
Միջնակարգ	1. Լսել և հասկանալ տարբեր թեմաներով լեզվակիրների (աուֆենտիկ), տարբեր ժանրերի, ծավալուն, ստանդարտ լեզվով/գրական խոսքի հիմնական բովանդակությունը, խոսողի տեսակետը, փաստարկները և վերաբերմունքը:	1. Կարդալ և հասկանալ տարբեր ժանրերի (այդ թվում՝ գրական ժանրի) աուֆենտիկ տեքստերի (այդ թվում՝ հասարակա ն արդի խնդիրների մասին) ընդհանուր բովանդակությունը, գլխավոր փաստերը, դեպքերի տրամաբանական զարգացում	1. Հստակ և մանրամասն ներկայացնել իր կարծիքն ու դիրքորոշումը հասարակա ն նշանակության արդի թեմաների վերաբերյալ: 2. Բացատրել խնդիրների լուծման հնարավոր տարբերակների	1. Շարադրել տարբեր, այդ թվում՝ հանրային նշանակության թեմաներով համակարգված, գրագետ, փաստարկային տեքստ՝ համադրելով և գնահատելով տարբեր աղբյուրներից քաղած	1. Հանպատրաստից և սահուն հաղորդակցվել տարբեր իրադրություններում՝ գործածելով համապատասխան լեզվական միջոցներ: 2. Հանդես գալ որպես քննարկման և/կամ բանավեճի կողմ՝ գնահատելով որևէ դեպքի, իրադարձության, երևույթի մասին այլոց տեսակետները և	1. Կիրառել տվյալ մակարդակին, թեմային և հաղորդակցական իրադրությանը համապատասխան լեզվական գիտելիք (բառապաշար, քերականություն, ուղղգրություն, արտասանություն):

		ը, փաստարկն երը՝ ճանաչելով հեղինակի դիրքորոշու մը:	առավելությ ուններն ու թերությունն երը:	տեղեկությ ուններն ու փաստարկ ները:	հիմնավորելով սեփականը:	
--	--	--	---	---	---------------------------	--

Մշակույթ				
Աստիճան	Արժեքներ	Վերաբերմունք	Նորմեր/Կանոններ	Հետաքրքրություններ/Նախասիրություններ
Տարրական	Ճանաչել ազգային և ուսուցանվող լեզվի մշակույթների մի շարք տարրեր, դրանց դրսևորումներն առօրյա կյանքում և դրսևորել հանդուրժողականություն:	Ցուցաբերել հարգալից, հոգատար և պատասխանատու վերաբերմունք այլ ազգությունների, նրանց մշակույթների, իր շրջապատի մարդկանց, առարկաների և շրջակա միջավայրի նկատմամբ:	1. Իմանալ տանը, դպրոցում և այլ հասարակական վայրերում վարքի տարրական կանոնները 2. Ճանաչել առողջ ապրելակերպի սկզբունքները և հետևել դրանց:	1. Ճանաչել սեփական և այլոց նախասիրություններն ու հետաքրքրությունները:
Աստիճան	Արժեքներ	Վերաբերմունք	Նորմեր/Կանոններ	Հետաքրքրություններ/Նախասիրություններ
Հիմնական	1. Ճանաչել ազգային և համաշխարհային մշակութային բազմազանությունը, ժառանգությունը և արժեքները: 2. Գիտակցել բազմալեզու կրթության դերը՝ որպես գլոբալ աշխատաշուկայում հաջողության գրավական: 3. Կարևորել համակեցության նախապայման հանդիսացող արժեքները (ընկերասիրություն, հանդուրժողականու	1. Դրսևորել պատասխանատու և հոգատար վերաբերմունք մշակութային ժառանգության հանդեպ: 2. Դրսևորել պատասխանատու քաղաքացիական վերաբերմունք՝ ճանաչելով իր իրավունքներն ու պարտականությունները որպես հասարակության անդամ:	1. Ճանաչել համակեցության կանոնները և օրենքները և հետևել դրանց: 2. Ճանաչել անվտանգության կանոնները ըստ միջավայրի և գործել դրանց համապատասխան:	1. Ցուցաբերել հետաքրքրություն ազգային և համաշխարհային մշակույթների հանդեպ:

	թյուն, հարգանք, մարդու իրավունքներ, օրենքի գերակայություն, ժողովրդավարություն և այլն):			
Աստիճան	Արժեքներ	Վերաբերմունք	Նորմեր/Կանոններ	Հետաքրքրություններ/Նախասիրություններ
Միջնակարգ	1. Արժևորել համաշխարհային մշակույթի և միջմշակութային հաղորդակցության դերը մարդու և քաղաքակրթության զարգացման գործում:	1. Դրսևորել համաշխարհային մշակութային արժեքների հետ հաղորդակցվելու ձգտում, 2. Դրսևորել գիտակցական վերաբերմունք աշխատանքի նկատմամբ՝ որպես սոցիալական պատասխանատվություն և անհատի ինքնաճանաչման դրսևորում: 3. Կարևորել գիտությունը որպես աշխարհաճանաչողության ձև և գիտության զարգացումը որպես հասարակական առաջընթացի նախապայման:	1. Ճանաչել հասարակական կյանքի տարբեր ասպարեզներում, այդ թվում՝ լեզվական հաղորդակցության ոլորտում գործող տարբեր նորմերը և հետևել դրանց ըստ նշանակության:	1. Ցուցաբերել հետաքրքրություն համաշխարհային մշակույթի, գիտության, քաղաքակրթության , մասնագիտությունների հանդեպ:

Քննական և ստեղծարար միտք

Աստիճան	Միտք	Տրամաբանական կապեր	Վերլուծություն	Առաջընթաց
Տարրական	1. Ձևակերպել կապակցված միտք արտահայտող պարզ խոսք: 2. Բերել պարզ հիմնավորումներ: 3. Ընտրել, ստեղծել և կիրառել մտքերն արդյունավետ կերպով ներկայացնող տեսողական միջոցներ:	1. Շարադրել մտքերը տրամաբանական հաջորդականությամբ և փոխկապակցվածությամբ: 2. Հասկանալ պարզ խնդիրը՝ առաջարկելով դրա լուծման պարզ քայլաշար:	1. Դասակարգել շրջապատի իրերն ու երևույթները՝ ըստ դրանց հատկանիշների: 2. Համեմատալ իրերն ու երևույթները՝ ճանաչելով հատկանիշների նմանություններն ու տարբերությունները:	1. Հասկանալ դրված խնդիրը և լուծել այն ըստ հրահանգների: 2. Բերել լուծումների համար պարզ հիմնավորումներ:
Աստիճան	Միտք	Տրամաբանական կապեր	Վերլուծություն	Առաջընթաց
Հիմնական	1. Առաջարկել նորարական գաղափարներ և լուծումներ՝ հիմնվելով նախնական գիտելիքի վրա: 2. Դրսևորել ստեղծագործ մոտեցում իր տեսակետներն ու գաղափարներն արդյունավետ հաղորդակցելու և հիմնավորելու համար:	1. Կառուցել մտքերը տրամաբանական կուռ կառուցվածքով: 2. Բացատրել տարբեր իրավիճանների շուրջ, այդ թվում նաև սեփական որոշումների հիմքերը:	1. Համեմատել և համադրել տարբեր աղբյուրներից քաղված փաստերն ու տեղեկությունները: 2. Վերլուծել խնդիրների հիմնական պատճառները և դրանց հավանական հետևանքները: 3. Մեկնաբանել սեփական որոշումները՝ հղվելով նախապայմաններին :	1. Գնահատել իր՝ որպես սովորողի առաջընթացը՝ համեմատելով իր գիտելիքը և կարողությունները տարբեր փուլերում: 2. Կարևորել նախկին ձեռքբերումների և սեփական սխալների հիման վրա սովորելը:
Աստիճան	Միտք	Տրամաբանական կապեր	Վերլուծություն	Առաջընթաց

<p>Միջնակարգ</p>	<p>1. Արտահայտել իր տեսակետը՝ հիմնավորելով այն նախապես հավաքված փաստերով, բերելով օրինակներ սեփական կամ այլոց փորձից:</p> <p>2. Ձևակերպել նորարարական լուծումներ գոյություն ունեցող խնդիրների հաղթահարման համար,</p> <p>3. Ներկայացնել իր հղացած մտքերը, գաղափարները և լուծումները տարբեր ձևաչափերով:</p>	<p>1. Վեր հանել ուսումնասիրվող տեքստերում տրամաբանական կապերը՝ ճանաչելով հեղինակի մտադրությունը:</p> <p>2. Հիմնավորել իր մոտեցումներն ու ընտրությունը տարբեր աղբյուրներից քաղված տեղեկություններով, դրանց հիման վրա արված դատողություններով և եզրահանգումներով՝ կանխատեսելով իր առաջարկած գործողությունների հետևանքներն ու ազդեցությունը,</p> <p>3. Դասեր քաղել սխալներից և ձախողումներից՝ հիմնավորելով մոտեցումների փոփոխությունը:</p>	<p>1. Պլանավորել և իրականացել հետազոտություններ , վերլուծել հասանելի տեղեկույթը՝ ընդգծելով առավելություններն ու թերությունները, կատարել եզրահանգումներ:</p> <p>2. Վերլուծել տարածաշրջանային և գլոբալ արդի հիմնախնդիրները՝ արձագանքելով դրանց որպես իրազեկ, պատասխանատու և հայրենասեր քաղաքացի:</p> <p>3. Քննադատաբար վերլուծել մեդիան, տարբերակելով քարոզչության մանիպուլատիվ գործիքները և նպատակները:</p>	<p>1. Գիտակցել սեփական ուժերի ճիշտ գնահատման կարևորությունը ապագայում կանխատեսվող քայլերի համար:</p> <p>2. Վերլուծել ապագայի իր ծրագրերը, դրանց իրականացմանն ուղղված ձեռնարկվելիք քայլերը՝ գնահատելով իր ուժերն ու հնարավորությունները:</p>
-------------------------	---	---	--	---

Ինքնություն

Աստիճան	Անհատ	Ընտանիք	Համայնք	Հասարակություն
<p>Տարրական</p>	<p>1. Հանդես գալ որպես ինքնակազմակերպված անհատ:</p> <p>2. Ճանաչել իր անհատական զարգացման գործում նոր հետաքրքրությունների և շփումների կարևորությունը:</p>	<p>1. Դրսևորել հարգալից և հոգատար վերաբերմունք ընտանիքի անդամների նկատմամբ՝ օգնելով նրանց տնային գործերում:</p> <p>2. Խոսել քաղաքավարի ընտանիքի իր մեծ</p>	<p>Ճանաչել իր՝ համայնքի անդամ լինելու փաստը և համայնքի՝ իրեն առնչվող առօրյա խնդիրները:</p>	

		և տարեկից անդամների հետ:		
Աստիճան	Անհատ	Ընտանիք	Համայնք	Հասարակություն
Հիմնական	<p>1. Դրսևորել ինքնակառավարման ունակություններ ուսումնառության մեջ և միջանձնային շփումներում:</p> <p>2. Կայացնել ինքնուրույն որոշումներ՝ ճանաչելով սեփական հնարավորությունների սահմանները:</p>	<p>1. Կարևորել ընտանիքի, ընտանիքի անդամների և սեփական դերակատարությունը ընտանեկան բարօրության համար:</p> <p>2. Արժևորել հոգատար և հարգալից վերաբերմունքը ընտանիքի անդամների նկատմամբ:</p>	<p>1. Ճանաչել իր իրավունքներն ու պարտականությունները՝ համայնքում համակեցության կանոնների պահպանման համատեքստում:</p> <p>2. Ձեռնարկել գործուն քայլեր՝ իր համայնքի զարգացմանն աջակցելու ուղղությամբ:</p>	<p>1. Արժևորել հասարակության մշակութային և լեզվական բազմազանությունը:</p> <p>2. Դրսևորել քաղաքացիական գիտակցություն՝ որպես ժողովրդավարական հասարակության անդամ:</p>
Աստիճան	Անհատ	Ընտանիք	Համայնք	Հասարակություն
Միջնակարգ	<p>1. Ինքնուրույն պլանավորել և կատարել տարաբնույթ առաջադրանքներ:</p> <p>2. Համագործակցել թիմակիցների հետ՝ գիտակցելով համագործակցության առավելությունը:</p> <p>3. Կայացնել ապագա մասնագիտության ինքնուրույն, հիմնավորված ընտրություն:</p>	<p>Գիտակցել ընտանիքի դերը անձի զարգացման և հասարակության առաջընթացի համար:</p>	<p>1. Վերլուծել համայնքի արդի հիմնախնդիրները՝ արձագանքելով դրանց որպես իրազեկ, պատասխանատու և համայնքի զարգացմամբ շահագրգիռ քաղաքացի:</p> <p>2. Գործուն մասնակցություն ունենալ իր համայնքի զարգացման գործում՝ գիտակցելով իր դերն ու պատասխանատվությունը:</p>	<p>1. Ճանաչել հասարակության տարբեր խմբերի կամ անհատների միջև կոնֆլիկտների լուծման հնարավոր եղանակները:</p> <p>2. Դրսևորել բարձր քաղաքացիական գիտակցություն՝ որպես հասարակական և քաղաքական կյանքի լիարժեք մասնակից:</p>

	<p>4. Ընդլայնել սեփական ուսումնառության և փորձառության հնարավորությունները՝ դրսևորելով շարունակական ինքնազարգացման վարքագիծ:</p>			
--	--	--	--	--

4. ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ուսուցման համար հիմք են ընտրվել հետևյալ չորս հասկացությունները՝ *հաղորդակցություն, մշակույթ, քննական և ստեղծարար մտածողություն և ինքնություն*, որոնք այնուհետ տրոհվում են ենթահասկացությունների: Այսպիսով՝

- «Հաղորդակցություն» հասկացությունը տրոհվում է «Ունկնդրում/ընկալում», «Ընթերցանություն», «Մենախոսություն», «Գրավոր խոսք», «Փոխներգործություն», «Լեզվանյութի կիրառում» ենթահասկացությունների:
- «Մշակույթ» հասկացությունը տրոհվում է «Արժեքներ», «Վերաբերմունք», «Նորմեր/Կանոններ» և «Հետաքրքրություններ/Նախասիրություններ» ենթահասկացությունների:
- «Քննական և ստեղծարար մտածողություն» հասկացությունը տրոհվում է «Միտք», «Տրամաբանական կապեր», «Վերլուծություն», «Առաջընթաց» ենթահասկացությունների:
- «Ինքնություն» հասկացությունը տրոհվում է «Անհատ», «Ընտանիք», «Համայնք» և «Հասարակություն» ենթահասկացությունների:

Օտար լեզուներ ուսումնական բնագավառում նախատեսվում է կարողունակությունների աստիճանական և պարուրաձև զարգացում, որն արտահայտվում է ըստ դպրոցի մակարդակների ձևակերպված չափորոշչային վերջնարդյունքներում:

Տարրական դպրոցում Օտար լեզուներ ուսումնական բնագավառի երկու պարտադիր դասընթացների նպատակն է ուսումնառողների մոտ զարգացնել Լեզուների իմացության եվրոպական շրջանակի (այսուհետ՝ ԼԻԵՇ) **A1** մակարդակի լեզվական կարողունակություններ:

Հիմնական դպրոցում Օտար լեզուներ բնագավառի երկու պարտադիր դասընթացների նպատակն է ուսումնառողների մոտ զարգացնել ԼԻԵՇ-ի **B1** մակարդակի լեզվական կարողունակություններ: Ընդ որում, հարկ է նկատի առնել, որ 6-րդ դասարանի ավարտին ուսումնառողները պետք է ունենան **A2** մակարդակի լեզվական կարողունակություն:

Միջնակարգ դպրոցում Օտար լեզուներ բնագավառից սահմանվում է երկու պարտադիր դասընթաց, որոնցից մեկի նպատակն է ուսումնառողների մոտ զարգացնել ԼԻԵՇ-ի **B2** մակարդակի լեզվական կարողունակություններ, իսկ մյուսինը՝ առնվազն **B1** մակարդակի լեզվական կարողունակություններ: Առաջարկվող ուսումնական ծրագրով առաջնորդվելու դեպքում

միջնակարգ դպրոցի յուրաքանչյուր դասարանի համար ներկայացված վեց մոդուլից խորհուրդ է տրվում ընտրել երեքը՝ ըստ ուսումնառողների մասնագիտական կողմնորոշման և հետաքրքրությունների: **B1** մակարդակով չխորացված օտար լեզվի ուսուցման ծրագրի համար մակարդակային չափորոշիչները կլինեն նույնը, ինչ հիմնական դպրոցինը:

Ելնելով թեմատիկայի և այն ուսումնասիրելու համար անհրաժեշտ լեզվանյութի փոխկապվածությունից ու փոխալսմանավորումից՝ թեմատիկ շրջանակն ընտրվել է հաշվի առնելով ԼԻԵՇ-ի համապատասխան մակարդակի համար նախատեսված թեմատիկան, Հանրակրթության պետական չափորոշիչներով կոնկրետ կրթական աստիճանի համար սահմանված վերջնարդյունքները և անձի զարգացման ու երեխայի հոգեբանության համապատասխան փուլի առանձնահատկությունները:

5. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ԵՎ ՆՅՈՒԹԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱԶԱՑՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Դասընթացներում ապահովվում է բովանդակության աստիճանական և պարուրածն զարգացումը, որն արտացոլվում է ուսումնառողի առաջընթացի նկարագրիչներում՝ ըստ դասարանների:

Դասընթացի բովանդակային մշակման հիմքում ընկած են մի շարք առանցքային հիմնադրույթներ, մասնավորապես՝

- Օտար լեզուն առաջնայնորեն հաղորդակցության միջոց է,
- Օտար լեզուն ուսումնառության և կոգնիտիվ կարողությունների հզորացման միջոց է,
- Օտար լեզվով հաղորդակցումը աշխարհաճանաչման, ինքնաճանաչման և այլ մշակույթների ճանաչման հիմնական գրավականն է,
- Լեզվական փաստացի գիտելիքի՝ բառապաշարի, քերականական կանոնների կամ օրինաչափությունների տիրապետումը, առանց հաղորդակցական կարողությունների, ցանկալի արդյունք չէ, քանի որ լեզվական նյութը ծառայում է հաղորդակցության գերնպատակին,
- Օտար լեզվի դասընթացները տրամադրում են արժեհամակարգային և վերաբերմունքային կրթության և զարգացման անսպառ հնարավորություններ:

Դասընթացների կառուցման հիմքում ընկած է լեզվանյութի այնպիսի մատուցում, որը, պարուրածն ընդլայնմամբ, ելք է ունենում դեպի հաղորդակցական կարողություններ՝ լսողական ընկալում, ընթերցանական ընկալում, բանավոր խոսք (մենախոսություն), գրավոր խոսք, փոխներգործություն (բանավոր և գրավոր): Այսպիսով՝ **այս դասընթացներում օտար լեզվով հաղորդակցական կարողությունների զարգացումը գերակա է լեզվի համակարգի իմացության նկատմամբ:** Դասընթացներում կարևորվում է վերը նշված բոլոր կարողությունների հավասարաչափ և զուգահեռ զարգացումը:

Դասընթացների բովանդակային կառուցում կարևոր հիմնասյուն է միջմշակութային իրազեկության բարձրացումը՝ առաջին հերթին ուսումնասիրվող լեզուների երկրների և մշակույթների, ապա ուսումնասիրվող լեզուների միջոցով այլ երկրների և մշակույթների, իսկ

հաջորդիվ նաև սեփական երկրի և մշակույթի ճանաչման, իմաստավորման և արժևորման միջոցով:

Դասընթացների բովանդակային կառույցը հնարավորություն է տալիս սովորողներին հանդես գալ որպես **սոցիալական ակտիվ դերակատար**՝ օտար լեզուների ուսուցման ընթացքն ու ուսումնառության արդյունքը գործածելով այլ փոխանցելի կարողությունների՝ համագործակցայնության, քննականության, ստեղծագործականության զարգացմանը և հանդես գալով որպես սեփական համայնքի/երկրի և համաշխարհային հանրության մի մասնիկ:

Դասընթացների բովանդակային կառույցը ենթադրում է միջառարկայական կապեր հիմնականում հասարակագիտական առարկաների հետ, թեև չեն բացառվում նաև կապերը բնագիտական առարկաների հետ՝ բովանդակության և լեզվի ինտեգրված ուսուցման (CLIL) մեթոդաբանության շրջանակներում:

Ծրագրային նյութն ընտրված է այնպես, որ նպաստի սովորողների հետաքրքրությունների խթանմանը, ձևավորի այս կամ այն երևույթի վերաբերյալ սեփական կարծիքն արտահայտելու և հիմնավորելու մշակույթ: Բացի այդ, դասընթացների բովանդակությունը միտված է օգնել սովորողներին կարևորել հանդուրժողականությունը, հարգանքը, մեղիագրագիտությունը, կոնֆլիկտների խաղաղ լուծումը, մարդու իրավունքը, հավասար հնարավորությունները և այլն:

Դասընթացը նախատեսում է լեզվի հաղորդակցական ուսուցում՝ հնարավորինս զերծ մնալով լեզվի դասավանդման քերականական և թարգմանության մեթոդներից: Լեզվի հաղորդակցական ուսուցման մոտեցմամբ՝ լեզվանյութը մատուցվում է համապատասխան, ցանկալի է աութենտիկ, երբեմն և՛ ուսումնական հաղորդակցական համատեքստի մեջ: Հատկապես կարևորվում են տեսանյութերն ու ձայնագրությունները, ինչպես նաև լեզվակիրների կողմից գրված կամ նրանց հասցեագրված նամակները, բացիկները, լեզվակիր/բնախոս հանրույթում լայնորեն կիրառվող նշանները, պաստառները, քարտեզները, տեքստերը և այլն:

A1 և A2 մակարդակներում չի շեշտադրվում քերականական երևույթների տեսական կողմը, հաղորդակցական համատեքստից զերծ դրանց կիրառումները: Բառապաշարային միավորները և քերականական կառույցները/կաղապարները ներդրվում են որպես հաղորդակցության միջոց, ոչ թե լեզվահամակարգի տարր: B1 մակարդակում և այնուհետ՝ բառապաշարը, իմաստաբանական և քերականական երևույթները դիտարկվում են որպես առաջնայնորեն հաղորդակցական միջոցներ, որոնք նաև լեզվահամակարգի մի մասն են:

Հաղորդակցության բոլոր կարողությունների զարգացումը դասընթացներում ենթադրում է նաև անհատական և խմբային, հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ, ցուցադրություններ, դերախաղեր, լեզվական բովանդակությունն ու հաղորդակցական կարողություններն արտացոլող արդյունքների ստեղծում (պաստառ, բացիկ, զեկույց, ներկայացում), որոնք նաև նպաստում են վերաբերմունքային և արժեհամակարգային վերջնարդյունքների ձեռքբերմանը:

7-րդ դասարանից հետո (B1 մակարդակ) դասընթացում կարևորվում է նաև սովորողների կողմից ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների օգտագործումը՝ ինչպես նոր տեղեկությունների և բովանդակության հայթայթման, այնպես և նոր մեղիա բովանդակության (բլոգ, փոդքասթ և այլն) ստեղծման միջոց:

6. ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ

Չափորոշչային վերջնարդյունքների ստուգումն իրականացվում է հաղորդակցական կարողությունների և Բլումի տաքսոնոմիայի տարբեր մակարդակներին համապատասխան գործողությունների համադրությամբ: Դասընթացներում հաղորդակցական կարողությունների կարևորումը ենթադրում է, ձևավորող և ամփոփիչ գնահատում: Հատկապես ամփոփիչ գնահատման բոլոր գործողությունները հիմնվում են ոչ միայն լեզվանյութի իմացության, այլ հաղորդակցական կարողությունների ստուգման վրա:

Տարրական դպրոցի արտաքին գնահատում իրականացվում է չորրորդ դասարանի ավարտին՝ տրամադրելով մեկ դասաժամ և գնահատվող աշխատանքի առաջադրանքները կազմվում են հաղորդակցական հինգ կարողունակություններից առնվազն երկուսի հիման վրա՝ օտար լեզվի ծրագրի չափորոշչում առկա տվյալ դպրոցի թեմաների, լեզվական գիտելիքի, վերջնարդյունքներին համապատասխան:

Հիմնական դպրոցի արտաքին գնահատում իրականացվում է իններորդ դասարանի ավարտին՝ քննության միջոցով, և գնահատվող աշխատանքի առաջադրանքները կազմվում են հաղորդակցական հինգ կարողունակություններից առնվազն երեքի հիման վրա՝ օտար լեզվի ծրագրի չափորոշչում առկա տվյալ դպրոցի թեմաների, լեզվական գիտելիքի, վերջնարդյունքներին համապատասխան:

Միջնակարգ դպրոցի արտաքին գնահատումը իրականացվում է քննության միջոցով, որի առաջադրանքները կազմվում են հաղորդակցական հինգ կարողունակություններից առնվազն երեքի հիման վրա և հաղորդակցական հինգ կարողունակություններից առնվազն երեքի հիման վրա՝ օտար լեզվի ծրագրի չափորոշչում առկա տվյալ դպրոցի թեմաների, լեզվական գիտելիքի, վերջնարդյունքներին համապատասխան, օրինակ՝ *ունկնդրում, ընթերցանություն և գրավոր խոսք*:

«ՕՏԱՐ ԼԵՋՈՒՆԵՐ» ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԾՐԱԳՐԵՐ

ՕՏԱՐ ԼԵՋՈՒՆԵՐ ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐՈՎ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԴԱՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Հաղորդակցություն¹					
Դասարաններ	Ունկնդրում/ընկալում	Ընթերցանություն	Մենախոսություն	Գրավոր խոսք	Փոխներգործություն (գրավոր և բանավոր)
II	<p>ՕԼ2 –Հ-ՈԻ.1 Հասկանալ դասարանական շատ պարզ և կարճ հրահանգները:</p> <p>ՕԼ2 –Հ-ՈԻ.2 Հասկանալ իրեն ծանոթ թեմաներով հնչող շատ</p>	<p>ՕԼ2-Հ-Ը.1 Կարդալ և հասկանալ ծանոթ թեմաներով շատ պարզ բառերից ու նախադասություններից</p>	<p>ՕԼ2-Հ-Մ.1 Շատ պարզ բառերով և շատ կարճ նախադասություններով ներկայանալ ու ներկայացնել իր դասընկերներին և</p>	<p>ՕԼ2-Հ-Գ.1 Գրել շատ պարզ բառեր և արտահայտություններ :</p>	<p>ՕԼ2-Հ-Փ.1 Ողջույն և հրաժեշտ տալ:</p> <p>ՕԼ2-Հ-Փ.2 Զրուցակցին տալ շատ պարզ հարցեր (անուն, ազգանուն, տարիք և այլն):</p> <p>ՕԼ2-Հ-Փ.3 Շատ պարզ բառերով և</p>

¹ «Հաղորդակցություն» հասկացությունը տրոհվում է «Ունկնդրում/ընկալում», «Ընթերցանություն», «Մենախոսություն», «Գրավոր խոսք», «Փոխներգործություն», «Լեզվանյութի կիրառում» ենթահասկացությունների: Ըստ դասարանների այս հասկացության առաձին նկարագրիչներ չեն սահմանվել: Ակնկալվում է լեզվանյութի օգտագործում ըստ թեմաների և մակարդակների: Տե՛ս լեզվանյութը՝ ըստ լեզուների:

	պարզ և կարճ խոսքը (ուսուցողական ձայնագրություն՝ քառյակ, մենախոսություն, երկխոսություն, երգ):	կազմված, իր, իր ընտանիքի և իր նախասիրություններ ի մասին կարճ տեքստեր:	ընտանիքի անդամների ն: ՕԼ2-Հ-Մ.2 Շատ պարզ բառերով թվարկել իր նախասիրությունները:		արտահայտություններով պատասխանել իրեն վերաբերող հարցերին: ՕԼ2-Հ-Փ.4 Շնորհակալություն հայտնել: ՕԼ2-Հ-Փ.5 Ներողություն խնդրել:
III	ՕԼ3 –Հ-ՈՒ.1 Հասկանալ առօրյա շատ պարզ և կարճ հրահանգները: ՕԼ3 –Հ-ՈՒ.2 Հասկանալ իրեն ծանոթ թեմաներով հնչող պարզ և կարճ խոսքը (ուսուցողական տեսահոլովակ, մենախոսություն, երկխոսություն):	ՕԼ3-Հ-Ը.1 Կարդալ և հասկանալ դասին վերաբերող շատ պարզ և կարճ հրահանգները: ՕԼ3-Հ-Ը.2 Կարդալ և հասկանալ ծանոթ թեմաներով շատ պարզ և տեքստեր՝ իր շրջապատի, առօրյայի, կենդանիների, սննդի մասին:	ՕԼ3-Հ-Մ.1 Շատ պարզ բառերով և կարճ նախադասություններով տեղեկություններ հաղորդել իր, իր բնակության վայրել, ընտանիքի անդամների և դպրոցի մասին ՕԼ3-Հ-Մ.2 Շատ պարզ բառերով և կարճ նախադասություններով նկարագրել իր դպրոցը, տունը, սենյակը: ՕԼ3-Հ-Մ.3 Շատ պարզ բառերով և կարճ նախադասություններով վերարտադրել ծանոթ	ՕԼ3-Հ-Գ.1 Գրել շատ պարզ արտահայտություններ և նախադասություններ: ՕԼ3-Հ-Գ.2 Կազմել գրավոր տեքստ (40 բառի սահմաններում) իր, իր ընկերների, ընտանիքի անդամների և դպրոցի մասին:	ՕԼ3-Հ-Փ.1 Արձագանքել իրեն ուղղված շատ պարզ, հստակ, դանդաղ արտաբերված հրահանգներին և ցուցումներին ՕԼ3-Հ-Փ.2 Տալ պարզ հարցեր իր, իր բնակության վայրի, ընտանիքի անդամների և դպրոցի մասին: ՕԼ3-Հ-Փ.3 Պատասխանել ծանոթ թեմաներով իրեն ուղղված պարզ հարցերին՝ գործածելով շատ պարզ բառեր ու նախադասություններ: ՕԼ3-Հ-Փ.4 Պատասխանել իր և իր շրջապատի մասին գրուցակցի տված հարցերին՝ գործածելով շատ պարզ բառեր ու նախադասություններ:

			թեմաներով տեքստերի հիմնական բովանդակությունը:		
IV	<p>OL4 -Հ-ՈԻ.1 Հասկանա առօրյա, այդ թվում՝ դպրոցական պարզ, բազմաքայլ հրահանգները:</p> <p>OL4 -Հ-ՈԻ.2 Հասկանա իրեն ծանոթ թեմաներով հնչող մենախոսության / երկխոսության (ձայնագրություն, տեսահոլովակ) ընդհանուր բովանդակությունը:</p>	<p>OL4-Հ-Ը.1 Կարդալ և հասկանա պարզ հրահանգներ, հաղորդագրություններ, հայտարարություններ, բացիկներ, պաստառներ:</p> <p>OL4-Հ-Ը.2 Կարդալ և հասկանալ ծանոթ թեմայով պարզ տեքստերում ներկայացված փաստերը, հիմնական բովանդակությունը:</p>	<p>OL4-Հ-Մ.1 Պարզ բառերով և կարճ նախադասություններով նկարագրել իրեն և իր շրջապատը:</p> <p>OL4-Հ-Մ.2 Պարզ բառերով և կարճ նախադասություններով ներկայացնել իր առօրյան:</p> <p>OL4-Հ-Մ.3 Պարզ բառերով և կարճ նախադասություններով վերարտադրել ծանոթ թեմաներով տեքստերի հիմնական բովանդակությունը (սպորտ, առողջ ապրելակերպ, տարվա և օրվա եղանակ, արձակուրդ և այլն):</p>	<p>OL4-Հ-Գ.1 Գրել կարճ և համառոտ բացիկներ, նամակներ, հաղորդագրություններ:</p> <p>OL4-Հ-Գ.2 Կազմել գրավոր տեքստ (60 բառի սահմաններում) իր, իր շրջապատի, առօրյայի, նախասիրությունների մասին:</p> <p>OL4-Հ-Գ.3 Լրացնել պարզ տեղեկություններ պահանջող ձևաթուղթ:</p> <p>OL4-Հ-Գ.4 Գրավոր նկարագրել եղանակը:</p> <p>OL4-Հ-Գ.5 Գրավոր նշել ամսաթիվը, կոնկրետ ժամը, վայրը:</p>	<p>OL4-Հ-Փ.1 Իրեն ծանոթ և որոշ չափով անծանոթ թեմաների շուրջ սկսել պարզ երկխոսություն:</p> <p>OL4-Հ-Փ.2 Պարզ բառերով և կառույցներով արտահայտել իր համաձայնությունը և անհամաձայնությունը:</p> <p>OL4-Հ-Փ.3 Խնդրել և հայտնել տեղեկություններ առարկաների թվի, քանակի, արժեքի և այլնի մասին:</p> <p>OL4-Հ-Փ.4 Պարզ հարցեր տա խոսակցին, նրա նախասիրությունների, շրջապատի, առօրյայի, եղանակի, արձակուրդի և այլնի մասին ու պատասխանի դրանց,</p> <p>OL4-Հ-Փ.5 Արձագանքի իրեն ուղղված դանդաղ, շատ պարզ, հստակ արտաբերված հրահանգներին և ցուցումներին:</p>
V	OL5 -Հ-ՈԻ.1	OL5-Հ-Ը.1	OL5-Հ-Մ.1	OL5-Հ-Գ.1	OL5-Հ-Փ.1

<p>Հասկանալ գրուցակցի խոսքը իրեն ծանոթ թեմայի շրջանակում (օրինակ՝ տեղեկություններ նախասիրությունների, աշխատանքի, առևտրի, մոտակա միջավայրի մասին),</p> <p>OL5 –Հ-ՈԻ. 2 Հասկանալ դանդաղ ընթացող պարզ քննարկման հիմնական բովանդակությունը՝ ճանաչելով գործողության վայրը, ժամանակը, անունները և այլն,</p> <p>OL5 –Հ-ՈԻ. 3 Հասկանալ գրուցակցի՝ իրեն ծանոթ թեմաների ու բառապաշարի շրջանակում տված հրահանգները, այդ թվում բժշկի պարզ խորհուրդները, ուղևորության ժամանակ հնչող պարզ հայտարարություններն ու</p>	<p>Հասկանալ ծանոթ թեմաների շրջանակում կազմված, հաճախ գործածվող բառապաշար ունեցող տեքստերը , առանձնացնել հիմնական գաղափարը,</p> <p>OL5-Հ-Ը . 2 Հասկանալ տեղեկատվական բնույթի պարզ տեքստերը , գտնել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, օրինակ՝ ժամանակացույց, բնակավայրի մասին տեղեկատուներ, ուղղություն ցույց տվող ցուցանակներ, նախազգուշացնող հրահանգն</p>	<p>Նկարագրել մարդկանց, ընտանիքը, կենցաղային պայմանները, ուսումնառության ընթացքը՝ գործածելով կարճ և պարզ կառույցներ,</p> <p>OL5-Հ-Մ. 2 Հանդես գալ առօրյա իրադարձությունների, առաջիկա պլանների, բնակավայրի մասին նախապես պատրաստված կարճ խոսքով,</p> <p>OL5-Հ-Մ. 3 Պարզ արտահայտությունների և կառույցների միջոցով նկարագրել առարկաներ, նկարներ,</p> <p>OL5-Հ-Մ. 4 Հակիրճ ներկայացնել սեփական և ուսումնասիր</p>	<p>Թղթային ձևաչափերում վարել պարզ անձնական նամակագրություն, այդ թվում՝ ներկայացնել մարդկանց, շնորհակալություն հայտնել, ներողություն խնդրել, հրավիրել, պատասխանել հրավերին,</p> <p>OL5-Հ-Գ. 2 Կազմել կարճ, պարզ գրավոր տեղեկություն (մինչև 70 բառ)՝ նկարագրելով դեպքերի ընթացքը(ի՞նչ, ե՞րբ, որտե՞ր) և գործածելով համապատասխան բառապաշար,</p> <p>OL5-Հ-Գ. 3 Պարզ ձևակերպումներով արտահայտել սեփական կարիքները, նախընտրությունները :</p>	<p>Պարզ արտահայտություններով վարել շատ կարճ երկխոսություն ծանոթ թեմաների շուրջ (նախասիրություններ, աշխատանք, մասնագիտություն, ուղևորություններ, ընտանի և վայրի կենդանիներ) գրուցակցի օգնությամբ, անգամ եթե լիարժեք չի հասկանում գրուցակցին:</p> <p>OL5-Հ-Փ . 2 Օգտագործել ողջույնի, հրաժեշտի և առօրյայում գործածվող պարզ, քաղաքավարի արտահայտություններ,</p> <p>OL5-Հ-Փ . 3 Առաջարկություններ անել, հրավիրել, պատասխանել հրավերին,</p> <p>OL5-Հ-Փ . 4 Պարզ խոսքային կառույցներով արտահայտել սեփական զգացողություններն ու նախասիրությունները,</p> <p>OL5-Հ-Փ . 5 Պարզ արտահայտություններով պլանավորել առօրյա գործողությունները, անելիքները, հանդիպումը,</p> <p>OL5-Հ-Փ . 6</p>
--	---	--	---	---

	<p>ցուցումները, OL5 –Հ-ՈԻ.4 Հասկանալ ծանոթ թեմաներով պարզ, ուսումնական հեռուստահաղոր դումների հիմնական բովանդակությու նը,</p>	<p>եր, սննդակար գ: OL5-Հ-Ը.3 Հասկանալ առօրյան և աշխատան քը նկարագրո ղ պարզ և կարճ անձնակա ն նամակներ ի բովանդակ ությունը,</p>	<p>րվող լեզվի մշակույթնե րի որոշ առանձնահ ատկություն ներ, OL5-Հ-Մ.5 Բացատրել, թե ինչն է իրեն դուր գալիս, ինչը՝ ոչ: OL5-Հ-Մ.6 Տալ տարածությ ան մեջ կողմնորոշվ ելու համար ուղղորդող ցուցումներ (գնացեք ուղիղ, թեքվեք աջ...),</p>		<p>Ծանոթ թեմաների շրջանակում պատասխանել իրեն ուղղված պարզ, կրկնվող հարցերին, հիմնավորել սեփական կարծիքը:</p>
VI	<p>OL6 –Հ-ՈԻ.1 Հասկանալ զրուցակցի խոսքը իրեն ծանոթ թեմայի շրջանակում (օրինակ՝ տեղեկություններ շրջապատի մարդկանց, տարբեր երկրների, սպորտի, կենսակ երպի, ազգային և այլազգի տոների, մասին), OL6 –Հ-ՈԻ.2 Հասկանալ</p>	<p>OL6-Հ-Ը.1 Հասկանալ ծանոթ թեմաների մասին որոշ անձանոթ բառեր պարունակ ող տեքստի ընդհանուր բովանդակ ությունը, առանձնա ցնել փաստը կարծիքից, հետևել</p>	<p>OL6-Հ-Մ.1 Նկարագրել հայրենիքը, շրջապատու մ ապրող մարդկանց, նրանց կյանքի պայմաններ ը, ուսումնասի րվող լեզվի երկիրը /երկրները/ գործածելով կարճ և պարզ կառույցներ,</p>	<p>OL6-Հ-Գ.1 Թղթային և էլեկտրոնային տարբերակով գրել նամակ՝ նկարագրելով բնակավայրը, ընտանիքի անդամներին, նախասիրությունները , որոշ իրադարձություններ, OL6-Հ-Գ.2 Վարել մասնակի պաշտոնական նամակագրություն (մինչև 80 բառ) թղթային և</p>	<p>OL6-Հ-Փ.1 Ջրուցակցի օգնությամբ հանպատրաստից մասնակցել ծանոթ թեմաների, այդ թվում՝ հայրենիքի, շրջապատող մարդկանց, կենսակերպի, տոների, սպորտի, ուսումնասիրվող լեզվի երկրների և այլնի շուրջ տարվող երկխոսություններին, OL6-Հ-Փ.2 Ողջունել, հրաժեշտ տալ, երախտիք հայտնել ըստ</p>

<p>պարզ տեղեկատվության բովանդակությունը, տարբերակել հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից ,</p> <p>OL6 -Հ-ՈԻ. 3 Հասկանալ զրուցակցի հրահանգները, այդ թվում՝ երթուղու նկարագրությունը, տեղաշարժը մի կետից մյուսը,</p> <p>OL6 -Հ-ՈԻ. 4 Հասկանալ մեդիա հաղորդումների, լուրերի, իրադարձային նորությունների հիմնական բովանդակությունը, իրադարձային նորությունները մտնում են լուրերի մեջ</p>	<p>դեպքերի զարգացմանը,</p> <p>OL6-Հ-Ը . 2 Հասկանալ տեղեկատվական բնույթի պարզ տեքստերը /իրադարձային հոդվածներ, գովազդներ, տեղեկատվական գրքույկներ / և գտնել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը,</p> <p>OL6-Հ-Ը . 3 Հասկանալ ոչ պաշտոնական բնույթի, ինչպես նաև պարզ, ստանդարտ նամակների, ծանուցումների, գրությունների, դիմումների և այլնի բովանդակ</p>	<p>OL6-Հ-Մ . 2 Նախապես պատրաստված կարճ խոսքի միջոցով արտահայտել սեփական կարծիքը, ներկայացնել առաջիկա գործողությունները</p> <p>OL6-Հ-Մ . 3 Պատմել պատմվածք , իրադարձություն, դեպք, սեփական փորձի մասին՝գործածելով կարճ և պարզ արտահայտություններ,</p> <p>OL6-Հ-Մ . 4 Համառոտ պատմել սեփական և ուսումնասիրվող լեզվի մշակույթի, կենցաղի ու տոների մասին՝ նշել նմանություններն ու տարբերությունները,</p>	<p>էլեկտրոնային տարբերակներով՝ արտահայտելով անմիջական կարիքները,</p> <p>OL6-Հ-Գ . 3 Կատարել կարճ, պարզ, տեղեկատվական և նկարագրական բնույթի գրառումներ՝ արտահայտելով սեփական վերաբերմունքը,</p>	<p>իրադրության և անհրաժեշտության, գործածել քաղաքավարի այլ արտահայտություններ,</p> <p>OL6-Հ-Փ . 3 Ընկերների հետ քննարկել առաջիկա անելիքները, հանդես գալ առաջարկություններով համաձայնել կամ մերժել իրեն արված առաջարկները</p> <p>OL6-Հ-Փ . 4 Ծանոթ թեմաների շրջանակում պարզ կառույցների միջոցով ներկայացնել սեփական մոտեցումները, հիմնավորումներն ու եզրահանգումները,</p> <p>OL6-Հ-Փ . 5 Տալ ելույթին հաջորդող հարցեր, ինչպես նաև պատասխանել սեփական ելույթին հաջորդող հարցերին՝ հարցի կրկնության կամ պատասխանի վերաձևակերպման հնարավորության դեպքում,</p>
---	--	--	--	--

		<p>ությունը,</p> <p>ՕԼ6-Հ-Մ.5 Ներկայացնել՝ ինչ կարող է անել, ինչու և ինչպես,</p> <p>ՕԼ6-Հ-Մ.6 Սահուն ներկայացնել նախօրոք պատրաստված և սերտած հանրային հակիրճ հայտարարություններ,</p>			
VII	<p>ՕԼ7 –Հ-ՈԻ.1 Հասկանալ ծանոթ կամ հաճախակի հանդիպող, պարզ թեմաներով (աշխատանք, դպրոց, ժամանց) բանավոր խոսքի հիմնական իմաստը:</p> <p>ՕԼ7 –Հ-ՈԻ.2 Հասկանալ և հետևել պարզ ցուցումներին ու հրահանգներին՝ բազմաքայլ գործողություններ կատարելիս, եթե դրանք տրվում են գրական/ստանդարտ լեզվով և ծանոթ</p>	<p>ՕԼ7-Հ-Ը.1 Հասկանալ ծանոթ թեմայով պարզ և տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը (հայտնագործություններ, երկիր մոլորակ, նորածնություն և այլն):</p> <p>ՕԼ7-Հ-Ը.2 Հասկանալ իրադարձությունների, դեպքերի զգացմունք</p>	<p>ՕԼ7-Հ-Մ.1 Պարզ արտահայտություններով որոշակի սահունությամբ նկարագրել իրեն հետաքրքրող զարգացումները, իրադարձությունները, իրողությունները և այլն:</p> <p>ՕԼ7-Հ-Մ.2 Բավականաչափ սահուն ներկայացնել պատմության/իրադարձության/ֆիլմի</p>	<p>ՕԼ7-Հ-Գ.1 Օրինակի հիման վրա կամ իրեն հետաքրքրող ծանոթ թեմաներով գրել պարզ նկարագրական տեքստ (80 – 100 բառ):</p> <p>ՕԼ7-Հ-Գ.2 Լրացնել անձնական կամ այլ, պարզ, փաստացի տեղեկություններ պահանջող ձևաթուղթ:</p> <p>ՕԼ7-Հ-Գ.3 Գրել առօրյա գործողությունները նկարագրող նամակ էլեկտրոնային կամ թղթային ձևաչափով՝ ներկայացնելով առաջիկա անելիքները:</p>	<p>ՕԼ7-Հ-Փ.1 Հաղորդակցվել պարզ, առօրեական խնդիրների, ծանոթ թեմաների և ընթացիկ իրադարձությունների շուրջ (ընտանիք, շրջապատ, սիրած զբաղմունք, ճանապարհորդություն և այլն):</p> <p>ՕԼ7-Հ-Փ.2 Հանպատրաստից քննարկել իրեն հետաքրքրող թեմաներ՝ բարեկրթորեն և հասկանալի կերպով արտահայտելով իր կարծիքը, համաձայնությունը կամ անհամաձայնությունը:</p> <p>ՕԼ7-Հ-Փ.3 Փոխանցել գրավոր տեղեկություններ</p>

	<p>առողջանությանը: OL7 –Հ-ՈՒ.3 Հասկանալ իրեն ծանոթ թեմաներով, նաև ժամանցային մեդիա հաղորդումների, լուրերի, իրադարձային նորությունների հիմնական իմաստը, եթե խոսքը հստակ է և ծանոթ առողջանությանը:</p>	<p>ների և ցանկություն ների նկարագրո ությունը նամակագ րության մեջ: OL7-Հ-Ը.3 Հասկանալ սարքերի օգտագործ ման ցուցումներ ն ու հրահանգն երը, եթե դրանք գրված են պարզ և հստակ:</p>	<p>բովանդակո ությունը՝ պահպանել ով մտքերի հաջորդակ անությունը: OL7-Հ-Մ.3 Ունենալ ծանոթ թեմաներով նախօրոք պատրաստ ած պարզ ելույթ/ներկ այացում՝ բավանակա նաչափ սահուն և ճշգրիտ բացատրելո վ հիմնական կետերը:</p>		<p>(անձնական նամակագրության կամ գրառումների տեսքով) նկարագրելով իր փորձը, զգացմունքները, կարծիքը և այլ անհրաժեշտ մանրամասներ:</p>
<p>VIII</p>	<p>OL8-Հ-ՈՒ.1 Հասկանալ առօրյա կյանքում հնչող զրույցի/խոսքի ընդհանուր իմաստը և որոշ մանրամասներ, եթե խոսքը մատչելի է, արտասանությու նը՝ հստակ: OL8-Հ-ՈՒ.2 Հետևել ծանոթ թեմաներով պարզ և համառոտ զեկույցներին կամ ելույթներին, եթե հնչող խոսքը պարզ է և</p>	<p>OL8-Հ-Ը.1 Հասկանալ ծանոթ թեմայով պարզ և տեղեկատ վական տեքստերի հիմնական բովանդակ ությունը և որոշ մանրամա սներ OL8-Հ-Ը.2 Գտնել անհրաժեշ տ տեղեկատ վությունը առօրյա</p>	<p>OL8-Հ-Մ.1 Նկարագրել իրադարձու թյուններ, իր կենսափորձ ը, հույսերն ու ձգտումները և այլն՝ գործածելով պարզ կապակցվա ծ արտահայտ ություններ: OL8-Հ-Մ.2 Կապակցվա ծ կերպով ներկայացն ել</p>	<p>OL8-Հ-Գ.1 Նկարագրել իրական կամ երևակայական իրադարձություններ և ուղևորություններ՝ պարզ, գրագետ շարադրանքով և կապակցված տեքստով (100 – 120 բառ): OL8-Հ-Գ.2 Հակիճ և պարզ, կապակցված տեքստով շարադրել առօրյա կամ հանրային հետաքրքրություն ներկայացնող իրադարձություններ՝ ներառելով փաստերի վրա հիմնված</p>	<p>OL8-Հ-Փ.1 Սահուն հաղորդակցվել ծանոթ թեմաների, ընթացիկ իրադարձությունների և հանրային նշանակության մի շարք խնդիրների մասին (մարդու իրավունք, մեդիա և հասարակություն և այլն): OL8-Հ-Փ.2 Քննարկման ընթացքում համապատասխան լեզվական միջոցներով արտահայտել սեփական կարծիքը և զգացմունքները (ուրախություն, տխրություն,</p>

<p>ստանդարտ առողջանությանը:</p> <p>ՕԼՑ-Հ-ՈԻ.3 Հասկանալ գիտահանրամատչելի և լրատվական հեռուստատեսային կամ ռադիոձրագրերի հիմնական բովանդակությունը, երբ խոսքը համեմատաբար դանդաղ է ու հստակ:</p>	<p>գրավոր տեքստերում (նամակներ, բրոշյուրներ):</p> <p>ՕԼՑ-Հ-Ը.3 Հասկանալ թերթերի՝ ծանոթ թեմաներով պարզ հոդվածների կարևոր կետերը:</p> <p>ՕԼՑ-Հ-Ը.4 Գտնել կոնկրետ տեղեկատվություն գովազդներում, տեղեկատուներում, ճաշացուցակներում, չվացուցակներում և առօրյային առնչվող այլ տեքստերում:</p>	<p>պատմության/իրադարձության/ֆիլմի բովանդակությունը՝ արտահայտելով իր վերաբերմունքը դրան կատմամբ:</p> <p>ՕԼՑ-Հ-Մ.3 Անել նախապես պատրաստված կարճ հայտարարություններ իրեն հետաքրքրող թեմաների կամ առաջիկա իրադարձությունների վերաբերյալ:</p> <p>ՕԼՑ-Հ-Մ.4 Սահուն ներկայացնել նախապես պատրաստված պարզ զեկույց/ելույթ՝ հիմնավորելով իր տեսակետը, համեմատելով տարբեր իրադարձություններ,</p>	<p>տեղեկություններ:</p> <p>ՕԼՑ-Հ-Գ.3 Վարել մասնակիորեն պաշտոնական նամակագրություն թղթային կամ էլեկտրոնային ձևաչափերում՝ անդրադառնալով իր կարիքներին և իրեն հուզող հարցերին:</p>	<p>ցանկություն, կասկած և այլն):</p> <p>ՕԼՑ-Հ-Փ.3 Փոխանցել գրավոր տեղեկություններ (նամակագրության կամ գրառումների տեսքով)՝ անդրադառնալով իրեն հուզող խնդիրներին և առաջարկելով պարզ լուծումներ:</p>
---	---	--	---	---

			հանգամանքներ, փաստեր:		
IX	<p>OL9 –Հ-ՈՒ.1 Հասկանալ տարբեր թեմաներով հնչող փաստացի տեղեկատվության ն ընդհանուր իմաստը և որոշ մանրամասներ, եթե խոսքը հստակ է և ստանդարտ առոգանությամբ:</p> <p>OL9 –Հ-ՈՒ.2 Հետևել հասարակությանը և մշակույթին վերաբերող տարբեր թեմաներով պարզ և համառոտ զեկույցներին կամ ելույթներին, եթե հնչող խոսքը պարզ է և ստանդարտ առոգանությամբ,</p> <p>OL9 –Հ-ՈՒ.3 Հասկանալ գիտահանրամատչելի, փաստավավերագրական, գեղարվեստական և հեռուստամեդիա բովանդակության մեծ մասը, եթե խոսքը պարզ է և</p>	<p>OL9-Հ-Ը.1 Հասկանալ պարզ և տեղեկատվական տեքստերի ընդհանուր բովանդակությունը, գլխավոր փաստերի և դեպքերի տրամաբանական կապը:</p> <p>OL9-Հ-Ը.2 Գտնել իրեն անհրաժեշտ տեղեկությունները ծավալուն տեքստի տարբեր մասերից/տարբեր տեքստերից որևէ խնդիր լուծելու համար:</p> <p>OL9-Հ-Ը.3 Հասկանալ պարզ տեղեկատվական տեքստերում բերված հիմնական</p>	<p>OL9-Հ-Մ.1 Մանրամասն նկարագրել տարբեր իրական և երևակայական իրադարձություններ՝ կանխատեսելով հնարավոր զարգացումները:</p> <p>OL9-Հ-Մ.2 Արտահայտել իր կարծիքը առաջադրված թեմայի/իրադարձության ն շուրջ՝ հիմնավորելով ու բացատրելով իր մոտեցումները:</p> <p>OL9-Հ-Մ.3 Կառուցել բավանակաչափ ընկալելի փաստարկ պաշտպանելով իր տեսակետը կամ</p>	<p>OL9-Հ-Գ.1 Կազմել կարճ պատմություն՝ նկարագրելով սեփական փորձը, ներկայացնելով տպավորությունները, զգացմունքները, վերաբերմունքը (120 – 150 բառ):</p> <p>OL9-Հ-Գ.2 Գրել կարճ էսսե առօրյա կամ հանրային հետաքրքրություն ներկայացնող իրադարձությունների մասին՝ զուգադրելով և գնահատելով փաստացի տեղեկությունները ու փաստարկները, հիմնավորելով իր կարծիքը:</p> <p>OL9-Հ-Գ.3 Քննարկել կայացված որոշումները/ընթացիկ զարգացումները՝ ներկայացնելով և հիմնավորելով դրանց դրական և բացասական կողմերը (նաև՝ նամակագրության մեջ):</p>	<p>OL9-Հ-Փ.1 Սահուն և վստահ հաղորդակցվել իր հետաքրքրություններին առնչվող ծանոթ, ինչպես նաև վերացական, գիտահանրամատչելի, հասարակությանը և մշակույթին վերաբերող թեմաների շուրջ:</p> <p>OL9-Հ-Փ.2 Քննարկման ընթացքում համապատասխան լեզվական միջոցներով արտահայտել սեփական զգացմունքները և արձագանքել խոսակիցների զգացմունքներին (ուրախություն, տխրություն, ցանկություն, կասկած և այլն):</p> <p>OL9-Հ-Փ.3 Քննարկել գոյություն ունեցող խնդիրը՝ համեմատելով լուծման տարբերակները և առաջարկելով մի շարք քայլեր այդ ուղղությամբ:</p> <p>OL9-Հ-Փ.4 Վարել նամակագրություն (թղթային կամ էլեկտրոնային)՝ հաղորդելով</p>

	<p>դանդադ:</p> <p>ՕԼ9 –Հ-ՈԻ.4 Հասկանալ և հետևել իր շուրջը ծավալվող քննարկման հիմնական կետերին, եթե քննարկումը ընթանում է հստակ և ծանոթ առոգանությամբ:</p>	<p>փաստարկ ներն ու եզրահանգումները:</p> <p>ՕԼ9-Հ-Ը.4 Ընդհանրացնել տեքստում առկա փաստերը, անել հետևություններ ուղղված տեսակետի հիմնավորմանը:</p>	<p>հակադրելով այն այլոց կարծիքին:</p> <p>ՕԼ9-Հ-Մ.4 Սահուն ներկայացնել նախապես պատրաստված պարզ գեկույց/ելույթ՝ հանպատրաստից արձագանքելով հնարավոր հաջորդող հարցերին:</p>		<p>նորություններ և արտահայտելով մտքեր մշակույթին (կինո, երաժշտություն, գրականություն և այլն), հասարակությանը վերաբերող հարցերի կամ այլ թեմաների շուրջ:</p>
X	<p>ՕԼ10 –Հ-ՈԻ.1 Հետևել ծավալուն ելույթներին ու փաստարկների բարդ շղթային, եթե թեման բավականաչափ ծանոթ է, իսկ մտքերը՝ հստակ կապակցված:</p> <p>ՕԼ10 –Հ-ՈԻ.2 Մեծամասամբ հասկանալ ծանոթ թեմաների շուրջ լեզվակիրների գրույցի հիմնական իմաստը, եթե այն ստանդարտ լեզվով է և նորմալ արագությամբ:</p>	<p>ՕԼ10-Հ-Ը.1 Հասկանալ տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը՝ առանձնացնելով փաստերը, կարծիքը, պատճառահետևանքային կապերը:</p> <p>ՕԼ10-Հ-Ը.2 Կիրառել ընթերցանության տարբեր ձևեր և</p>	<p>ՕԼ10-Հ-Մ.1 Հստակ և մանրամասն նկարագրել իր հետաքրքրությունների անհշվող իրողություններն ու իրադարձությունները:</p> <p>ՕԼ10-Հ-Մ.2 Հիմնավորել իր տեսակետը՝ ընդգծելով տարբեր կարծիքներ ի առավելություններն ու թերությունները:</p>	<p>ՕԼ10-Հ-Գ.1 Կազմել իր հետաքրքրությունների շրջանակին և ընթացիկ իրադարձությունների ն վերաբերող թեմաներով փաստարկային շարադրանք՝ ներառելով տարբեր աղբյուրներից քաղած տեղեկություններ (150 – 200 բառ):</p> <p>ՕԼ10-Հ-Գ.2 Մանրամասն նկարագրել արվեստի գործ կամ մշակութային իրադարձություն (այդ թվում՝ ֆիլմ, գիրք, բեմադրություն)՝ ներկայացնելով սեփական կարծիքը և</p>	<p>ՕԼ10-Հ-Փ.1 Սահուն և անկաշկանդ հաղորդակցվել, այդ թվում լեզվակիրների հետ՝ արժևորելով փաստերն ու փորձը, ներկայացնելով և պաշտպանելով իր տեսակետը՝ բացատրությունների ու փաստարկների միջոցով:</p> <p>ՕԼ10-Հ-Փ.2 Ոչ պաշտոնական քննարկումների ժամանակ ներկայացնել իր կարծիքը և այն պաշտպանել՝ բերելով բացատրություններ, փաստարկներ և մեկնաբանություններ:</p> <p>ՕԼ10-Հ-Փ.3 Պարզ և համառոտ</p>

	<p>OL10 –Հ-ՈՒ.3 Հասկանալ ստանդարտ լեզվով և խոսքի նորմալ արագությամբ հնչող հայտարարություններ և հաղորդումներ՝ կոնկրետ և վերացական թեմաներով:</p>	<p>արագություն, ըստ տեքստերի տիպերի և ընթերցանության նպատակի (բառարանի օգտագործմամբ, ըստ անհրաժեշտության):</p>	<p>երը: OL10-Հ-Մ.3 Ներկայացնել նախապես պատրաստված կապակցված ելույթ՝ ընդգծելով այս կամ այն տեսակետին կողմ կամ դեմ լինելու պատճառները:</p>	<p>վերաբերմունքը:</p>	<p>ներկայացնել խնդիրը դասընկերներին՝ ներկայացնելով պատճառներն ու հետևանքները, կշռադատելով լուծման տարբերակները: OL10-Հ-Փ.4 Վարել նամակագրություն (թղթային կամ էլեկտրոնային)՝ հաղորդելով տեղեկություններ, արտահայտելով տեսակետներ և նկարագրելով զգացմունքներ/տպավորություններ:</p>
<p>XI</p>	<p>OL11 –Հ-ՈՒ.1 Հասկանալ ստանդարտ լեզվով, ծանոթ և անծանոթ, կոնկրետ և վերացական թեմաներով, լեզվական հագեցվածություն և բարդ կառուցվածք ունեցող ելույթների հիմնական մտքերը:</p> <p>OL11 –Հ-ՈՒ.2 Մեծամասամբ հասկանալ ծանոթ և անծանոթ թեմաների շուրջ լեզվակիրների գրույցի հիմնական</p>	<p>OL11-Հ-Ը.1 Հասկանալ տեղեկատվական և այլ տեքստերի հիմնական բովանդակությունը՝ տարբեր մանրամասների միջոցով վեր հանելով հեղինակի մտադրությունը:</p> <p>OL11-Հ-Ը.2 Հասկանալ արդի խնդիրներին անդրադա</p>	<p>OL11-Հ-Մ.1 Հստակ և մանրամասն ներկայացնել իր հետաքրքրություններին առնչվող իրողություններն ու իրադարձությունները՝ հիմնավորելով դրանք առանցքային մանրամասներով և դիպուկ օրինակներով:</p> <p>OL11-Հ-Մ.2 Կառուցել և ելույթի</p>	<p>OL11-Հ-Գ.1 Կազմել իր հետաքրքրություններ ի շրջանակին վերաբերող և հանրային նշանակության թեմաներով փաստարկային շարադրանք՝ համադրելով տարբեր աղբյուրներից քաղած տեղեկություններ (200 – 250 բառ):</p> <p>OL11-Հ-Գ.2 Հստակ և մանրամասն նկարագրել իրական կամ երևակայական իրադարձություններ, բազմապիսի դեպքեր՝ պահպանելով մտքերի տրամաբանական հաջորդականությունը և հետևելով ընտրված</p>	<p>OL11-Հ-Փ.1 Հանպատրաստից և գրագետ հաղորդակցվել տարբեր միջավայրերում և լսարանների հետ՝ շոշափելով ընդհանուր, գիտահանրամատչելի, մասնագիտական կամ ժամանցի թեմաներ:</p> <p>OL11-Հ-Փ.2 Մասնակցել ոչ պաշտոնական և մասամբ պաշտոնական քննարկումների՝ ճշգրտորեն արտահայտելով իր կարծիքը, բերելով համոզիչ փաստարկներ, առաջադրելով վարկածներ, արձագանքելով այլոց փաստարկներին:</p> <p>OL11-Հ-Փ.3</p>

<p>իմաստը, եթե այն ստանդարտ լեզվով է և նորմալ արագությամբ:</p> <p>OL11 –Հ-ՈԻ.3 Հասկանալ ստանդարտ լեզվով մեդիա հաղորդումների, կամ ձայնագրված նյութերի բովանդակության մեծ մասը՝ տարբերելով խոսողի տրամադրությունը, տոնը և այլն:</p>	<p>րձող հոդվածներում և զեկույցներում հեղինակի արտահայտած կոնկրետ տեսակետը և այն հիմնավորող փաստարկները:</p> <p>OL11-Հ-Ը.3 Արագ աչքի անցկացնել երկար և բարդ, այդ թվում՝ մասնագիտացված բովանդակությամբ տեքստը և վեր հանել կարևոր մտքերը:</p> <p>OL11-Հ-Ը.4 Հասկանալ երկար և մանրամասն ցուցումները՝ դժվար հատվածները վերընթերցելու հնարավոր</p>	<p>տեսքով ներկայացնել փոխկապակցված փաստարկների շարք՝ նշելով սկզբնաղբյուրները:</p> <p>OL11-Հ-Մ.3 Ներկայացնել/ելույթի ընթացքում հեշտությամբ և սահուն անցնել լսարանին հետաքրքրող կետերի քննարկմանը:</p>	<p>Ժանրի կանոններին:</p>	<p>Հարցազրույցի ժամանակ վստահ և սպառիչ պատասխանել հարցերին:</p> <p>OL11-Հ-Փ.4 Վարել նամակագրություն(թղթային կամ էլեկտրոնային)՝ հաղորդելով նորությունները և շեշտելով իրադարձությունների նշանակությունը:</p>
---	--	--	--------------------------	--

		ության դեպքում:			
XII	<p>ՕԼ12 –Հ-ՈԻ.1 Հասկանալ կենդանի հնչող կամ հեռարձակվող, դարձվածքներ չպարունակող ստանդարտ խոսքը ինչպես ծանոթ, այնպես էլ անծանոթ թեմաներով, որոնք սովորաբար հանդիպում են անձնական, հասարակական, գիտական կամ մասնագիտակա ն ոլորտներում:</p> <p>ՕԼ12 –Հ-ՈԻ.2 Առանց դժվարության հասկանալ լեզվակիրների զրույցը, եթե այն ընթանում է նորմալ արագությամբ և ստանդարտ լեզվով:</p> <p>ՕԼ12 –Հ-ՈԻ.3 Հասկանալ հասարակական, մասնագիտակա ն և գիտական ոլորտներին առնչվող ստանդարտ լեզվով մեդիա հաղորդումների, կամ</p>	<p>ՕԼ12-Հ- Ը.1 Հասկանալ տարբեր ժանրերի, այդ թվում՝ լրագրային , վերլուծակ ան, գիտհանր ամատչելի հոդվածնե ր՝ ճանաչելով տեքստում առաջ քաշված վարկածնե րի և եզրահանգ ումների միջև կապը:</p> <p>ՕԼ12-Հ- Ը.2 Գտնել և դուրս բերել անհրաժեշ տ տեղեկատ վությունը, հեղինակն երի տեսակետ ները և կարծիքնե րը տարբեր, մասնագի տական աղբյուրնե</p>	<p>ՕԼ12-Հ-Մ.1 Առաջադրե լ նոր մտքեր և մոտեցումն եր՝ իր հետաքրքր ություններ ին առնչվող իրողությու նների և իրադարձո ւթյունների մանրամա սն վերլուծությ ան հիման վրա:</p> <p>ՕԼ12-Հ-Մ.2 Տրամաբան որեն կապակցել և զարգացնել իր փաստարկն երը՝ ընդլայնելով և հիմնավորել ով սեփական տեսակետը լրացուցիչ փաստարկն երով և դիպուկ օրինակներ ով:</p> <p>ՕԼ12-Հ-Մ.3 Ելույթ/զեկ</p>	<p>ՕԼ12-Հ-Գ.1 Շարադրել իր հետաքրքրությունների շրջանակին վերաբերող և հանրային նշանակության զանազան թեմաներով համակարգված և գրագետ տեքստ՝ համադրելով և գնահատելով տարբեր աղբյուրներից քաղած տեղեկություններն ու փաստարկները (250 – 280 բառ):</p> <p>ՕԼ12-Հ-Գ.2 Գրել փաստարկային էսսեներ՝ ներկայացնելով գլխավոր մտքերն ու մանրամասները, գնահատել խնդրի լուծման համար առաջարկվող լուծումները:</p>	<p>ՕԼ12-Հ-Փ.1 Հանպատրաստից և գրագետ հաղորդակցվել տարբեր միջավայրերում և լսարանների հետ՝ շոշափելով ընդհանուր, գիտահանրամատչելի, մասնագիտական կամ ժամանցի թեմաներ և ցուցաբերելով մտքերի հստակ փոխկապվածություն:</p> <p>ՕԼ12-Հ-Փ.2 Մասնակցել ոչ պաշտոնական և պաշտոնական քննարկումների՝ ճշգրտորեն արտահայտելով իր կարծիքը, բերելով համոզիչ փաստարկներ, մեկնաբանություններ, առաջադրելով վարկածներ, արձագանքելով այլոց փաստարկներին:</p> <p>ՕԼ12-Հ-Փ.3 Վարել հարցազրույց՝ նախապես մշակված հարցաշարով, ըստ անհրաժեշտության հեռանալով դրանից և կողմնորոշվելով ըստ պատասխանների:</p> <p>ՕԼ12-Հ-Փ.4 Վարել նամակագրություն (թղթային կամ էլեկտրոնային)՝ մեկնաբանելով</p>

	<p>ձայնագրված նյութերի բովանդակությունը, ինչպես նաև խոսողի տեսակետը և վերաբերմունքը:</p> <p>ՕԼ12 –Հ-ՈԻ.4 Ընկալել լեզվական և բովանդակային առումով բարդ դասախոսությունների, զեկույցների հիմնական մտքերը:</p>	<p>րից:</p> <p>ՕԼ12-Հ-Ը.3 Հասկանալ մասնագիտացված հոդվածներ՝ պայմանով, որ կարող է պարբերաբար օգտագործել բառարան՝ տերմինաբանությունը ճշգրիտ հասկանալու համար:</p>	<p>ուցումն ամփոփել սեփական և այլ տեսակետների վերլուծության և համադրության հիման վրա ձևակերպված եզրահանգումներով՝ առանց լեզվական կաշկանդվածության:</p>	<p>ստացած տեղեկությունները և տեսակետները:</p>
--	--	---	---	---

Մշակույթ				
Դասարաններ	Արժեքներ	Վերաբերմունք	Նորմեր/կանոններ	Հետաքրքրություններ/Նախասիրություններ
II	<p>ՕԼ2-Մ-Ա.1 Ճանաչել ազգային և ուսուցանվող լեզվի երկրի մշակույթի որոշ տարրեր (ընտանիք, դպրոց, այբուբեն)</p>	<p>ՕԼ2-Մ-Վ.1 Ցուցաբերել հարգալից վերաբերմունք ընտանիքի և դասընկերների նկատմամբ՝ փորձելով օգնել նրանց:</p> <p>ՕԼ2-Մ-Վ.2 Ցուցաբերել հոգատար և խնամքով վերաբերմունք դպրոցի գույքի և դպրոցական պարագաների հանդեպ:</p>	<p>ՕԼ2-Մ-Ն.1 Թվարկել տանը և դպրոցում վարքի պարզ կանոնները:</p> <p>ՕԼ2-Մ-Ն.2 Մաքուր պահել դասասենյակը և չփչացնել գույքը:</p>	<p>ՕԼ2-Մ-Հ/Ն.1 Ճանաչել իր հետաքրքրություններն ու նախասիրությունները:</p>
III	<p>ՕԼ3-Մ-Ա.1 Ճանաչել իր և այլ ազգերի մի շարք սովորույթներ և դրանց հետ կապված արժեքները:</p> <p>ՕԼ3-Մ-Ա.2 Կարևորել ընկերությունը և հանդուրժողակա նությունը:</p>	<p>ՕԼ3-Մ-Վ.1 Ցուցաբերել հոգատար վերաբերմունք ընտանիքի անդամների և ընկերների, պատասխանատվություն տան և դպրոցի գույքի հանդեպ:</p> <p>ՕԼ3-Մ-Վ.2 Դրսևորել հոգատար վերաբերմունք կենդանիների հանդեպ:</p> <p>ՕԼ3-Մ-Վ.3 Ստեղծել ընկերական հարաբերություններ՝ քաջալերելով և աջակցելով իր ընկերներին:</p>	<p>ՕԼ3-Մ-Ն.1 Ճանաչել և պահպանել ընտանիքում և հասարակական վայրերում վարքի պարզ կանոնները:</p> <p>ՕԼ3-Մ-Ն.2 Ճանաչել առողջ սնվելու ռեժիմը և հետևել դրան:</p>	<p>ՕԼ3-Մ-Հ/Ն.1 Ճանաչել իր ընտանիքի անդամների և դասընկերների նախասիրությունները:</p>
IV	<p>ՕԼ4-Մ-Ա.1 Ճանաչել մշակութային արժեքների որոշ դրսևորումներ առօրյա կյանքում:</p> <p>ՕԼ4-Մ-Ա.2 Կարևորել</p>	<p>ՕԼ4-Մ-Վ.1 Դրսևորել հարգալից վերաբերմունք աշխարհի այլ երկրների, ազգությունների, լեզուների, մշակույթների հանդեպ՝ ցուցաբերելով դրանք ուսումնասիրելու հետաքրքրություն:</p> <p>ՕԼ4-Մ-Վ.2</p>	<p>ՕԼ4-Մ-Ն.1 Կազմել օրվա ռեժիմ և հետևել դրան:</p> <p>ՕԼ4-Մ-Ն.2 Ճանաչել առողջ ապրելակերպի սկզբունքները և հետևել դրանց:</p>	<p>ՕԼ4-Մ-Հ/Ն.1 Ճանաչել ուսումնասիրվող լեզվի երկրի հասակակցի հետաքրքրություններն ու նախասիրությունները:</p>

	<p>հանդուրժողակա նությունն այլ ազգերի և մշակույթների նկատմամբ:</p>	<p>Դրսևորել շրջակա միջավայրի պահպանմանն ուղղված հոգատար և պատասխանատու վերաբերմունք՝ չվնասելով և չաղտոտելով այն:</p>	<p>ՕԼ4-Մ-Ն .3 Առաջնորդվել միայն անհրաժեշտը և պիտանին գնելու սկզբունքով:</p>	
V	<p>ՕԼ5-Մ-Ա .1 Ճանաչել ազգային և իր համայնքի նյութական և ոչ նյութական արժեքները (ավանդույթներ, սովորույթներ, տեսարժան վայրեր):</p> <p>ՕԼ5-Մ-Ա .2 Գիտակցել այլ մշակույթների նկատմամբ բաց լինելու և դրանք ճանաչելու կարևորությունը:</p>	<p>ՕԼ5-Մ-Վ.1 Դրսևորել հոգատար և պատասխանատու վերաբերմունք տեսարժան վայրերի հանդեպ:</p> <p>ՕԼ5-Մ-Վ.2 Դրսևորել հոգատար վերաբերմունք բնության, ընտանի և վայրի կենդանիների հանդեպ:</p>	<p>ՕԼ5-Մ-Ն .1 Ճանաչել հասարակական և մշակութային վայրերում իրեն դրսևորելու պարզ կանոնները և հետևել դրանց:</p> <p>ՕԼ5-Մ-Ն .2 Ճանաչել համագործակցային և աշխատանքի տարրական կանոնները և հետևել դրանց:</p> <p>ՕԼ5-Մ-Ն .3 Ճանաչել համայնքում համակեցության տարրական կանոնները և հետևել դրանց:</p>	<p>ՕԼ5-Մ-Հ/Ն .1 Ցուցաբերել հետաքրքրություն ընտանի և վայրի կենդանիների հանդեպ:</p> <p>ՕԼ5-Մ-Հ/Ն .2 Ճանաչել իրեն հետաքրքրող որոշ մասնագիտություններ:</p> <p>ՕԼ5-Մ-Հ/Ն .3 Ցուցաբերել հետաքրքրություն առողջ ապրելակերպի և սպորտի հանդեպ:</p>
VI	<p>ՕԼ6-Մ-Ա .1 Կարևորել ընկերությունը, քաղաքավարությունը և հանդուրժողակա նությունը՝ որպես համակեցության նախապայման:</p> <p>ՕԼ6-Մ-Ա .2</p>	<p>ՕԼ6-Մ-Վ.1 Դրսևորել հանդուրժողական, քաղաքավարի և հարգալից վերաբերմունք իրենց շրջապատող մարդկանց նկատմամբ:</p> <p>ՕԼ6-Մ-Վ.2 Դրսևորել պատասխանատու վերաբերմունք ազգային և համաշխարհային</p>	<p>ՕԼ6-Մ-Ն .1 Ճանաչել համակեցության կանոնները և հետևել դրանց:</p> <p>ՕԼ6-Մ-Ն .2 Ճանաչել իր և այլ երկրների մի շարք հայտնի մարզաձևերի</p>	<p>ՕԼ6-Մ-Հ/Ն .1 Դրսևորել հետաքրքրություն իր և ուսումնասիրվող լեզվի երկրների մշակութային արժեքների հանդեպ:</p> <p>ՕԼ6-Մ-Հ/Ն .2</p>

	<p>Ճանաչել տոները որպես տարբեր համայնքների և մշակույթների նյութական և ոչ նյութական արժեքների դրսևորում:</p> <p>ՕԼ6-Մ-Ա.3 Կարևորել հայրենաճանաչումը իր համայնքի պատմամշակութային արժեքների գնահատման միջոցով:</p>	<p>մշակութային արժեքների հանդեպ:</p> <p>ՕԼ6-Մ-Վ.3 Դրսևորել պատասխանատու վերաբերմունք սեփական և այլոց առողջության հանդեպ:</p>	<p>պարզ կանոնները:</p>	<p>Ցուցաբերել հետաքրքրություն որևէ մարզաձևի նկատմամբ՝ գիտակցելով դրա կարևորությունը առողջ ապրելակերպի և կամային հատկանիշների ձևավորման գործում:</p>
VII	<p>ՕԼ7-Մ-Ա.1 Ճանաչել և արժևորել ազգային և համաշխարհային մշակույթը երաժշտության միջոցով:</p> <p>ՕԼ7-Մ-Ա.2 Արժևորել օլիմպիական և պարալիմպիկ խաղերի դերը՝ որպես համաշխարհային մշակութային արժեքներ:</p> <p>ՕԼ7-Մ-Ա.3 Կարևորել աշխարհճանաչումը համաշխարհային և պատմամշակութային</p>	<p>ՕԼ7-Մ-Վ.1 Դրսևորել հարգալից վերաբերմունք այլոց ինքնարտահայտման ձևերի (ոճ, ճաշակ և այլն) նկատմամբ:</p> <p>ՕԼ7-Մ-Վ.2 Դրսևորել հոգատար և պատասխանատու վերաբերմունք Երկիր մոլորակի նկատմամբ:</p>	<p>ՕԼ7-Մ-Ն.1 Թվարկել բնության նկատմամբ պատասխանատու վարքի մի շարք կանոններ:</p> <p>ՕԼ7-Մ-Ն.2 Ճանաչել մշակույթով/ժամանակով պայմանավորված կենցաղի մի շարք նորմեր (հագուստ, սնունդ):</p> <p>ՕԼ7-Մ-Ն.3 Ճանաչել սարքերի օգտագործման անվտանգության տարրական կանոնները:</p>	<p>ՕԼ7-Մ-Հ/Ն.1 Ցուցաբերել հետաքրքրություն նորաձևության և ոճերի, տարբեր հայտնագործությունների, երաժշտական ոճերի, նախընտրած սպորտաձևերի հանդեպ:</p>

	ային արժեքների գնահատման միջոցով (աշխարհի հրաշալիքները):			
VIII	<p>ՕԼ8-Մ-Ա.1 Ճանաչել խոհանոցը որպես ազգային և համաշխարհային մշակույթի մաս:</p> <p>ՕԼ8-Մ-Ա.2 Արժևորել մշակութային բազմազանությունը:</p> <p>ՕԼ8-Մ-Ա.3 Կարևորել մեդիա տեղեկատվությունը որպես միջմշակութային իրազեկության խթանման միջոց:</p> <p>ՕԼ8-Մ-Ա.4 Դիտարկել մարդուն՝ որպես բարձրագույն արժեք մարդու իրավունքների գլոբալ համատեքստում:</p>	<p>ՕԼ8-Մ-Վ.1 Դրսևորել պատասխանատու վերաբերմունք մարդու հիմնարար ազատությունների և իրավունքների նկատմամբ:</p> <p>ՕԼ8-Մ-Վ.2 Դրսևորել հարգալից, հոգատար և պատասխանատու վերաբերմունք հասարակիցների նկատմամբ:</p> <p>ՕԼ8-Մ-Վ.3 Ցուցաբերել հետաքրքրություն այլ երկրների և մշակույթների ճանաչման նկատմամբ:</p>	<p>ՕԼ8-Մ-Ն.1 Ճանաչել հասարակության մեջ իր իրավունքների և պարտականությունների սահմանը:</p> <p>ՕԼ8-Մ-Ն.2 Ճանաչել մարդու իրավունքների հիմնարար սկզբունքները:</p> <p>ՕԼ8-Մ-Ն.3 Ճանաչել հասարակական համակեցության կանոնները որպես ամբողջություն և հետևել դրանց:</p>	<p>ՕԼ8-Մ-Հ/Ն.1 Ցուցաբերել հետաքրքրություն իր և ուսումնասիրվող երկրի/երկրների տեսարժան վայրերի, խոհանոցների և սովորույթների հանդեպ:</p>
IX	<p>ՕԼ9-Մ-Ա.1 Կարևորել շարունակական բազմալեզու կրթության դերը՝ որպես անհատի և</p>	<p>ՕԼ9-Մ-Վ.1 Դրսևորել պատասխանատվություն՝ ազգային և համաշխարհային մշակութային ժառանգության հանդեպ:</p>	<p>ՕԼ9-Մ-Ն.1 Գործել որպես հասարակության մեջ կարգուկանոնի և օրենքին հետևող անհատ:</p>	<p>ՕԼ9-Մ-Հ/Ն.1 Ցուցաբերել հետաքրքրություն ազգային և համաշխարհային մշակութային ժառանգություններ</p>

	<p>հասարակության հաջողության գրավական:</p> <p>ՕԼ9-Մ-Ա.2 Ճանաչել և արժևորել ազգային և համաշխարհային մշակույթի նյութական և ոչ նյութական ժառանգությունը :</p> <p>ՕԼ9-Մ-Ա.2 Ճանաչել օրենքի գերակայությունը որպես ժողովրդավարական հասարակության գերակա նախապայման:</p>	<p>ՕԼ9-Մ-Վ.2 Դրսևորել պատասխանատու քաղաքացիական վարքագիծ՝ ճանաչելով իր իրավունքներն ու պարտականությունները:</p>	<p>ՕԼ9-Մ-Ն.2 Ճանաչել աղետների ժամանակ վարքագծային կանոնները և հետևել դրանց ըստ անհրաժեշտության :</p>	<p>ի նկատմամբ (կինո, երաժշտություն, գրականություն):</p>
<p>X</p>	<p>ՕԼ10-Մ-Ա.1 Կարևորել համաշխարհային և արվեստի և գրականության գեղագիտական արժեքը և դերը մարդու կյանքում:</p> <p>ՕԼ10-Մ-Ա.2 Արժևորել գիտությունը որպես աշխարհճանաչման միջոց և առաջընթացի նախապայման:</p>	<p>ՕԼ10-Մ-Վ.1 Դրսևորել հարգալից և արժևորող վերաբերմունք ազգային և համաշխարհային արվեստի և գրականության գործերի հանդեպ:</p> <p>ՕԼ10-Մ-Վ.2 Դրսևորել գիտությունը՝ որպես մարդկության առաջընթացն ապահովող կարևորագույն գործոնն արժևորող վերաբերմունք:</p> <p>ՕԼ10-Մ-Վ.3 Դրսևորել կոնֆլիկտների լուծելիության, խաղաղ կարգավորման հնարավորության/անհրաժեշտության գիտակցություն:</p>	<p>ՕԼ10-Մ-Ն.1 Ճանաչել կոնֆլիկտների խաղաղ կարգավորման/լուծման մոտեցումը որպես արդյունավետ եղանակ և հետևել դրան:</p> <p>ՕԼ10-Մ-Ն.2 Ճանաչել հասարակական բարքերը և ցուցաբերել անհատական դիրքորոշում:</p> <p>ՕԼ10-Մ-Ն.3 Ճանաչել ուսումնասիրվող</p>	<p>ՕԼ10-Մ-Հ/Ն.1 Ցուցաբերել հետաքրքրություն հայ և օտարալեզու գրականության և արվեստի գործերի նկատմամբ:</p> <p>ՕԼ10-Մ-Հ/Ն.2 Ցուցաբերել հետաքրքրություն գիտական հետազոտությունների, հայտնագործությունների, առեղծվածային երկույթների և նրանց ուսումնասիրությունների նկատմամբ:</p>

		<p>ՕԼ10-Մ-Վ. 4 Դրսևորել ընթացիկ, հասարակական հնչեղության իրադարձությունների նկատմամբ իրազեկված և հիմնավորված դիրքորոշում:</p>	<p>լեզվով հաղորդակցության նորմերը և պահպանել դրանք այդ լեզվով հաղորդակցվելիս:</p>	
XI	<p>ՕԼ11-Մ-Ա.1 Արժևորել աշխատանքը և որակյալ մասնագիտակա ն գործունեությունը :</p> <p>ՕԼ11-Մ-Ա.2 Արժևորել բնությունը որպես մարդու գոյության բնական միջավայր:</p> <p>ՕԼ11-Մ-Ա.3 Արժևորել ազգային մշակույթի ներդրումը համաշխարհայի ն մշակույթում:</p>	<p>ՕԼ11-Մ-Վ.1 Դրսևորել հարգալից վերաբերմունք աշխատանքի և տարբեր մասնագիտությունների նկատմամբ:</p> <p>ՕԼ11-Մ-Վ.2 Դրսևորել գիտակից վերաբերմունք հիվանդությունների կանխարգելման և առողջ ապրելակերպի կարևորության նկատմամբ:</p> <p>ՕԼ11-Մ-Վ.3 Դրսևորել քաղաքական և պատմական իրադարձությունների մասին իրազեկ լինելու գիտակցություն՝ կարևորելով առաջնային աղբյուրներից (օրինակ՝ ականատեսներ, արխիվային փաստաթղթեր և այլն) տեղեկատվությանը ստացումը:</p> <p>ՕԼ11-Մ-Վ.4 Դրսևորել հոգատար և պատասխանատու վերաբերմունք բնության հանդեպ՝ գիտակցելով մարդու, Երկիր մոլորակի և տիեզերքի անքակտելի կապի կարևորությունը:</p>	<p>ՕԼ11-Մ-Ն.1 Ճանաչել աշխատաշուկայում գործող նորմերը և առաջնորդվել դրանցով աշխատանք որոնելիս կամ աշխատանքի դիմելիս:</p> <p>ՕԼ11-Մ-Ն.2 Հետևել հիվանդությունների կանխարգելման և առողջ ապրելակերպի կանոններին:</p> <p>ՕԼ11-Մ-Ն.3 Ճանաչել մեդիագրագիտության հիմնարար սկզբունքները և առաջնորդվել դրանցով՝ տեղեկություններ որոնելիս:</p> <p>ՕԼ11-Մ-Ն.4 Հետևել շրջակա միջավայրը մաքուր /էկոլոգիան պահպանելու համընդհանուր կանոններին/օրենք ներին:</p>	<p>ՕԼ11-Մ-Հ/Ն.1 Կարևորել նախասիրությունների դերը մասնագիտության ընտրության ժամանակ:</p> <p>ՕԼ11-Մ-Հ/Ն.2 Ցուցաբերել հետաքրքրություն բժշկության ճյուղերի և մասնագիտացումների, բժշկագիտության առաջընթացի նկատմամբ:</p> <p>ՕԼ11-Մ-Հ/Ն.3 Ցուցաբերել հետաքրքրություն Հայաստանի կամ ուսումնասիրվող լեզվի երկր(ներ)ի քաղաքական համակարգերի նկատմամբ:</p> <p>ՕԼ11-Մ-Հ/Ն.4 Ցուցաբերել հետաքրքրություն բնապահպանական գլոբալ խնդիրների, դրանց պատճառների և լուծման ուղիների հանդեպ:</p> <p>ՕԼ11-Մ-Հ/Ն.5</p>

				<p>Դրսևորել հետաքրքրություն համաշխարհային և հայոց պատմության նշանակալի իրադարձությունների/դեմքերի նկատմամբ:</p> <p>ՕԼ11-Մ-Հ/Ն .6 Ցուցաբերել հետաքրքրություն գիտության և գիտատեխնիկական առաջընթացի նկատմամբ:</p>
XII	<p>ՕԼ12-Մ-Ա.1 Կարևորել թարգմանության դերը որպես միջմշակութային հաղորդակցության միջոց և ազգային մշակույթի տարր:</p> <p>ՕԼ12-Մ-Ա.2 Կարևորել հին քաղաքակրթությունների արժեհամակարգերը որպես նոր քաղաքակրթությունների ձևավորման հենք:</p>	<p>ՕԼ12-Մ-Վ.1 Ցուցաբերել հետաքրքրություն և հարգանք այլ քաղաքակրթությունների նկատմամբ:</p> <p>ՕԼ12-Մ-Վ.2 Ցուցաբերել հետաքրքրություն թարգմանության հանդեպ՝ որպես միջմշակութային հաղորդակցության միջոց և ազգային մշակույթի տարր:</p> <p>ՕԼ12-Մ-Վ.3 Դրսևորել հարգալից վերաբերմունք այլ կրոնների նկատմամբ՝ որպես մշակույթի մի բաղադրիչ մաս:</p> <p>ՕԼ12-Մ-Վ.4 Դրսևորել գիտակցական վերաբերմունք կամավորական աշխատանքի նկատմամբ՝ որպես սոցիալական պատասխանատվություն և անհատի ինքնաճանաչման դրսևորում՝ ի շահ</p>	<p>ՕԼ12-Մ-Ն.1 Ճանաչել հին և ժամանակակից քաղաքակրթություններում ընդունված հասարակական նորմերը, դրանց առանձնահատկությունները և զարգացումը:</p> <p>ՕԼ12-Մ-Ն.2 Ճանաչել կամավորական աշխատանքի սկզբունքներն ու առանձնահատկությունները և առաջնորդվել դրանցով կամավորություն անելիս:</p> <p>ՕԼ12-Մ-Ն.3 Հատկորոշել հաջողության հասնելու սկզբունքներն ու</p>	<p>ՕԼ12-Մ-Հ/Ն.1 Ցուցաբերել հետաքրքրություն տարբեր քաղաքակրթությունների (ազգային ծեսեր, սովորույթներ, ավանդույթներ) նկատմամբ:</p> <p>ՕԼ12-Մ-Հ/Ն.2 Ցուցաբերել հետաքրքրություն կամավորական աշխատանքի հանդեպ:</p> <p>ՕԼ12-Մ-Հ/Ն.3 Դրսևորել հետաքրքրություն ապագայի և հաջողության հասնելու ուղիների նկատմամբ:</p>

		հասարակության: ՕԼ12-Մ-Վ.5 Դրսևորել պատասխանատու վերաբերմունք անցյալի ձախողումների, ներկայի քայլերի նկատմամբ՝ որպես ապագայի հաջողության գրավական:	որակները՝ հետագա քայլերի հաջողականությունը որոշելիս:	
--	--	---	---	--

Քննական և ստեղծարար միտք

Դասարաններ	Միտք	Տրամաբանական կապեր	Վերլուծություն	Առաջընթաց
II	<p>OL2-ՔՍՄ-Մ.1 Ձևակերպել իր մասին տրված շատ պարզ հարցի պատասխանը: OL2-ՔՍՄ-Մ.2 Ներկայացնել իր մտքերը իր պատրաստած տեսողական նյութերի միջոցով:</p>	<p>OL2-ՔՍՄ-S.1 Կազմել շատ պարզ հարցեր:</p>	<p>OL2-ՔՍՄ-Վ.1 Գրանցել դիտումների արդյունքները:</p>	<p>OL2-ՔՍՄ-Ա.1 Արձագանքել ուսուցչի պարզ հրահանգներին:</p>
III	<p>OL3-ՔՍՄ-Մ.1 Ձևակերպել շատ պարզ հարցեր և պատասխաններ կոնկրետ թեմայի շուրջ: OL3-ՔՍՄ-Մ.2 Ներկայացնել իր մտքերը խոսքային և տեսողական նյութերի միջոցով:</p>	<p>OL3-ՔՍՄ-S.1 Տարանջատել ընդհանուրն ու մասնավորը, սեռը և տեսակը: OL3-ՔՍՄ-S.2 Դասավորել մտքերը միմյանց հետ կապակցվածությամբ: OL3-ՔՍՄ-S.3 Ճանաչել իր առջև դրված պարզ խնդիրը:</p>	<p>OL3-ՔՍՄ-Վ.1 Նկարագրել դիտումների միջոցով երևույթների/իրերի առանձնահատուկ հատկանիշները:</p>	<p>OL3-ՔՍՄ-Ա.1 Պլանավորել և կատարել առաջադրանք զույգերով:</p>
IV	<p>OL4-ՔՍՄ-Մ.1 Արտահայտել կապակցված մտքեր տրված թեմայի շուրջ: OL4-ՔՍՄ-Մ.2 Մտքերն արտահայտելիս բերել պարզ հիմնավորումներ: OL4-ՔՍՄ-Մ.3 Օգտագործել տարբեր ոչ-խոսքային միջոցներ՝ արդյունավետ հաղորդակցություն</p>	<p>OL4-ՔՍՄ-S.1 Ճանաչել իր լսած/կարդացած նյութում մտքերի հաջորդականությունը և դրանց միջև կապերի տեսակները: OL4-ՔՍՄ-S.3 Դասավորել մտքերը միմյանց հետ փոխկապակցվածությամբ (ընդհանուր/մասնավոր)</p>	<p>OL4-ՔՍՄ-Վ.1 Խմբավորել շրջապատի երևույթները/իրերը ըստ դասերի: OL4-ՔՍՄ-Վ.2 Նշել երևույթների/իրերի նմանություններն ու տարբերությունները:</p>	<p>OL3-ՔՍՄ-Ա.1 Հասկանալ իր առջև դրված խնդիրները: OL3-ՔՍՄ-Ա.2 Բերել պարզ հիմնավորումներ, մտքեր և մեկնաբանել դրանք:</p>

	ապահովելու համար:	րր, պատճառ/հետևանք՝ ճիշտ լեզվական միջոցների կիրառմամբ: ՕԼ4-ՔՍՄ-Տ.4 Հասկանալ իր առջև դրված պարզ խնդիրը՝ առաջարկելով հաջորդական քայլեր այն լուծելու համար:		
V	ՕԼ5-ՔՍՄ-Մ.1 Պատասխանել տրված հարցերին՝ արտահայտելով և հիմնավորելով իր կարծիքը: ՕԼ5-ՔՍՄ-Մ.2 Մշակել տարբեր նյութեր (նամակ, բացիկ, պաստառ և այլն) իր կարծիքը արդյունավետ և հիմնավոր ներկայացնելու համար:	ՕԼ5-ՔՍՄ-Տ.1 Համեմատել սեփական գործողություններն/ա րարքներն այլոց գործողությունների հետ, ՕԼ5-ՔՍՄ-Տ.2 Կապակցել մտքերը՝ ընդհանուրից մասնավորը անցումներով: ՕԼ5-ՔՍՄ-Տ.3 Առաջարկել տրված թեմայի շրջանակում խնդրի լուծման պարզ տարբերակներ:	ՕԼ5-ՔՍՄ-Վ.1 Դասակարգել թեմայի շուրջ ստացված տեղեկությունները: ՕԼ5-ՔՍՄ-Վ.2 Համեմատել իրերը/երևույթները/հ ասկացությունները՝ վեր հանելով ընդհանրություններն ու տարբերությունները:	ՕԼ5-ՔՍՄ-Ա.1 Գտնել տրված թեմայի շուրջ խնդիրների պատասխանները՝ հետևելով հրահանգներին/ցուց ումներին: ՕԼ5-ՔՍՄ-Ա.2 Ներկայացնել տեղեկությունը ծանոթ իրավիճակներում դերախաղի, երկխոսության, կարճ ելույթի միջոցով
VI	ՕԼ6-ՔՍՄ-Մ.1 Առաջադրել նոր մտքեր և գաղափարներ տրված թեմաների շրջանակում: ՕԼ6-ՔՍՄ-Մ.2 Պաշտպանել իր առաջադրած տեսակետը՝ բերելով օրինակներ: ՕԼ6-ՔՍՄ-Մ.3 Ստեղծել սահիկաշար՝ օգտվելով տարբեր	ՕԼ6-ՔՍՄ-Տ.1 Բացատրել սեփական և այլոց արարքների/ գործողությունների առավելավելություննե րն ու թերությունները: ՕԼ6-ՔՍՄ-Տ.2 Արտահայտել համաձայնություն կամ անհամաձայնություն՝ համեմատական և պատճառահետևանք	ՕԼ6-ՔՍՄ-Վ.1 Բացատրել տրված խնդրի բուն էությունը: ՕԼ6-ՔՍՄ-Վ.2 Համեմատել հավաքված տվյալները:	ՕԼ6-ՔՍՄ-Ա.1 Մշակել քայլեր տրված թեմայի շուրջ հարցերի պատասխանները գտնելու համար: ՕԼ6-ՔՍՄ-Ա.2 Պատրաստել տրված թեմայի շրջանակում դերախաղ, երկխոսություն, կարճ ելույթ՝

	աղբյուրներից:	ային կապերի կիրառմամբ: OL6-ՔՍՄ-S.3 Առաջարկել խնդրի լուծման տարբերակներ՝ համեմատելով դրանք միմյանց հետ:		արտահայտելով սեփական կարծիքը
VII	<p>OL7-ՔՍՄ-Մ.1</p> <p>Առաջարկել նոր մտքեր, գաղափարներ և մոտեցումներ իրեն ծանոթ, քննարկվող թեմաների վերաբերյալ: OL7-ՔՍՄ-Մ.2</p> <p>Ամփոփել իրեն ծանոթ, քննարկվող թեմաների շուրջ իր և ուրիշների առաջադրած մտքերն ու գաղափարները: OL7-ՔՍՄ-Մ.3</p> <p>Ստեղծել նախագծի պլան:</p>	<p>OL7-ՔՍՄ-S.1</p> <p>Անել ենթադրություններ և եզրահանգումներ առկա տվյալների հիման վրա: OL7-ՔՍՄ-S.2</p> <p>Գնահատել տարբեր իրավիճակներ՝ համադրելով դրանց բնորոշ հատկանիշները: OL7-ՔՍՄ-S.3</p> <p>Առաջարկել խնդիրների լուծման առավել արդյունավետ մոտեցում՝ հիմնավորելով դրա ընտրությունը:</p>	<p>OL7-ՔՍՄ-Վ.1</p> <p>Բացահայտել խնդիրների առաջացման պատճառները:</p> <p>OL7-ՔՍՄ-Վ.2</p> <p>Համեմատել/համադրել մի քանի աղբյուրներից ստացված տեղեկությունները:</p>	<p>OL7-ՔՍՄ-Ա.1</p> <p>Ձեռնարկել քայլեր տրված առաջադրանքի լուծման համար՝ հիմնավորելով իր մոտեցումները</p> <p>OL7-ՔՍՄ-Ա.2</p> <p>Ստեղծել տրված թեմայի շրջանակում երկխոսություն, հարցազրույց, ելույթ, և այլն՝ բերելով համոզիչ փաստարկներ</p>
VIII	<p>OL8-ՔՍՄ-Մ.1</p> <p>Ներկայացնել իրեն հուզող խնդիրները և առաջարկել լուծումներ: OL8-ՔՍՄ-Մ.2</p> <p>Պլանավորել հետազոտական աշխատանքներ՝ արդյունքները ներկայացնելով տարբեր միջոցներով: OL8-ՔՍՄ-Մ.3</p> <p>Մշակել թեմատիկ</p>	<p>OL8-ՔՍՄ-S.1</p> <p>Արտահայտել մտքերը՝ ներկայացնելով հավաստի աղբյուրներից վերցված փաստեր, դրանց հիման վրա կատարելով դատողություններ և եզրահանգումներ: OL8-ՔՍՄ-S.2</p> <p>Գնահատել տարբեր իրադրություններ/փոխհարաբերություններ</p>	<p>OL8-ՔՍՄ-Վ.1</p> <p>Անել դատողություններ և եզրակացություններ խնդրի իրական պատճառների մասին՝ առաջադրելով լուծում(ներ):</p> <p>OL8-ՔՍՄ-Վ.2</p> <p>Համադրել այլ տեսակետներ՝ ներկայացնելով սեփական մոտեցումը:</p>	<p>OL8-ՔՍՄ-Ա.1</p> <p>Ներկայացնել տեղեկատվությունը՝ հիմնավորելով դիտարկված արդյունքների տարբեր մեկնաբանությունները: OL8-ՔՍՄ-Ա.2</p> <p>Ճանաչել խնդրի լուծման այլընտրանքային տարբերակների հնարավորությունը:</p>

	նախագծերի կամ միջոցառումների պլան:	ը՝ հիմնավորելով իր գնահատականը: ՕԼ8-ՔՍՄ-Տ.3 Ձևակերպել նպատակներ՝ մշակելով դրանց հասնելու արդյունավետ ուղիները:		ՕԼ8-ՔՍՄ-Ա.3 Սովորել սեփական սխալներից՝ գործողությունների ընթացքի համար այլ մոտեցումներ ընտրելով:
IX	ՕԼ9-ՔՍՄ-Մ.1 Առաջարկել նոր մտքեր՝ հիմնվելով նախնական գիտելիքի վրա: ՕԼ9-ՔՍՄ-Մ.2 Արտահայտել կարծիք՝ հիմնավորելով և բացատրելով իր մոտեցումները, տալով համաձայնություն և անհամաձայնություն: ՕԼ9-ՔՍՄ-Մ.3 Դրսևորել ստեղծագործ մոտեցում իր տեսակետներն ու գաղափարներն արտահայտելիս:	ՕԼ9-ՔՍՄ-Տ.1 Կառուցել մտքերը կուռ տրամաբանությամբ՝ կիրառելով համեմատություններ, համադրություններ, փաստարկներ, ընդհանրացումներ: ՕԼ9-ՔՍՄ-Տ.2 Բացատրել սեփական ընտրության և որոշումների դրդապատճառները:	ՕԼ9-ՔՍՄ-Վ.1 Մեկնաբանել խնդիրները՝ կատարելով մեկնաբանություններ և դատողություններ դրանց հիմքերի և լուծումների հավանական ազդեցության մասին: ՕԼ9-ՔՍՄ-Վ.2 Մեկնաբանել իր որոշումները՝ հղում անելով դրանց կայացման նախապայմաններին:	ՕԼ9-ՔՍՄ-Ա.1 Գնահատել իր աճը որպես սովորող՝ հետահայաց վերլուծելով իր գիտելիքների և կարողությունների զարգացումը: ՕԼ9-ՔՍՄ-Ա.2 Գնահատել սեփական գործողություններում նախորդ ձեռքբերումների վրա հիմնվելու և սխալներից դասեր քաղելու կարևորությունը:
X	ՕԼ10-ՔՍՄ-Մ.1 Արտահայտել իր տեսակետը՝ անդրադառնալով այլոց կարծիքների առավելություններին ու թերություններին և կատարելով եզրահանգումներ, ՕԼ10-ՔՍՄ-Մ.2 Առաջարկել գոյություն ունեցող խնդիրների, այդ	ՕԼ10-ՔՍՄ-Տ.1 Վեր հանել տարբեր ժանրերի տեքստերում ներկայացված փաստերը, կարծիքը, պատճառահետևանքային կապերը: ՕԼ10-ՔՍՄ-Տ.2 Հիմնավորել սեփական որոշումները՝ կանխատեսելով	ՕԼ10-ՔՍՄ-Վ.1 Մեկնաբանել գրական և արվեստի գործերի հիմնական ուղերձը՝ նշելով դրանց առանձնահատկությունները: ՕԼ10-ՔՍՄ-Վ.2 Համադրել տարբեր աղբյուրներից որոնված, հավաքված	ՕԼ10-ՔՍՄ-Ա.1 Գնահատել արվեստի և գրականության դերը անհատական զարգացման գործում՝ գիտակցելով գեղագիտական արժեքի կարևորությունը: ՕԼ10-ՔՍՄ-Ա.2 Դրսևորել

	<p>թվում՝ կոնֆլիկտների, լուծման նոր եղանակներ՝ հիմնավորելով իր մոտեցումը: OL10-ՔՍՄ-Մ .3</p> <p>Ստեղծել օտարալեզու մուլտիմեդիոն բովանդակություն՝ պատշաճ հղումներ տալով բովանդակության սկզբնաղբյուրներին,</p>	<p>դրանց հավանական հետևանքները: OL10-ՔՍՄ-S.3</p> <p>Գնահատել որևէ խնդրի անդրադարձող տարբեր վարկածները՝ ընդգծելով դրանց ուժեղ և թույլ կողմերը, այս կամ այն վարկածին կողմ կամ դեմ լինելու պատճառները:</p>	<p>և դասակարգված տեղեկույթը: OL10-ՔՍՄ-Վ.3</p> <p>Հետազոտել հասարակական հնչեղություն ունեցող որևէ հարցի/իրադարձության մասին մեդիա աղբյուրներից քաղված փաստերը և վերլուծությունները՝ ձևակերպելու սեփական դիրքորոշումը: OL10-ՔՍՄ-Վ.4</p> <p>Հասկանալ տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը՝ առանձնացնելով փաստերը, կարծիքը, պատճառահետևանքային կապերը:</p>	<p>միջաձնային կոնֆլիկտի/դրա լուծելիության գիտակցություն՝ խնդրին այլընտրանքային մոտեցումների կիրառման միջոցով:</p> <p>OL10-ՔՍՄ-Ա.3</p> <p>Ճանաչել իր համայնքի/երկրի հասարակական հնչեղության որևէ խնդրի լուծմանն իր մասնակցության կարևորությունը:</p>
<p>XI</p>	<p>OL11-ՔՍՄ-Մ.1</p> <p>Արտահայտել իր տեսակետը՝ հիմնավորելով այն օրինակներով, տարբեր աղբյուրներից քաղված փաստացի տեղեկություններով, OL11-ՔՍՄ-Մ.2</p> <p>Ձևակերպել իրեն հուզող տարբեր խնդիրների նորարարական լուծումներ՝ հիմնավորելով իր մոտեցումները,</p>	<p>OL11-ՔՍՄ-S.1</p> <p>Վեր հանել կարևոր մտքերը՝ առանձնացնելով փաստերը կարծիքից, ճանաչելով հեղինակի մտադրությունը: OL11-ՔՍՄ-S.2</p> <p>Հիմնավորել իր մոտեցումներն ու ընտրությունը տարբեր աղբյուրներից քաղված տեղեկություններով և սեփական</p>	<p>OL11-ՔՍՄ-Վ.1</p> <p>Հավաքել և համեմատել տեղեկատվություն տարբեր մասնագիտությունների վերաբերյալ: OL11-ՔՍՄ-Վ.2</p> <p>Մեկնաբանել իրադարձությունները՝ անդրադառնալով իր տեսակետի ձևավորմանը նպաստող առանցքային մանրամասներին:</p>	<p>OL11-ՔՍՄ-Ա.1</p> <p>Հասկանալ ապագա մասնագիտության և աշխատանքի ճիշտ ընտրության կարևորությունը՝ որպես իր ապագյի առաջընթացը գրավական:</p> <p>OL11-ՔՍՄ-Ա.2</p> <p>Գնահատել գիտության զարգացման կարևորությունը հասարակության</p>

	<p>ՕԼ11-ՔՍՄ-Մ .3</p> <p>Պլանավորել հետազոտական նախագիծ՝ կազմելով հետազոտության նյութեր և արդյունքները ներկայացնելով մուլտիմեդիոն միջոցներով,</p>	<p>փաստարկներով,</p> <p>ՕԼ11-ՔՍՄ-S.3</p> <p>Պահպանել մտքերի տրամաբանական կապը, իրադարձությունների ժամանակագրական հաջորդականությունը :</p>	<p>ՕԼ11-ՔՍՄ-Վ. 3</p> <p>Մեկնաբանել բազմապիսի խնդիրների նախապատմությունը, պատճառները և լուծման ուղղությամբ ձեռնարկված քայլերը:</p> <p>ՕԼ11-ՔՍՄ-Վ. 4</p> <p>Համադրել տարբեր աղբյուրներից ստացած տեղեկությունները՝ անելով դատողություններ, առաջադրելով վարկածներ և հիմնավորելով իր մոտեցումները:</p>	<p>առաջընթացի ապահովման գործում:</p>
<p>XII</p>	<p>ՕԼ12-ՔՍՄ-Մ .1</p> <p>Արտահայտել իր տեսակետը բազմապիսի թեմաներով՝ նախապես հավաքված փաստերի հիման վրա ձևակերպելով իր կարծիքը և հիմնավորելով իր մոտեցումները:</p> <p>ՕԼ12-ՔՍՄ-Մ .2</p> <p>Առաջարկել թարգմանության սեփական տարբերակները՝ հիմնավորելով իր մոտեցումները:</p> <p>ՕԼ12-ՔՍՄ-Մ .3</p> <p>Կազմել իր հետագա քայլերի պլանը՝</p>	<p>ՕԼ12-ՔՍՄ-S.1</p> <p>Ճանաչել առաջ քաշված վարկածների և եզրահանգումների, առանձին մանրամասների և մտքերի միջև տրամաբանական կապը՝ գնահատելով դրանց հիմնավորվածությունը:</p> <p>ՕԼ12-ՔՍՄ-S.2</p> <p>Գնահատել իրավիճակները՝ դուրս բերելով խնդիրները, ներկայացնելով խնդրի նախապատմությունը, պատճառները, խնդրի լուծման ուղղությամբ ձեռնարկված և</p>	<p>ՕԼ12-ՔՍՄ-Վ.1</p> <p>Համեմատել տարբեր հասարակական և բնական երևույթները՝ վերլուծելով/ համադրելով դրանց առանձնահատկությունները և կատարելով համապատասխան եզրահանգումներ:</p> <p>ՕԼ12-ՔՍՄ-Վ.2</p> <p>Դրսևորել վերլուծական մոտեցում իր ուժերի ու հնարավորությունների, նպատակների և դրանց հասնելու ուղիների, հնարավոր դժվարությունների և</p>	<p>ՕԼ12-ՔՍՄ-Ա.1</p> <p>Գիտակցել սեփական ուժերի ճիշտ գնահատման կարևորությունը ապագայում կանխատեսվող քայլերի համար:</p> <p>ՕԼ12-ՔՍՄ-Ա.2</p> <p>Վերլուծել ապագայի իր ծրագրերը, դրանց իրականացմանն ուղղված ձեռնարկվելիք քայլերը:</p>

<p>հիմնավորելով գործողությունների հաջորդականությունը :</p>	<p>ձեռնարկվելիք քայլերը, դրանց հավանական ազդեցությունը:</p> <p>ՕԼ12-ՔՍՄ-Տ.3 Ձևակերպել իր ապագայի նպակները, ճիշտ ճանաչելով և գնահատելով սեփական ուժերն ու հնարավորությունները, դասեր քաղելով ձախողումներից՝ նշելով և հիմնավորելով դժվարությունների հաղթահարման քայլերը:</p>	<p>դրանց հաղթահարման քայլերի վերաբերյալ:</p>	
--	--	--	--

Ինքնություն				
Դասարաններ	Անհատ	Ընտանիք	Համայնք	Հասարակություն
II	<p>ՕԼ2-Ի-Ա.1 Կազմակերպել իր առօրյան որպես աշակերտ: ՕԼ2-Ի-Ա.2 Հետևել անհատական հիգիենայի պարզ կանոններին:</p>	<p>ՕԼ2-Ի-Ը.1 Դրսևորել հոգատար վերաբերմունք ընտանիքի անդամների նկատմամբ: ՕԼ2-Ի-Ը.2 Կիրառել ծանոթության, ողջույնի և հրաժեշտի տարրական արտահայտություններ առօրյա շփումներում:</p>	<p>ՕԼ2-Ի-Հ.1 Ճանաչել իրեն որպես համայնքի անդամ:</p>	
III	<p>ՕԼ3-Ի-Ա.1 Կատարել առօրյա պարտականությունները՝ ժամանակ հատկացնելով դասերին և սիրելի զբաղմունքին/հանգստին:</p>	<p>ՕԼ3-Ի-Ը.1 Դրսևորել պատրաստվածություն և հոգատարություն իր տան անդամների, տատիկ-պապիկի և ընտանիքի մյուս անդամների հանդեպ: ՕԼ3-Ի-Ը.2 Կիրառել քաղաքավարի հաղորդակցության արտահայտություններ:</p>	<p>ՕԼ3-Ի-Հ.1 Ճանաչել նեղ համայնքի իրեն առնչվող առօրյա խնդիրները:</p>	
IV	<p>ՕԼ4-Ի-Ա.1 Կարևորել նոր հետաքրքրությունների և շփումների դերը իր զարգացման գործում:</p>	<p>ՕԼ4-Ի-Ը.1 Դրսևորել հարգալից վերաբերմունք իր ընտանիքի անդամ հասակակիցների և մեծերի նկատմամբ: ՕԼ4-Ի-Ը.2 Դրսևորել հոգատար վերաբերմունք ընտանիքի անդամների նկատմամբ՝ օգնելով առօրյա գործերում և գնումներում:</p>	<p>ՕԼ4-Ի-Հ.1 Ճանաչել նեղ համայնքի իրեն առնչվող առօրյա խնդիրների պատճառները:</p>	
V	<p>ՕԼ5-Ի-Ա.1 Ճանաչել իր հույզերն ու զգացողությունները՝</p>	<p>ՕԼ5-Ի-Ը.1 Կարևորել ընտանեկան</p>	<p>ՕԼ5-Ի-Հ.1 Դրսևորել հարգալից</p>	<p>ՕԼ5-Ի-ՀԱ.1 Գիտակցել իր՝ հասարակության</p>

	արտահայելով դրանք: ՕԼ5-Ի-Ա.2 Գնահատել իր վարքը՝ ճանաչելով իր ձեռքբերումներն ու սխալները:	Ժամանցը՝ օրվա ընթացքում ընտանիքի հետ անցկացնելով իր ժամանակի մի մասը: ՕԼ5-Ի-Ը.2 Կարևորել իր դերը՝ որպես ընտանիքի անդամ, ճանաչելով իր իրավունքներն ու պարտականությունները:	վերաբերմունք համայնքի անդամների հանդեպ: ՕԼ5-Ի-Հ.2 Առաջարկել քայլեր իր նեղ համայնքի որոշ խնդիրների լուծման համար:	մի մասնիկ լինելը:
VI	ՕԼ6-Ի-Ա.1 Կարևորել սեփական կարծիքով հանդես գալը: ՕԼ6-Ի-Ա.2 Կռակարել հուզմունքը տարբեր իրավիճակներում, այդ թվում՝ սխալներ թույլ տալիս, քննադատություն լսելիս:	ՕԼ6-Ի-Ը.1 Կարևորել ընտանեկան ժամանցը, ընտանեկան սովորույթները՝ միասին նշելով ընտանեկան տոները: ՕԼ6-Ի-Ը.2 Արժևորել ընտանեկան ջերմ փոխհարաբերություններ ը:	ՕԼ6-Ի-Հ.1 Պահպանել համակեցության պարզ կանոնները համայնքում: ՕԼ6-Ի-Հ.2 Կարևորել իր և իր ընտանիքի դերը համայնքում և համայնքային խնդիրների արձագանքելու գործում:	ՕԼ6-Ի-ՀԱ.1 Արժևորել մշակութային և լեզվական բազմազանություն ը հասարակության մեջ:
VII	ՕԼ7-Ի-Ա.1 Դրսևորել զսպվածություն դարոցական և համադարոցական մրցումների ժամանակ հաղթելիս կամ պարտվելիս: ՕԼ7-Ի-Ա.2 Հաղթահարել տարբեր դժվարությունները՝ դրսևորելով կամքի ուժ:	ՕԼ7-Ի-Ը.1 Ճանաչել ընտանիքը որպես հասարակության մի մասնիկ: ՕԼ7-Ի-Ը.2 Արժևորել ընտանիքում առողջ ապրելակերպի անհրաժեշտությունը:	ՕԼ7-Ի-Հ.1 Շփվել քաղաքավարի և հարգալից համայնքում իր հասակակիցների, տարեցների, ծանոթների և անծանոթների հետ: ՕԼ7-Ի-Հ.2 Կարևորել իր և իր ընտանիքի դերը համայնքային խնդիրների համար լուծումներ առաջարկելու և դրանք իրագործելու հարցում:	ՕԼ7-Ի-ՀԱ.1 Կարևորել հասարակության մեջ խտրականության ն բացառման, հավասար հնարավորություն ների և ապրումակցման անհրաժեշտությ ունը:
VIII	ՕԼ8-Ի-Ա.1 Դրսևորել ինքնատիրապետում և առողջ	ՕԼ8-Ի-Ը.1 Կրել պատասխանատվություն ընտանիքի անդամների և	ՕԼ8-Ի-Հ.1 Կարևորել համայնքի անդամների հավասար	ՕԼ8-Ի-ՀԱ.1 Կարևորել հասարակություն ում մարդու

	<p>ինքնաքննադատություն բանավեճերի և քննարկումների ժամանակ: OL8-Ի-Ա.2 Կարևորել սեփական հնարավորությունները համարժեք գնահատելու կարողությունը:</p>	<p>ընտանեկան գործերի համար: OL8-Ի-Ը.2 Արժևորել ընտանիքի անդամների հետ սեփական ձեռքբերումների և խնդիրների շուրջ քննարկումները:</p>	<p>հնարավորությունները, իրավունքներն ու պարտականությունները: OL8-Ի-Հ.2 Կարևորել սեփական համայնքը այլոց համար գրավիչ դարձնելու անհրաժեշտությունը :</p>	<p>բարձրագույն արժեք լինելու գաղափարը:</p>
IX	<p>OL9-Ի-Ա.1 Դրսևորել ժամանակը արդյունավետ կառավարելու և ինքնուրույն սովորելու կարողություն: OL9-Ի-Ա.2 Կայացնել ինքնուրույն որոշումներ՝ գիտակցելով իր ուժեղ և թույլ կողմերը:</p>	<p>OL9-Ի-Ը.1 Կարևորել խոսքի և ընտրության ազատությունը ընտանիքում՝ հաշվի առնելով ընտանիքի անդամների կարծիքը, խորհուրդը:</p>	<p>OL9-Ի-Հ.1 Գործել որպես համայնքի անդամ՝ հետևելով օրենքներին, կարգ ու կանոնին OL9-Ի-Հ.2 Ներդրում ունենալ համայնքի զարգացմանն ուղղված գործողություններում :</p>	<p>OL9-Ի-ՀԱ.1 Դրսևորել քաղաքացիական գիտակցություն՝ կարևորելով օրենքի գերակայությունը ժողովրդավարության ամրապնդման գործում:</p>
X	<p>OL10-Ի-Ա.1 Գիտակցել իր մասնագիտական հակումները և նախասիրությունները՝ գնահատելով իր կարողությունները: OL10-Ի-Ա.2 Սովորել ինքնուրույն՝ կազմակերպելով իր ուսումնառության գործընթացը, պլանավորելով նախագծեր, համագործակցային աշխատանքներ:</p>	<p>OL10-Ի-Ը.1 Գիտակցել սեփական դերակատարությունը ընտանեկան առողջ փոխհարաբերություններ ի համար:</p>	<p>OL10-Ի-Հ.1 Ճանաչել համայնքի մասնակցային կառավարման սկզբունքները: OL10-Ի-Հ.2 Որոշել համայնքի զարգացմանը խոչընդոտող առաջնահերթ խնդիրները:</p>	<p>OL10-Ի-ՀԱ.1 Ճանաչել հասարակության մեջ ի հայտ եկող տարբեր կոնֆլիկտների լուծման հնարավոր եղակները:</p>
XI	<p>OL11-Ի-Ա.1 Կայացնել ինքնուրույն որոշում</p>	<p>OL11-Ի-Ը.1 Կարևորել ընտանիքի առաջադիմությունը</p>	<p>OL11-Ի-Հ.1 Ցուցաբերել ակտիվ մասնակցություն/գոր</p>	<p>OL11-Ի-ՀԱ.1 Կարևորել քաղաքականությ</p>

	<p>մասնագիտության ընտրության մեջ՝ ճիշտ գնահատելով սեփական ուժերը: ՕԼ11-Ի-Ա.2</p> <p>Համագործակցել թիմակիցների հետ՝ ստանձնելով տարբեր դերեր:</p>	<p>որպես հասարակության առաջադիմության գրավական:</p>	<p>ծունեություն իր տարբեր, այդ թվում՝ բնապահպանական խնդիրների լուծման, պատմամշակութային և արժեքների պահպանման գործում: ՕԼ11-Ի-Հ.2 Վերլուծել իր համայնքի զարգացմանը խոչընդոտող առաջնահերթ խնդիրների պատճառները, այդ թվում՝ քաղաքական իրողությունների համատեքստում:</p>	<p>ունը որպես հասարակական կյանքի անհրաժեշտ բաղադրիչ: ՕԼ11-Ի-ՀԱ.2 Գիտակցել իր նախընտրած մասնագիտության և կարևորությունը հասարակական կյանքի բարելավման /հասարակության և զարգացման գործում:</p>
<p>XII</p>	<p>ՕԼ12-Ի-Ա.1</p> <p>Կարևորել հաջողության հասնելու համար սեփական ուժերն ու հնարավորությունները ճիշտ ճանաչելն և գնահատելը: ՕԼ12-Ի-Ա.2</p> <p>Կարևորել կամավորական աշխատանքի դերը որպես անհատի ինքնաճանաչման դրսևորում:</p> <p>ՕԼ12-Ի-Ա.3</p> <p>Կարևորել շարունակական կրթությունը՝ որպես անձի զարգացման նախապայման:</p>	<p>ՕԼ12-Ի-Ը.1</p> <p>Կարևորել ընտանիքի աջակցության դերը ապագայի ծրագրերն իրականացնելու և հաջողության հասնելու համար:</p>	<p>ՕԼ12-Ի-Հ.1</p> <p>Ծավալել համայնքի զարգացմանն ուղղված կամավորական գործունեություն: ՕԼ12-Ի-Հ.1</p> <p>Առաջարկել իր համայնքի զարգացմանը խոչընդոտող առաջնահերթ խնդիրների լուծումներ՝ հիմնավորելով դրանք:</p>	<p>ՕԼ12-Ի-ՀԱ.1</p> <p>Դրսևորել բարձր քաղաքացիական և գիտակցություն՝ որպես հասարակական և քաղաքական կյանքի լիարժեք մասնակից:</p>

2-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

(առաջարկվում է 80 ժամ)

1. Բարի գալուստ: Ո՞վ եմ ես (16 ժամ)
2. Ես աշակերտ եմ (16 ժամ)
3. Ընտանիք (16 ժամ)
4. Մարմնի մասեր (16 ժամ)
5. Նախասիրություններ (16 ժամ)

Թեմա 1

Բարի գալուստ: Ո՞վ եմ ես (16 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել առօրյա շփումներում ծանոթության, ողջույնի և հրաժեշտի տարրական արտահայտություններ:
- Ծանոթացնել աշակերտներին ուսուցչի՝ օտար լեզվով հնչող պարզ խոսքին ու հրահանգներին:
- Զարգացնել ծանոթության, ողջույնի և հրաժեշտի տարրական արտահայտությունները համատեքստում կիրառելու հմտություն:

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմատիկ շրջանակում հաճախակի օգտագործվող բառապաշար,
- Ըստ նմուշ-օրինակի շատ պարզ նախադասությունների կազմությունը,

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Հասկանալ ուսուցչի և դասընկերների կողմից արտաբերված ողջույնի և հրաժեշտի արտահայտությունները,
- Հասկանալ շատ պարզ արտահայտություններով ինչ-որ մեկին ներկայացնող բանավոր խոսքը (մենախոսություն/երկխոսություն),
- Ծանոթանալ՝ ներկայացնելով իրեն,
- Ըստ հաղորդակցական անհրաժեշտության՝ կիրառել ողջույնի ու հրաժեշտի արտահայտություններ և քաղաքավարի դիմելաձևեր,
- Արձագանքել ուսուցչի պարզ հրահանգներին:

Բովանդակություն

1. Բարև, դպրոց..
2. Արի ծանոթանանք

3. Ողջույնի, հրաժեշտի արտահայտություններ և քաղաքավարի դիմելաձևեր

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

Ընդհանրական գաղափարներ

- Դերախաղ (ծանոթություն)
- Փոքրիկ բանաստեղծություններ, խաղեր, երգեր:

Անհատներ և հարաբերություններ
(մարդկային փոխհարաբերությունները
ընտանիքում, շրջապատում, համայնքում)

Միջառարկայական կապեր

Կերպարվեստ- Պատկերել իրեն ընտանիքում/շրջապատում/համայնքում:

Երաժշտություն- Ունկնդրել և երգել ողջույնի և հրաժեշտի վերաբերյալ երգեր:

Կապը հանրակրթության չափորոշի տարրական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

S 2, S 22, S 29

Թեմա 2	
Ես աշակերտ եմ (16 ժամ)	
Նպատակ	
<p>Ներմուծել օտար լեզվի՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • մի շարք տառեր և հնչյուններ (ոչ ավելի քան 10), • դասարանում առկա պարագաներն անվանող բառապաշար, • պարզ նախադասություն կազմելու համար անհրաժեշտ կառույցներ և համապատասխան քերականական նյութ, • Ծանոթացնել վանկերից բառեր և բառակապակցություններ կազմելու հնարներին: • Ամրապնդել օտար լեզվով հնչող պարզ հրահանգների ընկալումը: • Ձևավորել դասարանի և դպրոցական պարագաների նկատմամբ խնամքով վերաբերմունք: 	
Վերջնարդյունքներ	
<p><u>Գիտելիք:</u> Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ուսուցանված տառերի գրությունը, դրանց հնչյունային արտաբերման տարբերակները/օրինաչափությունները, • Դասի ընթացքում հնչող հրահանգների նշանակությունը, • Դասարանում իրեն շրջապատող իրերի և առարկաների անվանումները: 	<p><u>Լեզվական կարողություններ:</u> Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա</p> <ul style="list-style-type: none"> • Գրել ուսուցանված տառերը և արտաբերել հնչյունները ըստ լեզվի կանոնների և օրինաչափությունների: • Կարդալ պարզ տառակապակցություններ, բառեր և շատ պարզ նախադասություններ: • Արձագանքել ուսուցչի շատ դանդաղ, պարզ խոսքին/հրահանգներին: • Նկարագրել դասարանը, դասարանական պարագաները և դասամիջոցի խաղերը շատ պարզ բառապաշարով, • Մաքուր պահել դասասենյակը և չփչացնել դասարանի գույքը:
Բովանդակություն	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Մեր դասարանը 2. Դասի ժամանակ (հրահանգներ) 3. Ի՞նչ ենք մենք անում դասամիջոցին (խաղեր, դասընկերներ) 	
Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> • Դասարանի նկար/պաստառ (Ես 	Արդարություն և զարգացում

<p>հոգատար են)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Դասարանի շատ պարզ նկարագրություն ● Դերախաղ ● Դպրոցական առօրյայի մասին փոքրիկ ● բանաստեղծություններ, խաղեր, երգեր: 	<p>(Կրթության իրավունք և հավասար հնարավորություններ)</p>
<p>Միջառարկայական կապեր</p>	
<p>Մայրենի-Նկարագրել իր դպրոցը, դասասենյակը:</p> <p>Կերպարվեստ- Պատկերել դպրոցը կամ դասասենյակը:</p> <p>Ես և շրջակա աշխարհը- Ներկայացնել, թե ինչով է սիրում զբաղվել դպրոցում:</p>	
<p>Կապը հանրակրթության չափորոշչի տարրական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ</p>	
<p>S 2, S 23, S 25, S 29</p>	

Թեմա 3

Ընտանիք (16 ժամ)

Նպատակ

Ներմուծել օտար լեզվի՝

- մի շարք տառեր և հնչյուններ (ոչ ավելի քան 10),
- ընտանիքի անդամները անվանող բառապաշար,
- պարզ նախադասություն կազմելու համար անհրաժեշտ կառույցներ,
- համապատասխան քերականական նյութ:
- Ծանոթացնել վանկերից բառեր և բառակապակցություններ կազմելու հնարներին:
- Զարգացնել շատ պարզ լեզվական միջոցներով ընտանիքը և առօրյան ներկայացնելու հմտություններ:
- **Խթանել ընտանիքի անդամների նկատմամբ հոգատար և հարգալից վերաբերմունքը:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Ուսուցանված տառերի գրությունը, դրանց հնչյունային արտաբերման տարբերակները/օրինաչափությունները:
- Ընտանիքի անդամների անվանումները, ընտանեկան առօրյան նկարագրող բառեր և արտահայտություններ, թվականներ, քերականական կառույցները/կաղապարները:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Հասկանալ ընտանիք թեմայով հնչող շատ պարզ և կարճ խոսքը,
- Կարդալ պարզ տառակապակցություններ, շատ պարզ բառեր և նախադասություններ,
- Ներկայացնել իր ընտանիքի անդամներին շատ պարզ նախադասություններով,
- Գրել ուսուցանված տառերը, ընտանիքի անդամների անվանումները,
- Ընտանիք և ընտանեկան առօրյա թեմայով տալ շատ պարզ հարցեր և պատասխանել իրեն ուղղված հարցերին:
- **Դրսևորել հոգատար և հարգալից վերաբերմունք ընտանիքի անդամների նկատմամբ:**

Բովանդակություն

1. Ընտանիքի անդամներ

2. Մեր ընտանիքի առօրյան	
Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> • Երկխոսություն • Իմ ընտանիքը պաստառի պատրաստում • Աշխատանք նկարով (պատմել, նկարագրել և այլն) • Ընտանեկան առօրյայի մասին փոքրիկ բանաստեղծություններ, խաղեր, երգեր: 	Համակարգեր և մոդելներ (Ընտանիքը որպես հասարակության բջիջ/մոդել)
Միջառարկայական կապեր	
<p>Մայրենի-Ներկայացնել իր եւ ընկերների առօրյան՝ գտնելով նմանություններ ու տարբերություններ:</p> <p>Կերպարվեստ- Պատկերել իր ընտանիքը կամ ընտանիքի անդամներից որևէ մեկին:</p> <p>Երաժշտություն- Ունկնդրել և երգել ընտանիքի վերաբերյալ երգեր:</p> <p>Ես և շրջակա աշխարհը-Խոսել իր և ընտանիքի անդամների առողջության պահպանման կանոնության մասին:</p>	
Կապը հանրակրթության չափորոշչի տարրական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ	
S2, S 22, S 30	

Թեմա 4

Մարմնի մասեր (16 ժամ)

Նպատակ

Ներմուծել օտար լեզվի՝

- մի շարք տառեր և հնչյուններ (ոչ ավելի քան 10),
- մարմնի մասերն անվանող բառապաշար,
- նկարագրական բառապաշար,
- պարզ նախադասություն կազմելու համար անհրաժեշտ կառույցներ,
- համապատասխան քերականական նյութ:
- Ծանոթացնել վանկերից բառեր և բառակապակցություններ կազմելու հնարներին:
- Հարգացնել շատ պարզ լեզվական միջոցներով արտաքինը նկարագրելու հմտություններ:
- **Ընդգծել հիգիենայի պարզագույն կանոնների կարևորությունը:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- ուսուցանված տառերը, դրանց հնչյունային տարբերակները, արտասանական օրինաչափությունները:
- մարդու մարմնի մասերը,
- գույներ և պարզ հատկանիշներ անվանող բառեր,
- քերականական կառույցները/կաղապարները:
- հիգիենայի պարզագույն կանոնները:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Հասկանալ արտաքինը նկարագրող շատ պարզ և կարճ խոսքը,
- Կարդալ շատ պարզ բառերով և նախադասություններով կարճ արտաքինի նկարագրական տեքստեր,
- Շատ պարզ նախադասություններով նկարագրել իր/իր ընկերոջ/իր ընտանիքի անդամներին,
- Գրել շատ պարզ նկարագրական արտահայտություններ:
- **Պահպանել հիգիենայի պարզագույն կանոնները:**

Բովանդակություն

1. Մարդու մարմնի մասերը
2. Արտաքին տեսքի նկարագրություն
3. Հիգիենայի պարզագույն կանոնները

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

- Մենախոսություն/ներկայացում

Ընդհանրական գաղափարներ

Կառուցվածք և գործառույթ
(Մարդու մարմնի կառուցվածքը և խնամքը)

- Նկարչություն
- Աշխատանք քարտերով և նկարներով
- Հիգիենայի կանոնների բեմադրում
- Հիգիենայի կանոնների պաստառ՝ խմբային նախագիծ

Միջառարկայական կապեր

Ես և շրջակա աշխարհը- Ներկայացնել հիգիենայի կանոնները, օրինակ ատամ/ձեռքեր լվանալու ճիշտ տեխնիկան:

Կերպարվեստ-Պատկերել մարդու մարմնի մասերը:

Տեխնոլոգիա-Պատրաստել գլուխկոտրուկ մարմնի մասերի վերաբերյալ:

Կապը հանրակրթության չափորոշչի տարրական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

S 2, S 22, S 30, S 36

Թեմա 5

Նախասիրություններ (16 ժամ)

Նպատակ

Ներմուծել օտար լեզվի՝

- մի շարք տառեր և հնչյուններ (ոչ ավելի քան 10),
- թեմատիկ բառապաշար (նախասիրություններ, ժամանակ ցույց տվող և այլն),
- պարզ նախադասություն կազմելու համար անհրաժեշտ կառույցներ,
- համապատասխան քերականական նյութ:
- Զարգացնել շատ պարզ լեզվական միջոցներով սեփական և այլոց նախասիրությունները ներկայացնելու հմտություններ:
- **Ընդգծել նախասիրությունների կարևորությունը՝ որպես անձի զարգացման միջոց:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է հմանա՝

- ուսուցանված տառերը, դրանց հնչյունային տարբերակները, արտասանական օրինաչափությունները,
- նախասիրությունների տարբեր տեսակները, դրանց անվանումները,
- ժամանցային գործողությունների անվանումները,
- անհրաժեշտ քերականական կառույցները/կաղապարները:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Հասկանալ նախասիրությունների մասին շատ պարզ և կարճ երկխոսություն կամ մենախոսություն,
- Կարդալ և հասկանալ շատ պարզ բառերով և նախադասություններով կազմված տեքստեր նախասիրությունների մասին,
- Շատ պարզ բառերով և նախադասություններով ներկայացնել իր նախասիրությունները,
- Գրել շատ պարզ բառեր և արտահայտություններ նախասիրությունների մասին,
- Շատ կարճ նախադասություններով զրուցել իր և խոսակցի նախասիրությունների/սիրած զբաղմունքի մասին:
- **Ունենալ մտավոր և/կամ ֆիզիկական**

	կարողությունները զարգացնող նախասիրություններ:
--	--

Բովանդակություն

1. Հանգստի ժամին
2. Ինչ եմ սիրում

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

• Մենախոսություն/Ներկայացում • Դերախաղ • Երկխոսություն • Մնջախաղային վիկտորինա • Ցուցադրություն • Պաստառ՝ Իմ սիրելի ժամանցի ձևը	Անհատական և մշակութային արտահայտում
(նախասիրությունները որպես մտավոր (ստեղծարարության) և ֆիզիկական (զարգացման գրավական) |
|--|---|

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի-Ստեղծել եւ լուծել լեզվական խաղեր, գլուխկոտրուկներ նախասիրությունների վերաբերյալ:

Կերպարվեստ-Պատկերել իր նախասիրությունները:

Երաժշտություն- Ունկնդրել և երգել նախասիրությունների վերաբերյալ երգեր:

Ֆիզիկական կուլտուրա- Խաղալ իր նախընտրած խաղերը:

Կապը հանրակրթության չափորոշի տարրական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

S 2, S 28, S 35

3-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

(առաջարկվում է 96 ժամ)

1. Ես և իմ ընկերները (16 ժամ)
2. Դպրոցում (16 ժամ)
3. Տոհմաձառ (16 ժամ)
4. Տանը (16 ժամ)
5. Կենդանիներ (16 ժամ)
6. Ուտելիք, խմիչք (16 ժամ)

Թեմա 1

Ես և իմ ընկերները (16 ժամ)

Նպատակ

- Ընդլայնել ընկերներին, ընկերությանը, ծանոթությանը վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը:
- Ներմուծել և ամրապնդել իրեն, իր ընկերներին ներկայացնող շատ պարզ և կարճ արտահայտություններ:
- Զարգացնել պարզ բառերով և կարճ նախադասություններով իրեն և իր ընկերներին ներկայացնելու և ծանոթություն հաստատելու հմտություն:
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութ:
- **Ձևավորել վերաբերմունք ընկերության ու ընկերասիրության կարևորության հանդեպ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- անհրաժեշտ թեմատիկ բառապաշարը,
- տրված քերականական նյութը,
- շատ պարզ և կարճ արտահայտություններ ծանոթանալու, իրեն և իր ընկերներին ներկայացնելու, նրանց հարցեր ուղղելու համար

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Հասկանալ ծանոթության, ընկերների մասին հնչող պարզ և կարճ խոսքը,
- Կարդալ և հասկանալ շատ պարզ արտահայտություններով ու նախադասություններով կազմված տեքստեր՝ ընկերության/ընկերասիրության, ծանոթության մասին,
- Շատ պարզ բառերով և կարճ նախադասություններով տեղեկություններ հաղորդել իր, իր դասընկերոջ կամ բակի ընկերոջ մասին,
- Կազմել շատ կարճ գրավոր տեքստ

	<p>իր, իր ընկերների մասին՝ օգտագործելով շատ պարզ արտահայտություններ և նախադասություններ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Պարզ հարցերի և պատասխանների միջոցով ծանոթություն հաստատել: ● Արժևորել ընկերությունը ու ընկերասիրությունը:
--	---

Բովանդակություն

1. Իմ դասընկերները
2. Ո՞վ է իմ ընկերը
3. Նոր ծանոթություններ/բակում, գրադարանում/ և այլն

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ● Պաստառ՝ Իմ ընկերը ● Դերախաղ (ծանոթություն բակում, գրադարանում/միջանցքում) 	<p>Անհատներ և հարաբերություններ (փոխհարաբերություններ և արժեհամակարգ)</p>
--	--

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի-Դիտել ֆիլմ ընկերասիրության վերաբերյալ և քննարկել այն:

Երաժշտություն- Ունկնդրել և երգել ընկերասիրության վերաբերյալ երգեր:

Կերպարվեստ- Պատկերել իր ընկերոջը:

Կապը հանրակրթության չափորոշի տարրական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

S 2, S 16, S 22, S 25

Թեմա 2

Դպրոցում (16 ժամ)

Նպատակ

- Ընդլայնել դպրոցը, դասացուցակը, դպրոցական առօրյան ներկայացնող բառապաշարը:
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը:
- Զարգացնել դպրոցը, դասացուցակը, դպրոցական առօրյան շատ պարզ և կարճ արտահայտություններով ներկայացնելու հմտություն:
- **Ձևավորել հոգատար վերաբերմունք դպրոցի հանդեպ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- թեմատիկ բառապաշարը (դպրոց, դասացուցակ, դպրոցական առօրյա),
- ժամերն անվանելու տվյալ լեզվի յուրահատկությունները (ասել՝ ժամը քանիսն է),
- դպրոցը, դասացուցակը, դպրոցական առօրյան ներկայացնելու շատ կարճ պարզ արտահայտություններ
- տրված քերականական նյութը:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Հասկանալ դպրոցի, դպրոցական առօրյայի թեմաներով հնչող պարզ և կարճ խոսքը,
- Կարդալ և հասկանալ շատ պարզ տեքստեր դպրոցի, դպրոցական առօրյայի մասին,
- Տալ պարզ հարցեր դպրոցական առօրյայի, դասացուցակի մասին և արձագանքել նմանատիպ հարցերի,
- Կազմել շատ կարճ գրավոր տեքստ իր դպրոցի, դպրոցական առօրյայի և դասացուցակի մասին՝ գործածելով շատ պարզ արտահայտություններ և նախադասություններ:
- **Դրսևորել հոգատար վերաբերմունք դպրոցի և դպրոցի գույքի նկատմամբ:**

Բովանդակություն

1. Մեր դպրոցը
2. Իմ դասացուցակը

3. Իմ դպրոցական առօրյան	
Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> ● Աշխատանք նկարներով և քարտերով, ● Պաստառ՝ <ul style="list-style-type: none"> ✓ օտար լեզվով դասացուցակ, ✓ օրվա ռեժիմ ● Դերախաղ՝ «Իմ դպրոցական առօրյան» 	Արդարություն և զարգացում (աշակերտների իրավունքներն ու պարտավորություններ, հավասար հնարավորություններ)
Միջառարկայական կապեր	
Մայրենի -Նկարագրել դպրոցական առօրյան: Կերպարվեստ -Պատկերել իր օրվա ռեժիմը: Տեխնոլոգիա -Պատրաստել դպրոցական պարագաներ ստվարաթղթով:	
Կապը հանրակրթության չափորոշչի տարրական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ	
S 2, S 16, S 23, S 29, S 35	

Թեմա 3

Տոհմաձառ (16 ժամ)

Նպատակ

- Ընդլայնել և ամրապնդել ընտանիքը, ազգականներին և ընտանեկան տոն/տարեդարձ ներկայացնող բառապաշարը,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել ընտանիքին, ազգականներին և ընտանեկան տոնին/տարեդարձին վերաբերող պարզ արտահայտությունները գրավոր և բանավոր խոսքում կիրառելու հմտություններ,
- **Խթանել հարգանքը և հոգատար վերաբերմունքը ընտանիքի անդամների հանդեպ, կարևորել ընտանեկան ավանդույթները:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է հմանա՝

- ընտանիք, ազգականներ և ընտանեկան տոն/տարեդարձ ներկայացնող թեմատիկ բառապաշարին և պարզ արտահայտություններին,
- իրենց տոհմաձառը և իրենց ընտանեկան ավանդույթները,
- տրված քերականական նյութը:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ ընտանիքի, ազգականների (տոհմաձառի) և ընտանեկան տոն/տարեդարձ մասին պատմող պարզ և կարճ խոսքը,
- Կարդալ և հասկանալ շատ պարզ տեքստեր ընտանիքի, ազգականների (տոհմաձառի) և ընտանեկան տոն/տարեդարձ մասին,
- Շատ պարզ արտահայտություններով և նախադասություններով կազմել շատ կարճ գրավոր տեքստ ընտանեկան տոնի/տարեդարձի մասին,
- Տալ պարզ հարցեր գրուցակցի ընտանիքի անդամների, ընտանեկան տոնի/տարեդարձի մասին և պատասխանի հարցերին՝ գործածելով շատ պարզ բառեր ու նախադասություններ:
- **Արտահայտել ընտանիքի անդամների, ընտանեկան**

	<p>տոնի/տարեդարձը միասին նշելու նկատմամբ արժևորող վերաբերմունքը:</p>
Բովանդակություն	
<p>1. Իմ մեծ և համերաշխ ընտանիքը 2. Ընտանեկան տոն/տարեդարձ</p>	
Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> • Աշխատանք նկարներով • Պաստառ՝ «Իմ տոհմաձառը», պաստառի ներկայացում • Շնորհավորական բացիկ • Արտ-կոլաժ՝ «Իմ տարեդարձը» 	<p>Կողմնորոշում ժամանակի և տարածության մեջ (ընտանիքի անդամների միջև փոխհարաբերությունները և սոցիալական փորձի փոխանցումը)</p>
Միջառարկայական կապեր	
<p>Երաժշտություն-Ունկնդրել և երգել ընտանեկան տոների մասին երգեր Տեխնոլոգիա-Պատրաստել իր տոհմաձառը Կերպարվեստ-Պատկերել որևէ ընտանեկան տոն</p>	
Կապը հանրակրթության չափորոշչի տարրական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ	
<p>S 2, S 16, S 30</p>	

Թեմա 4

Տանը (16 ժամ)

Նպատակ

- Ընդլայնել տունը, սենյակը, տնային գործերը նկարագրող բառապաշարը:
- Զարգացնել տունը, սենյակը, տնային գործերը նկարագրող պարզ արտահայտությունները գրավոր և բանավոր խոսքում կիրառելու հմտություն:
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութ:
- **Ձևավորել հոգատար վերաբերմունք և պատասխանատվություն տան և իրերի հանդեպ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- տունը, սենյակը/սենյակի իրերը/, տնային գործերը նկարագրող բառապաշարին,
- տունը, սենյակը, տնային գործերը նկարագրող պարզ արտահայտություններ և նախադասություններ,
- տրված քերականական նյութը:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ տունը և սենյակը նկարագրող, տնային գործերը թվարկող պարզ խոսքը,
- Ընթերցել և հասկանալ կարճ, պարզ տեքստեր տան, սենյակի նկարագրության վերաբերյալ
- Գրավոր և բանավոր նկարագրել իր տունը, սենյակը, պատմել իր տնային գործերի մասին՝ գործածելով շատ պարզ արտահայտություններ և նախադասություններ:
- Պատասխանել տան, սենյակի, իրերի, տնային գործերի մասին պարզ հարցերին և փոխադարձ հարցեր ուղղել զրուցակցին՝ գործածելով շատ պարզ բառեր ու նախադասություններ,
- Պատասխանատվություն և հոգածություն դրսևորել իր տան հանդեպ:

Բովանդակություն

1. Իմ տունը

- 2. Իմ սենյակը
- 3. Տնային գործեր

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> • Պաստառ Իմ տունը/սենյակը • Տեսահոլովակի դիտում՝ Տնային գործեր • Դերախաղ • Աշխատանք նկարներով 	<p>Կողմնորոշում ժամանակի և տարածության մեջ (ընտանիքի կենցաղ, սովորություններ, բարքեր)</p>

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի-Կարդալ կարճ պատմվածք տան, տնային գործերի, կենցաղի մասին և բերել տան իրերի հանդեպ հոգատար վերաբերմունքի և պատասխանատվության օրինակներ:

Կերպարվեստ- Պատկերել իր տունը:

Ես և շրջակա աշխարհը- Բացատրել ընտանիքի յուրաքանչյուր անդամի դերն ու պարտականությունները:

Տեխնոլոգիա- Պատրաստել որևէ իր թափոններից (օրինակ՝ գրչատուփ) իր շրջակայքը/տարածքը մաքուր պահելու համար:

Կապը հանրակրթության չափորոշչի տարրական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

S 2, S 16, S 28

Թեմա 5

Կենդանիներ (16 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել կենդանիների անվանումները և նրանց բնութագրող բառապաշար:
- Զարգացնել պարզ արտահայտություններով ընտանի և վայրի կենդանիներին բնութագրելու հմտություն:
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութ:
- **Ձևավորել հոգատար վերաբերմունք կենդանիների հանդեպ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է հմանա՝

- ընտանի և վայրի կենդանիների անվանումներին, նրանց հատկանիշները բնորոշող բառապաշարին և կառույցներին/կաղապարներին,
- տրված քերականական նյութը:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ ընտանի և վայրի կենդանիներին վերաբերող շատ պարզ հոլովակի հիմնական բովանդակությունը,
- Ընթերցել և հասկանալ ընտանի և վայրի կենդանիներին վերաբերող շատ պարզ և կարճ տեքստերի բովանդակությունը,
- Գրավոր նկարագրել իր սիրած կենդանուն՝ գործածելով շատ պարզ արտահայտություններ և կառույցներ:
- Շատ պարզ հարցեր տալ կենդանիների մասին և ու պատասխանել դրանց:
- **Դրսևորել խնամք և հոգատար վերաբերմունք կենդանիների հանդեպ:**

Բովանդակություն

1. Ընտանի կենդանիներ
2. Վայրի կենդանիներ
3. Իմ սիրելի կենդանին

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

- Աշխատանք նկարներով և քարտերով

Ընդհանրական գաղափարներ

Գլոբալիզացիա և կայուն զարգացում
(բնությունը և մարդու ազդեցությունը

- Պաստառ՝ «Իմ սիրելի կենդանին», «Իմ սիրած կենդանին», պաստառի ներկայացում
- Մուլտֆիլմի/տեսահոլովակի դիտում
- Երգ
- Բանաստեղծություն
- Հանելուկ
- Երկխոսություն

շրջակա միջավայրի վրա)

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի- Գրել կարճ շարադրանք սիրելի կենդանու/կենդանիների վերաբերյալ:

Ես և շրջակա աշխարհը- Դիտել տեսանյութ կենդանիների հանդեպ հոգատար վերաբերմունք ցուցաբերելու վերաբերյալ և քննարկել այն:

Կերպարվեստ- Պատկերել սիրելի կենդանուն:

Երգ- Լսել և երգել կենդանիների մասին երգ:

Կապը հանրակրթության չափորոշի տարրական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

S 2, S 7, S 10, S 16

Թեմա 6

Ուտելիք, խմիչք (16 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել սննդամթերքի, որոշ հատկանիշների անվանումներ, սպասքի պարագաները ներառող բառապաշար:
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը:
- Ներմուծել սնվելու ժամերը նկարագրող շատ պարզ և կարճ արտահայտություններ:
- Զարգացնել պարզ արտահայտություններով, կարճ նախադասություններով գրավոր և բանավոր իր նախաճաշը/ճաշը/ ընթրիքը ներկայացնելու հմտություն:
- Շեշտադրել առողջ սննդին հետևելու կարևորությունը:

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է հմանա՝

- սննդամթերքի տեսակները և նրանց հատկանիշները, սպասքի պարագաները անվանող բառապաշարը,
- իր նախաճաշը/ճաշը/ ընթրիքը ներկայացնելու պարզ արտահայտություններ և նախադասություններ,
- տրված քերականական նյութը,
- առողջ և ճիշտ սնվելու ռեժիմը:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ սննդամթերքի տեսակների, նրանց բնորոշ հատկանիշների մասին պարզ խոսքը:
- Ընթերցել և հասկանալ կարճ, պարզ տեքստեր առողջ սննդի, ճիշտ սնվելու, սպասքի պարագաների մասին:
- Շատ կարճ և պարզ արտահայտություններով նկարագրել իր սիրած ուտելիքը/խմիչքը,
- Կազմել գրավոր տեքստ իր սնվելու ռեժիմի և նախաճաշի/ճաշի/ընթրիքի վերաբերյալ՝ գործածելով շատ պարզ արտահայտությունների և կառույցների,
- Պատասխանել սնվելու ռեժիմի մասին պարզ հարցերին և փոխադարձ հարցեր ուղղել զրուցակցին՝ գործածելով շատ պարզ բառեր ու նախադասություններ:
- **Կարևորել առողջ սնունդը և ճիշտ սնվելու ռեժիմը:**

Բովանդակություն

1. Սննդամթերք/մրգեր, բանջարեղեն,կաթնամթերք, մսամթերք,խմիչք/
2. Սպասքի պարագաներ
3. Իմ նախաճաշը/ճաշը/ընթրիքը

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

Ընդհանրական գաղափարներ

- Աշխատանք քարտերով և նկարներով
- Խմբային աշխատանք Ճաշացանկի պատրաստում
- Մուլտֆիլմի/տեսահոլովակի դիտում
- Երգ/Բանաստեղծություն
- Երկխոսություն
- Հանելուկ

Գլոբալիզացիա և կայուն զարգացում
(մարդու գործունեությունը և առողջ ապրելակերպը)

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի- Գրել բանջարեղենային/մրգային աղցանի բաղադրատոմս:

Ես և շրջակա աշխարհը- Բացատրել առողջ սննդակարգի կարևորությունը:

Կերպարվեստ- Պատկերել առողջ և անառողջ սնունդ:

Տեխնոլոգիա- Պատրաստել սրճարանի կամ ռեստորանի մենյու:

Կապը հանրակրթության չափորոշի տարրական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

S 2, S 16, S 33

4-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

(առաջարկվում է 96 ժամ)

1. Ազգություններ, իմ ազգությունը (16 ժամ)
2. Առօրյա (16 ժամ)
3. Գնումներ (16 ժամ)
4. Առողջ ապրելակերպ (16 ժամ)
5. Տարվա եղանակ և օրվա եղանակ (16 ժամ)
6. Արձակուրդներ (16 ժամ)

Թեմա 1

Ազգություններ, իմ ազգությունը (16 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել մի շարք երկրների, քաղաքների, համապատասխան ազգությունների և լեզուների անվանումները,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութ,
- Զարգացնել պարզ և կապակցված նախադասություններով ներկայանալու հմտություններ՝ նշելով իր երկիրը, ազգությունը և մայրենի լեզուն,
- Զարգացնել ծագման երկրի, բնակության վերաբերյալ կարճ մենախոսություն և երկխոսություն վարելու հմտություններ,
- **Ձևավորել հարգալից վերաբերմունք աշխարհի այլ երկրների, ազգությունների, լեզուների, մշակույթների հանդեպ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- որոշ երկրների, ազգությունների, լեզուների, քաղաքների (իր, ուսումնասիրվող լեզվի երկրների, հարևան երկրների, մայրաքաղաքների) անվանումները,
- պարզ նախադասությունների կազմությունը՝ ըստ նմուշ-օրինակի:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ «Ազգություններ» թեմայով հնչող մենախոսության/երկխոսության (ձայնագրություն, տեսահոլովակ) ընդհանուր բովանդակությունը
- Կարդալ և հասկանալ «Ազգություններ» թեմայով պարզ տեքստերում ներկայացված փաստերը
- Պարզ բառերով և կարճ նախադասություններով ներկայանալ՝ նշելով իր ազգությունը, բնակության վայրը և մայրենի լեզուն
- Պարզ արտահայտություններ օգտագործելով ներկայացնել այլ անձանց, նրանց ծագման երկիրը,

	<p>ազգությունը, լեզուն,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Տալ ազգությանը, բնակության վայրին վերաբերվող պարզ հարցեր և պատասխանել իրեն ուղղված պարզ հարցերին /երկխոսություն/ ● Լրացնել պարզ տեղեկություններ պարունակող ձևաթուղթ ● Դրսևորի հարգալից վերաբերմունք աշխարհի այլ երկրների, ազգությունների, լեզուների հանդեպ և ցուցաբերի դրանք ուսումնասիրելու հետաքրքրություն,
--	--

Բովանդակություն

1. Ազգություններ, երկրներ, լեզուներ
2. Որտեղի՞ց եմ ես

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ● Աշխատանք աշխարհի քարտեզով, ● Տեսահոլովակի դիտում/քննարկում, ● Պաստառ /իմ հայրենիքը, ուսումնասիրվող լեզուների երկիր/երկրներ, ազգություններ, լեզուներ, հարևան երկրներ ● Պրեզենտացիա ● Դերախաղ ● Խաղ-վիկտորինա 	<p>Անհատներ և հարաբերություններ (մշակութային ընդհանրություններ և տարբերություններ)</p>
--	---

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի- Դիտել տեսանյութ տարբեր ազգություններին պատկանող երեխաների մասին և գտնել նմանություններ և տարբերություններ իր և նրանց մշակույթների միջև:

Կերպարվեստ- Պատկերել տարբեր ազգություններին պատկանող դրոշներ:

Տեխնոլոգիա- Պատրաստել որևէ ազգության ավանդական ուտելիք:

Կապը հանրակրթության չափորոշի տարրական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

S 2, S 7, S 8, S 9, S 17, S 30, S 31

Թեմա 2

Առոյա (16 ժամ)

Նպատակ

- Զարգացնել առոյան, ժամանցը և նախընտրած զբաղմունքը ներկայացնելու համար անհրաժեշտ բառապաշարը, արտահայտությունները և խոսքային կառույցները
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը
- Ձևավորել իր առոյայի, նախընտրած զբաղմունքի մասին պարզ նախադասություններով հաղորդակցվելու հմտություններ /կարողություններ
- **Ձևավորել վերաբերմունք առոյան ճիշտ կազմակերպելու կարևորության նկատմամբ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Առոյային և ժամանցին բնորոշ բառապաշարը (շաբաթվա օրերը, ժամը, օրվա պահերը, ամիս-ամսաթիվը, դպրոցում ուսումնասիրվող առարկաների անվանումները)
- Տրված քերականական նյութը

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ Առոյա թեմայով հնչող մենախոսության/երկխոսության (ծայնագրություն, տեսահոլովակ) ընդհանուր բովանդակությունը
- Կարդալ և հասկանալ Առոյա թեմայով պարզ տեքստեր
- Նկարագրել իր առոյան դպրոցում և տանը (շաբաթվա ընթացքում և հանգստյան օրերին)՝ գործածելով պարզ բառեր և կարճ նախադասություններ
- Երկխոսության մեջ մտնել իր ընկերոջ հետ՝ առոյայի և հանգստյան օրերի զբաղմունքների մասին
- Կազմել գրավոր տեքստ՝ նկարագրելով իր առոյան և/կամ հանգստյան օրը, նախընտրած զբաղմունքը
- **Արժևորել և ճիշտ կազմակերպել առոյա պարտականությունները և սիրելի զբաղմունքները**

Բովանդակություն

1. Իմ օրակարգը
2. Իմ սիրելի զբաղմունքը/ժամանցի ձևերը

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

Ընդհանրական գաղափարներ

- Դերախաղ
- Պաստառ՝ դասացուցակ և ժամատախտակ
- Նամակ/բացիկ լեզվակիր երկրի իր ընկերոջը

Կողմնորոշում ժամանակի և տարածության մեջ
 (ժամանակի ռացիոնալ տնօրինում, պատասխանատվություն)

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի- Գրել խորհուրդներ ժամանակը ճիշտ տնօրինելու մասին:

Կերպարվեստ- Պատկերել իր սիրելի զբաղմունքները:

Ես և շրջակա աշխարհը- Ներկայացնել դերախաղ առօրյան ճիշտ կազմակերպելու վերաբերյալ:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

S 2, S 7, S 8, S 9, S 28

Թեմա 3	
Գնումներ (16 ժամ)	
Նպատակ	
<ul style="list-style-type: none"> Ներմուծել և ընդլայնել սննդամթերքի, հագուստի և խանութների տեսակներին առնչվող բառապաշար Ներմուծել համապատասխան քերականական նյութ Զարգացնել պարզ լեզվական միջոցներով գնումներ կատարելու հմտություններ Ձևավորել գնումներ կատարելիս տեղեկություններ ստանալու ունակություններ Ձևավորել գնումներ կատարելիս գումարը խնայողաբար ծախսելու, միայն անհրաժեշտը և պիտանին գնելու կարևորության գիտակցությունը: 	
Վերջնարդյունքներ	
<p><u>Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Թեմային բնորոշ բառապաշարը (սննդամթերք, հագուստ, կոշիկ) Թեմային առնչվող քերականական նյութ/կառուցվածքներ Խանութում գնումներ կատարելու քաղաքավարության պարզ ձևերը և արտահայտությունները (խնդրել որևէ սննդամթերք, հագուստ, հարցնել գինը, վճարման ձևը) 	<p><u>Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Լսել և հասկանալ գնորդի և վաճառողի երկխոսության (ձայնագրություն, տեսահոլովակ) ընդհանուր բովանդակությունը Կարդալ և հասկանալ «Գնումներ» թեմայով պարզ տեքստեր Բացատրել իր նախընտրած հագուստի տեսակը, ձևը, չափսը, գույնը, ինչից է պատրաստված Երկխոսություն վարել պարենային խանութում/շուկայում գնումներ կատարելիս Գրել որևէ ճաշատեսակի/աղանդերի բաղադրիչների ցանկը Գնել միայն անհրաժեշտը և պիտանին, չցուցաբերել սպառողական վերաբերմունք:
Բովանդակություն	
<ol style="list-style-type: none"> Պարենային խանութում, շուկայում Հագուստ, կոշիկ գնելիս 	
Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> Դերախաղ 	Անհատական և մշակութային

- Տեսաֆիլմի դիտում և քննարկում Գնումներ թեմայով
- Երգ Գնումներ թեմայով
- Աշխատանք քարտերով և նկարներով

արտահայտում
(հասարակական փոխահրաբերություններ, վարվելակերպի կանոններ)

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի-Դիտել տեսանյութ գնումներ կատարելիս քաղաքավարության կանոնները պահելու վերաբերյալ և քննարկել վարվելակերպի կանոնները:

Մաթեմատիկա- Հաշվարկել օրվա գնումների ծախսը:

Կերպարվեստ- Պատկերել գնումների ցուցակ:

Կապը հանրակրթության չափորոշի տարրական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

S 2, S 6, S 7, S 8, S 9, S 20

Թեմա 4

Առողջ ապրելակերպ (16 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել համապատասխան բառապաշար և քերականական նյութ
- Զարգացնել շատ պարզ լեզվական միջոցներով նախընտրած մարզաձևը և իր սննդակարգը ներկայացնելու հմտություններ
- Ընդգծել մարզվելու և առողջ ապրելակերպի կարևորությունը՝ որպես անձի զարգացման միջոց
- **Զարգացնել ճիշտ սնվելու և սննդակարգին հետևելու վերաբերմունքը**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է հմանա՝

- Թեմային բնորոշ բառապաշարը (մարզաձևեր)
- Թեմային համապատասխան քերականական նյութը
- Սնվելու պարզ կանոնները, սննդակարգը

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ Առողջ ապրելակերպ թեմայով հնչող մենախոսության/երկխոսության (ձայնագրություն, տեսահոլովակ)ընդհանուր բովանդակությունը
- Հասկանալ մարմնամարզության ժամանակ հնչող պարզ հրահանգներ
- Կարդալ և հասկանալ որևէ մարզիկի, մարզաձևերի մասին պարզ տեքստեր
- Բանավոր նկարագրել իր նախընտրած մարզաձևը
- Երկխոսության մեջ մտնել մարզաձևերի և առողջ ապրելակերպի թեմաների շուրջ
- Գրավոր պարզ տեքստով նկարագրել իր նախընտրած մարզիկին
- **Կարևորել սպորտով զբաղվելու և առողջ ու ճիշտ ռեժիմով սնվելը:**

Բովանդակություն

1. Մարզաձևեր
2. Իմ սիրելի մարզաձևը
3. Առողջ սննդակարգ

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> ● Դերախաղ ● Տեսանյութ որևէ մարզաձևի և առողջ սննդակարգի մասին ● Պաստառ հայտնի մարզիկների մասին ● Պաստառ առողջ սննդակարգի մասին ● Կարճ մարմնամարզություն 	<p>Գիտատեխնիկական նորարարություն (առողջ ապրելակերպ, շրջակա միջավայր և մարդկային գործունեություն)</p>
Միջառարկայական կապեր	
<p>Մայրենի-Կարդալ որևէ հայտնի մարզիկի կյանքի մասին և քննարկել նրա հաջողության գաղտնիքները: Ֆիզկուլտուրա- Ներկայացնել որևէ հայտնի խաղի կանոնները: Կերպարվեստ- Պատկերել իր սիրած մարզաձևը:</p>	
Կապը հանրակրթության չափորոշի տարրական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ	
S 2, S 7, S 8, S 9, S 33, S 36	

Թեմա 5

Տարվա եղանակ և օրվա եղանակ (16 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել տարվա եղանակների և օրվա եղանակին առնչվող բառապաշար և թեմային համապատասխան քերականություն
- Զարգացնել պարզ նախադասություններով և կառույցներով տարվա և օրվա եղանակները նկարագրելու կարողություններ
- Ձևավորել օրվա/շաբաթվա եղանակի տեսության վերաբերյալ բանավոր տեղեկատվության ընկալման հնտությունները
- Զարգացնել օրվա եղանակի մասին տեղեկատվություն փոխանակելու կարողություններ
- **Ձևավորել տարվա և օրվա եղանակին համապատասխան հագուստ կրելու կարևորության գիտակցություն**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է հմանա՝

- Թեմային բնորոշ բառապաշարը
- Տրված քերականական կառույցները
- շաբաթվա օրերը, տարվա տասներկու ամիսները
- տարվա 4 եղանակները, դրանց բնորոշ բնության երևույթները

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ օրվա և շաբաթվա օդերևութաբանական տեղեկատվությունը
- Պարզ բառերով և կարճ նախադասություններով նկարագրել տարվա և օրվա եղանակը,
- Պարզ նախադասություններով գրել տեքստ իր նախընտրած եղանակի մասին
- Շատ կարճ նախադասություններով գրուցել տարվա եղանակների մասին:
- **Հագնվել տարվա եղանակին համապատասխան:**

Բովանդակություն

1. Տարվա չորս եղանակները
2. Իմ սիրելի եղանակը
3. Բնության երևույթները
4. Եղանակն այսօր

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> ● Պաստառ-կոլաժ /տարվա չորս եղանակները/ ● Այց պատկերասրահ՝ քննարկում ● Համապատասխան եղանակի պատկերում դասական երաժշտության ներքո (Վիվալդիի Տարվա 4 եղանակները, Չայկովսկի) ● Օդերնութաբանական տեղեկագրի պատրաստում/ Խմբային աշխատանք/ և ներկայացում ● Գրական երաժշտական կարճ ներկայացում (տարվա եղանակների մասին) հայ և ուսումնասիրվող լեզվի երկրի բանաստեղծների ստեղծագործությունների, հանելուկների, շուտասելուկների, երգերի հիման վրա 	<p>Անհատական և մշակութային արտահայտչականություն (Բնություն)</p>
Միջառարկայական կապեր	
<p>Մայրենի- Նկարագրել տարվա եղանակները, օրվա եղանակը:</p> <p>Կերպարվեստ- Պատկերել տարվա յուրաքանչյուր եղանակին համապատասխան հագուստ:</p> <p>Երգ- Լսել և երգել տարվա եղանակների մասին երգ:</p> <p>Ես և շրջակա աշխարհ- Դիտել ուսուցողական տեսանյութ տարվա և օրվա եղանակների մասին և քննարկել դրանց համապատասխան հագնվելու կարևորությունը:</p>	
Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ	
S 2, S 7, S 8, S 9, S 10	

Թեմա 6

Արձակուրդներ (16 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել արձակուրդներին առնչվող բառապաշար և համապատասխան քերականական նյութ
- Ձևավորել արձակուրդների ժամանակ նախընտրելի զբաղմունքները նկարագրելու և դրանց մասին գրուցելու հմտություններ
- **Ձևավորել վերաբերմունք արձակուրդները ճիշտ կազմակերպելու նկատմամբ**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային բնորոշ բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Ամառային արձակուրդները ճիշտ և արդյունավետ տնօրինելու ձևերը

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ Արձակուրդ թեմայով հնչող մենախոսության / երկխոսության (ծայնագրություն, տեսահոլովակ) ընդհանուր բովանդակությունը
- Նկարագրել արձակուրդներն անցկացնելու նախընտրած տեսակը /ծովափին, գյուղում, ճամբարում և այլն/
- Պարզ արտահայտություններով վարել շատ կարճ երկխոսություն իր և իր ընկերների արձակուրդների վերաբերյալ
- Կարդալ և հասկանալ Արձակուրդ թեմայով պարզ տեքստերում ներկայացված փաստերը
- Կազմել գրավոր տեքստ (60 բառի սահմաններում) իր առաջիկա ամառային արձակուրդի մասին:

Բովանդակություն

1. Ի՞նչ եմ անում արձակուրդներին /հանգստի տարբեր տեսակներ /
2. Իմ ամառային արձակուրդները

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

Ընդհանրական գաղափարներ

- Դերախաղ
- Պաստառ
- Երգ
- Տեսանյութ արձակուրդ թեմայով

Կողմնորոշում ժամանակի և տարածության մեջ /հանգիստը որպես աշխարհը բացահայտելու միջոց/

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի- Գրել նամակ ընկերոջը՝ պատմելով իր անմոռանալի արձակուրդների մասին:

Կերպարվեստ- Պատկերել իր ամառային/ձմեռային արձակուրդները:

Երգ- Լսել արձակուրդների մասին երգեր և կիսվել տպավորություններով:

Կապը հանրակրթության չափորոշի տարրական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

S 2, S 7, S 8, S 9, S 10

5-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

(առաջարկվում է 102 ժամ)

1. Նախասիրություն/հոբբի (17 ժամ)
2. Աշխատանք/մասնագիտություն (17 ժամ)
3. Բնակավայր/համայնք (17 ժամ)
4. Ուղևորություն (17 ժամ)
5. Ընտանի և վայրի կենդանիներ (17 ժամ)
6. Առողջություն (17 ժամ)

Թեմա 1

Նախասիրություն/հոբբի (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել նախասիրությունների կարևորության գաղափարը
- Ընդլայնել նախասիրություն/հոբբի թեմային բնորոշ բառերի, արտահայտությունների և կառույցների պաշարը,
- Զարգացնել նախասիրությունների, նախընտրելի զբաղմունքների մասին կարճ կապակցված խոսք կազմելու հմտություններ,
- **Ձևավորել վերաբերմունք ազատ ժամանակը ճիշտ տնօրինելու և նախընտրած գործով զբաղվելու հանդեպ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Նախասիրությունների/հոբբիի կարևորությունը
- Ազատ ժամանակը ճիշտ և արդյունավետ տնօրինելու ձևերը

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ նախասիրությունների և հետաքրքրությունների մասին պարզ խոսքը (տեսանյութ, ձայնագրություն և այլն),
- Կարդալ և հասկանալ հետաքրքրությունների/հոբբիների մասին պարզ տեքստը,
- Հանդես գալ իր նախասիրությունների և հետաքրքրությունների մասին նախապես պատրաստված կարճ խոսքով՝ բացատրելով, թե ինչն է իրեն դուր գալիս, ինչը՝ ոչ,
- Պարզ արտահայտություններով վարել շատ կարճ երկխոսություն իր և իր ընկերների նախասիրությունների մասին
- պարզ խոսքային կառույցներով գրավոր նկարագրել սեփական նախասիրությունները և

	<p>առօրյան,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Եզրահանգումներ անել ազատ ժամանակը ճիշտ տնօրինելու և նախընտրած գործով զբաղվելու շուրջ
--	---

Բովանդակություն

- Ինչպե՞ս եմ տնօրինում իմ ազատ ժամանակը
- Իմ հետաքրքրությունները/հոբբին

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

● Դերախաղ՝ Իմ հետաքրքրությունները/հոբբին ● Նամակ՝ Ինչ եմ անում ազատ ժամանակ ● Պաստառ ժամանցի ձևեր ● Ցուցադրություն-վաճառք ● Այց թանգարան, թատրոն, կինո և այլն	<p>Անհատական և մշակութային արտահայտում
 (նախասիրությունները որպես մշակութային արտահայտման և ստեղծարարության զարգացման գրավական)</p> |
|---|--|

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի- Շարադրել գրավոր տեքստ ազատ ժամանակի/նախասիրությունների մասին:
Կերպարվեստ-Պատկերել իր ժամանցի ձևերը:
Տեխնոլոգիա-Պատրաստել պաստառի հետաքրքրությունների վերաբերյալ:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 2, Հ 27, Հ 28, Հ 52

Թեմա 2

Աշխատանք/մասնագիտություն (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել աշխատանքի և մասնագիտությունների կարևորության գաղափարը
- Ծանոթացնել աշխատանք/մասնագիտություն թեմային բնորոշ բառապաշարին, արտահայտություններին, կառույցներին, հրահանգներին,
- Զարգացնել թեմայի շրջանակներում պարզ և կարճ հարցերին հիմնավորված պատասխանելու կարողությունը,
- **Ձևավորել հարգանք աշխատանքի և տարբեր մասնագիտությունների հանդեպ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Որոշ մասնագիտությունների համար պահանջվող հմտությունները
- Յուրաքանչյուր աշխատանքի և մասնագիտության դերը մեր կյանքում

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ աշխատանքի և մասնագիտությունների մասին պարզ խոսքը (տեսանյութ, ձայնագրություն և այլն),
- Կարդալ և հասկանալ աշխատանքի և մասնագիտությունների մասին պարզ տեքստեր,
- նկարագրել (բանավոր և գրավոր) տարբեր աշխատանքներ և մասնագիտություններ՝ գործածելով կարճ և պարզ կառույցներ
- Պարզ արտահայտություններով հակիրճ ներկայացնել իր նախընտրած աշխատանքը/մասնագիտությունը՝
- Տալ աշխատանքի/մասնագիտության կամ իր նախընտրած աշխատանքի/մասնագիտության մասին պարզ հարցեր և պատասխանել իրեն ուղղված նմանատիպ հարցերի,
- Վարել պարզ նամակագրություն աշխատանք թեմայով՝ ներկայացնելով իր նախընտրած մասնագիտությունները:
- **Բացատրել աշխատանքի և մասնագիտության կարևորությունը,**
- **Ճանաչել համագործակցային աշխատանքի առավելություններն ու թերությունները:**

Բովանդակություն

- Իմ փոքրիկ աշխատանքը/ներդրումը /շաբաթօրյակ, ծառատունկ/տնային գործեր
- Մասնագիտությունների տեսակներ
- Ի՞նչ եմ ուզում դառնալ:

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

- Դերախաղ
- Աշխատանք նկարներով և քարտերով
- Արտ-կոլաժ/Պաստառ՝ Մասնագիտություն
- Աշխատանքային նախաձեռնություն (շաբաթօրյակ, ծառատունկ, այգու խնամք)

Ընդհանրական գաղափարներ

Կողմնորոշում ժամանակի և տարածության
(անհատի՝ հասարակությանը օգտակար լինելու գիտակցումը)

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի- Կարգալ տեքստ աշխատանքի վերաբերյալ և բացատրել աշխատանքի և մասնագիտության կարևորությունը:

Կերպարվեստ-Պատկերել ծառատունկ:

Տեխնոլոգիա-Պատրաստել պաստառ շաբաթօրյակի մասին:

Թվային Գրագիտություն-Պատրաստել կարճ հոլովակ որևէ մասնագիտության/ աշխատանքի մասին՝ ներկայացնելով դրա կարևորությունը:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 23, Հ 27, Հ 28, Հ 35, Հ 58

Թեմա 3

Բնակավայր/համայնք (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել բնակավայրի, համայնքի և հարևանության կարևորության հիմնական գաղափարը
- Ծանոթացնել բնակավայր/համայնք թեմային բնորոշ բառերին, արտահայտություններին, կառույցներին, հրահանգներին
- Զարգացնել բնակավայր/համայնք թեմային բնորոշ պարզ արտահայտությունների համատեքստում կիրառելու հմտությունները
- **Ձևավորել հոգատար վերաբերմունք սեփական բնակավայրի, համայնքի հանդեպ**
- **Ձևավորել վարքականոնի պահպանման կարևորության գիտակցություն**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Քաղաքավարի շփման կանոնները
- Ժամանցի վայրերում կիրառվող վարքականոնի սկզբունքները

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ բնակավայրի, համայնքի, ժամանցի վայրերի մասին պարզ խոսքը (տեսանյութ, ձայնագրություն և այլն),
- Կարդալ և հասկանալ բնակավայրի, համայնքի, ժամանցի վայրերի մասին պարզ տեքստեր,
- Պատասխանել բնակավայրի և համայնքի շուրջ իրեն ուղղված պարզ, կրկնվող հարցերին՝ հիմնավորելով սեփական կարծիքը,
- Պարզ արտահայտություններով վարել շատ կարճ երկխոսություն իր բնակավայրի, ժամանցի վայրերի և համայնքի մասին,
- Հակիրճ ներկայացնել սեփական և ուսումնասիրվող լեզվի **մշակույթների** որոշ առանձնահատկություններ, ժամանցի վայրեր,
- տալ տարածության մեջ կողմնորոշվելու համար ուղղորդող ցուցումներ (գնացեք ուղիղ, թեքվեք աջ. . .)՝ կոնկրետ ժամանցի վայր հասնելու համար,
- կազմել կարճ, պարզ գրավոր տեղեկություն (մինչև 80 բառ)՝ նկարագրելով իր համայնքը, բնակավայրը՝ գործածելով համապատասխան բառապաշար,

	<ul style="list-style-type: none"> ● Բերել սեփական բնակավայրի, համայնքի նկատմամբ հոգատար վերաբերմունքի, ժամանցի վայրերում վարքի հիմնական կանոնների օրինակներ (նաև սեփական փորձից):
--	---

Բովանդակություն

<ul style="list-style-type: none"> ● Իմ բնակավայրը (նկարագրություն, պատմական ակնարկ, հետաքրքիր փաստեր) ● Ժամանցի վայրեր

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
--------------------------------	------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ● Ոչ պաշտոնական նամակ՝ Իմ համայնքը ● Քարտեզագրում՝ ժամանցի վայրերը ● Պաստառ՝ Իմ բնակավայրը ● Դերախաղ՝ Իմ հարևանները 	Համայնք (Վարքականոն/քաղաքավարություն)
--	---

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի- Գրել նամակ՝ ներկայացնելով իր բնակավայրը/ համայնքը:
Կերպարվեստ - Պատկերել իր բնակավայրը / ժամանցի վայրերը:
Երաժշտություն-Երգել իր բնակավայրի մասին երգ:
Թվային Գրագիտություն- Պատրաստել թռուցիկ ժամանցի վայրերում վարքականոնների/քաղաքավարության կանոնների վերբերյալ:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 23, Հ 24

Թեմա 4

Ուղևորություն (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել ուղևորության, երթևեկության միջոցների, երթևեկության կանոնների կարևորության և տեսարժան վայրերի պահպանման գաղափարը
- Ծանոթացնել ուղևորություններին, առաջիկա պլաններին, երթևեկության կանոններին վերաբերող պարզ ցուցումներին, դրանցում կիրառվող արտահայտություններին և կառույցներին
- Զարգացնել ուղևորությունների, տեսարժան վայրերի, տեսարժան վայրերի վերաբերյալ համատեքստում խոսքի կիրառելու հմտությունը

- Ձևավորել **հոգատար** վերաբերմունք ուղևորության/ճամփորդության ընթացքում շրջակա միջավայրի հանդեպ

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Երթևեկության պարզ կանոնները
- Սեփական երկրի և ուսումնասիրվող լեզվի երկրի որոշ տեսարժան վայրերը և դրանց հանդեպ հոգատար վերաբերմունք դրսևորելու կանոնները

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ երթևեկության և ուղևորության վերաբերյալ պարզ տեքստերի հիմնական բովանդակությունը,
- Լսել և հասկանալ երթևեկության և ուղևորության վերաբերյալ պարզ հրահանգներն ու ցուցումները
- Կարդալ և հասկանալ երթևեկության և ուղևորության վերաբերյալ պարզ տեքստերի հիմնական բովանդակությունը՝ ճանաչելով գործողության վայրը, ժամանակը, անունները և այլն,
- հանդես գալ ուղևորության, առաջիկա պլանների և բնակավայրի մասին նախապես պատրաստված կարճ խոսքով,
- հակիրճ ներկայացնել սեփական և ուսումնասիրվող լեզվի մշակույթների որոշ առանձնահատկություններ, տեսարժան վայրեր,
- կազմել կարճ, պարզ գրավոր տեղեկություն (մինչև 80 բառ)՝ նկարագրելով ուղևորության նպատակը, միջոցները և տեսարժան վայրերը՝ գործածելով համապատասխան բառապաշար
- Ներկայացնել ինչպես կարելի է դրսևորել հոգատար վերաբերմունք այցելվող երկրի տեսարժան վայրերի և զբոսաշրջության հանդեպ

Բովանդակություն

- Երթևեկության միջոցներ
- Կողմնորոշում տեղանքում

<ul style="list-style-type: none"> • Տեսարժան վայրերի այցելություն 	
Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> • Պաստառ՝ «Երթևեկության կանոններ» • Պաստառ՝ «Տեսարժան վայրեր» • Տեսանյութի դիտում՝ քննարկում • Դերախաղ՝ «Ճամփորդելիս», «Երթևեկության հրահանգներ» 	Կանոններ և համակարգեր
Միջառարկայական կապեր	
Մայրենի- Ներկայացնել իր նախընտրած տեսարժան վայրը: Տեխնոլոգիա- Պատրաստել պաստառ «Երթևեկության կանոններ» -ի մասին: Թվային գրագիտություն- Կազմակերպել հեռավար այցելություն դեպի տեսարժան վայրեր:	
Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ	
< 3, < 45, < 46	

Թեմա 5	
Ընտանի և վայրի կենդանիներ (17 ժամ)	
Նպատակ	
<ul style="list-style-type: none"> • Ներմուծել կենդանական աշխարհի բազմազանության գաղափարը, • Ընդլայնել ընտանի և վայրի կենդանիներ թեմային առնչվող բառապաշարը և կառույցները, • Ծանոթացնել ընտանի և վայրի կենդանիներ թեմայով տեքստերի, ուսումնական հեռուստահաղորդումների հիմնական բովանդակությանը, • Զարգացնել բանավոր և գրավոր խոսքը՝ ընտանի և վայրի կենդանիներ թեմայի շրջանակում, • Ձևավորել հոգատար վերաբերմունք կենդանիների հանդեպ: 	
Վերջնարդյունքներ	
<i>Գիտելիք:</i> Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝ <ul style="list-style-type: none"> • Թեմային առնչվող բառապաշարը • Տրված քերականական նյութը 	<i>Լեզվական կարողություններ:</i> Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա <ul style="list-style-type: none"> • Լսել և հասկանալ ընտանի և վայրի կենդանիներ թեմաներով պարզ,

- Ընտանի և վայրի կենդանիների տեսակները (արտաքին նկարագիրը, ապրելավայրը, ինչով են սնվում)
- Ընտանի և վայրի կենդանիների դերը մեր կյանքում

- ուսումնական հեռուստահաղորդումների հիմնական բովանդակությունը,
- Կարդալ և հասկանալ ընտանի և վայրի կենդանիներ թեմայի վերաբերյալ պարզ տեքստերը և գտնել անհրաժեշտ տեղեկությունները
 - պարզ արտահայտությունների և կառույցների միջոցով նկարագրել ընտանի և վայրի կենդանիներին, նրանց ապրելավայրերը, սնունդը
 - պարզ արտահայտություններով վարել շատ կարճ երկխոսություն կենդանիների, նրանց ապրելավայրի, պաշտպանության մասին
 - կազմել կարճ, պարզ գրավոր տեղեկություն (մինչև 80 բառ)՝ ընտանի և վայրի կենդանիների վերաբերյալ՝ օգտագործելով համապատասխան բառապաշար
 - **Բացատրել՝ ինչպես կարելի է դրսևորել հոգատար վերաբերմունք ընտանի և վայրի կենդանիների հանդեպ:**

Բովանդակություն

- Ազարակում
- Կենդանաբանական այգի
- Կենդանիների պաշտպանություն

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

- Այց կենդանաբանական այգի
- Սահիկաշար/ պաստառ Իմ սիրած կենդանին
- Դերախաղ՝ Ազարակում/անտառում/կենդանաբանական այգում
- Կարճ զեկույց Ազարակում կամ Անտառում

Ընդհանրական գաղափարներ

Համակարգեր և կառուցվածք
Տեսակ

Միջառարկայական կապեր

<p>Մայրենի-սեփական բառերով վերաշարադրել տարբեր աղբյուրներից գտած կենդանիների մասին նյութը:</p> <p>Բնագիտություն- Ներկայացնել կենդանիների մարմնի կառուցվածքը:</p> <p>Կերպարվեստ -Պատկերել վայրի և ընտանի կենդանիներ:</p> <p>Երաժշտություն-Լսել և տարբերակել կենդանիների ձայները:</p> <p>Թվային գրագիտություն-հեռավար այց դեպի աշխարհի լավագույն կենդանաբանական այգիներ</p>
<p>Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ</p>
<p>Հ 3, Հ 9</p>

Թեմա 6

Առողջություն (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել ֆիզիկական ակտիվության և առողջ սնվելու կարևորության և անհրաժեշտության գաղափարը մեր կյանքում
- Ներմուծել և ընդլայնել առողջություն թեմային առնչվող բառապաշարը, պարզ արտահայտությունները և կառույցները
- Զարգացնել առողջության, առողջ ապրելակերպի/հիգիենայի, գանգատների և բժշկի ցուցումների մասին համապատասխան համատեքստում խոսելու և գրելու կարողությունը
- **Ձևավորել վերաբերմունք ֆիզիկական ակտիվությունը և առողջ սնունդն արժևորելու հանդեպ**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Առողջ և անառողջ սննդի տարբերությունները
- Ֆիզիկական ակտիվության տարբեր ձևերը
- Պարզ առողջական գանգատները և դրանք բուժելու պարզագույն ձևերը

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ առողջություն թեմայով պարզ հրահանգները, այդ թվում՝ բժշկի պարզ խորհուրդները և ցուցումները,
- Կարդալ և հասկանալ առողջություն և սննդակարգ թեմայի վերաբերյալ պարզ տեքստերի հիմնական գաղափարը, գտնել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը,
- Պարզ արտահայտությունների և կառույցների միջոցով նկարագրել առողջական գանգատները,

	<ul style="list-style-type: none"> • Պատասխանել առողջությանը, առողջ ապրելակերպի, սննդակարգի վերաբերյալ իրեն ուղղված պարզ հարցերին՝ հիմնավորելով իր կարծիքը, • Նկարագրել իր նախընտրած մարզաձևը, սննդակարգը, • Կազմել կարճ, պարզ գրավոր տեքստ (մինչև 80 բառ)՝ նկարագրելով իրենց կյանքում առողջ ապրելակերպի տարրերը և սննդակարգը: • Քննարկել և բացատրել՝ ինչու պետք է հետևել առողջությանը և հիգիենային
--	--

Բովանդակություն

<ul style="list-style-type: none"> • Գանգատներ • Բժշկի մոտ • Բժշկական խորհուրդներ և ցուցումներ • Առողջ ապրելակերպ/հիգիենա

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ՝ Բժշկի մոտ • Տեսահոլովակի դիտում և քննարկում՝ Առողջ ապրելակերպ/հիգիենա/առողջ սնունդ • Պաստառ՝ Ֆիզիկական ակտիվության ձևերը 	<p>Համակարգ (Պատճառահետևանքային կապեր)</p>
---	---

Միջառարկայական կապեր

<p>Առողջ ապրելակերպ- Կազմել օրվա ճիշտ սնվելու ռեժիմ:</p> <p>Ֆիզկուլտուրա-Կատարել մարմնամարզություն առողջ մարմին ունենալու համար:</p> <p>Մայրենի- Քննարկել հիգիենայի կանոնները և դրանց հետևելու կարևորությունը:</p> <p>Կերպարվեստ- Պատկերել առողջ սնունդը պարունակող մթերքներ:</p>

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

6-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

(առաջարկվում է 102 ժամ)

1. Մեզ շրջապատող մարդիկ (17 ժամ)
2. Սպորտ (17 ժամ)
3. Կենսակերպի փոփոխություն (17 ժամ)
4. Տոներ (17 ժամ)
5. Հայրենիք (17 ժամ)
6. Երկիրը, որի լեզուն ես սովորում եմ (17 ժամ)

Թեմա 1

Մեզ շրջապատող մարդիկ (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել մարդկային փոխհարաբերությունների մասին գաղափարը,
- Ընդլայնել և ամրապնդել ընկերներին, հարևաններին ներկայացնող, ինչպես նաև միջանձնային /կենցաղային,/ փոխհարաբերություններին առնչվող բառապաշարը,
- Ներմուծել քննարկման ժամանակ սեփական կարծիքը/մոտեցումը և տեսակետը ներկայացնելու պարզ արտահայտություններ,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- **Նպաստել հարգալից փոխհարաբերություններ հաստատելուն, պահպանելուն և կարևորելուն ուղղված վերաբերմունքի ձևավորմանը:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Կոնֆլիկտների առաջացման պատճառները

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ պարզ տեղեկատվության հիմնական բովանդակությունը ընկերների, հարևանների հետ փոխհարաբերությունների (վեճեր, փոխադարձ հարգանք, հաշտություն) մասին:
- Ընթերցել և հասկանալ ընկերության, հարևանության մասին որոշ անձանոթ բառեր պարունակող տեքստի ընդհանուր բովանդակությունը:
- Ներկայացնել (գրավոր կամ

	<p>բանավոր) ընկերների, հարևանների հետ ունեցած իրադարձություն, դեպք և արտահայտել սեփական կարծիքը՝ գործածելով կարճ և պարզ արտահայտություններ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Գրել կարճ, պարզ նամակ (մինչև 80 բառ)՝ նկարագրելով ընկերությանը և հարևանությանը վերաբերող իրադարձություններ՝ արտահայտելով սեփական վերաբերմունքը: ● Տալ պարզ հարցեր ընկերների և հարևանների հետ փոխհարաբերությունների, իրադարձությունների վերաբերյալ և արձագանքել իրենց ուղղված հարցերին: ● Քննարկել կոնֆլիկտների առաջացման պատճառները՝ քաղաքավարի բառապաշարի օգտագործմամբ, առաջարկել դրանց լուծման տարբերակներ: ● Կարևորել շրջապատի մարդկանց, նրանց հետ հարգալից փոխհարաբերությունների հաստատումը:
--	--

Բովանդակություն

1. Ես և իմ ընկերները
2. Մեր հարևանները
3. Փոխհարաբերություններ (վեճեր, փոխադարձ հարգանք, հաշտություն)

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ● Դերախաղ Կոնֆլիկտի լուծում ● Նամակ ընկերոջը (առցանց կամ թղթային) ● Բանավեճ ● Ուսումնական ֆիլմ/ձայնագրություն և քննարկում 	<p>Ինքնություն և փոխհարաբերություններ (մարդկային հարաբերություններ, կոնֆլիկտ, դրա պատճառները)</p>
--	--

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի- Քննարկել մարդկային փոխհարաբերություններին առնչվող տեքստ/ տեքստից հատված:

Թվային գրագիտություն- Ստեղծել սահիկաշար՝ ներկայացնելով իր հարևաններին, ընկերներին:

Պատմություն-Ուսումնասիրել համայնքային շփումները տարբեր ժամանակաշրջաններում:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 2, Հ 23, Հ 26, Հ 32, Հ 35, Հ 36, Հ 37, Հ 42

Թեմա 2

Սպորտ (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել սպորտի՝ մշակութային տարր և միջմշակութային հաղորդակցության կարևոր միջոց լինելու գաղափարը,
- Ընդլայնել սպորտին վերաբերող բառապաշարը (մարզաձևեր/մարզախաղեր/մարզահագուստ և պարագաներ),
- Ներմուծել ուսումնասիրվող լեզվի երկրում և Հայաստանում տարածված մարզաձևերը և սիրված մարզիկներին նկարագրելու պարզ արտահայտություններ և կառույցներ,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել որևէ մարզաձև, մարզական իրադարձություն, մարզիկի պարզ և կարճ արտահայտություններով ներկայացնելու հմտություն,
- **Խթանել առողջ ապրելակերպի և կամային հատկանիշների ձևավորման համար սպորտի դերի արժևորումը:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Ուսումնասիրվող լեզվի երկրում և Հայաստանում սիրված մարզաձևերը,
- հայտնի և սիրված մարզիկների մարզական ուղին և ձեռքբերումները:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ մարզական լուրերի հիմնական բովանդակությունը,
- Ընթերցել և հասկանալ տեղեկատվական բնույթի պարզ տեքստերը (մարզական իրադարձություններ, կարճ հոդվածներ, գովազդներ) և գտնել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը՝ զատելով առաջնայինը երկրորդայինից:
- Համառոտ պատմել սեփական և ուսումնասիրվող լեզվի երկրի մարզաձևերի, մարզիկների, մարզական իրադարձությունների մասին,
- Կատարել կարճ, պարզ, տեղեկատվական և նկարագրական բնույթի գրառումներ հայտնի և սիրված մարզիկների և մարզաձևերի մասին՝ արտահայտելով սեփական վերաբերմունքը,
- Տալ մարզական թեմայով ելույթին հաջորդող հարցեր, ինչպես նաև պատասխանել սեփական ելույթին հաջորդող հարցերին:
- **Կարևորել սպորտի դերը առողջ**

**ապրելակերպի և կամային
հատկանիշների ձևավորման գործում:**

Բովանդակություն

1. Ուսումնասիրվող լեզվի երկրներում սիրված մարզաձևեր և մարզախաղեր
2. Հայաստանում սիրված մարզաձևերը և մարզախաղերը
3. Հայտնի և սիրված մարզիկներ

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

Ընդհանրական գաղափարներ

- Դերախաղ Մարզադաշտում
- Պաստառ
- Պրեզենտացիա/Տեսասահիկ
- Տեսահոլովակի/մարզիկի մասին պատմող ֆիլմի դիտում և քննարկում
- Մարզախաղի դիտում և քննարկում

Ինքնություն և փոխհարաբերություններ
(հոգեկան, հոգևոր և ֆիզիկական առողջության ամրապնդում)

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի- Նկարագրել իր նախընտրած մարզաձևը /մարզիկին:

Ֆիզկուլտուրա -Խաղալ ուսումնասիրված մարզախաղ, փորձել ուսումնասիրված մարզաձևը:

Թվային գրագիտություն- Պատրաստել կարճ տեսահոլովակ ճանաչված մարզիկների մասին:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 34, Հ 45, Հ 46, Հ 48

Թեմա 3

Կենսակերպի փոփոխություն (17 ժամ)

Նպատակ

- Ամրապնդել առողջ և ակտիվ ապրելակերպի համար վնասակար սովորություններից զերծ մնալու անհրաժեշտության գաղափարը,
- Ընդլայնել օրվա ռեժիմին, առողջ սննդին, առողջ ապրելակերպին և սպորտին վերաբերող բառապաշարը և պարզ արտահայտությունները,
- Զարգացնել օրվա ռեժիմին, առողջ սննդին, առողջ ապրելակերպին և սպորտին, ինչպես նաև վնասակար սովորություններին վերաբերող պարզ արտահայտությունները և կարճ նախադասությունները բանավոր և գրավոր խոսքում կիրառելու հմտություններ,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը:
- **Ձևավորել վնասակար սովորություններից զերծ մնալու կամ դրանցից հրաժարվելու անհրաժեշտության գիտակցությունը:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Օրվա ճիշտ պլանավորման սկզբունքները,
- Վնասակար սովորությունները, դրանց դրդապատճառներն ու հետևանքները:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ առողջ ապրելակերպին և վնասակար սովորությունների մասին կարճ և պարզ խոսքի, մեդիա հաղորդումների հիմնական բովանդակությունը,
- Ընթերցել և հասկանալ առողջ ապրելակերպին և վնասակար սովորությունների մասին պարզ տեքստի ընդհանուր բովանդակությունը,
- Ներկայացնել իր օրը և սննդակարգը՝ գործածելով կարճ և պարզ կառույցներ:
- Նախապես պատրաստված կարճ խոսքի միջոցով արտահայտել սեփական կարծիքը վնասակար սովորությունների վերաբերյալ
- կարևորելով օրվա ռեժիմը, առողջ սնունդը, առողջ ապրելակերպը, սպորտը:
- Գրել նամակ՝ նկարագրելով իր օրը/սնունդը/ ապրելակերպը, /մարզաձևը, որով զբաղվում է:
- Մասնակցել առողջ ապրելակերպին և վնասակար սովորությունների շուրջ երկխոսություններին,

	<ul style="list-style-type: none"> ● Քննարկել օրակարգի/կենսակերպի հավանական փոփոխությունները, հանդես գալ առաջարկություններով, ● համաձայնել կամ մերժել իրեն արված օրակարգի/կենսակերպի հավանական փոփոխությունների առաջարկները, ● Կարևորել օրվա ճիշտ պլանավորումը, առողջ սնունդը, սպորտը և վնասակար սովորություններից զերծ մնալը՝ որպես առողջ ապերլակերպի նախապայմաններ:
--	---

Բովանդակություն

<ol style="list-style-type: none"> 1. Օրվա ճիշտ պլանավորում 2. Առողջ սնունդ 3. Սպորտ և ակտիվ ապերլակերպ 4. Վնասակար սովորություններ

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ● Սահիկաշար՝ «Իմ օրը» ● Բանավեճ՝ «Առողջ ապերլակերպն ընդդեմ վնասակար սովորությունների» ● Դերախաղ՝ «Ի՞նչն եմ ուզում փոխել իմ օրվա ռեժիմում» ● Առողջ սննդակարգի ցանկի կազմում ● Օրվա պլանի կազմում 	<p align="center">Գիտատեխնիկական նորարարություն</p> <p align="center">(դեպի առողջ ապերլակերպ՝ գիտական սլզբունքների պատկերացումներով) Փոփոխություն</p>
---	--

Միջառարկայական կապեր

<p>Մայրենի-Կազմել իր օրվա պլանը, առողջ սննդակարգի ցանկը /մասնակցել քննարկումների սննդակարգի շուրջ:</p> <p>Տեխնոլոգիա-Պատրաստել առողջ սննդատեսակ:</p> <p>Ֆիզկուլտուրա- Կատարել ամենօրյա նախավարժանք:</p> <p>Կերպարվեստ- Պատրաստել պատկերագարո՞ տեղեկատվական թերթիկ վնասակար սովորությունների և առողջ ապերլակերպի մասին:</p>
--

Կապը հանրակրթության չափորոշչի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 26, Հ 27, Հ 32, Հ 34, Հ 37, Հ 48

Թեմա 4

Տոներ (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել տոների՝ մշակույթի կարևոր բաղադրիչ լինելու գաղափարը,
- Ընդլայնել տոներ/ տարեդարձ/ազգային տոներ /միջազգային տոներ նկարագրող բառապաշարը և կառույցները,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Ծանոթացնել ուսումնասիրվող լեզվի երկրում և Հայաստանում անցկացվող ազգային տոների նմանություններին ու տարբերություններին,
- Խթանել/խորացնել պատասխանատվությունը ազգային մշակույթի (տոների) պահպանման հանդեպ,
- **Ձևավորել հարգալից վերաբերմունք այլ մշակույթների (տոների) հանդեպ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Ազգային (Հայաստանում և ուսումնասիրվող լեզվի երկրում) և միջազգային տոները

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ տարեդարձի, ազգային տոների (ուսումնասիրվող երկրում և Հայաստանում) և միջազգային տոների մասին պարզ մեղիա հաղորդումների, իրադարձային նորությունների հիմնական բովանդակությունը:
- Կարդալ և հասկանալ տարեդարձի, ազգային տոների (ուսումնասիրվող երկրում և Հայաստանում) և միջազգային տոների մասին որոշ անձանոթ բառեր պարունակող տեքստի ընդհանուր բովանդակությունը,
- Ներկայացնել (գրավոր կամ բանավոր) իր տարեդարձը, որևէ ազգային կամ միջազգային տոն՝ գործածելով կարճ և պարզ արտահայտություններ:
- Համառոտ պատմել սեփական և ուսումնասիրվող լեզվի մշակույթի, կենցաղի ու տոների մասին՝ նշելով նմանություններն ու տարբերությունները:
- Հանպատրաստից մասնակցել

	<p>տարեդարձի, տոների շուրջ տարվող երկխոսություններին:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Արժևորել ազգային տոները որպես ազգային մշակույթի կարևոր բաղադրիչ, ● Ցուցաբերել ազգային մշակույթը պահպանելու պատասխանատվության գիտակցություն, ● Դրսևորել հարգալից վերաբերմունք այլ մշակույթների տոների հանդեպ:
--	--

Բովանդակություն

1. Տարեդարձ
2. Ազգային տոներ (ուսումնասիրվող երկրում և Հայաստանում)
3. Միջազգային տոներ

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> ● Դերախաղ ● Միջմշակութային հետազոտական նախագիծ՝ «Տոներ» ● Սահիկաշար/պրեզենտացիա՝ «Իմ սիրած տոները» ● Գրել կարճ պարզ նամակ առցանց ընկերոջը «Իմ տարեդարձը» ● Տեսահոլովակի դիտում/քննարկում 	<p>Գլոբալիզացիա և կայուն զարգացում (ազգային մշակույթի տոների պահպանում և մշակութային ազդեցություններ)</p>

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի- Գրել շնորհավորական բացիկ ընկերոջը՝ շնորհավորելով նրա տարեդարձը/ Նոր տարին/ Ար. Ծնունդը և այլն:

Կերպարվեստ- Պատկերել ամենասիրած տոներ:

Տեխնոլոգիա- Պատրաստել ավանդական տոնական ուտեստ և տոնի հետ ասոցացվող այլ պարագաներ՝ դիմակներ, զարդանախշեր և այլն:

Պատմություն- Ուսումնասիրել և ներկայացնել ավանդական տոնական ուտեստի պատմություն:

Թվային գրագիտություն- դիտել տեսահոլովակ հայ/արտասահմանյան որևէ տոնի մասին:

Երգ- Երգ երգել որևէ տոնի/տարեդարձի մասին:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 13, Հ 14, Հ 31, Հ 45, Հ 46

Թեմա 5

Հայրենիք (17 ժամ)

Նպատակ

- Խորացնել հայրենիք/հայրենասիրություն գաղափարը,
- Ներմուծել և ընդլայնել Հայաստանը (աշխարհագրական դիրք, սահմաններ, քաղաքներ, բնակչություն, խորհրդանիշներ, մշակութային ժառանգությունը) և անվանի հայերին ներկայացնող թեմատիկ բառապաշարը,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը:
- Զարգացնել թեմային վերաբերող պարզ արտահայտությունները և կարճ նախադասությունները բանավոր և գրավոր խոսքում կիրառելու հմտություններ,
- Ներկայացնել մեծանուն հայերի և արժևորել նրանց ներդրումը հայ և համաշխարհային իրականության մեջ,
- **Ընդգծել հայրենաճանաչության և մշակութային ժառանգության պահպանության կարևորությունը:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Հայաստանի աշխարհագրական դիրքը, սահմանները, խորհրդանիշները,
- Ազգային մշակութային ժառանգության նմուշներ,
- Ճանաչված հայերին, որոնք փոխեցին աշխարհը,
- Ազգանվեր գործունեություն ծավալած հայերին:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ Հայաստանի և հայտնի հայերին մասին մեդիա հաղորդումների հիմնական բովանդակությունը,
- Ընթերցել և հասկանալ Հայաստանին և հայտնի հայերին մասին տեղեկատվական բնույթի պարզ տեքստի ընդհանուր բովանդակությունը,
- Սահուն և հակիրճ ներկայացնել նախօրոք պատրաստված ելույթ հայկական մշակութային ժառանգության մասին (տեսարժան վայրեր/արվեստի գործեր/ ավանդույթներ/երաժշտություն/պար և այլն),
- Պատասխանել սեփական ելույթին հաջորդող հարցերին, ինչպես նաև տալ հարցեր այլ ելույթ ունեցողների,

	<ul style="list-style-type: none"> • Մեդիա աղբյուրներից քաղված տեղեկությունների հիման վրա կատարել կարճ, պարզ տեղեկատվական գրառումներ անվանի հայերի մասին, • Արժևորել մեծանուն հայերի գործունեությունն ու ներդրումը հայրենիք/հայրենասիրություն համատեքստում՝ արտահայտելով սեփական վերաբերմունքը, • Գիտակցել հայրենիք/հայրենասիրություն հասկացությունների կարևորությունը՝ մասնավորեցնելով իր օրինակով, • Արժևորել մշակութային ժառանգությունը որպես ազգի անցյալը, ներկան և ապագան կապող օղակ և կարևորել նրա պահպանությունը:
--	--

Բովանդակություն

1. Հայաստանն իմ հայրենիքն է (ՀՀ խորհրդանիշները)
2. Անվանի հայեր
3. Մշակութային ժառանգություն

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Սահիկաշար՝ «Հայաստանի խորհրդանիշները», «Հայկական մշակութային ժառանգություն», «Մեծ հայեր» • Նախագիծ՝ «Իմ հայրենիքը» • Հետազոտական աշխատանք՝ «Անվանի հայեր» • Հայրենագիտական այց • Այցելություն Մատենադարան կամ որևէ թանգարան/ցուցահանդես 	<p>Կողմնորոշում ժամանակի և տարածության մեջ (մշակութային ժառանգություն)</p>
--	---

Միջառարկայական կապեր

<p>Մայրենի- Գրել շարադրություն «Իմ հայրենիքը» թեմայով:</p> <p>Աշխարհագրություն- Քարտեզի վրա ցույց տալ Հայաստանի Հանրապետությունը, մարզերն ու մարզկենտրոնները:</p> <p>Կերպարվեստ- Պատկերել Հայաստանի Հանրապետության և Արցախի Հանրապետության քարտեզները:</p> <p>Պատմություն- Ներկայացնել մեր հայկական մշակութային ժառանգությունը:</p> <p>Երգ- Երգել Հայաստանի Հանրապետության օրհներգը:</p>
<p>Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ</p>
<p>Հ 3, Հ 13, Հ 14, Հ 16, Հ 31, Հ 45, Հ 46</p>

Թեմա 6

Երկիրը, որի լեզուն ես սովորում եմ (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել լեզվի միջոցով լեզվակիր երկիրը/երկրները և նրանց մշակույթը ճանաչելու գաղափարը,
- Ընդլայնել ուսումնասիրվող լեզվի երկիրը/երկրները (աշխարհագրական դիրք, սահմաններ, քաղաքներ, բնակչություն, տեսարժան վայրեր) ներկայացնող թեմատիկ բառապաշարը և պարզ նախադասությունները,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը:
- Զարգացնել ուսումնասիրվող լեզվի երկիրը բանավոր և գրավոր խոսքում ներկայացնելու հմտություններ,
- Ծանոթացնել լեզվակիր երկրի/երկրների հասակակցի առօրյային ու հետարքրություններին,
- **Ձևավորել հարգալից վերաբերմունք այլ մշակույթների հանդեպ:**

Վերջնարդյունքներ

<p><u>Գիտելիք:</u> Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • Թեմային առնչվող բառապաշարը, • Տրված քերականական նյութը, • Պատմա-աշխարհագրական տեղեկություններ լեզվակիր երկրի/երկրների մասին, • Լեզվակիր երկրի/երկրների հասակակցի առօրյան ու հետարքրությունները: 	<p><u>Լեզվական կարողություններ:</u> Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա</p> <ul style="list-style-type: none"> • Լսել և հասկանալ ուսումնասիրվող լեզվի երկրի/երկրների մասին ուսումնական կարճ տեսանյութերի հիմնական բովանդակությունը (պատմա-աշխարհագրական տեղեկություններ, տեսարժան վայրեր, հասակակիցներ), • Կարդալ և հասկանալ
--	---

	<p>ուսումնասիրվող լեզվի երկրին/երկրներին, այնտեղ ապրող հասակակցի առօրյային ու հետաքրքրություններին վերաբերող տեղեկատվական բնույթի տեքստը և գտնել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Սահուն և հակիրճ ներկայացնել նախօրոք պատրաստված ելույթը ուսումնասիրվող լեզվի երկրի որևէ տեսարժան վայրի մասին՝ կարևորելով նրա պատմամշակութային արժեքը, ● Համառոտ ներկայացնել (գրավոր և բանավոր) լեզվակիր երկրում բնակվող հասակակցի առօրյան ու հետաքրքրությունները՝ համադրելով/ համեմատելով իր առօրյայի և հետաքրքրությունների հետ, ● Մասնակցել ուսումնասիրվող լեզվի երկրի մասին երկխոսություններին՝ տալով հարցեր և պատասխանելով իրեն ուղղված հարցերին՝ անելով հղումներ փաստացի տեղեկություններին, ● Արժևորել մշակութային և լեզվական բազմազանությունը:
--	---

Բովանդակություն

1. Պատմա-աշխարհագրական տեղեկություններ
2. Տեսարժան վայրեր
3. Իմ (գերմանացի, անգլիացի ֆրանսիացի, ռուս) հասակակիցը

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ● Սահիկաշար՝ «Երկիրը, որի լեզուն ես սովորում եմ», ● Նախագիծ՝ «Ես և իմ օտարերկրացի հասակակիցը» ● Հետազոտական աշխատանք՝ «Տեսարժան 	<p>Կողմնորոշում ժամանակի և տարածության մեջ (մշակութային նմանություններ և տարբերություններ)</p>
---	---

վայրեր»

- Գրել կարճ պարզ նամակ լեզվակիր երկրում բնակվող առցանց ընկերոջը
- Այցելություն ուսումնասիրվող երկիրը ներկայացնող որևէ կազմակերպություն

Միջառարկայական կապեր

Մայրենի- Ներկայացնել այլազգի իր հասակակցի հետ ունեցած նմանություններն ու տարբերությունները:

Աշխարհագրություն- Քարտեզի վրա ցույց տալ ուսումնասիրվող լեզվի երկրները, դրանց սահմանակից պետությունները, դրանց մայրաքաղաքները և խոշոր տնտեսական կենտրոնները:

Կերպարվեստ- Պատկերել ուսումնասիրվող լեզվի երկրի որևէ խորհրդանիշ, տեսարժան վայր:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 13, Հ 14, Հ 29, Հ 31, Հ 43, Հ 45

7-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

(առաջարկվում է 102 ժամ)

1. Ոճ և նորաձևություն (17 ժամ)
2. Երաժշտությունը՝ համամարդկային լեզու (17 ժամ)
3. Մեր մոլորակը (17 ժամ)
4. Օլիմպիական և պարաօլիմպիկ խաղեր (17 ժամ)
5. Ժամանակի մեքենա (17 ժամ)
6. Հայտնագործություններ (17 ժամ)

Թեմա 1

Ոճ և նորաձևություն (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել ճաշակ, ոճ և նորաձևություն հասկացությունները:
- Ընդլայնել և ամրապնդել ոճին և նորաձևությանն առնչվող բառապաշար և պարզ արտահայտություններ,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Խթանել ոճի՝ որպես ինքնաարտահայտման միջոցի արժևորում,
- **Ձևավորել քննական և գնահատողական վերաբերմունք նորաձևության նկատմամբ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Տեղեկություններ նորաձևության մեջ ճանաչված դիզայներների մասին:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ «Ոճ և նորաձևություն» թեմայով մեդիա հաղորդումների հիմնական իմաստը,
- Կարդալ և հասկանալ «Ոճ և նորաձևություն» թեմայով տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը,
- Պարզ արտահայտություններով ներկայացնել նորաձևության մեջ իրեն հետաքրքրող զարգացումները,
- Ներկայացնել նախապես պատրաստված ելույթ իր նախընտրած ոճի մասին,

	<ul style="list-style-type: none"> ● Տալ հարցեր նորաձևության, հագուստի ոճերի և իր նախընտրած ոճի մասին և պատասխանել այս թեմաներով իրեն ուղղված հարցերին, ● Կազմել իր նախընտրած ոճը նկարագրող պարզ տեքստ (80 – 100 բառ), ● Դրսևորել նորաձևության նկատմամբ քննական վերաբերմունք՝ կարևորելով ինքնարտահայտումը անհատական ոճի միջոցով:
--	--

Բովանդակություն

1. Նորաձևության պատմությունից (ոճ թելադրողները)
2. Հագուստի ոճեր
3. Իմ ոճը

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
--------------------------------	------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ● Դերախաղ ● Սահիկաշար՝ «Ոճեր թելադրողները» ● Նախագիծ՝ «Հագուստի ոճեր» (ցուցադրություն) ● Տեսահոլովակի դիտում ● Քննարկում՝ «Ոճ, թե՞ նորաձևություն» ● Հարցում՝ «Հետևում եմ նորաձևությանը» ● Պարզ նկարագրական էսսե՝ «Իմ նախընտրած ոճը» 	<p>Անհատական և մշակութային արտահայտում</p> <p>(արտաքին ազդեցություններ և ինքնարտահայտում)</p>
---	--

Միջառարկայական կապեր

Հայոց լեզու- Խոսել ոճային առանձնահատկությունների մասին:
Կերպարվեստ – Տարբերել ոճերը և պատկերել իր նախընտրած ոճը:
Թվային գրագիտություն- Պատրաստել կարճ տեսահոլովակ՝ ճանաչված ոճաբանների մասին:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 13, Հ 14, Հ 26, Հ 29, Հ 30, Հ 31, Հ 32, Հ 37, Հ 42, Հ 52

Երաժշտությունը՝ համամարդկային լեզու (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել երաժշտության համամարդկային լինելու գաղափարը,
- Ընդլայնել և ամրապնդել երաժշտության ոճերին և գործիքներին առնչվող բառապաշարը և պարզ արտահայտությունները,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- **Արժևորել երաժշտությունը որպես միջմշակութային, միջանձնային հաղորդակցության և ինքնաարտահայտման միջոց:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Տեղեկություններ հայ և համաշխարհային անվանի երաժիշտների մասին,
- Երաժշտության տարբեր ոճերը:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ երաժշտություն թեմայով հնչող պարզ խոսքը,
- Կարդալ և հասկանալ երաժշտության (ոճերի, գործիքների և այլն) և անվանի երաժիշտների մասին պարզ տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը,
- Ներկայացնել նախապես պատրաստված ելույթ՝ երաժշտության ոճերի և անվանի կոմպոզիտորների/երաժիշտների մասին՝ հիմնավորելով սեփական ընտրությունը և կարծիքը,
- Գրել պարզ տեղեկատվական էսսե՝ ներկայացնելով երաժշտության իր նախընտրած ոճը, այդ ոճի մի որևէ ստեղծագործություն՝ հիմնավորելով իր ընտրությունը,
- Քննարկել* երաժշտական ոճերի հիմնական ուղերձները և երաժշտության դերը մարդու կյանքում՝ հիմնավորելով իր կարծիքը,
- **Դրսևորել հարգալից վերաբերմունք երաժշտական տարբեր ճաշակների նկատմամբ:**

* Քննարկել - բանավոր և գրավոր փոխազդեցություն

Բովանդակություն

1. Երաժշտական տարբեր ոճեր
2. Երաժշտության մեծերը (համաշխարհային և հայ)
3. Երաժշտությունն իմ կյանքում

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

- Դերախաղ
- Սահիկաշար՝ «Երաժշտության ոճեր» (խմբային աշխատանք)
- Երաժշտական կատարումներ և մեկնաբանություն
- Պաստառ «Երաժշտության մեծերը»
- Տեսահոլովակի դիտում
- Նախագիծ՝ «Թոփ 10»
- Էսսե՝ «Իմ նախընտրած երաժշտական ոճը»

Ընդհանրական գաղափարներ

Անհատական և մշակութային արտահայտում
(ստեղծարարություն և գեղագիտական արժևորում)

Միջառարկայական կապեր

Գրականություն- Ընթերցել որևէ հայտնի երգահանի հուշագրությունները կամ կենսագրությունը:

Արվեստ/Երգ- Ունկնդրել և արձագանքել երաժշտական ստեղծագործությանը՝ արտահայտելով իր վերապրած հույզերը և ներկայացնելով տպավորությունները:

Թվային գրագիտություն- Պատրաստել ձայնուղի՝ երաժշտական միքս տարբեր երաժշտական ստեղծագործություններից:

Պատմություն – Քննարկել հայկական երաժշտական մշակութային ժառանգությունը (Կոմիտաս. Ա.Խաչատուրյան):

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 13, Հ 14, Հ 26, Հ 29, Հ 30, Հ 31, Հ 32, Հ 37, Հ 42, Հ 43, Հ 44, Հ 45, Հ 46

Թեմա 3

Մեր մոլորակը (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել բնության, բնական ռեսուրսների և շրջակա միջավայրի նկատմամբ պատասխանատվության գաղափարը,
- Ընդլայնել և ամրապնդել մոլորակի բնության, աշխարհի հրաշալիքների և շրջակա միջավայրի պաշտպանության առնչվող բառապաշարը և պարզ արտահայտությունները,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- **Ձևավորել պատասխանատու վարքագիծ և հոգատար վերաբերմունք Երկիր մոլորակի նկատմամբ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է հմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Տեղեկություններ բնության և աշխարհի հրաշալիքների մասին,
- Մոլորակին վերաբերող գլոբալ (նաև էկոլոգիական) խնդիրների մասին:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ մեր մոլորակի՝ որպես հրաշալիքի մասին պատմող մեդիա նյութի հիմնական իմաստը,
- Կարդալ և հասկանալ մեր մոլորակին՝ որպես հրաշալիքի մասին պատմող պարզ տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը,
- Ներկայացնել նախապես պատրաստված ելույթ՝ բնապահպանական որևէ խնդրի մասին՝ հիմնավորելով դրա կարևորությունը և արտահայտելով իր կարծիքը,
- Գրել պարզ տեղեկատվական էսսե՝ ներկայացնելով աշխարհի/բնության որևէ հրաշալիք՝ հիմնավորելով իր ընտրությունը,
- Քննարկել իրեն ծանոթ/իր համայնքին վերաբերող բնապահպանական

	<p>հիմնախնդիրները՝ հիմնավորելով իր կարծիքը և առաջարկելով լուծումներ,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կարևորել Երկիր մոլորակի նկատմամբ պատասխանատու վարքը իր առօրյա կյանքում:
Բովանդակություն	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Աշխարհի հրաշալիքները (նաև բնություն) 2. Ես պատասխանատու եմ մոլորակի համար 	
Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Պաստառ՝ «Աշխարհի հրաշալիքները» • Սահիկաշար՝ «SOS. Երկիր/Երկրի բնապահպանական հիմնախնդիրները» (խմբային աշխատանք) • Տեսահոլովակի դիտում, քննարկում • Վիկտորինա՝ «Աշխարհի և բնության հրաշալիքները» (խմբային աշխատանք) • Էսսե՝ «Իմ համայնքի բնապահպանական խնդիրը» 	<p>Գլոբալիզացիա և կայուն զարգացում</p> <p>(բնության և մարդու ներդաշնակությունը և փոխկապակցվածությունը)</p>
Միջառարկայական կապեր	
<p>Հայոց լեզու- Կազմել տեքստ «Իմ մաքուր մոլորակը» թեմայով:</p> <p>Պատմություն- Ներկայացնել Աշխարհի հրաշալիքների ստեղծման պատմությունը:</p> <p>Թվային գրագիտություն- Որոնել տեղեկություններ արդի բնապահպանական խնդիրների մասին:</p> <p>Աշխարհագրություն- Քարտեզի վրա ցույց տալ առավել աղտոտված երկրներն ու օվկիանոսները:</p> <p>Կենսաբանություն- Բացատրել բնության աղտոտման ազդեցությունը կենսահամակարգերի վրա:</p> <p>Տեխնոլոգիա – Ճանաչել թափոնների վերօգտագործման և վերամշակման կարևորությունը, պատրաստել կենցաղային իր թափոններից:</p>	
Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ	
< 3, < 9, < 11, < 12, < 13, < 14, < 17, < 23, < 24, < 26, < 29, < 30, < 31, < 32	

Թեմա 4

Օլիմպիական և պարաօլիմպիկ խաղեր (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել սպորտը՝ որպես առողջ ապրելակերպի, համամարդկային արժեքի և հավասար հնարավորությունների իրացման միջոց գաղափարը,
- Ընդլայնել և ամրապնդել սպորտին և մարզաձևերին առնչվող բառապաշարը և արտահայտությունները,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- **Ձևավորել վերաբերմունք առողջ ապրելակերպի, խտրականության բացառման, ապրումակցման և մարդկանց հավասար հնարավորությունների վերաբերյալ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Հայ և օտարազգի օլիմպիական և պարաօլիմպիկ չեմպիոններին,
- Մասսայական սպորտաձևերի մասին:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ տարբեր սպորտային հաղորդումների, սպորտային լուրերի հիմնական իմաստը,
- Կարդալ և հասկանալ սպորտի, մարզաձևերի, մարզիկների, մարզական իրադարձությունների մասին պատմող պարզ տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը,
- Ներկայացնել նախապես պատրաստված ելույթ օլիմպիական և պարաօլիմպիկ խաղերի կարևորության մասին՝ արտահայտելով իր կարծիքը,
- Գրել պարզ էսսե՝ ներկայացնելով օլիմպիական որևէ մարզաձև/մարզիկի/սպորտի կարևորությունն իր կյանքում՝ հիմնավորելով իր ընտրությունը և տեսակետը,
- Լրացնել մարզախաղին մասնակցության հայտի

	<p>ձևաթուղթը՝ նշելով փաստացի տվյալներ,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Քննարկել մարդու կյանքում սպորտի կարևորությունը՝ հիմնավորելով իր կարծիքը, • Կարևորել մարդու առողջ ապրելակերպի, խտրականության բացառման, հավասար հնարավորությունների և ապրումակցման անհրաժեշտությունը:
--	--

Բովանդակություն

1. Օլիմպիական խաղերի պատմությունը
2. Մեր չեմպիոնները
3. Սպորտ բոլորի համար. պարաօլիմպիկ խաղեր
4. Սպորտն իմ կյանքում

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
--------------------------------	------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Սահիկաշար՝ «Հայ օլիմպիական մարզիկները» (խմբային աշխատանք) • Պաստառ՝ «Սպորտը բոլորի համար» • Տեսահոլովակի դիտում, քննարկում • Էսսե՝ «Հավասար հնարավորություններ»/ «Սպորտը իմ կյանքում» • Նախագիծ՝ սպորտային մեկնաբան, հարցազրույց մարզիկի/տեղական թիմի հետ 	<p>Կայունություն և փոփոխություն</p> <p>(փոփոխություն անհատական (առողջ ապրելակերպ) և հասարակական (հավասար հնարավորություններ/ապրումակցում) մակարդակներում)</p>
--	--

Միջառարկայական կապեր

Հայոց լեզու- Ներկայացնել օլիմպիական որևէ մարզաձև/մարզիկի:
Ֆիզկուլտուրա – Ճանաչել հայ օլիմպիական չեմպիոններին:
Պատմություն- Ներկայացնել Օլիմպիական պատմությունը հին և նոր ժամանակներում:
Կենսաբանություն- Ներկայացնել հենաշարժողական համակարգի կառուցվածքը և սպորտի ազդեցությունը մարդու օրգանիզմի վրա:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 13, Հ 14, Հ 26, Հ 27, Հ 29, Հ 30, Հ 31, Հ 32, Հ 34, Հ 35, Հ 40, Հ 41, Հ 42, Հ 45, Հ 46

Թեմա 5

Ժամանակի մեքենա (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել ժամանակի մեջ քաղաքակրթական փոփոխությունների գաղափարը:
- Ընդլայնել և ամրապնդել մարդկության պատմության մեջ կարևորագույն իրադարձություններին առնչվող բառապաշար և պարզ արտահայտություններ,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- **Գիտակցել ժամանակի մեջ և ժամանակի հետ քաղաքակրթական փոփոխության/զարգացման կարևորությունը:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- մարդկության պատմության մեջ կարևորագույն նշանակություն ունեցող ներկայի և անցյալի իրադարձությունները:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ մարդկության պատմության մեջ կարևորագույն իրադարձությունների, անցյալի կենցաղի մասին պատմող մեդիա նյութերի հիմնական բովանդակությունը,
- Կարդալ և հասկանալ մարդկության պատմության մեջ կարևորագույն իրադարձությունների, անցյալի կենցաղի մասին պատմող տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը,
- Ներկայացնել նախապես պատրաստված ելույթ որևէ հիշարժան տարեթվի կամ իրադարձության մասին՝ արտահայտելով և հիմնավորելով իր կարծիքը դրա կարևորության և ազդեցության վերաբերյալ,
- Գրել էսսե՝ նկարագրելով իր ուղևորությունը դեպի անցյալ (80-100 բառ),
- Քննարկել մարդկության պատմության մեջ որևէ հիշարժան տարեթվի կամ իրադարձության կարևորությունը՝

	<p>հիմնավորելով իր կարծիքը,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կարևորել մարդկության պատմության մեջ հիշարժան տարեթվերը և իրադարձությունները:
Բովանդակություն	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Հիշարժան տարեթվեր և իրադարձություններ 2. Ուղևորություն դեպի անցյալ 	
Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Սահիկաշար՝ «Ժամանակի մեքենա» • Պաստառ՝ «Անցյալն ու ներկան» • Տեսահոլովակի դիտում, քննարկում • Էսսե՝ «Անցյալի գաղտնիքները» • Նախագիծ (համեմատում են անցյալի իրողությունները ներկայի հետ) 	<p>Կողմնորոշում ժամանակի և տարածության մեջ (անհատների դերը հասարակության մեջ, անցյալի և ներկայի փոխկապակցվածությունը)</p>
Միջառարկայական կապեր	
<p>Գրականություն- Քննարկել գրողի ստեղծագործական ժամանակաշրջանը:</p> <p>Պատմություն- Ներկայացնել մարդկության պատմության հիշարժան իրադարձություններն ու տարեթվերը:</p> <p>Աշխարհագրություն- Քննարկել Երկիր մոլորակի գեոկառուցվածքն անցյալում և ապագայում:</p> <p>Թվային գրագիտություն- պատրաստել անցյալի կենսակերպը պատմող տեսանյութ:</p>	
Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ	
< 3, < 10, < 13, < 14, < 16, < 26, < 27, < 28, < 29, < 30, < 31, < 32, < 33, < 35, < 45, < 46	

Թեմա 6

Հայտնագործություններ (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել մարդու կյանքում հայտնագործությունների դերի կարևորության գաղափարը:
- Ընդլայնել և ամրապնդել հայտնագործություններին և դրանց հեղինակներին առնչվող բառապաշար և արտահայտություններ,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- **Զարգացնել հայտնագործություններով պայմանավորված փոփոխություններն արժևորելու և գյուտերի արդյունքներից պատասխանատու կերպով օգտվելու կարողություն:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Հայ և օտարազգի անվանի գիտնականների անունները, հայտնագործությունները:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ կարևորագույն հայտնագործությունների մասին ուսումնական/հանրամատչելի մեդիա նյութերի հիմնական իմաստը,
- Կարդալ և հասկանալ մեծագույն հայտնագործությունների մասին պատմող պարզ տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը,
- Կարդալ և հասկանալ նոր սարքավորումների օգտագործման ուղեցույցները և հետևել հրահանգներին,
- Ներկայացնել նախապես պատրաստված ելույթ որևէ կարևոր հայտնագործության և դրա հեղինակի մասին՝ հիմնավորելով այդ հայտնագործության կարևորությունը,
- Գրել էսսե՝ նկարագրելով դեպի ապագա իր ուղևորությունը (80-

	<p>100 բառ),</p> <ul style="list-style-type: none"> • Քննարկել որևէ հայտնագործության ազդեցությունը մարդկանց կյանքի կամ բնության վրա՝ հիմնավորելով իր կարծիքը, • Գիտակցել հայտնագործությունների՝ որպես փոփոխության նախապայման կարևորությունը, հնարավոր բացասական հետևանքները՝ դրսևորելով պատասխանատու վարք դրանցից օգտվելիս:
--	--

Բովանդակություն

1. Աշխարհի ամենամեծ հայտնագործությունները
2. Նորագույն հայտնագործություններն ու նրանց ազդեցությունը մարդկանց և բնության վրա
3. Հայ գիտնականների մեծագույն հայտնագործությունները
4. Ուղևորություն դեպի ապագա

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Պաստառ՝ «Հայտնագործությունները մեր կյանքում» • Տեսահոլովակի դիտում և քննարկում • Էսսե՝ «Ուղևորություն դեպի ապագա» • Սահիկաշար՝ «Հայ գյուտարարները» • Նախագիծ՝ «Գյուտեր, որ փոխեցին աշխարհը» • Կլոր-սեղան քննարկում՝ «Հայտնագործությունների հնարավոր հետևանքները» 	<p>Գիտատեխնիկական նորարարություն (Հետևանքներ և պատասխանատվություն)</p>

Միջառարկայական կապեր

Հայոց լեզու- Ներկայացնել հայոց լեզվի հնդեվրոպական ծագման մասին գիտական բացահայտումները:

Գրականություն- Քննարկել գրական նորահայտ ժանրերը:

Արվեստ- Ներկայացնել արվեստում նոր տեխնոլոգիաների կիրառումը:

Աշխարհագրություն- Ներկայացնել GPS և GIS տեղորոշման համակարգերը և կիրառությունը կենցաղում:

Քիմիա- Բնութագրել քիմիական ամենամեծ հայտնագործությունները, որ փոխել են մեր կյանքը. անդրադառնալ դրանց ազդեցությանը շրջակա միջավայրի վրա:

Ֆիզիկա- Բնութագրել ֆիզիկայի ոլորտում ամենամեծ հայտնագործությունները, որ փոխել են մեր կյանքը. անդրադառնալ դրանց ազդեցությանը շրջակա միջավայրի վրա:

Կենսաբանություն- Բնութագրել կենսաբանության ոլորտում ամենամեծ հայտնագործությունները, որ փոխել են մեր կյանքը. անդրադառնալ դրանց ազդեցությանը շրջակա միջավայրի վրա:

Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 10, Հ 13, Հ 14, Հ 19, Հ 26, Հ 27, Հ 28, Հ 29, Հ 30, Հ 31, Հ 32, Հ 33, Հ 35, Հ 45, Հ 46

ՑՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

(առաջարկվում է 102 ժամ)

1. Ընկերություն (17 ժամ)
2. Աշխարհի խոհանոցներ (17 ժամ)
3. Աշխարհի շուրջը (17 ժամ)
4. Հաղորդակցություն (խոսքային եվ ոչ-խոսքային) (17 ժամ)
5. Մեդիա եվ լրատվություն (17 ժամ)
6. Իրավունք (17 ժամ)

Թեմա 1

Ընկերություն (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել ընկերության տարբեր դրսևորումների գաղափարները,
- Ընդլայնել և ամրապնդել ընկերությանը վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը,
- Ներմուծել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- **Ձևավորել իսկական ընկերությունը գնահատելու, այն վիրտուալ ընկերությունից զանազանելու վերաբերմունք:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Ընկերության հնարավոր տարբեր դրսևորումները
(հավասարակիցների/տարեկիցների, սիրելի կենդանիների, ընտանիքի անդամների, գրքերի և այլնի հետ)

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ ընկերություն թեմայով հեռուստատեսային և ռադիոծրագրերի հիմնական բովանդակությունը,
- Կարդալ և հասկանալ ընկերություն թեմայով պարզ տեքստերի (պատմվածք, էսսե և այլն) հիմնական բովանդակությունը և մի շարք մանրամասներ,
- Ներկայացնել ընկերություն թեմայով պատմվածքի կամ ֆիլմի բովանդակությունը՝ արտահայտելով իր վերաբերմունքը դրա նկատմամբ,
- Վարել թղթային կամ էլեկտրոնային նամակագրություն՝ ընկերոջը ներկայացնելով վերջին շրջանում իրեն առավելապես հուզող հարցերը,
- Քննարկել ընկերության տարբեր

	<p>դրսևորումները սեփական փորձի դիրքերից՝ արտահայտելով սեփական զգացմունքներն ու կարծիքը,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Արժևորել իսկական ընկերության գաղափարը՝ հստակ զանազանելով այն վիրտուալ դաշտում ձևավորված ընկերության դրսևորումներից:
--	---

Բովանդակություն

1. Իսկական ընկերություն
2. Ես և իմ ընկերը
3. Ընկերությունը սոցիալական ցանցերում

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
--------------------------------	------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Տեսահոլովակի/ֆիլմի դիտում և քննարկում • Պատմվածքի ընթերցում և քննարկում • Սահիկաշար և ներկայացում՝ «Իմ ընկերները» • Քննարկում՝ «Իրական, թե՞ վիրտուալ ընկերություն» • Նամակներ ընկերոջը • Հետազոտական նախագիծ՝ «Ընկերությունը սոցցանցերում» 	<p>Անհատներ և հարաբերություններ (փոխհարաբերություններ)</p>
--	---

Միջառարկայական կապեր

Գրականություն-Մեկնաբանել ընկերության գաղափարը՝ հիմնվելով անցած գրական ստեղծագործությունների վրա:
Թվային գրագիտություն -Պատրաստել սահիկաշար «Ընկերությունը անվանի մարդկանց կյանքում»:
Հասարակագիտություն -Ներկայացնել ընկերությունը որպես համընդհանուր արժեք:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 13, Հ 14, Հ 26, Հ 27, Հ 28, Հ 29, Հ 30, Հ 31, Հ 32, Հ 33, Հ 35, Հ 36, Հ 37, Հ 38, Հ 42

Աշխարհի խոհանոցներ (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել խոհանոցների բազմազանության և ազգային մշակույթի մաս լինելու գաղափարը,
- Զարգացնել և ընդլայնել համապատասխան բառապաշարը,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- **Ձևավորել խոհանոցների բազմազանությունը տվյալ մշակութային համատեքստում ընկալելու և արժևորելու կարողություն:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է հմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- տրված քերականական նյութը
- Իր երկրի խոհանոցի հանրահայտ ուտեստները
- Իր սիրած ուտեստի բաղադրատոմսը
- Ուսումնասիրվող լեզվի ամենաճանաչված ճաշատեսակը և դրա բաղադրատոմսը
- Հանրահայտ շեֆ խոհարարների կենսագրական որոշ կարևոր տվյալներ/իրադարձություններ

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ «Աշխարհի խոհանոցներ» կամ «Ի՞նչ եփել այսօր» թեմայով զեկույցի, տեսահոլովակի ընդհանուր բովանդակությունը,
- Կարդալ և հասկանալ աշխարհի խոհանոցների, հանրահայտ շեֆ-խոհարարների մասին պարզ և տեղեկատվական տեքստերի կամ որևէ ճաշատեսակի բաղադրատոմսի, ճաշացանկի հիմնական բովանդակությունը և մանրամասները,
- Ներկայացնել նախընտրած ուտեստի բաղադրատոմսը (բաղկացուցիչ մասերը և պատրաստման եղանակը),
- Երկխոսել իր ընկերոջ հետ՝ համեմատելով աշխարհի խոհանոցները,
- Շարադրել իր ընտանիքի ավանդական և/կամ ուսումնասիրվող երկրի խոհանոցի որևէ հանրահայտ ուտեստի բաղադրատոմսը/պատրաստման եղանակը,

	<ul style="list-style-type: none"> • Գնահատել ազգային խոհանոցների՝ որպես ազգային մշակույթի կարևոր տարրի դերը՝ ցուցաբերելով հարգանք այլ ազգերի խոհանոցների հանդեպ:
--	--

Բովանդակություն

1. Իմ նախընտրած խոհանոցը
2. Ուսումնասիրվող երկրի խոհանոցի հանրահայտ ուտեստը
3. Իմ ընտանիքի ավանդական բաղադրատոմսը
4. Հանրահայտ շեֆ-խոհարարները

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Պաստառ՝ «Աշխարհի խոհանոցները» • Սահիկաշար՝ «Աշխարհի լավագույն ուտեստները» • Աշխարհի խոհանոցների մասին տեսաֆիլմի դիտում և քննարկում • Նախագիծ՝ ուտեստի պատրաստման տեսահոլովակի ստեղծում • Բազմամշակութային ճաշկերույթի կազմակերպում • Այց սրճարան/ուտեստարան 	<p>Գլոբալիզացիա և կայուն զարգացում (մշակութային փոխազդեցություններ և փոխառություններ)</p> <p>Անհատական և մշակութային արտահայտում (ինքնարտահայտում)</p>
---	--

Միջառարկայական կապեր

Հայոց լեզու-Ստեղծել տեքստ՝ ներկայացնելով հայկական խոհանոցի նախընտրած ուտեստի բաղադրատոմսը:

Թվային գրագիտություն – Պատրաստել տեսանյութ՝ համեմատելով ուսուցանվող օտար լեզուների ազգային խոհանոցները:

Կենսաբանություն-Քննարկել սննդակարգի ազդեցությունը մարդու օրգանիզմի վրա:

Արվեստ -Ներկայացնել խոհանոցի և արվեստի միջև կապերը:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 13, Հ 14, Հ 26, Հ 27, Հ 28, Հ 29, Հ 30, Հ 31, Հ 32, Հ 33, Հ 42, Հ 43

Աշխարհի շուրջը (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել ճամփորդության՝ որպես աշխարհճանաչողության միջոցի գաղափարը,
- Ներմուծել և ընդլայնել ճամփորդության թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- **Զարգացնել վերաբերմունք անձի զարգացման գործում ճամփորդության կարևորության հանդեպ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է հմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Իր և ուսումնասիրվող երկրի տեսարժան վայրերը, մեծ քաղաքները, գյուղական համայնքները, ինչպես նաև դրանց հետ կապված պատումները, պատմական իրադարձությունները

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ «Աշխարհի շուրջը» թեմայով տեղեկատվական ֆիլմերի, տեսահոլովակների, հեռուստատեսային և ռադիո լուրերի և հաղորդումների հիմնական բովանդակությունը,
- Կարդալ և հասկանալ տարբեր աղբյուրներում աշխարհի տարբեր վայրերի մասին պատմող տեղեկատվական տեքստերի (ճամփորդական գրքույկներ, ուղեցույցներ, հայտարարություններ, գովազդային թռուցիկներ) հիմնական բովանդակությունը և որոշ մանրամասներ՝ ճամփորդություն կատարելու նպատակով,
- Նկարագրել իրական կամ վիրտուալ ճամփորդության իր փորձը, տպավորությունները և այլն՝ համեմատելով տարբեր տեղերից ստացած իր տպավորությունները,
- Քննարկում ծավալել իրական կամ վիրտուալ ճամփորդության թեմայով՝ պատասխանելով իրեն

	<p>ուղղված հարցերին և տալով ճշգրտող կամ նոր տեղեկություն հայցող հարցեր,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կազմել նկարագրական/տեղեկատվական տեքստ՝ (100-120 բառերի շրջանակներում) ուղևորություն/ճամփորդություն թեմայով, • Կարևորել անձի զարգացման գործում ճամփորդելու (իրական և վիրտուալ) դերը:
--	---

Բովանդակություն

1. Աշխարհի բացահայտում
2. Իրական/վիրտուալ ճամփորդություն
3. Ճանապարհորդություն դեպի ուսումնասիրվող լեզվի երկիր/երկրներ

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Սահիկաշար (<< և ուսումնասիրվող լեզվի երկրի հրաշալիքները, տեսարժան վայրերը, մեծ քաղաքները) • Աշխարհի շուրջը թեմայով տեսանյութի դիտում և քննարկում • Նախագիծ՝ ճամփորդության նախապատրաստում (տոմսերի և հյուրանոցային համարների ամրագրում, ճամփորդական ուղեցույցների կազմում, երթուղիների մշակում) 	<p>Կողմնորոշում ժամանակի և տարածության մեջ (Քաղաքակրթությունների միջև եղած տարբերությունները, նմանությունները, փոխկապակցվածությունը)</p>
---	---

Միջառարկայական կապեր

Թվային գրագիտություն – Պատրաստել վիրտուալ ճանապարհորդության երթուղի:
Աշխարհագրություն – Ներկայացնել նոր աշխարհամասերը բացահայտած հայտնի ճանապարհորդներին:
Հայոց լեզու – Շարադրել տեքստ՝ «Ճամփորդություն դեպի նախընտրած երկիր» թեմայով:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

< 3, < 13, < 14, < 26, < 27, < 28, < 29, < 30, < 31, < 32, < 33, < 42, < 43, < 45

Թեմա 4

Հաղորդակցություն (խոսքային եվ ոչ-խոսքային) (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել հաղորդակցությունը խոսքային և ոչ-խոսքային միջոցներով իրականացնելու գաղափարը,
- Ներմուծել հաղորդակցություն թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Ներմուծել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Ծանոթացնել խոսքի տարբեր ոճերին և զարգացնել դրանք կիրառելու հմտություններ,
- Զարգացնել խոսքային և ոչ խոսքային հաղորդակցության (ժեստեր, միմիկա) ձևերի համադրման հմտություններ,
- Ծանոթացնել հաղորդակցության տարբեր համակարգերին/կողերին /(կենդանիներ, մարդկային լեզու, Մորզեի այբուբեն, Բրայլի այբուբեն և այլն),
- **Ձևավորել հանդուրժողականություն տարբեր մշակույթներին բնորոշ հաղորդակցության ձևերի (ժեստեր, ձայնի տոն և առոգանություն և այլն) նկատմամբ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Խոսքային և ոչ խոսքային հաղորդակցության ձևերը
- Հաղորդակցման տարբեր համակարգերը,
- Ուսումնասիրվող լեզվի մշակույթին բնորոշ ոչ-խոսքային հաղորդակցության առանձնահատկությունները (արտաքին տեսք, հագուստ, տարածություն, ժամանակ, հպում)

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ առօրյա հաղորդակցության/զրույցի (ձայնագրություն, տեսագրություն, ֆիլմ) ընդհանուր իմաստը և որոշ մանրամասներ,
- Լսել և հասկանալ հաղորդակցության՝ տարբեր համակարգերի/կողերի կամ մշակութային առանձնահատկությունների մասին գիտահանրամատչելի հաղորդումների հիմնական բովանդակությունը և որոշ մանրամասներ,
- Կարդալ և հասկանալ գրավոր մեդիաներում (լրագիր, ամսագիր, ինտերնետային աղբյուրներ) պարզ լրատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը և որոշ մանրամասներ,
- Ներկայացնել միջմշակութային

	<p>հաղորդակցական առանձնահատկությունները՝ համեմատելով սեփական և ուսումնասիրվող լեզվի (ինչպես նաև այլ) մշակույթները,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Գրավոր արձագանքել միջմշակութային հաղորդակցության խնդիրների մասին ֆիլմին/տեսահոլովակին/տեքստին՝ վեր հանելով իր նկատած խնդիրները (100 – 120 բառ), • Գիտակցել խոսքի ոճերը տարբերելու և հաղորդակցության բազմապիսի համակարգերին ծանոթ լինելու կարևորությունը՝ արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցության համար:
--	---

Բովանդակություն

1. Հաղորդակցության միջոցները և ձևերը (խոսքային և ոչ-խոսքային)
2. Խոսքի տարբեր ոճեր
3. Ոչ-խոսքային հաղորդակցություն (ժեստեր, միմիկա և այլն)
4. Հաղորդակցության տարբեր համակարգեր (կենդանիներ, մարդկային լեզու, Մորզեի այբուբեն, Բրայլի այբուբեն և այլն)

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Սահիկաշար՝ «Միջմշակութային համեմատություն» • Տեսանյութի/ֆիլմի (խոսքի տարբեր ոճերի կիրառմամբ) դիտում և քննարկում • Տեսանյութի/ֆիլմի գրավոր արձագանքում • Նախագիծ՝ «Միջմշակութային թյուրընկալումներ» 	<p>Համակարգեր (Հաղորդակցության համակարգեր) Կողմնորոշում ժամանակի և տարածության մեջ (մշակութային առանձնահատկություններ և փոխազդեցություններ) Անհատական և մշակութային արտահայտչականություն (Ոճ)</p>

Միջառարկայական կապեր

Հայոց լեզու-Ներկայացնել ձայնարկությունների դերը խոսքում:
Ֆիզիկա – Ներկայացնել տեղեկություններ Մորզեի այբուբենի գործածման սկզբունքների մասին:
Կենսաբանություն -Ներկայացնել լեզուն և խոսքը որպես մտավոր գործունեության

բարձրագույն դրսևորում:
Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ
Հ 3, Հ 13, Հ 14, Հ 26, Հ 27, Հ 28, Հ 29, Հ 30, Հ 31, Հ 32, Հ 33, Հ 44, Հ 45, Հ 46, Հ 52

Թեմա 5

Մեդիա եվ լրատվություն (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել ժողովրդավարական հասարակության կայացման գործում մեդիա դերի և մեդիագրագիտության կարևորության գաղափարը,
- Ներմուծել թեմային համապատասխան բառապաշարը,
- Ներմուծել և ընդլայնել թեմային վերաբերող քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Զարգացնել լրատվության վստահելի աղբյուրներից օգտվելու՝ տեղեկություններ քաղելու կարողություններ,
- **Ձևավորել մեդիա գրագիտություն, լրատվության աղբյուրների հանդեպ քննական վերաբերմունք:**

Վերջնարդյունքներ

<p><u>Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • թեմային բնորոշ բառապաշարը և քերականական կառույցները, • Վստահելի աղբյուրները ճանաչելու եղանակները, • Հղումների տարրական կանոնները: 	<p><u>Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Լսել և հասկանալ լրատվության տարբեր աղբյուրներով /ռադիո, հեռուստատեսություն, ինտերնետ/ հաղորդվող լրատվության հիմնական իմաստը և որոշ մանրամասներ: • Կարդալ և հասկանալ լրատվության գրավոր աղբյուրներում/լրագիր, ամսագիր, տեղեկատվական կայքեր և այլն/ ծանոթ թեմաներով պարզ հոդվածները՝ գտնելով կոնկրետ տեղեկատվությունը, համեմատելով այն այլ աղբյուրների հետ և գնահատելով դրա
---	---

	<p>հավաստիությունը,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել օրվա հիմնական լրատվությունը՝ արտահայտելով սեփական կարծիքը իրեն հետաքրքրող կամ հանրային հետաքրքրություն ներկայացնող թեմաների շուրջ, • Քննարկման ընթացքում ներկայացնել իր համար նախընտրելի մեդիան՝ հիմնավորելով իր ընտրությունը և արտահայտելով սեփական կարծիքը այդ աղբյուրի հավաստիության վերաբերյալ, • Համառոտ շարադրել օրվա տեղեկատվությունը՝ օգտվելով վստահելի աղբյուրներից (100 – 120 բառ): • Ձևավորել քննական վերաբերմունք լրատվության տարբեր աղբյուրներով ստացված տեղեկությունների հանդեպ:
--	--

Բովանդակություն

1. Ժամանակակից մեդիա հարթակներ
2. Լրատվության հավաստիություն, մեդիա գրագիտություն
3. Իմ նախընտրած մեդիան

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Սահիկաշար՝ «Իմ նախընտրած մեդիան» • Բանավեճ՝ «Հավաստի լրատվություն» • Նամակ հանրային հետաքրքրություն ներկայացնող իրադարձություններ մասին • Նախագիծ՝ լրատվության հավաստիության վերաբերյալ հասարակական կարծիքի հարցում 	<p>Արդարություն և զարգացում (աղբյուրների հավաստիություն)</p>

Միջառարկայական կապեր

<p>Թվային գրագիտություն և համակարգչային գիտություն - Ներկայացնել տվյալների պաշտպանության կարևորությունը:</p> <p>Հայոց լեզու- Վերլուծել հայալեզու լրատվամիջոցների հոդվածների վերնագրերը և լեզվական ձևակերպումները:</p> <p>Հասարակագիտություն-Ներկայացնել ժամանակակից աշխարհում մեդիայի և լրատվության կարևորությունը խոսքի ազատության տեսանկյունից:</p>
<p>Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ</p>
<p>Հ 3, Հ 13, Հ 14, Հ 26, Հ 27, Հ 28, Հ 29, Հ 30, Հ 31, Հ 32, Հ 33, Հ 44</p>

<p>Թեմա 6</p>	
<p>Իրավունք (17 ժամ)</p>	
<p>Նպատակ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Ներմուծել մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների գաղափարը; • Ներմուծել թեմային համապատասխան բառապաշար և պարզ կառույցներ: • Ներմուծել և ընդլայնել թեմային համապատասխան քերականական նյութը: • Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն), • Ձևավորել մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրի հիմքում ընկած արժեքներով և հասկացություններով առաջնորդվելու գիտակցություն: 	
<p>Վերջնարդյունքներ</p>	
<p><u>Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Թեմային բնորոշ բառապաշարը և քերականական նյութը, • Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագիրը, • Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրի ստեղծման նախապատմությունը և նպատակը, • Մարդու իրավունքների պաշտպանությունը (ատյաններ, ՄԻՊ, կազմակերպություններ), • Երեխայի իրավունքների մասին կոնվենցիայի մասին, • Հաշմանդամություն ունեցող մարդկանց իրավունքների մասին կոնվենցիայի մասին: 	<p><u>Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Լսել և հասկանալ «Իրավունք» թեմայով հնչող գիտահանրամատչելի, լրատվական հեռուստատեսային կամ ռադիոծրագրերի, ելույթների, զեկույցների հիմնական բովանդակությունը և որոշ մանրամասներ, • Կարդալ և հասկանալ «Իրավունք» թեմայով պարզ և տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը և որոշ մանրամասներ, • Սահուն ներկայացնել նախապես

	<p>պատրաստված պարզ զեկույց/ելույթ մարդու իրավունքների խախտումներ և պաշտանության կառույցները թեմայով՝ հիմնավորելով իր տեսակետը, համեմատելով տարբեր իրադարձություններ, հանգամանքներ, փաստեր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Քննարկել մարդու իրավունքների խախտման որևէ դեպք՝ վերլուծելով հիմքում ընկած պատճառները, դրսևորումները և պաշտպանության միջոցները, ● Փոխանցել գրավոր տեղեկություններ (նամակագրության կամ գրառումների տեսքով)(100 – 120 բառ)՝ անդրադառնալով իրեն հուզող խնդիրներին և առաջարկելով պարզ լուծումներ, ● Դրսևորել մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրի հիմքում ընկած արժեքներով և հասկացություններով առաջնորդվելու, իր իրավունքները պաշտպանելու միջոցների գիտակցություն:
--	--

Բովանդակություն

1. Մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները (փաստաթղթերն ու կազմակերպությունները)
2. Երեխայի իրավունք
3. Հավասար իրավունքներ
4. Իրավունքի սահմանները

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> ● Դերախաղ ● Պաստառ՝ Իրավապաշտպան կազմակերպությունները ● Սահիկաշար՝ Իրավունքի խախտումներ ● Տեսանյութի/Ֆիլմի դիտում և քննարկում ● Նամակ ՄԻՊ-ին կամ իրավապաշտպան այլ 	<p>Արդարություն և զարգացում (իրավունք և պատասխանատվություն)</p>

- կառույցի՝ իրավունքի խախտման դեպքի
հաղորդմամբ
- Քննարկում՝ Իրավունքի սահմանները

Միջառարկայական կապեր

Գրականություն- Ներկայացնել ազատության գաղափարը հայ դասականների որևէ ստեղծագործության մեջ:

Հասարակագիտություն-Ներկայացնել տարբերությունը ազատ արտահայտվելու իրավունքի և ատելության խոսքի միջև՝ բերելով օրինակներ:

Հայոց պատմություն-Ներկայացնել տարածաշրջանի եւ Հայաստանի ներքաղաքական ու արտաքին քաղաքական իրավիճակը XIX դարի սկզբից մինչեւ XX դարի սկիզբ միջազգային իրավունքի տեսանկյունից:

Համաշխարհային պատմություն-Ներկայացնել արդի համաշխարհային պատմության մեջ տեղ գտած հակամարտությունների եւ հեղափոխական գործընթացների իրավական գնահատականի որևէ օրինակ :

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 13, Հ 14, Հ 26, Հ 27, Հ 28, Հ 29, Հ 30, Հ 31, Հ 32, Հ 33, Հ 39, Հ 40, Հ 41

9-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

(առաջարկվում է 102 ժամ)

1. Կրթություն (17 ժամ)
2. Մշակույթ (17 ժամ)
3. Աղետներ (17 ժամ)
4. Գրքեր և ֆիլմեր (17 ժամ)
5. Օրենքներ (17 ժամ)
6. Ընտրություն և որոշումներ (17 ժամ)

Թեմա 1	
Կրթություն (17 ժամ)	
Նպատակ	
<ul style="list-style-type: none">• Ներմուծել և ամրապնդել կրթության կարևորության գաղափարը,• Ընդլայնել և ամրապնդել կրթությանը վերաբերող բառապաշարը,• Ներմուծել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,• Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),• Ձևավորել հնքնուրույն սովորելը և կրթության շարունակականությունը արժևորող վերաբերմունք:	
Վերջնարդյունքներ	
<i>Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա</i> <ul style="list-style-type: none">• Թեմային առնչվող բառապաշարը,• Տրված քերականական նյութը,• Կրթության տարբեր համակարգերը,• Տարբեր մասնագիտությունների բնորոշումները, դերը ժամանակակից հասարակությունում,• Կրթության շարունակականության ապահովման հնարավորությունները:	<i>Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա</i> <ul style="list-style-type: none">• Լսել և հասկանալ կրթություն թեմայով ելույթների և տարբեր ոճերի մեդիա բովանդակության ընդհանուր իմաստը և որոշ մանրամասներ,• Կարդալ և հասկանալ կրթություն և կրթական համակարգեր թեմայով տեղեկատվական տեքստերի ընդհանուր բովանդակությունը՝ գտնելով իրեն անհրաժեշտ տեղեկատվությունը,• Ներկայացնել տարբեր (<< և ուսումնասիրվող լեզվի երկրի/երկրների) կրթական

	<p>համակարգեր թեմայով ելույթ՝ համեմատելով դրանք, արտահայտելով իր կարծիքը, հիմնավորելով և բացատրելով իր մոտեցումները,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Գրել կարճ էսսե՝ նկարագրելով իր փորձը, արտահայտելով և հիմնավորելով իր կարծիքը առավելությունների և բացերի մասին, առաջարկելով համապատասխան լուծումներ, ● Ներկայացնել մասնագիտություն թեմայով պատրաստված ելույթ՝ պատասխանելով դրան հաջորդող հարցերին, ● Քննարկել կրթության առավելություններն ու թերությունները՝ առաջարկելով լուծումներ ● Դրսևորել ինքնուրույն սովորելու կարողություն ● Արժևորել ինքնուրույն սովորելու շարունակական կրթության կարևորությունը:
--	---

Բովանդակություն

- Ինչու՞ եմ սովորում
- Սովորում եմ սովորել
- Կրթական համակարգեր
- Իմ ապագա մասնագիտությունը

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

Ընդհանրական գաղափարներ

<ul style="list-style-type: none"> ● Դերախաղ (հարցազրույց, տեղեկատվության հարցում) ● Բանավեճ՝ «Կրթության դերը. սովորե՞լ, թե՞ չսովորել» ● Պաստառ՝ «Կրթական համակարգեր» ● Սահիկաշար՝ «Իմ ապագա մասնագիտությունը» ● Տեսանյութի դիտում և քննարկում ● Տեղեկատվական տոնավաճառ՝ Մասնագիտության օր, հանդիպումներ, հարցազրույցներ 	<p>Արդարություն և զարգացում (հուսալի ապագա, հավասար հնարավորություններ)</p> <p>Համաշխարհայնացում (գլոբալիզացիա) և կայունություն (ինտեգրում կրթական միջազգային համակարգին)</p>
--	--

Միջառարկայական կապերին

Թվային գրագիտություն և Համակարգչային գիտություն- Օգտվել տեղեկատվություն ստանալու նպատակով տարբեր աղբյուրներից, կիրառել թվային կերպով ցիտելու գործիքները:

Հասարակագիտություն - Ներկայացնել և հիմնավորել կրթության իրավունքի անհրաժեշտությունը:

Գրականություն – Վերլուծել գրական ստեղծագործություն, որտեղ ընդգծվում է կրթության լուսավորչական ազդեցությունը:

Հայոց լեզու – Հիմնավորել սեփական ապագայի համար կրթության նշանակությունը:

Կապը հանրակրթության չափորոշիչի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 13, Հ 14, Հ 26, Հ 27, Հ 28, Հ 29, Հ 30, Հ 31, Հ 32, Հ 33, Հ 34, Հ 35, Հ 52

Թեմա 2

Մշակույթ (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել և ամրապնդել մշակութային ժառանգության, ժամանակակից մշակույթի և մշակութային իրադարձությունների կարևորության գաղափարը,
- Ընդլայնել և ամրապնդել մշակույթին վերաբերող բառապաշարը,
- Ներմուծել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն)
- **Ձևավորել պատասխանատու վերաբերմունք՝ ազգային և համաշխարհային մշակույթի, մշակութային ժառանգությունների հանդեպ:**

Վերջնարդյունքներ

Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Ազգային և համաշխարհային մշակութային ժառանգության հանրահայտ օրինակներ (տարբեր ճյուղերից՝ կինո, թատրոն, օպերա, երաժշտություն, գեղարվեստ, ճարտարապետություն և այլն)
- Ժամանակակից մշակույթի դրսևորումները (տարբեր ճյուղերում՝ կինո, թատրոն, օպերա, երաժշտություն, գեղարվեստ, ճարտարապետություն և այլն)
- ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի համաշխարհային ժառանգության ցանկում ներգրավված հայկական ժառանգության օբյեկտները:

Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ ազգային և համաշխարհային մշակութային իրադարձությունների, մշակութային վայրերի վերաբերյալ զեկույցների, ելույթների, տեսանյութերի/ձայնագրությունների ի ընդհանուր իմաստը և որոշ մանրամասներ,
- Կարդալ և հասկանալ մշակույթ թեմայով նկարագրական և տեղեկատվական տեքստերի բովանդակությունը՝ ճանաչելով դեպքերի և փաստերի միջև տրամաբանական կապը,
- Ներկայացնել տարբեր երկրների (Հայաստանի և ուսումնասիրվող երկրի/երկրների լեզվի) մշակութային ժառանգությունները՝ գտնելով նմանությունները և տարբերությունները,
- Գրել մշակույթի/մշակութային

	<p>ժառանգության ընտրված օբյեկտի մասին կարճ նկարագրական էսսե՝ ներկայացնելով սեփական տպավորությունները և զգացմունքները</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Քննարկել մշակույթի ոլորտի արդի խնդիրները (պահպանություն, ճանաչում, հարգանք, արժևորում)՝ արտահայտելով իր կարծիքը, հիմնավորելով և բացատրելով իր մոտեցումները, ● Դրսևորել պատասխանատու վերաբերմունք ազգային և համաշխարհային մշակութային ժառանգության նկատմամբ:
--	--

Բովանդակություն

- Համաշխարհային և ազգային մշակութային ժառանգություն (ՅՈՒՆԵՍԿՕ)
- Ժամանակակից մշակույթ (կինո, երաժշտություն, գեղարվեստ)
- Մշակութային իրադարձություններ

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
--------------------------------	------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ● Դերախաղ ● Աուդիոգիդի ծայնագրության ունկնդրում ● Բանավեճ՝ «Պահպանե՛լ, թե՞ ստեղծել նորը» ● Պաստառ՝ «Հայկական ժառանգությունը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ցանկում» ● Սահիկաշար՝ «ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ցանկի ամենահայտնի օբյեկտները» ● Քննարկում՝ «Ժամանակակից մշակութային իրադարձությունները» ● Այցելություն պատմամշակութային վայր/թանգարան 	<p>Կողմնորոշում ժամանակի և տարածության մեջ (ժառանգություն)</p> <p>Անհատական և մշակութային արտահայտչականությունը (ՈՃ)</p>
--	--

Միջառարկայական կապերին

Արվեստ - ներկայացնել համաշխարհային արվեստի բացառիկ նմուշներ նորարարական մատուցմամբ /2D, 3D, 4D/, կատարել վերլուծություններ եւ հետազոտություններ, մշակութային իրադարձության նշանակալիության, կարեւորության վերաբերյալ:

Համաշխարհային պատմություն - Ներկայացնել մշակութային կարևոր: դերակատարում ունեցող անհատներին, գնահատել նրանց գործունեությունը եւ դերակատարումը:

Գրականություն- Ներկայացնել հայ և օտարալեզու գրական կապերի օրինակներ :

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 13, Հ 14, Հ 16, Հ 26, Հ 27, Հ 28, Հ 29, Հ 30, Հ 31, Հ 32, Հ 33, Հ 35, Հ 42, Հ 43, Հ 44, Հ 45, Հ 46

Թեմա 3

Աղետներ (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել և ամրապնդել աղետների կանխարգելման և դրանց դիմակայման կարևորության գաղափարը,
- Ներմուծել աղետների տեսակները, դրանց առաջացման պատճառները, կանխարգելման և դիմակայման միջոցները (տարահանում, առաջին օգնություն),
- Ընդլայնել և ամրապնդել աղետներին վերաբերող բառապաշարը,
- Ներմուծել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն)
- **Ձևավորել բնական աղետների ռիսկերի նվազեցման և դիմակայման, ինչպես նաև երկիր մոլորակը տեխնաձին/արհեստաձին աղետներից զերծ պահելու գիտակցություն:**

Վերջնարդյունքներ

Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Բնական և տեխնաձին աղետների տեսակները
- Աղետների ժամանակ ճիշտ կողմնորոշվելու կանոնները
- Աղետների դեպքում առաջին օգնության կանոնները

Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ աղետներ թեմայով գիտահանրամատչելի, փաստավավերագրական, գեղարվեստական տեքստերի կամ հեռուստամեդիայի հիմնական բովանդակությունը և որոշ մանրամասներ,
- Կարդալ և հասկանալ աղետներ թեմայով (բնական և տեխնաձին աղետներ, առաջին օգնություն, աղետների տեսակներ) տեքստերի հիմնական բովանդակությունը, դեպքերի և փաստերի միջև տրամաբանական կապը,
- Նկարագրել աղետների հիմնական պատճառները, մարդկային գործոնը աղետի կանխման/մեղմման գործում՝

	<p>կանխատեսելով հնարավոր զարգացումները,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Գրել որևէ աղետի վերաբերյալ կարճ տեղեկատվական հոդված՝ նկարագրելով պատճառը, դեպքերի զարգացումը և արտահայտելով կարծիք ռիսկերի մեղմման և դիմակայման քայլերի վերաբերյալ, ● Քննարկել բնական և տեխնածին աղետների պատճառները՝ ներկայացնելով փաստեր, կատարելով դատողություններ և եզրահանգումներ, ● Դրսևորել բնական աղետների ռիսկերի նվազեցման և դիմակայման, ինչպես նաև երկիր մոլորակը տեխնածին/արհեստածին աղետներից զերծ պահելու գիտակցություն:
--	---

Բովանդակություն

- Աղետների հիմնական տեսակները (բնական, տեխնածին, էկոլոգիական աղետներ)
- Մարդկային գործոնը աղետի կանխման/մեղմման և նրա հետևանքների վերացման գործում

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

● Դերախաղ ● Տեսանյութ/ձայնագրություն/լուրերի թողարկում ● Պաստառ՝ «Բնական աղետներ» ● Սահիկաշար՝ «Տեխնածին աղետներ» ● Տեղեկատվական թերթիկ՝ Աղետների ժամանակ վարքի և առաջին օգնության կանոններ ● Հոդված՝ «Աղետ» ● Բանավեճ՝ «Գիտատեխնիկական առաջընթացը՝ տեխնածին աղետի պատճառ»	<p>Գլոբալիզացիա և կայունություն
(ազդեցություն շրջակա միջավայրի վրա)</p> <p>Գիտատեխնիկական նորարարություն
(փոխազդեցություն մարդկանց և բնական աշխարհի միջև)</p> |
|--|---|

Միջառարկայական կապերին

ՆՁՊ -Բացատրել քաղաքացիական պաշտպանության անհրաժեշտությունը ժամանակակից աշխարհում:

Կենսաբանություն-Ներկայացնել մարդու վնասակար ազդեցության նվազեցմանը եւ բնության պահպանությանն ուղղված լուծումներ:

Աշխարհագրություն -Ներկայացնել ՀՀ-ին առավել բնորոշ բնական և արհեստական աղետներն ու պաշտպանության միջոցառումները:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 11, Հ 12, Հ 13, Հ 14, Հ 18, Հ 19, Հ 26, Հ 27, Հ 28, Հ 29, Հ 30, Հ 31, Հ 32, Հ 33, Հ 35, Հ 51

Թեմա 4

Գրքեր և ֆիլմեր (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել և ամրապնդել մարդու կյանքում գրքերի և ֆիլմերի կարևորության գաղափարը,
- Ընդլայնել և ամրապնդել գրքեր և ֆիլմեր թեմային վերաբերող բառապաշարը,
- Ներմուծել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- **Ձևավորել հետաքրքրություն գրքերի և ֆիլմերի նկատմամբ՝ որպես ինքնակրթման և ինքնազարգացման աղբյուր:**

Վերջնարդյունքներ

Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Գրքերի և ֆիլմերի ժանրերը, դրանց առանձնահատկությունները

Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ գրական ստեղծագործության էկրանավորված տարբերակից որևէ դրվագի ընդհանուր բովանդակությունը և որոշ մանրամասներ,
- Կարդալ և հասկանալ գեղարվեստական կարճ ստեղծագործության/հատվածի բովանդակությունը, դրանում ներկայացված նկարագրությունները, դեպքերի և փաստերի պատճառահետևանքային կապը,
- Ներկայացնել գրական ստեղծագործությունը և դրա էկրանավորված տարբերակը՝ համեմատելով դրանք, հիմնավորելով իրենց նախընտրությունը,
- Գրել գրքի կամ ֆիլմի ակնարկ՝ երաշխավորելով կամ չերաշխավորելով այն, հիմնավորելով իր դիրքորոշումը,
- Քննարկել գրական

	<p>ստեղծագործությունից կամ ֆիլմից մի դրվագ՝ արտահայտելով իր տպավորությունները, արձագանքելով խոսակցի կարծիքին և տպավորություններին,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Գիտակցել գրքերի և ֆիլմերի դերը որպես ինքնակրթման և ինքնազարգացման միջոց:
--	--

Բովանդակություն

- Ինչ է տալիս մարդուն ընթերցանությունը/կինոն
- Ինչ եմ սիրում կարդալ/դիտել (ժանրեր)
- Իմ նախընտրած գիրքը/ֆիլմը
- Գրքե՞ր, թե՞ ֆիլմեր

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

- Դերախաղ
- Ֆիլմի դրվագի դիտում և քննարկում
- Գրական ստեղծագործության հատվածի ընթերցում և քննարկում
- Պաստառ/սահիկաշար՝ «Գրական ժանրեր», «Ֆիլմի ժանրեր»
- Բանավեճ՝ «Գրքեր թե՞ Ֆիլմեր»
- Գրական կամ ֆիլմի ակնարկ

Անհատական և մշակութային արտահայտչականություն
(ժանր, ոճ, արտահայտչամիջոցներ)

Միջառարկայական կապեր

Գրականություն- Տարբերել ստեղծագործության ժանրը՝ ելնելով գրական առանցքային առանձնահատկություններից:
Արվեստ-Ներկայացնել որևէ գրքի կամ ֆիլմի թողած ազդեցությունը՝ մեկնաբանելով և հիմնավորելով կարծիքը:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 13, Հ 14, Հ 26, Հ 27, Հ 28, Հ 29, Հ 30, Հ 31, Հ 32, Հ 33, Հ 35, Հ 44, Հ 45, Հ 46

Թեմա 5

Օրենքներ (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել և ամրապնդել օրենքների կարևորությունը և դերը մեր կյանքում,
- Ներմուծել օրենքով սահմանվող իրավունքների և օրենքի խախտման դեպքում պատասխանատվության գաղափարը,
- Ընդլայնել և ամրապնդել օրենքներ թեմային վերաբերող բառապաշարը,
- Ներմուծել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- **Ձևավորել օրենքի գերակայության գիտակցություն:**

Վերջնարդյունքներ

Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Մայր օրենքի/սահմանադրության էությունը
- Իր՝ որպես քաղաքացի իրավունքներն ու պարտականությունները
- Որոշ տեղեկություններ իր և ուսումնասիրվող լեզվի երկրների օրենքների մասին

Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ օրենքներին վերաբերող տեղեկատվության ընդհանուր իմաստը և որոշ մանրամասներ,
- Կարդալ և հասկանալ օրենքներին վերաբերող տեղեկատվական տեքստերի (կոնկրետ դեպքերի) ընդհանուր բովանդակությունը՝ դուրս բերելով գլխավոր փաստերը, դրանցում բերված հիմնական փաստարկներն ու եզրահանգումները,
- Ներկայացնել իր կարծիքը օրենքի խախտման կոնկրետ դեպքերի վերաբերյալ՝ առաջարկելով օրենքի խախտման չհանգեցնող գործողության այլ ընթացք և բացատրելով իր մոտեցումները,
- Վարել կոնկրետ դեպքին (օրինակ՝ երթևեկության կանոնների խախտում, խախտման մասին հաղորդում)

	<p>վերաբերող կարճ պաշտոնական նամակագրություն՝ նկարագրելով խնդիրը կամ ներկայացնելով հիմնավորումներ,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Քննարկել օրենքի հետ խախտման հետ կապված կոնկրետ խնդիրը՝ առաջարկելով քայլեր դրա լուծման ուղղությամբ, ● Դրսևորել օրենքի պահանջներին ենթարկվելու վարքագիծ:
--	---

Բովանդակություն

- Մայր օրենք (Սահմանադրություն) և օրենսդրություն
- Օրենքի կիրառում
- Իրավունքներ և պարտականություններ

Գործնական աշխատանքներ	Ընդհանրական գաղափարներ
------------------------------	-------------------------------

- Դերախաղ
- Տեսանյութի դիտում և քննարկում
- Դեպքի նկարագրության ընթերցում և քննարկում
- Սահիկաշար՝ «Օրենքը մեր կյանքում»
- Պաստառ՝ «ՀՀ և ուսումնասիրվող լեզվի երկրների հիմնարար օրենքները»
- Նամակ կամ հաղորդում

Արդարություն և զարգացում
(Օրենքի դերը մարդ-համայնք-հասարակություն հարաբերության մեջ)

Միջառարկայական կապերին

Գրականություն – Կարդալ իրավունքների և պարտականությունների մասին որևէ ստեղծագործությունից հատված և քննարկել այն:

Հասարակագիտություն – Ներկայացնել անհատի իրավունքները, ազատությունները ու պարտավորությունները ՀՀ Սահմանադրության համատեքստում:

Պատմություն–Ներկայացնել արդի ժամանակաշրջանում համաշխարհային պատմության զարգացումները օրենքի գերակայության տեսանկյունից:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Թեմա 6

Ընտրություն և որոշումներ (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել և ամրապնդել որոշումների և դրանց հետևանքների կարևորության գաղափարը,
- Ընդլայնել և ամրապնդել ընտրություն և որոշումներ թեմային վերաբերող բառապաշարը,
- Ներմուծել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- **Ձևավորել ինքնուրույն, իրազեկված որոշումներ կայացնելու և ընտրություն կատարելու պատասխանատվություն:**

Վերջնարդյունքներ

Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Որոշումների հիմքում ընկած տեղեկությունների կարևորությունը
- Մասնագիտությունների տեսակները և դրանց առանձնահատկությունները
- Ինքնուրույն ընտրություն և որոշումներ կայացնելու կարևորությունը
- Լավ մասնագետ դառնալու ուղին

Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ ընտրություն և որոշումներ, մասնագիտություններ թեմայով ելույթների, տեսանյութերի, ձայնագրությունների ընդհանուր իմաստը և որոշ մանրամասներ,
- Կարդալ և հասկանալ որոշումներ և մասնագիտության ընտրություն թեմայով տեղեկատվական տեքստերի ընդհանուր բովանդակությունը, գլխավոր փաստերը, դեպքերի տրամաբանական կապը, հիմնական փաստարկներն ու եզրահանգումները,
- Ներկայացնել մասնագիտության ընտրություն թեմայով նախապես պատրաստված պարզ զեկույց/ելույթ՝ հիմնավորելով իր ընտրությունը,
- Գրել էսսե՝ ներկայացնելով մասնագիտության իր ընտրությունը և հիմնավորելով դրա դրական և բացասական կողմերը,
- Քննարկել տարբեր

	<p>մասնագիտությունների ընտրության հիմքում ընկած դրդապատճառները, տարբեր մասնագետների հաջողության պատմությունները, հաջողության գրավական հանդիսացած գործոնները,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Դրսևորել ինքնուրույն որոշումներ և ընտրություն կայացնելու կարողություն՝ գիտակցելով կայացրած որոշումների հետևանքները:
--	---

Բովանդակություն

- Ընտրության հնարավորություն
- Մասնագիտական կողմնորոշում
- Հիմնավորված որոշումներ
- Կյանքի իմ հետագա ուղին

Գործնական աշխատանքներ	Ընդհանրական գաղափարներ
------------------------------	-------------------------------

- Դերախաղ
- Տեսանյութի դիտում և քննարկում
- Հոդվածի/տեքստի ընթերցում և քննարկում
- Հարցազրույց մասնագետի հետ՝ «Իմ հաջողության պատմությունը»
- Հարցում՝ «Որքանո՞վ եմ ինքնուրույն կայացրել մասնագիտության իմ ընտրությունը»/» Որքա՞ն ինքնուրույն եմ իմ որոշումներում»
- Պաստառ/սահիկաշար՝ «Կյանքի իմ հետագա ուղին»
- Էսսե՝ «Իմ ընտրած մասնագիտությունը»

Անհատներ և հարաբերություններ

(Անհատի ճիշտ ընտրությունը /որոշումը ուղիղ կապ ունի իր սոցիալական միջավայրի/հասարակության ապագայի հետ)

Միջառարկայական կապերին

Հասարակագիտություն–Մեկնաբանել քաղաքացիական իրավունքներն ու ազատությունները քաղաքացու ընտրական իրավունքի իրացման տեսանկյունից:

Պատմություն–Ներկայացնել նորագույն շրջանի հասարակական քաղաքական եւ տնտեսական գործընթացները և կայացված որոշումների ադեցությունը համաշխարհային արդի գործընթացների վրա:

Կենսաբանություն - Բացատրել բնական ընտրությունը՝ որպես էվոլյուցիայի հիմնական գործոն:

Կապը հանրակրթության չափորոշի հիմնական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Հ 3, Հ 13, Հ 14, Հ 22, Հ 26, Հ 27, Հ 28, Հ 29, Հ 30, Հ 31, Հ 32, Հ 33, Հ 35, Հ 37, Հ 38, Հ 42, Հ 52, Հ 53

10-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ
(առաջարկվում է 102 ժամ)

1. Արվեստ (17 ժամ)
2. Գրականություն (17 ժամ)
3. Գիտություն (17 ժամ)
4. Առեղծվածներ (17 ժամ)
5. Կոնֆլիկտներ (17 ժամ)
6. Անհատ և հասարակություն (17 ժամ)

Թեմա 1

Արվեստ (17 ժամ)

Նպատակ

- Ընդգծել արվեստի դերը՝ որպես մարդու ստեղծարարության, ինքնաարտահայտման և անձի զարգացման առանցքային գործոն:
- Ընդլայնել և ամրապնդել արվեստին վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը,
- Ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Ներկայացնել հայ և ուսումնասիրվող լեզվի երկրների արվեստագետներին,
- Զարգացնել արվեստի ճյուղերի մասին հիմնավորված քննարկում վարելու կարողություն,
- **Լուսաբանել արվեստի գործերի պահպանությունը որպես առանցքային կարևորության խնդիր՝ սերմանելով հարգալից և արժևորող վերաբերմունք արվեստի գործերի հանդեպ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշար,
- Տրված քերականական նյութը,
- իր և ուսումնասիրվող լեզվի երկրների արվեստագետներին և նրանց հայտնի գործերը

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ արվեստի թեմայով հայտարարություններ և տեսահաղորդումների հիմնական իմաստը՝ հետևելով նկարագրության կամ փաստարկների զարգացմանը:
- Կարդալ և հասկանալ արվեստին վերաբերող տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը՝ առանձնացնելով փաստերը,

	<p>կարծիքը, պատճառահետևանքային կապերը:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել արվեստին վերաբերող նախապես պատրաստված կապակցված ելույթ՝ ընդգծելով այս կամ այն տեսակետին կողմ կամ դեմ լինելու պատճառները: • Գրել էսսե՝ մանրամասն նկարագրելով արվեստի գործ կամ մշակութային իրադարձություն (այդ թվում՝ ֆիլմ, գիրք, բեմադրություն)՝ ներկայացնելով սեփական կարծիքը և վերաբերմունքը: • Ոչ պաշտոնական քննարկումների ժամանակ ներկայացնել իր կարծիքը արվեստի որևէ գործի վերաբերյալ և այն պաշտպանել՝ բերելով բացատրություններ, փաստարկներ և մեկնաբանություններ: • Գնահատել արվեստի դերը մարդկության զարգացման գործում՝ կարևորելով դրա գեղագիտական արժեքը:
--	--

Բովանդակություն

1. Արվեստը մշակույթի մի մասնիկ
2. Արվեստի ճյուղեր / տեսակներ
3. Հայտնի արվեստագետներն ու իրենց գործերը

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

- Դերախաղ
- Կլոր սեղան-քննարկում՝ «Ժամանակակից արվեստի միտումները»
- Տեսանյութի (լուր, գեղարվեստական կամ վավերագրական ֆիլմ) դիտում և քննարկում
- Սահիկաշար՝ «Իմ սիրած արվեստի գործ(եր)ը» և այլն

Անհատական և մշակութային արտահայտչականություն
(գեղագիտական արժեքների գնահատում)

- Այց պատկերասրահ/թանգարան
- Էսսե՝ «Իմ տպավորությունները»
- Նախագիծ՝ «Որևէ ժամանակաշրջանի հայտնի գործերը»

Միջառարկայական կապեր

Հասարակագիտություն- Բնութագրել գեղեցիկը՝ այն դիտարկելով արվեստի, բնության և մարդու համատեքստում:

Արվեստ- Մեկնաբանել որևէ արվեստի գործ:

Գրականություն- Կարդալ հայտնի արվեստագետների մասին որևէ ստեղծագործություն/հատված և քննարկել այն:

Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Մ2, Մ14, Մ15, Մ24, Մ25, Մ26, Մ27, Մ28, Մ29, Մ34, Մ40, Մ42

Թեմա 2

Գրականություն (17 ժամ)

Նպատակ

- Ընդգծել գրականության դերը՝ որպես մարդու ստեղծարարության, ինքնաարտահայտման և անձի զարգացման առանցքային գործոն,
- Ընդլայնել և ամրապնդել գրականությանը և գրական ժանրերին վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը,
- Ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Ներկայացնել ուսումնասիրվող լեզվի երկրների գրողներին՝ արժևորելով նրանց դերն ու ներդրումն իրենց երկրի գրականության ստեղծման և հարստացման մեջ,
- Զարգացնել տարբեր աղբյուրներից ստացված տեղեկությունների հիման վրա իր նախընտրած գրողին և նրա ստեղծագործությունը նկարագրելու/ներկայացնելու/վերարտադրելու կարողություն,
- **Ընդգծել գրականության առանցքային դերը՝ որպես մարդկային հարաբերությունների արտահայտման և այլ մշակույթների մասին իրազեկվելու միջոց:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Գրական ժանրերը
- Ուսումնասիրվող լեզվի երկրի/երկրների գրողներին, նրանց կյանքի կարևոր իրադարձությունները և ճանաչված ստեղծագործությունները,
- Ուսումնասիրվող լեզվով գրականությունից մեկ բանաստեղծություն, մեկ պատմվածք և վեպից մեկ հատված

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ ասմունքի, գրական ստեղծագործության որևէ հատվածի ծայնագրությունը կամ գրական ստեղծագործության հիման վրա նկարահանված ֆիլմի դրվագը,
- Կարդալ և հասկանալ տեղեկատվական և գեղարվեստական տեքստերը՝ առանձնացնելով կարևոր տեղեկությունները հետագա քննարկման համար,
- Ներկայացնել ուսումնասիրվող գրողներին և ստեղծագործությունները՝ արտահայտելով իր

	<p>տպավորությունը, վերաբերմունքը և հիմնավորելով դրա մասին իր կարծիքը,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Գրել էսսե՝ ներկայացնելով ուսումնասիրված գրական ստեղծագործության նկատմամբ սեփական կարծիքը և վերաբերմունքը, ● Քննարկել ուսումնասիրած ստեղծագործությունը, դրա առանցքային կերպարներին, իրադարձությունների զարգացումը՝ ներկայացնելով և պաշտպանելով իր տեսակետը բացատրությունների և փաստարկների միջոցով, արձագանքելով այլոց կարծիքներին և ընդգծելով դրանց ուժեղ և թույլ կողմերը: ● Արժևորել օտարալեզու գրականությունը որպես այլ մշակույթների և մարդկային հարաբերությունների ճանաչման միջոց:
--	--

Բովանդակություն

1. Գրականության դերը մեր կյանքում
2. Գրական ժանրեր և ստեղծագործություններ
3. Հանրաճանաչ գրողներն ու գրական ստեղծագործությունները ուսումնասիրվող [եզվով [ռուս, անգլիական, ֆրանսիական, գերմանական] գրականության մեջ

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ● Դերախաղ ● Տեսանյութի (գեղարվեստական կամ վավերագրական ֆիլմի) դիտում և քննարկում ● Գրական ստեղծագործության քննարկում (վերլուծություն, բառային աշխատանք, թարգմանություն) ● Սահիկաշար՝ «Իմ նախընտրած գրողն ու ստեղծագործությունը» ● Էսսե-արձագանք գրական 	<p>Անհատներ և հարաբերություններ (մարդկային հարաբերությունների ուսումնասիրություն և վերլուծություն)</p> <p>Անհատական և մշակութային արտահայտչականություն (ստեղծարարություն և գեղագիտություն)</p>
--	--

- ստեղծագործությանը
- Նախագիծ՝ Գրական երեկո, բեմադրություն

Միջառարկայական կապեր

Գրականություն- Հասկանալ և արժևորել հայ գրականության դերը այլ ազգերի գրականությունների շարքում:
Հասարակագիտություն- Քննարկել այլ մշակույթներում մարդկային փոխհարաբերությունները՝ գրականության նյութի հիման վրա:
Արվեստ- Բեմադրել հատված որևէ գրական գործից:

Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Մ2, Մ14, Մ15, Մ24, Մ25, Մ26, Մ27, Մ28, Մ29, Մ34, Մ40, Մ41, Մ42

Թեմա 3

Գիտություն (17 ժամ)

Նպատակ

- Ընդգծել գիտության՝ որպես աշխարհաճանաչման, հասարակության զարգացման և առաջընթացի միջոց,
- Ընդլայնել և ամրապնդել գիտության ճյուղերին, գիտական հայտնագործություններին և հետազոտություններին վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը,
- Ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Զարգացնել գիտության տարբեր ճյուղերի և գյուտերի, իր և ուսումնասիրվող լեզվի երկրի նշանավոր գիտնականների, նրանց հանրահայտ բացահայտումների ու հայտնագործությունների վերաբերյալ տեղեկատվության որոնման, հավաքման և վերլուծության կարողություն,
- Զարգացնել գիտական հայտնագործությունների և հետազոտությունների վերաբերյալ քննարկման մասնակցելու, կարծիք հայտնելու և իր կարծիքը պաշտպանելու կարողություն,
- **Ձևավորել արժևորող վերաբերմունք գիտության՝ որպես մարդկության առաջընթացն ապահովող կարևորագույն գործոնի հանդեպ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Գիտության կարևորագույն ճյուղերը
- Իր և ուսումնասիրվող լեզվի երկրի ճանաչված գիտնականներին և նրանց կարևորագույն հայտնագործությունները

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ գիտության, գիտական հայտնագործությունների թեմայով հայտարարությունները և տեսահաղորդումների (գեղարվեստական/վավերագրական ֆիլմերի) հիմնական իմաստը՝ հետևելով նկարագրության կամ փաստարկների զարգացմանը,
- Կարդալ և հասկանալ գիտական թեմաներով տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը՝ առանձնացնելով փաստերը, կարծիքը, պատճառահետևանքային կապերը:
- Նկարագրել գիտության որևէ ճյուղի հանրահայտ գյուտ՝ ներկայացնելով

	<p>դրա կիրառականության և առաջընթացի ապահովման դերի մասին սեփական կարծիքը և հիմնավորելով այն փաստարկներով,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կազմել գիտության որևէ նորագույն նվաճման վերաբերյալ թեմաներով փաստարկային շարադրանք՝ անդրադառնալով դրա ազդեցությանը և ներառելով տարբեր աղբյուրներից քաղած տեղեկություններ (150 – 200 բառ): • Քննարկել որևէ գյուտ կամ գիտական հայտնագործություն՝ հիմնավորելով իր կարծիքը փաստարկներով, տալով բացատրություններ, մեկնաբանություններ, բերելով հակափաստարկներ: • Դրսևորել գիտությունը՝ որպես մարդկության առաջընթացն ապահովող կարևորագույն գործոնն արժևորող վերաբերմունք:
--	---

Բովանդակություն

1. Գիտության դերը առաջընթացի համար
2. Գիտության ճյուղերը
3. Գիտական հետազոտություններ և հայտնագործություններ

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Տեսանյութի (լուրի, գեղարվեստական կամ վավերագրական ֆիլմի) դիտում և քննարկում • Տեղեկատվական տեքստի ընթերցում և քննարկում • Սահիկաշար՝ «Ռոբոտներն ու մենք. 20 տարի անց» • Բանավեճ՝ «Բջջային հեռախոսներ՝ օգու՞տ, թե՞ վնաս» • Էսսե՝ «Ինտերնետը մեր կյանքում» • Նախագիծ՝ Գիտության բնագավառում վերջին տարիների նորելյան 	<p>Գիտատեխնիկական նորարարություն (հասարակություն, տեխնոլոգիական առաջընթաց, զարգացում)</p> <p>Կողմնորոշում ժամանակի և տարածության մեջ (Էվոլյուցիա)</p>

մրցանակակիրները

Միջառարկայական կապեր

Կենսաբանություն – Հիմնավորել պնդումն առ այն, որ կենսաբանության նվաճումները թույլ են տալիս ախտորոշել եւ բուժել մի շարք հիվանդություններ՝ բարելավելով մարդկանց կյանքի որակը:

Մաթեմատիկա - Ներկայացնել մաթեմատիկայում խոշորագույն հայտնագործությունները, որոնք դեր են ունեցել այլ գիտությունների զարգացման մեջ:

Ֆիզիկա- Ներկայացնել ֆիզիկայի բնագավառում Նոբելյան մրցանակակիրների առավել ականավոր հայտնագործությունները:

Քիմիա- Ներկայացնել քիմիական այնպիսի գյուտեր, որոնք կիրառելի են կենցաղում կամ այլ գիտություններում:

Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Մ2, Մ 7, Մ10, Մ12, Մ13, Մ14, Մ15, Մ21, Մ24, Մ25, Մ27, Մ28, Մ29, Մ31

Թեմա 4

Առեղծվածներ (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել առեղծվածների մասին վարկածների և դրանց գիտական մեկնաբանության գաղափարը,
- Ընդլայնել և ամրապնդել առեղծվածային երևույթներին և վայրերին վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը,
- Ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Զարգացնել առեղծվածների վերաբերյալ տեղեկատվության որոնման, հավաքման և վերլուծության կարողություն,
- Զարգացնել առեղծվածների և դրանց գիտական բացատրությունների վերաբերյալ քննարկման մասնակցելու, կարծիք հայտնելու և իր կարծիքը պաշտպանելու կարողություն,
- **Ձևավորել առեղծվածի՝ որպես ապագայում գիտականորեն բացատրելի երևույթի գիտակցություն:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Հանրահայտ առեղծվածներն ու առեղծվածային վայրերը
- Բացահայտված առեղծվածների գիտական բացատրությունները

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ առեղծվածների, առեղծվածային վայրերի վերաբերյալ տեսահաղորդումների (գեղարվեստական, վավերագրական ֆիլմերի) հիմնական իմաստը՝ հետևելով նկարագրության ընթացքին կամ փաստարկների զարգացմանը:
- Կարդալ և հասկանալ առեղծվածների մասին տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը՝ առանձնացնելով փաստերը, կարծիքը, պատճառահետևանքային կապերը,

- Ներկայացնել տարբեր գիտահանրամատչելի աղբյուրներից քաղված տեղեկություններ առեղծվածային երևույթների մասին՝ համեմատելով վարկածները, ընդգծելով դրանց ուժեղ և թույլ կողմերը,
- Կազմել առեղծվածներ թեմայով փաստարկային շարադրանք՝ ներառելով տարբեր աղբյուրներից քաղված տեղեկությունները (150 – 200 բառ):
- Քննարկել որևէ առեղծված՝ ներկայացնելով խնդիրը, դրան անդրադարձող տարբեր վարկածներ, արտահայտելով իր վերաբերմունքը դրանց նկատմամբ:
- **Դրսևորել առեղծվածի՝ որպես ապագայում գիտականորեն բացատրելի երևույթի գիտակցություն:**

Բովանդակություն

1. Առեղծվածային երևույթներ
2. Առեղծվածային վայրեր
3. Առեղծվածների ուսումնասիրությունը

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

- Դերախաղ
- Տեսանյութի (հեռուստահաղորդում, լուրեր, վավերագրական, գեղարվեստական ֆիլմ) դիտում և քննարկում
- Տեղեկատվական տեքստերի ընթերցում և քննարկում
- Սահիկաշար՝ «Բացահայտված և չբացահայտված առեղծվածներ»
- Բանավեճ՝ «Առեղծվածներ. իրականություն, թե՞ միֆ»
- Նամակ գիտահանրամատչելի ամսագրի

Ընդհանրական գաղափարներ

Կողմնորոշում ժամանակի և տարածության մեջ

(ուսումնասիրություն, հետազոտություն, պեղումներ)

Գիտատեխնիկական նորարարություն

(գիտական սկզբունքների ընկալում և կիրառում)

խմբագրություն՝ անդրադարձ ամսագրում
տպված հոդվածին

Միջառարկայական կապեր

Գրականություն – Քննարկել գրական ստեղծագործականության առեղծվածը:
Աշխարհագրություն – Ներկայացնել մոլորակի «Առեղծվածային վայրերը»:
Ֆիզիկա/Քիմիա/Կենսաբանություն – Քննարկել գիտատեխնիկական առաջընթացի դերը
առեղծվածների ուսումնասիրության և բացահայտման գործում:

Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Մ2, Մ 7, Մ10, Մ12, Մ14, Մ15, Մ24, Մ25, Մ27, Մ28, Մ29

Թեմա 5

Կոնֆլիկտներ (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել կոնֆլիկտների/կոնֆլիկտային իրավիճակների մշտառկայության և միաժամանակ խաղաղ ճանապարհով լուծելիության գաղափարը,
- Ընդլայնել և ամրապնդել կոնֆլիկտների տեսակներին, դրդապատճառներին և լուծումներին վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը,
- Ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Զարգացնել կոնֆլիկտների վերաբերյալ տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվության որոնման, հավաքման և վերլուծության կարողություն,
- Զարգացնել կոնֆլիկտների, դրանց դրդապատճառներին և լուծումների վերաբերյալ քննարկման մասնակցելու, կարծիք հայտնելու և իր կարծիքը պաշտպանելու կարողություն,
- **Ձևավորել կոնֆլիկտների (միջանձնային, միջպետական, միջազգային և այլն) խաղաղ կարգավորումը**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է հմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Կոնֆլիկտների հիմնական տեսակներն ու դրանց առաջացման գործոնները (կոնֆլիկտի առարկան, դրդապատճառը և կողմերը)
- Կոնֆլիկտների լուծման/խաղաղ կարգավորման հիմնական ուղիները

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ կոնֆլիկտների վերաբերյալ տեսահաղորդումների (գեղարվեստական, վավերագրական ֆիլմերի), զեկույցների հիմնական իմաստը՝ հետևելով նկարագրության ընթացքին կամ փաստարկների զարգացմանը:
- Կարդալ և հասկանալ կոնֆլիկտների մասին տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը՝ առանձնացնելով փաստերը, կարծիքը, պատճառահետևանքային կապերը,
- Ներկայացնել որևէ կոնֆլիկտի

	<p>առարկան, դրա պատճառներն ու հետևանքները, լուծման/խաղաղ կարգավորման հիմնական ճանապարհները,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Քննարկել որևէ կոնֆլիկտ՝ ներկայացնելով խնդիրը, դրան անդրադարձող տարբեր վարկածները, արտահայտելով իր վերաբերմունքը դրանց նկատմամբ, առաջարկելով կոնֆլիկտի լուծման եղանակներ: • Կազմել կոնֆլիկտներ թեմայով փաստարկային շարադրանք՝ հիմնավորելով իր կարծիքը (150 – 200 բառ): • Դրսևորել կոնֆլիկտների լուծելիության, խաղաղ կարգավորման հնարավորության/անհրաժեշտության գիտակցություն:
--	---

Բովանդակություն

1. Կոնֆլիկտների տեսակները
2. Կոնֆլիկտների դրդապատճառները
3. Կոնֆլիկտների լուծում/խաղաղ կարգավորում

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Տեսանյութի (հեռուստահաղորդում, լուրեր, վավերագրական, գեղարվեստական ֆիլմ) դիտում և քննարկում • Տեղեկատվական տեքստերի ընթերցում և քննարկում • Սահիկաշար՝ Կոնֆլիկտների տեսակները և լուծման ուղիները • Բանավեճ Կա՞ն արդյոք անլուծելի կոնֆլիկտներ • Նախագիծ՝ Կոնֆլիկտը մեր առօրյայում (Հարցում՝ Որքա՞ն հաճախ եք խաղաղ լուծում կոնֆլիկտները ձեր կյանքում) 	<p>Արդարություն և զարգացում</p> <p>(Ժողովրդավարություն, խաղաղության հաստատում և հակամարտության հաղթահարում)</p>
--	--

- Պաշտոնական նամակ-բողոք՝ արտահայտելով որևէ կոնֆլիկտի/դրա լուծման մասին իր անհամաձայնությունը և առաջարկելով այլ հիմնավոր լուծում

Միջառարկայական կապեր

Գրականություն – Մեկնաբանել գրական կերպարի զարգացումը, ներքին և արտաքին կոնֆլիկտները, կոնֆլիկտի զարգացումը և լուծման համոզիչ կամ անհամոզիչ լինելը:
Հասարակագիտություն – Քննարկել կոնֆլիկտների տեսակների և լուծման ուղիները:
Համաշխարհային պատմություն – Դիտել և քննարկել հայտնի կոնֆլիկտային իրադարձությունների մասին տեսանյութ (հեռուստահաղորդում, լուրեր, վավերագրական, գեղարվեստական ֆիլմ):
ՆՁՊ – Վերլուծել Հայաստանի Հանրապետության արդի կոնֆլիկտները:

Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Մ2, Մ14, Մ15, Մ23, Մ24, Մ25, Մ27, Մ28, Մ29, Մ31, Մ37

Թեմա 6

Անհատ և հասարակություն (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել քաղաքացու՝ որպես հասարակության անդամի անհատական պատասխանատվության կարևորության գաղափարը,
- Ընդլայնել և ամրապնդել Անհատ և հասարակություն թեմային վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը,
- Ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Զարգացնել հասարակության մեջ անհատի դերի մասին տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվության որոնման, հավաքման և վերլուծության կարողություն,
- Զարգացնել հասարակության մեջ անհատի դերի և հասարակական բարքերի վերաբերյալ քննարկման մասնակցելու, իրազեկված կարծիք հայտնելու, այն պաշտպանելու կարողություն,
- **Խթանել ընթացիկ, հասարակական հնչեղության իրադարձությունների նկատմամբ իրազեկված և հիմնավորված դիրքորոշում ձևավորելու/ունենալու գիտակցությունը:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Հասարակական հնչեղություն ունեցող հարցերի որոշ մանրամասները

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ հասարակությունում անհատի ունեցած դերի, հասարակական բարքերի վերաբերյալ տեսահաղորդումների (գեղարվեստական, վավերագրական ֆիլմերի), զեկույցների հիմնական իմաստը՝ հետևելով նկարագրության ընթացքին կամ փաստարկների զարգացմանը:
- Կարդալ և հասկանալ անհատ և հասարակություն, հասարակական բարքեր թեմային առնչվող տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը՝ առանձնացնելով փաստերը,

	<p>կարծիքը, պատճառահետևանքային կապերը:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել հասարակական հնչեղություն ունեցող որևէ հարցի/իրադարձության շուրջ սեփական դիրքորոշումը՝ հղում անելով այլ աղբյուրների, համեմատելով այլ վարկածների/փաստարկների ուժեղ և թույլ կողմերը, հիմնավորելով իր տեսակետը: • Կազմել հասարակական հնչեղության իրադարձության մասին փաստարկային շարադրանք՝ արտահայտելով իր դիրքորոշումը (150 – 200 բառ): • Քննարկել հասարակական հնչեղության իրադարձություն (քաղաքական, սոցիալական, տնտեսական, մշակութային և այլն)՝ արտահայտելով սեփական վերաբերմունքը դրանց նկատմամբ: • Դրսևորել ընթացիկ, հասարակական հնչեղության իրադարձությունների նկատմամբ իրազեկված և հիմնավորված դիրքորոշում: •
--	---

Բովանդակություն

1. Ես և իմ համայնքը
2. Հասարակական բարքեր
3. Իմ դիրքորոշումը ընթացիկ, հասարակական հնչեղության իրադարձությունների նկատմամբ (քաղաքական, սոցիալական, տնտեսական, մշակութային և այլն)

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
--------------------------------	------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Տեսանյութի (հեռուստահաղորդում, լուրեր, վավերագրական, գեղարվեստական ֆիլմ) դիտում և քննարկում • Տեղեկատվական տեքստերի ընթերցում և 	<p>Անհատ և հարաբերություններ</p> <p>(մարդու բնույթ և մարդկային արժանապատվություն)</p>
---	--

<p>քննարկում</p> <ul style="list-style-type: none"> • Սահիկաշար՝ Հասարակական հնչեղության հարցեր/իրադարձություններ • Բանավեճ՝ «Հասարակական նորմե՞ր, թե՞ անհատի ազատություններ» • Նախագիծ՝ «Իմ համայնքի/երկրի հասարակական հնչեղության խնդիրը/իրադարձությունը» • Նամակ/հոդված/բլոգ/վլոգ 	<p>Անհատական և մշակութային արտահայտչականություն</p> <p>(համոզմունքներ և արժեքներ)</p> <p>Միջառարկայական կապեր</p>
<p>Միջառարկայական կապեր</p>	
<p>Հասարակագիտություն- Վերլուծել ժամանակակից մարտահրավերներին արդյունավետ դիմակայող հասարակությանը բնորոշ հատկանիշները:</p> <p>Համաշխարհային պատմություն- Վերլուծել հասարակական հնչեղության որևէ իրադարձություն/հարց (քաղաքական, սոցիալական, տնտեսական, մշակութային և այլն):</p>	
<p>Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ</p>	
<p>Մ2, Մ14, Մ15, Մ16, Մ17, Մ23, Մ24, Մ25, Մ27, Մ28, Մ29, Մ30, Մ32, Մ34, Մ35, Մ36, Մ37, Մ38, Մ39</p>	

11-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ
(առաջարկվում է 102 ժամ)

1. Մասնագիտություն (17 ժամ)
2. Բժշկություն (17 ժամ)
3. Քաղաքական համակարգեր (17 ժամ)
4. Էկոլոգիա (17 ժամ)
5. Պատմություն (17 ժամ)
6. Տիեզերք (17 ժամ)

Թեմա 1

Մասնագիտություն (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել մասնագիտությունների բազմազանությունից սեփական կարողությունների և նախընտրությունների հիման վրա ընտրության կարևորության գաղափարը,
- Զարգացնել մասնագիտություններին վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը,
- Ներմուծել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Զարգացնել տարբեր մասնագիտությունների վերաբերյալ տեղեկատվության որոնման, հավաքման և վերլուծության կարողություն,
- Զարգացնել նախընտրած մասնագիտության կարևորության և արդիականության մասին քննարկման մասնակցելու, կարծիք հայտնելու և իր կարծիքը պաշտպանելու կարողություն,
- **Ձևավորել աշխատանքը և բոլոր մասնագիտությունները կարևորող, հարգալից վերաբերմունք:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Տեղեկություններ տարբեր մասնագիտությունների մասին,
- Մանրամասներ իր նախընտրած մասնագիտության մասի:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ տարբեր մասնագիտությունների և մասնագիտական ոլորտների մասին ելույթների, լեզվակիրների զրույցի, մեդիա նյութերի բովանդակության մեծ մասը,
- Կարդալ և հասկանալ աշխատանքի և մասնագիտությունների մասին տարբեր տեղեկատվական տեքստեր, այդ թվում՝ աշխատանքի հայտարարություններ՝ հասկանալով առաջադրվող պահանջները,

	<p>պահանջվող հմտությունները, դիմելու ընթացակարգին վերաբերող ցուցումները:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել իրենք հետաքրքրող մասնագիտությունը՝ հիմնավորելով այդ ընտրությունը տարբեր աղբյուրներից քաղված տեղեկություններով և սեփական փաստարկներով, արձագանքելով լսարանի ճշգրտող հարցերին, • Կազմել դիմում-նամակ գործատուին՝ ներկայացնելով իրեն, իր հետաքրքրության շրջանակը և դիմելու մոտիվացիան: • Քննարկման ընթացքում հանպատրաստից հաղորդակցվել մասնագիտության ընտրության թեմայով՝ հիմնավորելով իր տեսակետը համոզիչ փաստարկներով և արձագանքելով այլոց փաստարկներին: • Սպառիչ պատասխանել հարցազրույցի ժամանակ տրված հարցերին՝ հղում անելով իր ինքնակենսագրությանը, • Դրսևորել հարգալից վերաբերմունք աշխատանքի և տարբեր մասնագիտությունների նկատմամբ: • Գիտակցել սեփական ուժերի ճիշտ գնահատման կարևորությունը մասնագիտության ընտրության հարցում:
--	--

Բովանդակություն

1. Մասնագիտությունների տեսակներ
2. Մասնագիտության իմ ընտրությունը
3. Աշխատանք առանց կարծրատիպերի

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Մեդիա նյութերի դիտում և քննարկում • Սահիկաշար՝ «Ինձ հետաքրքրող մասնագիտությունները» • Բանավեճ՝ «Աշխատանք և կարծրատիպեր» • Հետազոտական նախագիծ՝ «Արդի մասնագիտություններ» • Դիմում-նամակ գործատուին 	<p>Արդարություն և զարգացում</p> <p>(ապագա մասնագիտության ճիշտ ընտրությունը և աշխատանքի կարևորությունը որպես հասարակության զարգացման գրավական)</p>
---	--

- Ինքնակենսագրություն
- Հարցազրույց աշխատանքի ընդունվելիս (կամավորական, մասնագիտական և այլն)

Միջառարկայական կապեր

Հայոց լեզու- Գրել դիմում, նամակ գործատուին, ինքնակենսագրություն:
Հասարակագիտություն- Վերլուծել ժամանակակից մասնագիտություններն ու դրանց մարտահրավերները:
Թվային գրագիտություն և համակարգչային գիտություն - Զարգացնել վեբ միջավայրում դրական ներկայություն (օր.՝ թվային ռեզյումե, պորտֆոլիո, սոցիալական մեդիայում ներկայություն):

Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Մ2, Մ12, Մ14, Մ15, Մ23, Մ24, Մ25, Մ26, Մ27, Մ28, Մ29, Մ31, Մ32, Մ33, Մ34, Մ35, Մ47, Մ48

Թեմա 2

Բժշկություն (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել գիտական առաջընթացի շնորհիվ բժշկության շարունակական զարգացման գաղափարը,
- Զարգացնել բժշկությանը վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը,
- Ներմուծել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Զարգացնել բժշկության զարգացման պատմության, հիվանդությունների կանխարգելման և առողջության պահպանման վերաբերյալ տեղեկատվության որոնման, հավաքման և վերլուծության կարողություն,
- Զարգացնել հիվանդությունների կանխարգելման և առողջության պահպանման կարևորության մասին քննարկման մասնակցելու, կարծիք հայտնելու և իր կարծիքը պաշտպանելու կարողություն,
- **Ամրապնդել առողջությունը, առողջ ապրելակերպի շնորհիվ հիվանդությունների կանխարգելումը կարևորող գիտակցությունը:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է հմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Տեղեկություններ բժշկության ճյուղերի, մասնագիտացումների, բժշկագիտության առաջընթացի և առողջ ապրելակերպի մասին:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ բժշկության և հիվանդությունների թեմայով մեդիա հաղորդումների և ելույթների բովանդակության մեծ մասը՝ տարանջատելով հիմնական մտքերը և փաստերը, ախտանշանների նկարագրությունը, զարգացումը, բուժման մեթոդները, ցուցումները, կանխատեսումները,
- Կարդալ և հասկանալ բժշկության ճյուղերի և մասնագիտացումների, բժշկագիտության առաջընթացի, հիվանդությունների կանխարգելման, առողջ ապրելակերպի մասին տեղեկատվական տեքստերի հիմնական բովանդակությունը՝

մանրամասների միջոցով
ճանաչելով հեղինակի
մտադրությունը,

- Կարդալ և հասկանալ բժշկի հրահանգները և դեղորայքի օգտագործման եղանակի ցուցումները և հակացուցումները,
- Ներկայացնել ելույթ բժշկության ճյուղերին կամ զարգացման պատմությանը վերաբերող որևէ թեմայով՝ բերելով փաստարկներ և հղումներ անելով սկզբնաղբյուրներին,
- Կազմել շարադրանք՝ հստակ և մանրամասն նկարագրելով առողջական վիճակը, գանգատները, ախտանշանները, նախկինում ստացած բուժումը՝ պահպանելով մտքերի տրամաբանական և իրադարձությունների ժամանակագրական հաջորդականությունը,
- Քննարկել բժշկագիտության առաջընթացը փաստող որևէ զարգացում՝ արտահայտելով իր կարծիքը, բերելով փաստարկներ, արձագանքելով այլոց փաստարկներին,
- **Գիտակցել հիվանդությունների կանխարգելման և առողջ ապրելակերպի կարևորությունը:**

Բովանդակություն

1. Բժշկության ճյուղեր և մասնագիտացումներ
2. Հիվանդությունների կանխարգելում, առողջ ապրելակերպ
3. Բժշկագիտության առաջընթացը

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

Ընդհանրական գաղափարներ

- Դերախաղ
- Դեղորայքի օգտագործման ցուցումների (ներդիր-թերթիկի) ընթերցում և քննարկում
- Մեդիա նյութերի դիտում և քննարկում
- Սահիկաշար՝ «Բժշկության ուղղություններն ու ճյուղերը»
- Քննարկում՝ «Առողջ ապրելակերպը որպես հիվանդությունների կանխարգելման միջոց»
- Հետազոտական նախագիծ՝ «Բժշկագիտության առաջընթացը»
- Նամակ բժշկին (հեռաբժշկություն)
- Էսսե՝ «XXI դարի մարտահրավերները»

Գիտատեխնիկական նորարարություն
(բժշկագիտության առաջընթացը և մարդու առողջ ապրելակերպի անհրաժեշտությունը)

Միջգիտակարգայնություն՝ տարբեր գիտական ուղղությունների փոխկապակցվածությունը բժշկագիտության զարգացման նպատակով

Միջառարկայական կապեր

Կենսաբանություն – Քննարկել միջավայրի գործոնների և կենսակերպի ազդեցությունը մարդու առողջության, վերարտադրողականության, աճի և զարգացման վրա:

Քիմիա- Քննարկել դեղերի ազդեցությունը և արդյունավետությունը:

ՆՁՊ – Կիրառել առաջին բուժօգնության տեխնիկան ըստ անհնրաժեշտության:

Ֆիզկուլտուրա – Քննարկել ֆիզիկական ակտիվության կարևորությունն առողջ ապրելակերպի համատեքստում:

Կապը հանրակրթության չափորոշչի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Մ2, Մ7, Մ8, Մ10, Մ11, Մ12, Մ13, Մ14, Մ15, Մ23, Մ24, Մ25, Մ26, Մ27, Մ28, Մ29, Մ31, Մ43, Մ44, Մ45

Թեմա 3

Քաղաքական համակարգեր (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել քաղաքական համակարգերի մասին գաղափարը,
- Զարգացնել քաղաքական համակարգերին վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը,
- Ընդլայնել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Զարգացնել քաղաքական համակարգերի վերաբերյալ տեղեկատվության որոնման և հավաքման կարողություն,
- Զարգացնել քաղաքական համակարգերի համեմատական վերլուծության կարողություն,

- Զարգացնել քաղաքական իրադարձությունների մասին տարբեր աղբյուրներից հավաստի տեղեկությունների հավաքման և վերլուծության կարողություն,
- **Ձևավորել քաղաքականության մասին իրազեկ լինելու կարևորության գիտակցություն:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Ուսումնասիրվող լեզվի երկր(ներ)ի և Հայաստանի քաղաքական համակարգերը,
- Պատմության մեջ հետք թողած հայտնի քաղաքական գործիչներին, նրանց ունեցած ներդրումը:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ քաղաքական իրադարձությունների և գործիչների մասին մեդիա հաղորդումների կամ ձայնագրված այլ նյութերի բովանդակության հիմնական մասը,
- Կարդալ և հասկանալ քաղաքական թեմայով տեղեկատվական նյութերի/մամուլի հոդվածների բովանդակության հիմնական մասը՝ առանձնացնելով հիմնավորող փաստարկները,
- Ներկայացնել Հայաստանի կամ ուսումնասիրվող լեզվի երկր(ներ)ի քաղաքական համակարգերը՝ համեմատելով դրանց տարրերը, և որևէ ընթացիկ քաղաքական իրադարձություն անդրադառնալով առանցքային մանրամասներին և արտահայտելով իր կարծիքը դրանց մասին,
- Կազմել գրավոր շարադրանք քաղաքական որևէ հարց վերաբերյալ՝ ներկայացնելով խնդրի նկատմամբ իր մոտեցումը և առաջադրելով լուծման տարբերակ (200 – 250 բառ),
- Քննարկել որևէ քաղաքական իրադարձություն՝ իր կարծիքը հիմնավորելով նաև տարբեր աղբյուրներից քաղված տեղեկություններով, տալով հարցեր և պատասխանելով իրեն ուղղված հարցերին,
- **Դրսևորել ընթացիկ քաղաքական իրադարձությունների մասին իրազեկ լինելու գիտակցություն:**

Բովանդակություն

1. Քաղաքական համակարգերի տեսակները (ուսումնասիրվող լեզվի երկիր, Հայաստան)
2. Պատմության մեջ հետք թողած հայտնի քաղաքական գործիչներ

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

Ընդհանրական գաղափարներ

- Դերախաղ՝ «Քաղաքական լրահոս»
- Տեսահոլովակի/ֆիլմի դիտում և քննարկում
- Տեքստի ընթերցում և քննարկում
- Սահիկաշար՝ «Քաղաքական համակարգը տարրերը Հայաստանում/ուսումնասիրվող լեզվի երկր(ներ)ում»
- Քննարկում՝ «Ժողովրդավարության մասին իմ պատկերացումները»/ «Նշանակալի ընթացիկ քաղաքական իրադարձություն»
- Հոդված/բլոգ՝ «Շաբաթվա/ամսվա կարևորագույն քաղաքական իրադարձության վերլուծություն»
- Հետազոտական նախագիծ՝ «Մարդկության պատմության կարևոր քաղաքական գործիչներն ու իրադարձությունները»

Գլոբալիզացիա և կայուն զարգացում
(քաղաքական համակարգերը և անհատները համաշխարհային գործընթացներում)

Միջառարկայական կապեր

Գրականություն- Կարդալ և քննարկել հայտնի քաղաքական գործիչների մասին ստեղծագործություն/հատված ստեղծագործությունից:

Համաշխարհային պատմություն- Ներկայացնել քաղաքական տարբեր համակարգերի զարգացումը:

Հասարակագիտություն- Մեկնաբանել տարբեր ժամանակաշրջանների հասարակական, տնտեսական, քաղաքական զարգացումների փոխկապակցվածությունը:

Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Մ2, Մ12, Մ14, Մ15, Մ23, Մ24, Մ25, Մ26, Մ27, Մ28, Մ29, Մ35, Մ36, Մ38

Թեմա 4

Էկոլոգիա (17 ժամ)

Նպատակ

- Զարգացնել բնության և մարդու կապի, բնության վրա մարդու ազդեցության և բնապահպանական խնդիրների գաղափարը,
- Ամրապնդել և ընդլայնել էկոլոգիային վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը,
- Ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Զարգացնել բնության և մարդու կապի, բնության վրա մարդու ազդեցության և բնապահպանական խնդիրների վերաբերյալ տեղեկատվության որոնման, հավաքման և վերլուծության կարողություն,
- Զարգացնել բնապահպանական խնդիրների կարևորության մասին քննարկման մասնակցելու, կարծիք հայտնելու և իր կարծիքը պաշտպանելու կարողություն,
- **Ձևավորել հոգատար և պատասխանատու վերաբերմունք բնության հանդեպ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Տեղեկություններ և փաստեր մարդու՝ բնության վրա ունեցած ազդեցության մասին,
- Էկոլոգիպես մաքուր վայրերի/երկրների մասին:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ մարդու և բնության կապը կամ մարդու՝ բնության վրա ունեցած ազդեցությունը նկարագրող մեդիա հաղորդումների և ելույթների հիմնական իմաստը,
- Կարդալ և հասկանալ բնապահպանական խնդիրների մասին տեղեկատվական և այլ տեքստերի հիմնական բովանդակությունը՝ վեր հանելով կարևոր մտքերը, առանձնացնելով փաստերը կարծիքից, ճանաչելով հեղինակի մտադրությունը,
- Ներկայացնել Հայաստանի արդի բնապահպանական խնդիրները՝ համեմատելով դրանք այլ (այդ թվում նաև ուսումնասիրվող լեզվի երկր(ներ)ի խնդիրների հետ), բերելով այդ խնդիրների լուծման օրինակներ,

	<ul style="list-style-type: none"> • Կազմել փաստարկային շարադրանք իր համայնքում առկա էկոլոգիական խնդրի մասին՝ ներկայացնելով խնդրի նախապատմությունը, պատճառները, խնդրի լուծման ուղղությամբ ձեռնարկված և ձեռնարկվելիք քայլերը, • Քննարկել բնապահպանական գլոբալ խնդիրներ՝ դիտարկելով դրանք պատճառահետևանքային փոխկապակցվածության մեջ, հղումներ անելով գիտական փաստերին, • Դրսևորի հոգատար և պատասխանատու վերաբերմունք բնության հանդեպ:
--	---

Բովանդակություն

1. Բնության և մարդու կապը, մարդու ազդեցությունը բնության վրա
2. Գլոբալ խնդիրներ, էկոլոգիապես մաքուր վայրեր/երկրներ

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Տեսահոլովակի/ֆիլմի դիտում և քննարկում • Տեքստի ընթերցում և քննարկում • Սահիկաշար՝ «Էկոլոգիապես մաքուր կամ աղտոտված երկրներ/վայրեր» • Բանավեճ՝ «Տնտեսական օգուտն ընդդեմ բնությանը հասցված վնասի» • Նախագիծ՝ «Իմ համայնքի բնապահպանական խնդիրները» • Էսսե/հոդված՝ «Իմ համայնքի բնապահպանական խնդիրները» 	<p>Կայունություն և փոփոխություն (Էկոլոգիական խնդիրներ, մարդու ազդեցությունը բնության վրա)</p>

Միջառարկայական կապեր

Աշխարհագրություն – Վերլուծել մթնոլորտի աղտոտման պատճառներն ու հետևանքները, գնահատել «կանաչ հեղափոխության» նշանակությունը:

Քիմիա – Պարզաբանել առողջապահական, էկոլոգիական, գյուղատնտեսական, էներգետիկ և տեխնոլոգիական հիմնախնդիրների փոխկապակցվածությունը:

Հասարակագիտություն- Կապակցել բնության օրենքները, կանոնները հասարակական կյանքի զարգացումների հետ:

Գրականություն- Բացահայտել գրական երկի միջոցով մարդ- բնություն փոխհարաբերությունների դերը բնության պահպանության հարցում:

Արվեստ – Ձևավորել բնության գեղագիտական ըմբռնում:

Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Մ2, Մ8, Մ9, Մ10, Մ12, Մ13, Մ14, Մ15, Մ23, Մ24, Մ25, Մ26, Մ27, Մ28, Մ29, Մ30

Թեմա 5

Պատմություն (17 ժամ)

Նպատակ

- Ընդգծել հասարակական կյանքում պատմական նշանակալի իրադարձությունների, պատմական դեմքերի և պատմագրության հավաստիության կարևորության գաղափարը,
- Զարգացնել պատմությանը վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը,
- Ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Զարգացնել պատմության ընթացքի և պատմական նշանակալի իրադարձությունների վերաբերյալ տեղեկատվության որոնման, հավաքման և վերլուծության կարողություն,
- Զարգացնել պատմական նշանակալի իրադարձությունների ազդեցության, պատմական փաստերի հավաստիության մասին քննարկման մասնակցելու, կարծիք հայտնելու և իր կարծիքը պաշտպանելու կարողություն,
- **Ձևավորել հասարակական կյանքում պատմական իրադարձությունների ու օրինաչափությունների նկատմամբ քննական մոտեցում ունենալու կարևորությունը,**
- **Ձևավորել պատմագրության հավաստիության կարևորման գիտակցություն:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Համաշխարհային և հայոց պատմության նշանակալի իրադարձությունների, հայ ու ուսումնասիրվող լեզվի երկրի պատմության մեջ նշանակալի դեր ունեցած/ունեցող դեմքերի մասին:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ պատմական նշանակալի իրադարձությունների թեմաներով մեդիա հաղորդումների (փաստավավերագրական ֆիլմերի) և ելույթների հիմնական միտքը,
- Կարդալ և հասկանալ պատմական իրադարձություններին վերաբերող հոդվածների հիմնական բովանդակությունը՝ ճանաչելով փաստերը, վեր հանելով հեղինակի արտահայտած տեսակետը,
- Ներկայացնել ելույթ պատմական նշանակալից որևէ իրադարձության մասին՝ պահպանելով մտքերի տրամաբանական հաջորդականությունը, բերելով փաստարկներ և պատշաճ կերպով հղում անելով սկզբնաղբյուրներին:

	<ul style="list-style-type: none"> • Վարել նամակագրություն (թղթային կամ էլեկտրոնային) կարևոր նշանակություն ունեցող որևէ արդի իրադարձության մասին՝ շեշտելով դրա նշանակությունը, • Քննարկել պատմական որևէ իրադարձության նախապայմանները, պատճառը, առիթը, զարգացումը և հետագա ազդեցությունը՝ հղում անելով հավաստի աղբյուրների, տրամաբանորեն շաղկապելով հավաքված տեղեկությունները, արտահայտելով իր կարծիքը պատմական տվյալ իրադարձության ազդեցության վերաբերյալ, • Քննաբար մոտենալ պատմական առանցքային իրադարձությունների և պատմություն կերտողների՝ հասարակական կյանքում ունեցած դերին: • Կարևորել պատմական իրադարձության մասին մի քանի, այդ թվում՝ առաջնային աղբյուրներից (օրինակ՝ ականատեսներ, արխիվային փաստաթղթեր և այլն) տեղեկատվության ստացումը:
--	--

Բովանդակություն

1. Համաշխարհային պատմության նշանակալի իրադարձություններ
2. Պատմություն կերտողները,
3. Պատմագրության հավաստիությունը

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Տեսահոլովակի/ֆիլմի դիտում և քննարկում • Տեքստի ընթերցում և քննարկում • Սահիկաշար՝ «Պատմություն կերտողները» • Նախագիծ՝ «Պատմության նշանակալի իրադարձությունները. հավաստի 	<p>Կողմնորոշում ժամանակի և տարածության մեջ (անհատների և պատմական իրադարձությունների ազդեցությունը)</p>
---	---

- պատմագրություն»
- Նամակ պատմական հերոսին կամ դերակատարին

Միջառարկայական կապեր

Գրականություն – Քննարկել պատմական թեմաներով ստեղծագործություն կամ ստեղծագործությունից հատված:

Համաշխարհային պատմություն – Ճանաչել մարդկության պատմության կարևորագույն իրադարձությունները, երևույթները, գործընթացները, գտնել դրանց պատճառահետևանքային կապերը պատմական գործընթացներում:

Հայոց պատմություն- Վերլուծել հայոց պատմության իրադարձային զարգացումների խորքային պատճառները:

Թվային գրագիտություն և համակարգչային գիտություն- Կատարել հետազոտություն, հավաքել և ներկայացնել փաստեր պատմական որևէ իրադարձության մասին:

Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Մ2, Մ7, Մ11, Մ12, Մ14, Մ15, Մ16, Մ17, Մ23, Մ24, Մ25, Մ26, Մ27, Մ28, Մ29, Մ40, Մ41, Մ42

Թեմա 6

Տիեզերք (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել տիեզերքի ծագման շուրջ տարբեր մոտեցումների, դրա անսահմանության մասին ընկալումների գաղափարը,
- Զարգացնել տիեզերքին վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը,
- Ընդլայնել և ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Զարգացնել տիեզերքի վերաբերյալ տեղեկատվության որոնման, հավաքման և վերլուծության կարողություն,
- Զարգացնել տիեզերքի մասին քննարկման մասնակցելու, կարծիք հայտնելու և իր կարծիքը պաշտպանելու կարողություն,
- Իթանել տիեզերքի մասին քննարկումներում երևակայության հիման վրա ստեղծագործական մտածական կարողությունները,
- **Ձևավորել մարդու, Երկիր մոլորակի և տիեզերքի միջև անքակտելի կապի գիտակցությունը:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Տեղեկություններ տիեզերքի առաջացման մասին տարբեր տեսությունների, դրա կառուցվածքի մասին,
- հայտնի տիեզերագնացների և նրանց առօրյայի մասին:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ տիեզերքի մասին տեսանյութերի և ելույթների հիմնական իմաստը՝ ճանաչելով փաստերի հաջորդականությունը և տրամաբանական կապը:
- Կարդալ և հասկանալ տիեզերքի, հայտնի տիեզերագնացների և նրանց առօրյայի մասին տեղեկատվական տեքստերի հիմնական իմաստը՝ վեր հանելով կարևոր մտքերը, առանձնացնելով փաստերը կարծիքից, ճանաչելով հեղինակի մտադրությունը,
- Ներկայացնել ելույթ «Կյանքը տիեզերքում» թեմայով՝ բերելով տեղեկույթ գիտահանրամատչելի աղբյուրներից, անելով պատշաճ հղումներ և բերելով սեփական մոտեցումները հիմնավորող

	<p>փաստարկներ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կազմել փաստարկային, նկարագրական կամ երևակայական շարադրանք՝ տիեզերքի ուսումնասիրությունների կամ որևէ առեղծվածային դեպքի մասին՝ ըստ անհրաժեշտության համադրելով տարբեր աղբյուրներից ստացած տեղեկությունները և պատշաճ հղումներ անելով այդ աղբյուրներին (200-250 բառ), • Պատասխանել տիեզերքի ուսումնասիրությունների, առեղծվածների, հայտնի տիեզերագնացների մասին հարցերին, հիմնավորելով իր կարծիքը, և հարցեր ուղղել գրուցակցին, • Գիտակցել մարդու, Երկիր մոլորակի և տիեզերքի անքակտելի կապի կարևորությունը:
--	---

Բովանդակություն

1. Տիեզերքի առեղծվածը
2. Հայտնի տիեզերագնացներ
3. Կյանքը տիեզերքում
4. Տիեզերագնացների առօրյան

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

- Դերախաղ
- Տեսահոլովակի/ֆիլմի դիտում և քննարկում
- Տեքստի ընթերցում և քննարկում
- Սահիկաշար/Էլ. պաստառ՝ «Հայտնի տիեզերագնացները»
- Էսսե՝ «Տիեզերքում»
- Քննարկում՝ «Կյանքը այլ մոլորակի վրա»
- Նախագիծ՝ «Տիեզերքի գաղտնիքները» /խմբային աշխատանք/

Գիտատեխնիկական նորարարություն
 (մարդու և տիեզերքի կապը, գիտության ազդեցությունը և տիեզերքի նվաճումը մարդկության կողմից)

Միջառարկայական կապեր

<p>Տիպիկա – Քննարկել մարդու և տիեզերքի կապը, տիեզերագնացությունը որպես գիտատեխնիկական նվաճում:</p> <p>Գրականություն – Քննարկել գիտաֆանտաստիկ գրականություն տիեզերքի և տիեզերագնացության մասին (Ս. Լեմ և այլն):</p> <p>Կենսաբանություն- Քննարկել տիեզերքում կյանքի և օրգանական գոյության հնարավորությունը:</p>
<p>Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ</p>
<p>Մ2, Մ7, Մ10, Մ11, Մ12, Մ13, Մ14, Մ15, Մ23, Մ24, Մ25, Մ26, Մ27, Մ28, Մ29</p>

12-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

(առաջարկվում է 102 ժամ)

1. Քաղաքակրթություն (17 ժամ)
2. Թարգմանության արվեստը (17 ժամ)
3. Կրոններ (17 ժամ)
4. Կամավորություն (17 ժամ)
5. Հաջողության գրավականը (17 ժամ)
6. Իմ հետագա քայլերը (17 ժամ)

Թեմա 1

Քաղաքակրթություն (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել քաղաքակրթության՝ հրպես մարդկության զարգացման աստիճանի գաղափարը:
- Ծանոթացնել քաղաքակրթություն, քաղաքակրթական էվոլյուցիա եզրույթին, ինչպես նաև մարդկությանը հայտնի անցյալի ու ժամանակակից քաղաքակրթություններին:
- Ներմուծել քաղաքակրթություններ/ քաղաքակրթական էվոլյուցիա թեմային բնորոշ բառապաշարը :
- Ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը:
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն):
- Զարգացնել մարդկությանը հայտնի հին ու ժամանակակից քաղաքակրթությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն որոնելու, հավաքելու, համեմատելու /համադրելու, ինչպես նաև քաղաքակրթական էվոլյուցիան վերլուծելու հմտություն,
- Զարգացնել քաղաքակրթական էվոլյուցիայի մասին քննարկման մասնակցելու, կարծիք հայտնելու և իր կարծիքը պաշտպանելու կարողություն,
- **Ձևավորել հին և ժամանակակից քաղաքակրթությունների կապի և շարունակականության գիտակցությունը:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Հին (Հին Եգիպտոս, Հին Հունաստան, Հին Հռոմ, ացտեկներ, մայաներ և այլն) ու ժամանակակից քաղաքակրթությունները, դրանց առանձնահատկությունները և էվոլյուցիոն զարգացումը:

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ քաղաքակրթություն թեմային առնչվող մեդիա հաղորդումների բովանդակությունը, խոսողի տեսակետը և վերաբերմունքը՝ ճանաչելով առանձին մանրամասների և մտքերի միջև

- տրամաբանական կապը:
- Կարդալ և հասկանալ քաղաքակրթություն թեմայի շրջանակում գիտահանրամատչելի հոդվածներ՝ ճանաչելով տեքստում առաջ քաշված վարկածների և եզրահանգումների միջև կապը:
 - Հանդես գալ «Քաղաքակրթություն» թեմայով գեկուցումով՝ ամփոփելով այն սեփական և այլ տեսակետների վերլուծության և համադրության հիման վրա ձևակերպված եզրահանգումներով:
 - Կազմել «Քաղաքակրթություն» թեմայով շարադրանք՝ համադրելով և գնահատելով տարբեր աղբյուրներից քաղած տեղեկություններն ու փաստարկները, անելով պատշաճ հղումներ սկզբնաղբյուրներին (250 – 280 բառ):
 - Քննարկել քաղաքակրթության էվոլյուցիան՝ պատասխանելով իրեն ուղղված հարցերին, նախապես հավաքված փաստերի հիման վրա ձևակերպելով իր կարծիքը, հիմնավորելով իր մոտեցումները, և տալով հարցեր խոսակիցներին:
 - **Արժևորել հին քաղաքակրթությունների ձեռքբերումները ժամանակակից քաղաքակրթությունների ձևավորման և զարգացման գործում:**

Բովանդակություն

1. Մարդկությանը հայտնի քաղաքակրթությունները
2. Քաղաքակրթական էվոլյուցիա
3. Ժամանակակից քաղաքակրթությունը

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

Ընդհանրական գաղափարներ

- Դերախաղ
- Տեսանյութի (լուրի, գեղարվեստական կամ վավերագրական ֆիլմի) դիտում և քննարկում
- Տեղեկատվական տեքստի ընթերցում և քննարկում
- Սահիկաշար՝ «Այլ քաղաքակրթություններ, այլ բարքեր»/ «Մարդկությանը հայտնի քաղաքակրթությունները»
- Բանավեճ՝ «Արդի քաղաքակրթություն՝ հնարավորություններ, թե՞ սահմանափակումներ»
- Նախագիծ՝ «Արդի քաղաքակրթական նորմերը»
- Փաստարկային էսսե՝ «Քաղաքակիրթ հասարակություն՝ ինչպիսի՞ն է այն»
- Այցելություն թանգարան (վիրտուալ)

Կողմնորոշում ժամանակի և տարածության մեջ
(դարաշրջաններ, նորմեր, զարգացում)

Միջառարկայական կապեր

Համաշխարհային պատմություն – Համեմատել Հինարևելյան անհետացած և գոյատևող քաղաքակրթությունները, բացահայտել անհետացած քաղաքակրթությունների կործանման պատճառները, վերլուծել և գնահատել Հինարևելյան քաղաքակրթությունների պատմական և հասարակական կարևոր երևույթները, փաստերը և իրադարձությունները:

Հասարակագիտություն – Քննարկել արդի աշխարհաքաղաքական զարգացումների օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները, XXI դարում քաղաքակրթության զարգացման հեռանկարները, համեմատել ժամանակակից աշխարհաքաղաքական իրողությունները:

Հայոց պատմություն – Հետազոտել հայկական քաղաքակրթության ձևավորման և զարգացման ընթացքը, ձեռքբերումները, բացթողումները և ներդրումը համաշխարհային քաղաքակրթության մեջ:

Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Մ2, Մ7, Մ10, Մ11, Մ12, Մ13, Մ14, Մ15, Մ16, Մ17, Մ18, Մ21, Մ23, Մ24, Մ25, Մ28, Մ29, Մ35, Մ40, Մ41, Մ42

Թեմա 2

Թարգմանության արվեստը (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել թարգմանությունը որպես միջմշակութային հաղորդակցության և փաստագրության միջոցի գաղափարը:
- Ներմուծել թեմային բնորոշ բառապաշարը:
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն):
- Ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը:
- Ձևավորել թարգմանության ենթակա տեքստի վերլուծության և հեղինակի մտադրությունը ճանաչելու կարողություններ:
- Ձևավորել մասնագիտական/տեխնիկական և գեղարվեստական տեքստեր թարգմանելու հմտությունները՝ ծանոթացնելով այդ տեքստերի թարգմանության յուրահատկություններին:
- Զարգացնել բնագիրն ու թարգմանությունը/թարգմանությունները իրար հետ համեմատելու հմտությունները:
- **Ձևավորել թարգմանության՝ որպես միջմշակութային հաղորդակցության միջոցի և ազգային մշակույթի անբաժանելի մասի գիտակցությունը:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Թարգմանության տեսակների մասին որոշ գիտելիքներ (գեղարվեստական և ոչ-գեղարվեստական թարգմանություն)
- Թարգմանության արվեստի որոշ առանձնահատկություններ (փոխակերպումներ):
- Թարգմանչաց տոնի/

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ նույն ստեղծագործության/տեքստի երկու լեզուներով կենդանի հնչող կամ հեռարձակվող բնագիրն ու թարգմանությունը՝ համադրելով դրանք իրար հետ և վեր հանելով թարգմանության մեջ հանդիպող յուրահատկությունները:
- Կարդալ և հասկանալ ստեղծագործության/տեքստի բնօրինակը՝ վեր հանելով հեղինակի մտադրությունը, առանձնացնելով գեղարվեստական/փաստացի արժեք ներկայացնող հատվածները:
- Կարդալ և հասկանալ տարբեր թեմաներով վերլուծական/գիտահանրամատչելի/մասնագիտացված հոդվածներ՝ տերմինաբանությունը ճշգրիտ հասկանալու համար պարբերաբար օգտագործելով բառարան,
- Ներկայացնել որևէ ստեղծագործության

<p>«Կանթեր» մրցանակաբաշխության մասին:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ուսումնասիրվող լեզվից հայերեն և հակառակը թարգմանչական արվեստի որոշ գոհարներ: 	<p>թարգմանության իր տարբերակը՝ բացատրելով իր մոտեցումները:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կատարել պարզ գրավոր թարգմանություններ՝ բառարանի օգտագործմամբ, ըստ անհրաժեշտության: • Կատարել պարզ կենցաղային զրույցների բանավոր թարգմանություն: • Վերարտադրել օտար լեզվով բնագիր տեքստի բովանդակությունը մայրենիով և հակառակը: • Քննարկել տրված միևնույն ստեղծագործության սեփական թարգմանությունները՝ առաջարկելով իրենց անհատական տարբերակները, հիմնավորելով իրենց մոտեցումները: • Կարևորել թարգմանության դերը որպես միջմշակութային հաղորդակցության միջոց և ազգային մշակույթի տարր:
--	---

Բովանդակություն

1. Թարգմանությունը որպես միջմշակութային հաղորդակցություն
2. Թարգմանչական արվեստի գոհարները
3. Թարգմանչաց տոն
4. Ես թարգմանիչ եմ

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Թարգմանությունների ունկնդրում • Թարգմանությունների ընթերցում և քննարկում • Գրավոր թարգմանություն երկլեզու բառարաններով/ առցանց բառարանով • Թարգմանչական մրցույթ՝ «Ես թարգմանիչ եմ» • Նախագիծ՝ «Թարգմանչաց տոն» (գրական-երաժշտական ցերեկույթ) • Վիկիպեդիայի հոդվածների թարգմանություն 	<p>Անհատական և մշակութային արտահայտչականություն (լեզվական համակարգերի միջոցով գաղափարների և զգացմունքների բացահայտում)</p> <p>Կողմորոշում ժամանակի և տարածության մեջ (միջմշակութային հաղորդակցություն)</p>
--	--

Միջառարկայական կապեր

Հայոց լեզու- Կատարել թարգմանություններ և արժևորել մայրենի լեզվի հնարավորությունները թարգմանական գրականության մեջ՝ օգտվելով տարբեր տեսակի բառարաններից ըստ նպատակի (բացատրական, թարգմանական, դարձվածաբանական, ստուգաբանական, հոմանշային):

Գրականություն- Համեմատել և հակադրել ստեղծագործությունները և գրողների ոճերը:

Մեկնաբանել տվյալ ժանրին բնորոշ լեզվաոճական առանձնահատկությունները:

Հասկանալ և մեկնաբանել գրողի կողմից ոճական միջոցների ընտրության բազմազանությունը:

Արվեստ- Ներկայացնել, թե որքանո՞վ է մշակույթի, պատմության, ավանդությունների և սովորույթների իմացությունը օգնում լիարժեք ընկալելու ստեղծագործությունը:

Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Մ1, Մ2, Մ12, Մ14, Մ15, Մ23, Մ24, Մ28, Մ29, Մ40, Մ41, Մ42

Թեմա 3

Կրոններ (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել կրոնի՝ որպես հասարակական գիտակցության ձևի ու աշխարհայացքի գաղափարը:
- Լուսաբանել կրոնը ժամանակակից հասարակությունում
- Ծանոթացնել աշխարհի գերիշխող կրոններին, նրանց ծեսերին, սովորույթներին, ավանդույթներին:
- Ընդլայնել թեմային բնորոշ բառապաշարը:
- Ամրապնդել թեմային համապատասխան քերականական նյութը:
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն)
- Զարգացնել աշխարհի կրոնների վերաբերյալ տեղեկատվություն որոնելու, հավաքելու, համեմատելու /համադրելու, վերլուծելու հմտություն,
- Զարգացնել կրոնի (դրա դրսևորումների, դերի) մասին հիմնավորված քննարկում վարելու կարողություն,
- **Ձևավորել հարգալից վերաբերմունք այլ կրոնների հանդեպ:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը
- Տրված քերականական նյութը
- Համաաշխարհային կրոնների, նրանց ծեսերի, սովորույթների մասին որոշ տեղեկություններ

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ կրոններին, սովորույթներին, ավանդույթներին առնչվող մեդիա հաղորդումների կամ ձայնագրված նյութերի բովանդակությունը՝ մտքերի տրամաբանական կառուցվածքի հիման վրա ընկալելով խոսողի տեսակետը և վերաբերմունքը:
- Կարդալ և հասկանալ թեմայի շրջանակում լրագրային, վերլուծական հոդվածներ՝ ճանաչելով տեքստում առաջ քաշված վարկածների և եզրահանգումների միջև կապը:
- Ներկայացնել ելույթ «Կրոնը ժամանակակից հասարակությունում» կամ «Ծեսեր, ավանդույթներ, սովորույթներ» թեմաներով՝ անելով հղումներ տարբեր աղբյուրներին, արտահայտելով և հիմնավորելով իր տեսակետը:
- Կազմել վերլուծական շարադրանք՝ հավաքելով, համադրելով և գնահատելով տարբեր

	<p>աղբյուրներից քաղված տեղեկությունները կրոնը ժամանակակից հասարակությունում թեմայի շուրջ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Քննարկել աշխարհի գերիշխող կրոնների միջև ընդհանրությունները և տարբերությունները նախապես քաղված տեղեկությունների հիման վրա՝ ցուցաբերելով մտքերի հստակ փոխկապվածություն, բերելով համոզիչ մեկնաբանություններ և արծագանքելով այլոց կարծիքներին: • Դրսևորել հարգալից վերաբերմունք այլ կրոնների հանդեպ:
--	--

Բովանդակություն

1. Աշխարհի կրոնները
2. Ծեսեր, սովորույթներ, ավանդույթներ
3. Կրոնը ժամանակակից հասարակությունում

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Սահիկաշար «Աշխարհի կրոնները» • Տեսանյութի (լուրի, գեղարվեստական կամ վավերագրական ֆիլմի) դիտում և քննարկում • Տեղեկատվական տեքստի ընթերցում և քննարկում • Բանավեճ՝ «Աշխարհի կրոններ. նմա՞ն, թե՞ տարբեր» • Նախագիծ՝ «Ծեսերը, սովորույթները, ավանդույթները ժամանակակից հասարակությունում» 	<p>Անհատ և հարաբերություններ (մարդկային հարաբերություններ, համոզմունքներ, դավանանքներ, պաշտամունքներ)</p>
---	--

Միջառարկայական կապեր

Համաշխարհային պատմություն- Քննարկել աշխարհի կրոնների էվոլյուցիան:

<p>Հասարակագիտություն- Տարբերակել դիցաբանական, կրոնական, գիտական և փիլիսոփայական աշխարհայացքները:</p> <p>Հայոց պատմություն- Ներկայացնել եւ համեմատել ազգային քրիստոնեական մշակույթի զարգացման նախադրյալները, պայմանները, առանձնահատկությունները, օրինաչափությունները, կենտրոնները, գիտության, արվեստի կարևոր բնագավառները:</p>
<p>Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ</p>
<p>Մ2, Մ7, Մ11, Մ12, Մ13, Մ14, Մ15, Մ16, Մ17, Մ18, Մ23, Մ24, Մ28, Մ29, Մ40, Մ41, Մ42</p>

Թեմա 4

Կամավորություն (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել կամավորությունը որպես անհատի սոցիալական պատասխանատվության դրսևորման գաղափար:
- Զարգացնել և ընդլայնել կամավորությանը վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը:
- Ամրապնդել թեմային համապատասխանող քերականական նյութը:
- Զարգացնել կամավորական աշխատանք կատարելու և ծագող խնդիրներին լուծումներ առաջարկելու հմտություններ:
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն):
- Զարգացնել կամավոր աշխատանքի վերաբերյալ տեղեկատվություն որոնելու, հավաքելու և վերլուծելու կարողություն,
- Զարգացնել կամավորական աշխատանքի տեսակների մասին քննարկման մասնակցելու, կարծիք հայտնելու և իր կարծիքը պաշտպանելու կարողություն,
- **Արժևորել կամավորական աշխատանքի դերը որպես սոցիալական պատասխանատվություն, անհատի ինքնաճանաչման դրսևորում ի շահ հասարակության:**

Վերջնարդյունքներ

<p><u>Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Թեմային առնչվող բառապաշարը, • Տրված քերականական նյութը, • Կամավորական աշխատանքի տեսակները, առանձնահատկությունները, 	<p><u>Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Լսել և հասկանալ կամավորության թեմային վերաբերող ելույթների, դասախոսությունների, զեկույցների, մեդիա հաղորդումների հիմնական միտքը՝ վեր հանելով խոսողի տեսակետը և վերաբերմունքը, • Կարդալ և հասկանալ կամավորությանը վերաբերող լրագրային կամ տեղեկատվական
--	---

<p>նպատակներն ու սկզբունքները:</p>	<p>տեքստերի բովանդակությունը՝ ճանաչելով առաջադրված փաստարկների և եզրակացությունների միջև կապը,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել ելույթ (սեփական կամ այլոց) կամավորական գործունեության մասին՝ բերելով փաստարկներ և առաջադրելով նոր մոտեցումներ, պահպանելով մտքերի տրամաբանական հաջորդականությունը, • Կազմել գրավոր տեքստ՝ ներկայացնելով իր կատարած (կամ ենթադրյալ) կամավորական աշխատանքը և դիտարկելով այն համաշխարհային կամավորական աշխատանքի համատեքստում, • Մասնակցել կամավորություն (կամավորական աշխատանք) թեմայի շուրջ քննարկումներին՝ ճշգրտորեն արտահայտելով սեփական կարծիքը, բերելով համոզիչ փաստարկներ, անելով մեկնաբանություններ և արձագանքելով այլոց փաստարկներին: • Կարևորել կամավորական աշխատանքի դերը սոցիալական զարգացման և ինքնաճանաչման գործում:
------------------------------------	---

Բովանդակություն

1. Կամավորության կարևորությունն ու դերը
2. Կամավորական աշխատանքների տեսակներ
3. Իմ կամավորական գործունեությունը

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Տեսանյութի (լուրի, գեղարվեստական կամ վավերագրական ֆիլմի) դիտում և քննարկում • Տեղեկատվական տեքստի ընթերցում և քննարկում • Էլեկտրոնային պաստառ/Սահիկաշար՝ «Կամավորական իմ քայլերը», «Տեղական/համաշխարհային կամավորական 	<p>Գլոբալիզացիա և կայունություն (կամավորական աշխատանք, պատասխանատվություն, ինքնաճանաչում)</p>
--	--

- կազմակերպություններ»
- Հանդիպում-քննարկում կամավորների/կամավորական կազմակերպությունների հետ
 - Նախագիծ «Կամավորությունը որպես ինքնաճանաչման միջոց»
 - Կամավորական աշխատանք

Միջառարկայական կապեր

Համաշխարհային պատմություն – Քննարկել կամավորության գաղափարախոսությունը որպես ինքնաճանաչման և պատասխանատվության արտահայտում:

Հասարակագիտություն – Նախաձեռնել և մասնակցել կամավորական աշխատանքների:

ՆՁՊ – Հանդիպում հայկական կամավորական ջոկատների անդամների հետ:

Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Մ2, Մ8, Մ9, Մ11, Մ12, Մ13, Մ14, Մ15, Մ16, Մ17, Մ18, Մ28, Մ29, Մ30, Մ31, Մ32, Մ33, Մ34, Մ35, Մ46

Թեմա 5

Հաջողության գրավականը (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել հաջողության հասանելու համար աշխատասիրության և ստեղծարարության անհրաժեշտության գաղափարը,
- Զարգացնել հաջողությանը վերաբերող թեմատիկ բառապաշարը,
- Ամրապնդել թեմային համապատասխանող քերականական նյութը,
- Լուսաբանել հաջողության հասած մարդկանց կյանքի պատմությունները՝ որպես նպատակասլացության և կամքի ուժի օրինակներ,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Զարգացնել սեփական ուժերն ու հնարավորությունները ճիշտ ճանաչելու և գնահատելու կարողությունները,
- **Ձևավորել ձախողումներից դաս քաղելու և խոչընդոտների հաղթահարման ուղղությամբ ստեղծագործականություն դրսևորելու կարողություն:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Տեղեկություններ հաջողության հասնելու նախապայմանների, ուղիների, ձախողումների և ձեռքբերումների մասին

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ հաջողության պատմություններ, բանաձևեր և մոտիվացնող մեդիա հաղորդումների կամ ձայնագրված նյութերի բովանդակությունը, խոսողի տեսակետը և վերաբերմունքը,
- Կարդալ և հասկանալ լրագրային և գիտահանրամատչելի տեքստեր, հոդվածներ հաջողության հասած մարդկանց , նրանց ձախողումների, ձեռքբերումների, հաջողության հասնելու ուղիների մասին՝ ճանաչելով քայլերի հաջորդականությունը, տրամաբանական կապերը և եզրահանգումները,
- Ներկայացնել հաջողության հասած մարդկանց կյանքի պատմություններ՝ վերլուծելով նրանց հաջողության հասնելու սկզբունքները, դժվարությունները, դրանք հաղթահարելու պատրաստակամությունն ու ձեռնարկված քայլերը,
- Կազմել գրավոր շարադրանք (250 – 280 բառ)՝ սեփական դատողությունների ու մտեցումների, ուժերի ու հնարավորությունների, նպատակների և դրանց հասնելու ուղիների, հնարավոր դժվարությունների և դրանց հաղթահարման

	<p>քայլերի վերաբերյալ,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Քննարկել հաջողության բանաձևերը՝ արտահայտելով սեփական կարծիքը, բերելով համոզիչ փաստարկներ, մեկնաբանություններ, առաջադրելով վարկածներ, արձագանքելով այլոց փաստարկներին: • Վերցնել հարցազրույց «Հաջողություն» թեմայով՝ նախապես մշակված հարցաշարով, ըստ անհրաժեշտության հեռանալով դրանից և կողմնորոշվելով ըստ պատասխանների: • Դրսևորել հաջողության հասնելու համար սեփական ուժերն ու հնարավորությունները ճիշտ ճանաչելու և գնահատելու կարողությունը: • Դրսևորել ձախողումներից դաս քաղելու և խոչընդոտները ստեղծագործաբար հաղթահարելու կարողություն:
--	--

Բովանդակություն

1. Հաջողության հասնելու ուղիները
2. Ձախողումներ և ձեռքբերումներ
3. Հաջողության հասած մարդկանց կյանքի պատմություններ

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Տեսանյութի (լուրի, գեղարվեստական կամ վավերագրական ֆիլմի) դիտում և քննարկում • Տեղեկատվական տեքստի ընթերցում և քննարկում • Սահիկաշար՝ «Հաջողած մարդիկ» • Փաստարկային էսսե՝ «Հաջողության իմ ուղին» • Հարցազրույց՝ «Ձեր հաջողության գրավականը» • Նախագիծ՝ «Հաջողության պատմություններ» 	<p>Արդարություն և զարգացում</p> <p>(հաջողության բանաձևը հիմնված ձախողումներ ու ձեռքբերումների վրա)</p>
---	---

Միջառարկայական կապեր

Գրականություն - Քննարկել անձնական հաջողության պատմություններ ունեցող գրական կերպարներ:

Հասարակագիտություն- Քննարկել խաղի, ուսման, աշխատանքի, ազատ ժամանակի ճիշտ համադրումը որպես հաջողության գործոն:

Թվային գրագիտություն- Ստեղծել տեսանյութ/անիմացիոն նյութ «Հաջողության գրավականը»:

Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ

Մ2, Մ11, Մ12, Մ13, Մ14, Մ15, Մ16, Մ17, Մ18, Մ19, Մ20, Մ25, Մ26, Մ27, Մ28, Մ29, Մ30, Մ31, Մ32, Մ33, Մ34, Մ35, Մ36, Մ37, Մ38, Մ39, Մ47, Մ48

Թեմա 6

Իմ հետագա քայլերը (17 ժամ)

Նպատակ

- Ներմուծել հաջողության համար գործողությունների պլանավորման և դրանց հետահայաց վերլուծության անհրաժեշտության գաղափարը,
- Զարգացնել ապագայի ծրագրերին, դրանց իրականացման քայլերին, հաջողության հասնելու համար անհրաժեշտ գործոններին վերաբերող թեմատիկ բառապաշար,
- Ամրապնդել թեմային համապատասխանող քերականական նյութը,
- Զարգացնել թեմայի շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն),
- Զարգացնել ապագայի ծրագրերը հաջողությամբ իրականացնելուն ուղղված մի շարք սկզբունքային հմտություններ (ճանաչել շրջապատող աշխարհը, սեփական հնարավորություններն ու քայլերը, իմանալ քայլերի հաջորդականությունը),
- **Ձևավորել ինքնաճանաչման հիման վրա հետագա գործողությունների պլանավորման և ինքնուրույն որոշում կայացնելու գիտակցություն:**

Վերջնարդյունքներ

Գիտելիք: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է իմանա՝

- Թեմային առնչվող բառապաշարը,
- Տրված քերականական նյութը,
- Ծրագիր կազմելու սկզբունքները

Լեզվական կարողություններ: Թեմայի ավարտին աշակերտը պետք է կարողանա

- Լսել և հասկանալ ապագայի ծրագրերին առնչվող մեղիա հաղորդումների կամ ձայնագրված նյութերի բովանդակությունը, ինչպես նաև խոսողի տեսակետն ու վերաբերմունքը:
- Կարդալ և հասկանալ լրագրային և գիտահանրամատչելի տեքստեր/հոդվածներ իրենց ծրագրերը հաջողությամբ պսակած անհատների, նրանց իրականացրած քայլերի մասին՝ դուրս բերելով անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, հեղինակների տեսակետներն ու կարծիքները,
- Ներկայացնել «Իմ հետագա քայլերը» թեմայով ելույթ՝ առաջադրելով իր մտքերը հետագա անելիքների վերաբերյալ և հիմնավորելով դրանց իրագործմանն ուղղված քայլերը,
- Կազմել գրավոր շարադրանք՝ ներկայացնելով իր ակնկալիքները, իղծերը, դրանց իրագործման ծրագրերը և կոնկրետ քայլերը,
- Քննարկել ապագայի ծրագրերն ու հետագա քայլերը՝ պատասխանելով իրեն ուղղված

	<p>հարցերին, արտահայտելով սեփական կարծիքը, բերելով համոզիչ փաստարկներ, մեկնաբանություններ և փոխադարձ հարցեր ուղղելով զրուցակցին,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կարևորել ներկայի ճիշտ պլանավորումը որպես ապագայի հաջողության գրավական: • Պլանավորել հետագա գործողությունների ինքնաճանաչման հիման վրա և կայացնել ինքնուրույն որոշումներ:
--	---

Բովանդակություն

1. Ապագայի իմ ծրագրերը
2. Ծրագրիս իրականացման քայլերը
3. Հաջողելու համար անհրաժեշտ գործոնները

Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Ընդհանրական գաղափարներ
---------------------------------------	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Դերախաղ • Տեսանյութի (լուրի, գեղարվեստական կամ վավերագրական ֆիլմի) դիտում և քննարկում • Տեղեկատվական տեքստի ընթերցում և քննարկում • Սահիկաշար/Էլ. պաստառ՝ «Հաջողության իմ բանաձևը » • Էսսե՝ «Հաջողության իմ ճանապարհը» • Այցելություն՝ «Ամրագրիր քո ապագան» մետաղյա քանդակին/Քանդակի մասին պատմող հոլովակի դիտում • Հարցազրույց՝ «Ապագայի ծրագրեր» • Բանավեճ՝ «Ռիսկը որպես հաջողության գրավական» • Նախագիծ՝ «Հաջողության մեխանիկա» 	<p>Արդարություն և զարգացում (ապագա ծրագրերի մշակում և իրականացում)</p> <p>Գլոբալիզացիա և կայունություն (անհատ և գլոբալ հասարակություն)</p>
--	--

Միջառարկայական կապեր

Արվեստ- Պարզաբանել և վերլուծել «Ամրագրի ըն ապագան» մետաղյա քանդակը:
Կապը հանրակրթության չափորոշի միջնակարգ ծրագրի վերջնարդյունքների հետ
Մ2, Մ11, Մ12, Մ13, Մ14, Մ15, Մ16, Մ17, Մ18, Մ19, Մ20, Մ25, Մ26, Մ27, Մ29, Մ30, Մ31, Մ32, Մ33, Մ34, Մ35, Մ36, Մ37, Մ38, Մ39, Մ47, Մ48

ՕՏԱՐ ԼԵՂՈՒՆԵՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
ԱՆԳԼԵՐԵՆ
ՀՆՁՅՈՒՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ԲԱՌԱՊԱՇԱՐ և ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Դասարան	Թեմաներ	Հնչյունաբանություն	Քերականություն	Բառեր և արտահայտություններ
<p>2-րդ դասարան</p> <p>Նախաայբբենական շրջան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Բարի գալուստ, Ո՛վ եմ ես ● Ես աշակերտ եմ ● Մարմնի մասեր 	<p>Letters and sounds</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Singular and plural nouns ● Adjectives: common and demonstrative (this, that, these, those) ● the, a/an ● Imperatives ● Pronouns: Subject pronouns ● Prepositions of place ● Modals: Can/can't ● Verb + ing: like/hate/love ● Have got/has got 	<ul style="list-style-type: none"> ● Welcome <ul style="list-style-type: none"> ○ About me ○ My Family ○ My hobbies and interests ● I am a pupil/student <ul style="list-style-type: none"> ○ My classroom ○ Class Time (instructions and orders) ○ Things we do during break time (games, activities, classmates) ● Body parts <ul style="list-style-type: none"> ○ Human body parts ○ Describing appearances ○ Simple hygiene rules ● Cardinal numbers (1-12) ● Colours
<p>3-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ես և իմ ընկերները ● Դպրոցում ● Տոնաձևեր ● Տանը ● Կենդանիներ ● Ուտելիք, խմիչք 	<p>Letters (A-Z) and sounds</p> <p>Consonants and Vowels</p> <p>Digraphs (-th, -ch, -sh, -oo etc.)</p> <p>Pronunciation</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Singular and plural nouns ● <u>Countable</u> and <u>uncountable</u> nouns ● the, a/an ● There is/are ● Some/any ● How much/how many and very 	<ul style="list-style-type: none"> ● My Friends and I <ul style="list-style-type: none"> ○ My classmates ○ Who's my friend? ○ New acquaintances (outside, in the library etc.) ● At school <ul style="list-style-type: none"> ○ My School ○ School Schedule ○ School routine ● Family Tree <ul style="list-style-type: none"> ○ Extended Family

			<ul style="list-style-type: none"> ● Pronouns: Subject and Object ● Prepositions of place and time ● Modals: Can/ can't/ could/ couldn't ● Present simple: to be ● Comparative adjectives: short adjectives ● Superlative adjectives: short adjectives ● <u>I'd like</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Family celebrations ● At Home ○ My House ○ My Room ○ Housework ● Animals ○ Farm Animals ○ Wild Animals ○ Pets ● Food and Drinks ○ Fruits and Vegetables, Dairy Products, Meat, Drinks ○ In the Kitchen ○ Meals ● Cardinal numbers (1-100)
<p>4-րդ -րդ դասարան դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ազգություններ, Իմ ազգությունը ● Առօրյա ● Գնումներ ● Առողջ ապրելակերպ ● Տարվա եղանակ և օրվա եղանակ ● Արձակուրդներ 	<p>Pronunciation</p> <p>Stressed and unstressed syllables</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Quantifiers: A lot of, a little, a few ● Possessive adjectives and pronouns ● Possessive 's ● Prepositions of time, including in/on/at ● Prepositions of movement ● Adjectives: -ed and -ing ● Present simple ● <u>Adverbs of frequency</u> (always, usually, sometimes, never) ● <u>Going to</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ● Countries and Nationalities ○ Countries and their Languages ● Daily Routine ○ Telling time and dates ○ Days of the Week ○ Leisure Activities ● Shopping ○ Grocery Shopping ○ Shopping Clothes and Other Supplies ● Healthy Lifestyle ○ Sports ○ Healthy and Unhealthy Food ● Seasons and Weather ○ Weather Forecast ○ Months ● Holidays

			<ul style="list-style-type: none"> ● Present continuous ● Comparative and superlative adjectives (short adjectives) ● Past simple: to be ● Past Simple: regular verbs ● Past Simple: irregular verbs 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ways of Spending Holidays ○ Summer and Winter Holidays ● Transport ● Ordinal numbers (1-20)
5-րդ դասարան	<ul style="list-style-type: none"> ● Նախասիրություն/հոբբի ● Աշխատանք/մասնագիտություն ● Բնակավայր/համայնք ● Ուղևորություն ● Ընտանի և վայրի կենդանիներ ● Առողջություն 	<p>Pronunciation</p> <p>Stressed and unstressed syllables</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Countable and uncountable nouns: <u>much/many/some/any</u> ● Articles with countable and uncountable nouns ● Adjectives and Adverbs (quick-quickly, good-well, fast-fast etc.) ● Comparative and Superlative Adjectives: long and short adjectives, exceptions, not as...as, the same as ● Adverbs of frequency: always, often, 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hobbies and interests ○ Entertainment ○ Directions ○ Sightseeings ● Travel and Transport ○ Sightseeing ○ Directions ● Places ○ Historical, Leisure, Famous etc. Places ○ Town and City ○ Countryside/Neighbourhood ○ Directions ○ Sights ● Jobs and professions ○ Household Duties ○ Planting Trees ● Animals ○ On the Farm ○ In the Zoo ○ Wild and farm animals ● Health, Medicine and

			<p>usually, sometimes, seldom, hardly ever, never</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Possessives 's and s' ● Reflexive pronouns (myself, yourself, each other) ● Imperative forms: directions, orders, requests ● Past simple: Wh questions in the past simple ● Past continuous: Wh questions in the past continuous ● Modal verbs: can/could/should ● Prepositional phrases: place, time and movement ● Prepositions of time: on/in/at ● Linking words: first, then, next etc. 	<p>Exercise</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Health Problems ○ At the doctor's ○ Advice and Treatment ○ Diet ● Ordinal and Cardinal Numbers
6-րդ դասարան	<ul style="list-style-type: none"> ● Մեզ շրջապատող մարդիկ 		<ul style="list-style-type: none"> ● Adverbial phrases of time, place and 	<ul style="list-style-type: none"> ● Personality and Appearance ○ Neighbours and Neighbourhood

	<ul style="list-style-type: none"> ● Սպորտ ● Կենսակերպի փոփոխություն ● Տոներ ● Հայրենիք ● Երկիրը, որի լեզուն ես սովորում եմ 		<p>frequency: first, then, after, afterward</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Adjectives: long and short adjectives, exceptions, not as...as, the same... as ● Reflexive and indefinite pronouns (someone, anyone, no one) ● Future Time: will and going to ● Modals: have to/should/ be able to ● Present simple and present continuous ● Past simple and past continuous ● Phrasal verbs: common (get up, get on with, look out, look after, looking forward to, go out with, etc. ● Present continuous for future arrangements ● Present 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Relationships ○ Environment ○ Care ● Sports and games ○ National Sports ○ International Sports ○ Sportsmen ● Lifestyle choices ○ Healthy and Unhealthy lifestyle ○ Daily routines ○ Healthy Diet ○ Active Lifestyle ● Holidays ○ Celebrations ○ National and International Holidays ● Birthplace/homeland ○ Symbols of Armenia ○ Cultural Heritages/Sites ○ Famous Armenians ● England/ Britain ○ Symbols ○ Cultural Heritages/ Sites ○ Pen-Pals ● Dates: Years
--	--	--	---	--

			<p>perfect: Past experiences</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Present perfect: Present results ● Present perfect: just, already, yet, since, for ● Verb + ing/infinitive: like/want-would like ● Connecting words: because, so, so that etc. 	
<p>7-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ոճ և նորաձևություն ● Երաժշտությունը համաձայնեցված լեզու ● Մեր մոլորակը ● Օլիմպիական և պարաօլիմպիկ խաղեր ● Ժամանակի մեքենա ● Հայտնագործություններ 		<ul style="list-style-type: none"> ● Special uses of articles: a, an, the, zero ● Adjectives: -ed and -ing ● Adjectives: <u>Comparatives</u> and superlatives ● Adverbs: Comparison ● Intensifiers: far, much, too, enough ● <u>Zero</u> and 1st conditional ● Future simple: will/going to, predictions and intentions ● Future continuous ● Modals: must/have to/should/ought 	<ul style="list-style-type: none"> ● Fashion/style/Shopping/ <ul style="list-style-type: none"> ○ Clothes and Accessories ○ Different Styles ○ Colours, Shapes, Materials ● Music <ul style="list-style-type: none"> ○ Styles of Music ○ Musical Instruments ○ Famous Musicians (Armenian and from other countries) ● Our Planet <ul style="list-style-type: none"> ○ Wonders of the World ○ Nature ○ Taking care of the Planet ● Sport/ Olympic and Paralympic <ul style="list-style-type: none"> ○ Games ○ Champions ○ Disabled People ● Time

			<p>to</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <u>Past continuous</u> vs past simple: when and while ● Reported speech: Orders and requests ● Passive voice: present and past simple ● Connecting words: cause and effect, contrast etc.(first, second, next, to start, to sum up etc.) ● Prepositions: ● Adjective+pre position: keen on, interested in, fond of, good at, bad at, aware of, full of, angry with ● Forming nouns: suffixes -or, -er, -ish, -ion, -ment, -ness prefixes: dis-, un-, in, ex-, anti- etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ machine/Time ○ Travelling to the Past ○ Life in the Past, Present and Future ● Inventions ○ Science and Engineering ○ Famous Armenian Inventors ○ The Impact of Inventions ○
<p>Ց-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ընկերություն ● Աշխարհի խոհանոցներ ● Աշխարհի 		<ul style="list-style-type: none"> ● Conditionals: 2nd and 3rd ● Connecting words: cause and effect, contrast 	<ul style="list-style-type: none"> ● Friendship ○ Personality and Appearance ○ Real and virtual friendship ○ Networking

	<p>շուրջը</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Հաղորդակցություն (խոսքային և ոչ-խոսքային) ● Մեդիա և լրատվություն ● Իրավունք 		<p>etc.(because of, due to etc)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Future continuous ● Future simple and future continuous ● Modals: might, may, will, probably ● Present perfect vs past simple ● Past perfect ● Used to ● Phrasal verbs: Basic ● Reported speech: Statements/q uestions ● Passive voice: present, past and future simple ● Question tags ● Adjective/ noun+preposition: keen on, interested in, fond of, good at, bad at, aware of, full of, angry with, response to ● Forming adjectives: suffixes: -ible, able, -ful, -less, -al, -ic prefixes: un-, in-, im-, ir-, il- 	<ul style="list-style-type: none"> ● World cuisine/ Food and Drink <ul style="list-style-type: none"> ○ Recipes and Ingredients ○ National and International cuisines ○ Famous chef-cooks ● Around the world <ul style="list-style-type: none"> ○ Exploring the World ○ Travel and Transport ○ Real and Virtual Travelling ○ Places ● Communication/ verbal/ non-verbal/ <ul style="list-style-type: none"> ○ Body Language ○ Technology ○ Sign Language ○ Braille Alphabet ● Entertainment and Media <ul style="list-style-type: none"> ○ Media Literacy ○ News ○ Sources ● Human Rights <ul style="list-style-type: none"> ○ Documents and organizations ○ Equal Rights ○ Crime and Punishment ○ In the court
--	---	--	---	--

<p>9-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Կրթություն ● Մշակույթ ● Աղետներ ● Գրքեր և ֆիլմեր ● Օրենքներ ● Ընտրություն և որոշումներ 		<ul style="list-style-type: none"> ● Connecting words:(though, although, in spite of, despite, however, moreover, in addition to, etc.) ● Modals of deduction-must/can't ● Modals: should have/might have etc ● Present perfect continuous ● Be used to and get used to ● Phrasal verbs: Extended ● Reported speech: Orders and requests, statements questions and reporting verbs ● Passive voice: present/ /past/future continuous and perfect simple ● Forming verbs: suffixes -ise,-en, -ate, -fy prefixes re-, un-, dis-, 	<ul style="list-style-type: none"> ● Education <ul style="list-style-type: none"> ○ Educational Systems ○ Professions ○ Schools and Universities ● Culture <ul style="list-style-type: none"> ○ Heritage ○ UNESCO ○ Entertainment ○ Cultural Events ● Disasters/The Natural World <ul style="list-style-type: none"> ○ Types of Disasters ○ Environmental Issues ○ Global Issues ● Books and films <ul style="list-style-type: none"> ○ Genres ○ Books or Films ○ Review ● Law <ul style="list-style-type: none"> ○ Constitution and Legislation ○ Crime and Punishment ○ Rights and Responsibilities ● Decision/choice <ul style="list-style-type: none"> ○ Employment and Career ○ Usual and Unusual Jobs ○ Future Plans and Goals
---------------------	---	--	---	---

			over-, mis-, sub- ● Compound nouns and adjectives	
10-րդ դասարան	<ul style="list-style-type: none"> ● Արվեստ ● Գրականություն ● Գիտություն ● Առեղծվածներ ● Կոնֆլիկտներ ● Անհատ և հասարակություն 		<ul style="list-style-type: none"> ● Adjectives and adverbs ● Future continuous and future perfect simple ● Modal: can't have, needn't have ● Past tenses: past simple, past continuous, past perfect ● Present simple/continuous and past simple/continuous passives ● Phrasal verbs: extended ● Defining and non-defining clauses ● Reported speech and reporting verbs ● Wish, if only for: present situations ● Dummy <i>it</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ● Art <ul style="list-style-type: none"> ○ Places and Activities ○ Genres ○ Famous Artists and their Works ● Literature <ul style="list-style-type: none"> ○ Genres of Literature ○ Well-known English/British writers and their works ● Science <ul style="list-style-type: none"> ○ Advances in Science ○ Research and innovation ○ Discoveries, inventions ○ Scientists ● Mysteries <ul style="list-style-type: none"> ○ Phenomena ○ Myths and Legends ○ Mysterious creatures/places legends ● Conflicts <ul style="list-style-type: none"> ○ War and Peace ○ People and personalities ○ Causes and Consequences ● Identity and society <ul style="list-style-type: none"> ○ Behaviour ○ Gender Equality ○ Norms

<p>11-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Մասնագիտություն ● Բժշկություն ● Քաղաքական համակարգեր ● Էկոլոգիա ● Պատմություն ● Տիեզերք 		<ul style="list-style-type: none"> ● Future perfect simple and future perfect continuous ● Will and going to, for prediction ● Mixed conditionals ● Modals of deduction and speculation ● Past perfect and past perfect continuous ● present/past/future simple/perfect/continuous passives ● Phrasal verbs:extended ● Relative clauses review ● Relative clauses: which and what ● I wish, if only: for past situations ● Causative have: Have something done 	<ul style="list-style-type: none"> ● Professions <ul style="list-style-type: none"> ○ Types of Occupation ○ Payment ○ Stereotypes ● Health and medicine <ul style="list-style-type: none"> ○ Medical specialists ○ Diseases ○ Health Insurance ○ Treatment, Care, Healing, Diet ○ Advances in Medicine ● Politics and political systems <ul style="list-style-type: none"> ○ Armenia/UK/USA ○ Famous Political Figures ● Ecology <ul style="list-style-type: none"> ○ Global Ecological Problems, Environmental Problems ○ Human Impact on Nature ○ Ecologically Clean Places: National Parks, Reserve Parks ● History <ul style="list-style-type: none"> ○ Significant Events ○ Influential Historical Figures ● Space <ul style="list-style-type: none"> ○ Secrets of the Universe, Planets, Stars, Systems / Galaxies ○ Spaceships, Astronauts
----------------------	--	--	---	--

<p>12-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Քաղաքակրթություն ● Թարգմանության արվեստը ● Կրոններ ● Կամավորություն ● Հաջողության գրավականը ● Իմ հետագա քայլերը 		<ul style="list-style-type: none"> ● Present tenses: review ● Past tenses: review ● Future tenses: review ● Phrasal verbs: extended ● Reported speech: review ● Would and Used to: expressing habits in the past ● Conditionals: review 	<ul style="list-style-type: none"> ● Life in different eras/human origin <ul style="list-style-type: none"> ○ Evolution ○ Civilizations ● The art of translation <ul style="list-style-type: none"> ○ Intercultural Communication ○ Style, Purpose, Audience ○ Events ● Religion <ul style="list-style-type: none"> ○ World religions ○ Customs, Traditions ○ The Role of Religion in the Society ● Volunteering <ul style="list-style-type: none"> ○ Types ○ Experience ○ Organizations ● Path to success <ul style="list-style-type: none"> ○ Successes and Failures ● Steps to pursue the future <ul style="list-style-type: none"> ○ Obstacles and Challenges
----------------------	--	--	--	--

Links:

<https://www.vocabulary.com/lists/1430452>

https://www.examenglish.com/B2/b2_vocabulary.htm

https://www.examenglish.com/CEFR/cefr_grammar.htm

<https://www.enchantedlearning.com/wordlist/astronomy.shtml>

https://www.examenglish.com/CEFR/cefr_grammar.htm

My Grammar Lab A1-A2

My Grammar Lab B1-B2

ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒՆԵՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
ԳԵՐՄԱՆԵՐԵՆ
ՀՆՁՅՈՒՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ԲԱՌԱՊԱՇԱՐ և ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

- Das Programm ist nach dem DACHL – Prinzip entwickelt
- Grammatik wird nicht isoliert von der sprachlichen Anwendung unterrichtet, sondern stets in ihrem Kontext.

Դասարան	Թեմաներ	Հնչյունաբանություն	Քերականություն	Բառեր և արտահայտություններ
<p>2-րդ դասարան</p> <p>Նախաալբերենական շրջան</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Բարի գալուստ, Ո՛վ եմ ես • Ես աշակերտ եմ • Մարմնի մասեր 	<p>Das Alphabet, Buchstaben-verbindungen, Diphthong e</p>	<p>Personalpronomen: <i>ich, du, er/sie/es, wir, ihr, sie /Sie</i></p> <p>Possessivpronomen: <i>mein(e), dein(e)</i></p> <p>Aussagesätze</p> <p>W-Fragen</p> <p>Ja/Nein Fragen</p> <p>Verbkonjugation: <i>ich, du, er, sie, es</i></p> <p>Das Verb: <i>sein</i> (ich, du, er, sie, es)</p> <p>Bestimmter Artikel: <i>der, die, das /die Pl./</i></p> <p>Unbestimmter Artikel: <i>ein, eine, ein</i></p> <p>Negativpron</p>	<p>Begrüßungs-/Abschiedsformen</p> <p>Sich selbst und andere vorstellen</p> <p>Meine Familie</p> <p>Meine Hobbys</p> <p>Die Schule</p> <p>Unser Klassenzimmer</p> <p>In der Deutschstunde</p> <p>In der Pause</p> <p>Körperteile</p> <p>Die Aussicht</p> <p>Hygieneregeln</p> <p>Farben</p>

			<p>omen im Nominativ: <i>kein, keine, kein</i></p> <p>Verneinung mit <i>nicht</i></p> <p>Präsens: regelmäßige Verben auf <i>-s-z-ß-t-d</i></p> <p>Das Verb: <i>mögen</i></p> <p>Konjunktionen: <i>und, auch</i></p> <p>Genitiv-s bei Eigennamen</p> <p>Frage: <i>Woher?</i></p> <p>Ortsangaben: <i>in, aus</i></p> <p>Adjektive: <i>Positiv</i></p> <p>Kardinalzahlen: <i>1-12</i></p>	
<p>3-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ես և իմ ընկերները ● Դպրոցում ● Տոհմաձառ ● Տանը ● Կենդանիներ ● Ուտելիք, խմիչք 	<p>Das Alphabet,</p> <p>Buchstaben- verbindung en,</p> <p>Diphthong e</p>	<p>Verbkonjugation: <i>wir, ihr, sie/Sie</i></p> <p>Präsens: <i>unregelmäßige Verben</i></p> <p>Verben: <i>sein, haben</i></p> <p>Wortstellung</p> <p>Deklination mit Akkusativ</p> <p>Modalverben:</p>	<p>Mein Freundeskreis</p> <p>Meine Klassenkameraden</p> <p>Neue Bekanntschaften (im Hof, in der Bibliothek)</p> <p>In der Schule</p>

			<p><i>können, mögen(möchte)</i></p> <p>Konjunktionen: <i>aber, oder</i></p> <p>Das Adverb: <i>dann</i></p> <p>Possessivpronomen: <i>sein(e) ihr(e), unser(e), eure/eure, ihr(e)/Ihr(e)</i></p> <p>Die</p> <p>Präposition: <i>von</i></p> <p><i>(Zugehörigkeit)</i></p> <p>W-Fragen</p> <p>Die</p> <p>Zeitangabe: <i>am</i></p> <p>Adverbien: <i>immer, oft</i></p> <p>Adjektive: <i>Positiv</i></p> <p>Kardinalzahlen: <i>13-99</i></p>	<p>Meine Schulsachen</p> <p>Mein Stundenplan</p> <p>Mein Schulalltag</p> <p>Familie und Verwandtschaft</p> <p>Familienfeste/Geburtstage</p> <p>Zu Hause</p> <p>Unser Haus</p> <p>Im Zimmer</p> <p>Haushalt</p> <p>Tiere</p> <p>Haustiere</p> <p>Wildtiere</p> <p>Mein Lieblingstier</p> <p>Essen und Trinken</p> <p>Lebensmittel (Obst, Gemüse, Milchprodukte, Fleischprodukte, Getränke)</p> <p>Geschirr und Besteck</p> <p>Mahlzeiten</p> <p>Lebensmittel, Verpackungen</p> <p>Geschirr und</p>
--	--	--	---	--

				Besteck Meine Mahlzeiten: Frühstück, Mittag-, Abendessen
4-րդ -րդ դասարան	<ul style="list-style-type: none"> • Ազգություններ, իմ ազգությունը • Առօրյա • Գնումներ • Առողջ ապրելակերպ • Տարվա եղանակ և օրվա եղանակ • Արձակուրդներ 		<p>Imperativ Trennbare Verben Possessivpronomen im Akkusativ Modalverben: <i>müssen, wollen</i> Präpositionen: <i>für, bis</i> Das Indefinitpronomen: <i>man</i> Demonstrativpronomen: <i>diese/r/s</i> Personalpronomen im Akkusativ Präteritum: <i>haben, sein</i> Die Konjunktion: <i>denn</i> Zeitangaben: <i>um, am, im, vor, nach</i> Datumsangaben mit Ordinalzahlen Indefinitpro</p>	<p>Länder, Nationalitäten und Sprachen</p> <p>Woher komme ich?</p> <p>Der Tagesablauf</p> <p>Tageszeiten</p> <p>Zeitangaben: das Datum, die Uhrzeit</p> <p>Wochentage</p> <p>Meine Lieblingsbeschäftigung</p> <p>Einkaufen</p> <p>Im Lebensmittelgeschäft</p> <p>Auf dem Markt</p> <p>Im Kleidung- und Schuhgeschäft</p> <p>Gesunder Lebensstil</p> <p>Sportarten</p> <p>Mein Lieblingssport</p>

			<p>nomen: <i>alles, etwas, nichts</i> Geografische Angaben: <i>nach, in</i> Steigerungsstufen der Adjektive: <i>Komparativ</i></p> <p>Kardinalzahlen: <i>100-1000</i></p>	<p>Gesundes Essen</p> <p>Jahreszeiten und das Wetter</p> <p>Mein Lieblingswetter</p> <p>Naturerscheinungen</p> <p>Das Wetter von heute</p> <p>Ferien</p> <p>Ferienaktivitäten</p> <p>Meine Sommerferien</p>
Դասարան	Թեմաներ	Քերականություն	Բառեր և արտահայտություններ	
5-րդ դասարան	<ul style="list-style-type: none"> Նախասիրություն/ հոբբի Աշխատանք/մասնագիտություն Բնակավայր/համայնք Ուղևորություն Ընտանի և վայրի կենդանիներ Առողջություն 	<p>Präpositionen mit Dativ: <i>mit, bei, zu, nach, von, aus</i> Lokale Präpositionen mit Dativ Personalpronomen im Dativ Possessivpronomen im Dativ Deklination mit Dativ Wechselpräpositionen: <i>an, auf, in, vor, hinter, über, unter, neben, zwischen</i> Reflexive Verben Perfekt Die Konjunktion: <i>dass</i> Präpositionen mit Akkusativ: <i>durch, um, gegen</i> Pluralbildung der</p>	<p>Freizeit/ Unterhaltung Freizeitgestaltung Meine Interessen Arbeit/Beruf Mein Einsatz Berufsarten Was will ich werden? Wohngebiet Mein Wohnort (Beschreibung, Geschichte) Unterhaltungsorte Die Reise/der Verkehr</p>	

		<p>Substantive es gibt +Akk Negative Satzfrage: <i>doch</i> Steigerungsstufen der Adjektive: <i>Superlativ</i> Verbkonjugation: <i>werden im Präsens</i> Adverbien: <i>meistens, manchmal, nie</i> Das Modalverb: <i>sollen</i></p>	<p>Verkehrsmittel Wegbeschreibung Tiere: Haus- und Wildtiere Tierbeschreibung Auf dem Bauernhof Im Tiergarten Tierschutz Gesundheit Krankheiten, Gesundheitsprobleme, Beschwerden Beim Arzt Gesunder Lebensstil/Hygiene</p>
<p>Ճ-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Մեզ շրջապատող մարդիկ ● Սպորտ ● Կենսակերպի փոփոխություն ● Տոներ ● Հայրենիք ● Երկիրը, որի լեզուն ես սովորում եմ 	<p>Das Modalverb: <i>dürfen</i> Trennbare und nicht trennbare Verben Konjunktionen: <i>wenn, als</i> Präteritum: <i>hatte, war, wurde</i> Präteritum von Modalverben Indefinitpronomen: <i>alle, manche, niemand, viele</i> Pluralbildung der Substantive Wechselpräpositionen Deklination mit Genitiv Präpositionen: <i>wegen, während, trotz</i> Temporale Präpositionen/ Zeitangaben: <i>vor, nach, seit, bis, für, in, zwischen, von... bis (zu)</i> Präpositionen mit Dativ:</p>	<p>Menschen um uns herum Mein Freundeskreis Meine Nachbarn Beziehungen (Streit, Respekt, Versöhnung) Sport Lieblingssportarten und -spiele in den deutschsprachigen Ländern und in Armenien Bekannte Sportler Lebensstiländerung Tagesplanung Gesunde Ernährung</p>

außer, gegenüber

Präpositionen mit Akkusativ:

um, gegen, entlang

Aktiver Lebensstil

Schädliche

Angewohnheiten

**Feste und
Feiertage**

Geburtstagsfeier

Nationalfeiertage

in den

deutschsprachigen

Ländern und in

Armenien

Internationale

Feiertage

Meine Heimat

Staatssymbole von

Armenien

Bekannte

Armenier

Kulturerbe

**Deutschsprachig
e Länder**

Historisch-

geographische

Informationen

Sehenswürdigkeiten

n

Mein deutscher

Altersgenosse

<p>7-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ոճ և նորաձևություն ● Երաժշտությունը համամարդկային լեզու ● Մեր մոլորակը ● Օլիմպիական և պարաօլիմպիկ խաղեր ● Ժամանակի մեքենա ● Հայտնագործություններ 	<p>Futurum Adjektivdeklination mit dem bestimmten Artikel Präteritum: <i>regelmäßige Verben</i> Pluralbildung der Substantive Zweiteilige Konjunktionen: <i>nicht nur...sondern auch, entweder...oder</i> Indirekte Fragen: <i>W-Fragen, Fragen mit ob</i> n-Deklination der Substantive Konjunktionen: <i>obwohl, weil</i> Passiv: <i>Präsens, Präteritum</i> Die Präposition mit Genitiv: <i>statt</i> Verben mit Präpositionen Demonstrativpronomen: <i>der, das, die/die Pl</i> Pronominaladverbien: <i>wo+ Präpositionen, da+ Präpositionen</i> Finalangaben: <i>um...zu, damit</i> Konjunktionen: <i>deshalb, trotzdem</i> Indefinitpronomen: <i>einer, eins, eine, welche</i> Verben mit Lokalangaben (<i>wo+ Dativ/ wohin+ Akkusativ</i>): <i>legen/liegen, stellen/stehe, setzen/sitzen, hängen/hängen</i> Geschlecht des Substantivs</p>	<p>Mode und Trends Aus der Modegeschichte Design Modemacher Kleidungsstile Mein Stil Musik Musikinstrumente Musikrichtungen Große Musiker Unser Planet Umwelt Natur Naturdenkmäler und Weltwunder Olympische und Paralympische Spiele Die Geschichte der Olympischen Spiele Sportwettkämpfe Unsere Sportsieger Zeitmaschine Wichtige historische Daten und Ereignisse Zeitreisen Erfindungen und Fortschritt Die größten Erfindungen der Welt Folgen der Erfindungen Die größten Erfindungen</p>
---------------------	---	--	---

			armenischer Wissenschaftler
--	--	--	--------------------------------

<p>Ց-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ընկերություն ● Աշխարհի խոհանոցներ ● Աշխարհի շուրջը ● Հաղորդակցություն (խոսքային և ոչ-խոսքային) ● Մեդիա և լրատվություն ● Իրավունք 	<p>Relativsätze Präteritum: <i>unregelmäßige Verben</i> Pluralbildung der Substantive Zweiteilige Konjunktionen: <i>sowohl...als auch, weder...noch</i> Adjektivdeklinatation mit dem unbestimmten Artikel ns- Deklination (besondere Gruppe) Passiv: <i>Perfekt</i> Präpositionen mit Dativ Verben mit Präpositionen Infinitivkonstruktionen: <i>mit und ohne zu</i> Konjunktionen: <i>deshalb, darum</i> Geschlecht des Substantivs -</p>	<p>Freundschaft Freundschaft in sozialen Netzwerken Weltküche Spezialitäten Rezepte Bekannte Chefköche Rund um die Welt Eine Reise in ein deutschsprachiges Land Virtuelle Reisen Verbale und nonverbale Kommunikation: Chatt, SMS, Nachricht, E-Mail Körpersprache Morsealphabet Braillealphabet Massenmedien Moderne Medienplattformen Medienkompetenz Menschenrechte Gesellschaft Freiheit Gleichberechtigung Kinderrechte Internationale Menschenrechtorganisationen und -konventionen</p>
---------------------	---	---	--

<p>9-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Կրթություն ● Մշակույթ ● Աղետներ ● Գրքեր և ֆիլմեր ● Օրենքներ ● Ընտրություն և որոշումներ 	<p>Partizip I und Partizip II Adjektivdeklination ohne Artikel Passiv: <i>Futurum</i> Zustandspassiv (sein+ Partizip II) Relativsätze: <i>Präposition+Relativpronomen</i> Temporale Präpositionen: <i>zu, bei</i> Temporale Adverbien: <i>damals, vorhin, früher, neulich...</i> Plusquamperfekt Temporale Nebensätze: <i>bevor/ehe, nachdem</i> Die Konjunktion: <i>seitdem</i> Unregelmäßige Verben (Fortsetzung)</p> <p>Zweiteilige Konjunktionen: <i>zwar...aber, einerseits...andererseits, je...desto</i> Konjunktiv II: <i>hätte, wäre, würde, könnte</i> Geschlecht des Substantivs</p>	<p>Bildung Bildungssystem (Armenien, deutschsprachige Länder) Mein zukünftiger Beruf Weltkulturerbe Stätte des Weltkulturerbes in Armenien und in deutschsprachigen Ländern Kulturereignisse Moderne Kultur (Kino, Musik, Kunst) Katastrophen Natur- und Umweltkatastrophen, technische Katastrophen Menschlicher Faktor bei der Vermeidung von Katastrophen Bücher und Filme Buchgattungen Filmgenre Gesetze Demokratie/Gewalt Verfassung Gesetzbücher Regierung Wahl und Entscheidungen Berufsorientierung Berufswahl Meine</p>
---------------------	---	--	--

			<p>Zukunftspläne, Träume, Wünsche, Ziele</p>
<p>10-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Արվեստ ● Գրականություն ● Գիտություն ● Առեղծվածներ ● Կոնֆլիկտներ ● Անհատ և հասարակություն 	<p>Relativsätze mit: <i>wo, woher /wohin</i> Passiv mit Modalverben Verben, Nomen, Adjektive mit Präpositionen (<i>sich ärgern, der Ärger, ärgerlich+über+Akkusativ</i>) Substantivierte Adjektive und Partizipien Temporale Konjunktionen: <i>bis, sobald, solange /während</i> Kausale Zusammenhänge</p>	<p>Kunst Kunstarten Gattungen Bekannte Künstler Literatur Literaturgattungen Bekannte deutsche Schriftsteller und Werke Wissenschaft Wissenschaft und Fortschritt Die Natur-,</p>

		<p>(aus Höflichkeit, vor Müdigkeit) Konjunktiv II (Vergangenheit) Modale Konjunktionen und Präpositionen: <i>dadurch, dass, indem, ohne...zu, (an) statt...zu, durch + Akkusativ, ohne + Akkusativ, statt + Genitiv</i> Redepartikel: <i>denn, doch/ja</i></p>	<p>Gesundheits-, Sozial-, Wirtschaftswissenschaften Forschung und Innovation Entdeckungen, Erfindungen Mystische Erscheinungen geheimnisvolle Orte Konflikte: politische, soziale, psychische, internationale, interethnische Konflikte Konflikte erkennen, vermeiden, lösen Person und Gesellschaft Meine soziale Umwelt Gesellschaftliche Konventionen und Normen</p>
<p>11-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Մասնագիտություն ● Բժշկություն ● Քաղաքական համակարգեր ● Էկոլոգիա ● Պատմություն ● Տիեզերք 	<p>Indefinitpronomen: <i>(irgend)jemand, niemand, (irgend)etwas, nichts, (irgend)einer, -e, -s, (irgend)welche, keiner, -e, -s</i> Konjunktionen Modalpartikeln Nomen-Verb-Verbindung Relativsätze (Wiederholung) Satzgliedstellung: <i>te-ka-mo-lo</i> Nominalisierung (<i>gehen-das</i></p>	<p>Arbeitswelt Berufsarten Berufswahl, Berufsberatung Stereotypenbewältigung Medizin Medizinische Fachgebiete Krankheitsvorsorge</p>

Gehen/der Gang, fünf- die Fünf)

Konjunktiv I: *indirekte Rede*

Konsekutive Konjunktionen

Alternativformen zum

Passiv: *-bar, -lich*

Konstruktionen: *haben + zu + Infinitiv*

sein + zu + Infinitiv

Subjektlose Passivsätze

Temporale Präposition: *innerhalb*

Krankenversicherung
g

Krankheitsvorbeugung

Behandlung, Pflege, Heilung

Fortschritte in der Medizin

Politische Systeme in Armenien und in deutschsprachigen Ländern

Bekannte Politiker

Ökologie

Globale ökologische Probleme,

Umweltprobleme

Menschlicher

Einfluss auf die

Natur

ökologisch saubere

Orte: Nationalparks,

Schutzparks

Naturschutzmaßnahmen

Geschichte

Wendepunkte der

Geschichte

Einflussreiche

historische

Persönlichkeiten

Glaubwürdigkeit

historischer Quellen

Universum

Geheimnisse von

Universum,

Planeten, Sterne,

Systeme/Galaxien

			Weltraum: Raumschiffe, Astronauten
12-րդ դասարան	<ul style="list-style-type: none"> ● Քաղաքակրթություն ● Թարգմանության արվեստը ● Կրոններ ● Կամավորություն ● Հաջողության գրավականը ● Իմ հետագա քայլերը 	<p>Wiederholung und Vertiefung aller vorangegangenen Themen</p> <p>Schwerpunkte:</p> <p>zweigliedrige Konjunktionen: sowohl ... als auch, nicht nur..., sondern auch ...</p> <p>Kausalsätze mit Präpositionen: aufgrund, aus, dank, vor</p> <p>Präpositionen mit Genitiv</p> <p>Konditionalsätze mit Konjunktionen: falls, sofern / mit Präposition: bei</p> <p>Temporalsätze mit Konjunktionen: solange, sobald, ehe</p> <p>Konsekutivsätze mit Adverbien: infolgedessen, folglich, so, also / mit Präposition: infolge</p> <p>Finalsätze mit Adverbien: dafür, dazu</p> <p>Konzessivsätze mit Konjunktionen: auch wenn, selbst wenn / mit Adverbien: dennoch, allerdings / mit Präpositionen: auch bei, selbst bei</p>	<p>Die alten Zivilisationen Evolution Die gegenwärtige Zivilisation</p> <p>Übersetzung Übersetzung als interkulturelle Kommunikation Übersetzungskunst</p> <p>Religion Weltreligionen Sitten, Bräuche, Traditionen Die Rolle der Religion in den modernen Gesellschaft</p> <p>Ehrenamtliche Tätigkeit Arten der freiwilligen Arbeit</p> <p>Erfolgsgeschichten Erfolge, Mißerfolge</p> <p>Meine Zukunftspläne Meine Schritte Hindernisse überwinden</p>

Adversativsätze mit
Konjunktion: während

Adverbien: dagegen, jedoch,
hingegen

Modalsätze mit
Konjunktionen: dadurch ...
dass / mit Adverbien
dadurch / mit Präposition
durch

Passiv mit sein

Passiv mit von und durch

Passiversatzformen: sich +
Infinitiv + lassen, und sein +
zu + Infinitiv

Adjektive mit -bar

Komposita: Nomen + Nomen,
Nomen + Verb

Indirekte Rede mit Konjunktiv
I und Konjunktiv II: würde +
Infinitiv

Indefinitpronomen: man,
jemand, niemand

Partizip Präsens und Partizip
Perfekt als Adjektive

Literaturverzeichnis

Buchquellen

Helbig G., Buscha J. Übungsgrammatik Deutsch, Langenscheidt. Verlag Enzyklopädie Leipzig, Berlin, München, 1995

Gerngroß G., Krenn W., Puchta H. Grammatik kreativ. Materialien für einen lernerzentrierten Grammatikunterricht. 2001

Gemeinsamer Europäischer Referenzrahmen für Sprachen Lernen, Lehren, Bezurteilen. Europarat, Strassburg, Langenscheidt, 2001

Frangou E., Schritt für Schritt ins Grammatikland. Übungsgrammatik für Kinder und Jugendliche. [Niveau A1-A2]. Eleni Frangou, Eva Kokkini, Amalia Petrowa - Ismaning - Athen: Hueber: Chr. Karabatos- 2008 - 239 c.(Deutsch als Fremdsprache. [Niveau A1-A2])

Wortschatz und Grammatik. [Texte: Agnes Holweck, Bettina Trust - Ismaning : Hueber- 2011 - 32 c.(Spielerisch Deutsch Lernen. Lernstufe 1) (Deutsch als Zweitsprache (Fremdsprache))

Wortschatzerweiterung und Grammatik. [Texte: Agnes Holweck, Bettina Trust - Ismaning: Hueber- 2011 - 32 c.(Spielerisch Deutsch Lernen. Lernstufe 2) (Deutsch als Zweitsprache / Fremdsprache)

Werner G., Langenscheidts Grammatiktraining Deutsch - Berlin etc.: Langenscheidt- 2001 - 127 S.

Internetquellen

<https://www.europaeischer-referenzrahmen.de/>

<https://www.derdiedaf.com/unterrichtsmaterial/kinder-jugendliche/a1/grammatik/>

http://praxis-daf.com/cornelsen/9783061217730_Gesamt_PDF.pdf

<https://www.goethe.de/de/spr/kup/tsd.html>

<http://www.telc.net/pruefungsteilnehmende/sprachpruefungen/pruefungen/detail/telc-deutsch-a2-beruf.html#t=2>

<http://deutschlernerblog.de/deutschpruefungen-a2-modellpruefungen-musterpruefungen/>

<https://alles-zum-deutschlernen2.blogspot.com/search/label/GRAMMATIK>

<https://www.google.com/search?q=%C3%B6sd+pr%C3%BCfung+b1+neu&aq=%C3%B6sd&aq=chrome.1.69i57j35i39l2j0l2j69i60j69i61l2.12273j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8>

https://www.integrationsfonds.at/fileadmin/user_upload/Rahmencurriculum_B1.pdf

www.klett-sprachen.de/netzwerk-neu A1/1, A1/2

https://www.hueber.de/media/36/Sicher_B1_Grammatikuebersicht.pdf

https://www.hueber.de/media/36/Sicher_B2_Grammatikuebersicht.pdf

**ՕՏԱՐ ԼԵՋՈՒՆԵՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ
ՀՆՁՅՈՒՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ԲԱՌԱՊԱՇԱՐ և ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**

Դասարան	Թեմաներ	Հնչյուն արանություն	Քերականություն	Բառեր և արտահայտություններ
2-րդ	<ul style="list-style-type: none">Բարի գալուստ,	Lettres	· Le	·

<p>դասարան</p> <p>Նախաալբերանական շրջան</p>	<p>Ո՞վ եմ ես</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ես աշակերտ եմ • Մարմնի մասեր 	<p>(A-Z) et sons</p>	<p>présent de quelques verbes usuels: être / avoir / faire /venir / s'appeler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les pronoms personnels sujets • Quelques verbes à une base (-er) : aimer, habiter / travailler / parler... • Les articles: défini et indéfini • L'article «zéro» : être+profession • La négation ne ...pas • Phrase interrogative. <i>Ex.: Comment t'appelles-tu? Quel âge as-tu?</i> 	<p>Bienvenue!</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Moi ○ Ma Famille ○ Mes hobbies et Intérêts. Mes préférences. ● Je suis écolier/écolière ○ Ma salle de classe ○ Temps de classe (instructions et commandes) ○ Les choses que nous faisons pendant la pause (jeux, activités, camarades de classe) ● Les parties du corps ○ Parties du corps humain ○ Description des apparences ○ Règles d'hygiène simples ● Nombres cardinaux (1-12)
<p>3-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ես և իմ ընկերները • Դպրոցում • Տոհմաձառ • Տանը • Կենդանիներ 	<p>Lettres (A-Z) et sons</p> <p>Consonn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Le présent de l'indicatif – l'état, la description 	<ul style="list-style-type: none"> ● Mes ami(e) s et moi. ○ Mes ami(e)s/ camarades de classe ○ Qui est

	<ul style="list-style-type: none"> • Ուտելիք, խմիչք 	<p>es</p> <p>Voyelles</p> <p>ai [ɛ]</p> <p>au [o]</p> <p>eau [o]</p> <p>ei [ɛ]</p> <p>eu [ö]</p> <p>oe [ö]</p> <p>oeu [ö]</p> <p>oi [wa]</p> <p>ou [u]</p> <p>ui [üi]</p> <p>Lettres qui ne se prononcent en position finale</p> <p>c + a, u, o, cons. [k]</p> <p>c + e, i, y [s]</p> <p>ç [s]</p> <p>ex+ voy. [egz]</p> <p>ex+ cons..</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Les présentateurs (c'est / voilà) • Les adjectifs possessifs • Quelques adjectifs qualificatifs (grand, petit , ...) • Le conditionnel de politesse «je voudrais» • L'impératif positif : quelques verbes –er • L'impératif positif : verbes venir, aller – l'indication • Les pronoms toniques • L'accord (masculin / féminin; singulier / pluriel) • Quelques pronoms interrogatifs (où, quand, combien) 	<p>ton ami(e)?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De nouvelles connaissances (dans la rue, à la bibliothèque etc) • À l'école ○ Mon école ○ Horaire scolaire ○ La journée à l'école • L'arbre familial / généalogique ○ Famille élargie ○ Famille traditionnelle ○ Fêtes familiales • À la maison / Chez moi ○ Ma maison ○ Ma chambre ○ Le ménage • Animaux ○ Animaux de la ferme ○ Animaux sauvages • Nourriture et boissons
--	--	--	--	--

		<p>[eks]</p> <p><i>g + a, u, o</i></p> <p><i>g + e, i, y</i></p> <p>gn [nj]</p> <p>q, qu [k]</p> <p>x [ks]</p> <p>x [gz]</p> <p>ch [ʃ]</p> <p>ph [f]</p>	<p>· La quantité indéterminée (du, de la, des)</p> <p>· La quantité déterminée (un peu de, beaucoup de, pas de)</p> <p>· La localisation spatiale : il y a</p>	<p>○ Fruits et légumes. Produits laitiers. Viande. Boissons</p> <p>○ Dans la cuisine</p> <p>○ Repas</p> <p>Nombres cardinaux (1-100)</p>
<p>4-րդ -րդ դասարան դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ազգություններ, իմ ազգությունը • Առօրյա • Գնումներ • Առողջ ապրելակերպ • Տարվա եղանակ և օրվա եղանակ • Արձակուրդներ 	<p>Voyelles nasales :</p> <p>am / an / em / en [ã]</p> <p>im / in / ain / ein [ẽ]</p> <p>un / um [ɛ̃]</p> <p>on / om [õ]</p> <p>ail, aille,</p>	<p>· Les pronoms interrogatifs simples</p> <p>· Les adjectifs interrogatifs</p> <p>· Les adjectifs démonstratifs</p> <p>· L'accord et la place des adjectifs (de nationalité)</p> <p>· La localisation temporelle</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pays et nationalités <ul style="list-style-type: none"> ○ Pays et leurs langues • Routine quotidienne <ul style="list-style-type: none"> ○ Indiquer l'heure et la date ○ Les jours de la semaine ○ Mes loisirs • Achats <ul style="list-style-type: none"> ○ À l'épicerie ○ Achats des vêtements • Vie saine / Mode de vie

		<p>eil, eille</p> <p>ien, ienne</p> <p>Les accen ts:</p> <p>é [e] (<i>acce nt aigu</i>)</p> <p>è [ɛ] (<i>acce nt grave</i>)</p> <p>ê [ɛ] (<i>acce nt circo nflex e</i>)</p> <p>La liaiso n</p> <p>L'enc haîne ment</p> <p>Les grou pes ryth</p>	<p>:quelques adverbes (aujourd'hui, maintenant, demain...)</p> <p>· L'expression du moment : prépositions + date, mois,saison, année</p> <p>· La localisation spatiale : en /au +pays ; à +ville</p>	<p>saine</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Le sport ○ Les aliments sains et malsains ● Saisons, Météo. ○ Prévisions météo ○ Mois ● Vacances ○ Différentes façons de passer les vacances ○ Mes vacances d'été et celles d'hiver ● Le transport ● Nombres ordinaux (1-20)
--	--	---	--	---

		miqu es		
5-րդ դասարան	<ul style="list-style-type: none"> ● Նախասիրություն/ հոբբի ● Աշխատանք/մասն ազիտություն ● Բնակավայր/համալսարան ● Ուղևորություն ● Ընտանի և վայրի կենդանիներ ● Առողջություն 		<ul style="list-style-type: none"> · Le présent · Les verbes à une , deux et trois bases · Le futur proche · L'impératif · Les verbes pronominaux (se lever, se laver, s'habiller, se promener...) · Le passé immédiat · Les verbes du IIIe groupe (mettre, aller, faire, dire...) · Le passé composé (avec <i>avoir</i> et <i>être</i>) · L'imparfait (y compris le verbe <i>être</i>) · Le futur simple (verbes du I et du II groupes) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Loisirs et centres d'intérêt <ul style="list-style-type: none"> ○ Divertissement ○ Directions ○ Visites ● Voyage et Transport <ul style="list-style-type: none"> ○ Visite ○ Directions ● Lieu <ul style="list-style-type: none"> ○ Célèbre(s), historiques ○ Ville(s) ○ Quartier/Campagne (village) ○ Directions ○ Vue ● Emplois et professions <ul style="list-style-type: none"> ○ Les tâches ménagères ○ Plantation d'arbres ● Animaux <ul style="list-style-type: none"> ○ À la ferme ○ Au zoo ○ Les animaux: sauvages et domestiques ● Santé, Médecine <ul style="list-style-type: none"> ○ Problèmes de santé ○ Chez le médecin ○ Conseils et

			<ul style="list-style-type: none"> · Les adjectifs et les pronoms interrogatifs · L'adjectif (place et accord) · Les pronoms COD et COI. Place.Emploi. (aux temps simples) 	<p>traitement</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Régime <p>Nombres ordinaux et cardinaux</p>
<p>6-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Մեզ շրջապատող մարդիկ ● Սպորտ ● Կենսակերպի փոփոխություն ● Տոներ ● Հայրենիք ● Երկիրը, որի լեզուն ես սովորում եմ 		<ul style="list-style-type: none"> · Le futur simple des verbes du III groupe · Quelques articualteurs logiques simples: mais / parce que... · Le conditionnel présent · Si+présent+ futur simple / Si+ imparfait+cond. présent 	<ul style="list-style-type: none"> ● Personnalité et apparence <ul style="list-style-type: none"> ○ Voisins et voisinage ○ Relation ○ Environnement ○ Soins ● Sports et jeux <ul style="list-style-type: none"> ○ Sports nationaux ○ Sports internationaux ○ Sportifs ● Choix de style de vie <ul style="list-style-type: none"> ○ La mode de

			<ul style="list-style-type: none"> · La phrase interrogative négative et les réponses : si-non / moi aussi - moi non plus · Degrés de comparaison des adjectifs · Passé composé ou imparfait · L'accord du participe passé avec le sujet · Le plus-que- parfait 	<p>vie</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Routine quotidienne ○ Alimentation saine ○ La mode de vie active ● Vacances ○ Célébration ○ Fêtes nationale et Internationale ● Lieu de naissance/ patrie ○ Symboles d'Arménie ○ Patrimoine culturel/curiosités ○ Arméniens célèbres ● France ○ Symboles ○ Patrimoine culturel/ Sites Dates: Années
<p>7-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ոճ և նորաձևություն ● Երաժշտությունը համամարդկային լեզու ● Մեր մոլորակը ● Օլիմպիական և պարաօլիմպիկ խաղեր ● Ժամանակի մեքենա ● Հայտնագործու 		<ul style="list-style-type: none"> · Révision de grammaire apprise pour le niveau A2 · Les pronoms COD et COI (aux temps composés) · Les pronoms adverbiaux EN et Y 	<ul style="list-style-type: none"> ● Mode et styles ○ Vêtements et accessoires ○ Différents styles et tendances ● Musique ○ Genres de musique ○ Instruments musicaux ○ Musiciens célèbres

	թյուններ		<ul style="list-style-type: none"> · Les pronoms démonstratifs · Les pronoms relatifs simples (qui, que, où, dont, quoi) · Le participe présent(lisant, partant, faisant) · Le gérondif (en lisant, en mangeant, en nous promenant) · Le participe passé 	<ul style="list-style-type: none"> ● Notre planète <ul style="list-style-type: none"> ○ Les Merveilles du Monde et de la nature ○ Protéger la Planète ● Jeux Olympiques et Paralympiques <ul style="list-style-type: none"> ○ Jeux olympiques ○ Champions olympiques ○ Personnes à mobilité réduite ● Machine à remonter le temps <ul style="list-style-type: none"> ○ Voyage vers le passé ○ Dates et événements mémorables ● Inventions <ul style="list-style-type: none"> ○ Les grandes inventions du monde ○ Les grandes inventions des savants arméniens ○ L'Impact des Inventions sur l'homme et la nature
--	----------	--	--	--

<p>Ց-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ընկերություն • Աշխարհի խոհանոցներ • Աշխարհի շուրջը • Հաղորդակցություն (խոսքային և ոչ-խոսքային) • Մեդիա և լրատվություն • Իրավունք 		<ul style="list-style-type: none"> • Les pronoms relatifs composés • La concordance des temps • La forme passive • Les doubles pronoms(je le lui dis) • Les pronoms possessifs • Les pronoms démonstratifs • Les adverbes de manière (<i>en – ment</i>) • Le subjonctif présent 	<ul style="list-style-type: none"> • Amitié <ul style="list-style-type: none"> ○ Amitié réelle et virtuelle ○ L’amitié dans les réseaux sociaux • Les cuisines du monde/ Nourritures et boissons <ul style="list-style-type: none"> ○ Recettes et Ingrédients ○ Cuisines Nationales et Internationales ○ Les chefs célèbres • Autour du Monde <ul style="list-style-type: none"> ○ Découverte du Monde ○ Voyages reels et virtuels ○ Voyage vers des pays francophones • Communication/verbale/ non-verbale/ <ul style="list-style-type: none"> ○ Moyens de communication ○ Registres de langue(familier, courant,populaire, soutenu) ○ Différents systèmes de communication (Braille, Morse
-------------------------	---	--	--	---

				<p>code alphabet, langage des animaux)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Media et sources d'information <ul style="list-style-type: none"> ○ Fiabilité de l'information ○ Education aux media ● Droits de l'homme <ul style="list-style-type: none"> ○ Documents et organisations ○ Droits égaux et libertés fondamentales ○ Les limites du droit
<p>9-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Կրթություն ● Մշակույթ ● Աղետներ ● Գրքեր և ֆիլմեր ● Օրենքներ ● Ընտրություն և որոշումներ 		<ul style="list-style-type: none"> · La conjonction <i>pour que+subjonctif</i> · Les prépositions et adverbess de temps, de lieu · Les autres articulateurs logiques (donc / puisque / comme / alors / pourtant / alors que) · Les articulateurs chronologiques 	<ul style="list-style-type: none"> ● Education <ul style="list-style-type: none"> ○ Systèmes d'éducation ○ Professions ○ Apprendre à apprendre ● Culture <ul style="list-style-type: none"> ○ Heritage culturel mondial et national ○ Organisations de protection de l'HC (UNESCO) ○ Culture contemporaine ○ Evénements culturels ● Catastrophes

			<p>du discours (d'abord, ensuite, enfin, premièrement, deuxièmement...)</p> <ul style="list-style-type: none"> · L'expression du moment (dans / il y a) · La négation sans+infinitif (je mange du pain avec du beurre- je mange du pain sans beurre) · La double négation (ni...ni...) · La restriction (ne... que) · Les pronoms et adjectifs indéfinis · Degrés de comparaison des adverbess 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Types de catastrophes(naturelles, provoquées par l'homme, écologiques) ○ Le facteur humain dans la prévention,/atténuation des catastrophes ● Livres et films ○ Genres littéraires et cinématographiques ○ La lecture dans ma vie ● Lois ○ Constitution et Législation ○ Droits et obligations ● Choix et décisions ○ Choix de profession ○ Décisions motivées ○ Projets d'avenir
--	--	--	---	---

<p>10-րդ դասարան</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Արվեստ ● Գրականություն ● Գիտություն ● Առեղծվածներ ● Կոնֆլիկտներ ● Անհատ և հասարակություն 		<p>·APPROFONDISSEMENT DES CONTENUS GRAMMATIQUES VUS EN B1.</p> <p>· Révision de grammaire apprise dans les classes de VII-IX</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Art <ul style="list-style-type: none"> ○ Les branches de l'art ○ Les artistes célèbres et leurs créations ● Literature <ul style="list-style-type: none"> ○ Genres et oeuvres littéraires ○ Célèbres écrivains français et francophones et leurs oeuvres ● Science <ul style="list-style-type: none"> ○ La science et le progrès ○ Les branches de la Science ○ Recherches scientifiques et inventions ● Mystères <ul style="list-style-type: none"> ○ Phénomènes mystérieux ○ Lieux mystérieux ○ Etudes des mystères ● Conflits <ul style="list-style-type: none"> ○ Types de conflits ○ Motifs de conflits ○ Résolutions des conflits ● Identité et société
----------------------	---	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> ○ Ma commune et moi ○ Egalité de genres ○ Normes publics ○ Evénements publics
11-րդ դասարան	<ul style="list-style-type: none"> ● Մասնագիտություն ● Բժշկություն ● Քաղաքական համակարգեր ● Էկոլոգիա ● Պատմություն ● Տիեզերք 		<ul style="list-style-type: none"> · Verbes : subjonctif ou indicatif · Adjectifs accompagnés de prépositions · Verbes accompagnés de prépositions · La mise en relief · Les formes 	<ul style="list-style-type: none"> ● Professions <ul style="list-style-type: none"> ○ Types de professions ○ Choix de profession ○ Professions au-delà des stéréotypes ● Médecine <ul style="list-style-type: none"> ○ Branches de la médecine ○ Prévention des maladies ○ Mode de vie sain ○ Le progrès en Médecine

			<p>impersonnelles</p> <ul style="list-style-type: none">· Les temps du passé (le passé simple / le passé surcomposé)	<ul style="list-style-type: none">● Systèmes politiques<ul style="list-style-type: none">○ Types de systèmes politiques (en France, en Arménie)○ Politiciens célèbres● Ecologie<ul style="list-style-type: none">○ Problèmes de l'environnement: pollution de l'air, de l'eau○ l' Impact humain sur la nature○ Problèmes mondiaux écologiques○ Lieux écologiquement propres: parcs et réserves nationaux● Histoire<ul style="list-style-type: none">○ Evénements historiques○ Créateurs d'histoire○ L'authenticité de l'historiographie● Espace cosmique<ul style="list-style-type: none">○ Le mystère de l'espace○ Astronautes célèbres et leur quotidien○ La vie dans
--	--	--	--	--

				l'espace
12-րդ դասարան	<ul style="list-style-type: none"> ● Քաղաքակրթություն ● Թարգմանության արվեստը ● Կրոններ ● Կամավորություն ● Հաջողության գրավականը ● Իմ հետագա քայլերը 		<ul style="list-style-type: none"> · Le passé simple · Le subjonctif passé · Conjonctions + subjonctifs ou indicatif · Les connecteurs logiques · Écrire des textes clairs et détaillés: faire la synthèse et l'évaluation d'informations et d'arguments empruntés à des sources diverses 	<ul style="list-style-type: none"> ● Civilisations mondiales <ul style="list-style-type: none"> ○ Evolution civilisationnelle ○ Civilization contemporaine ● L'art de la traduction <ul style="list-style-type: none"> ○ La traduction comme communication interculturelle ○ Les chefs-d'oeuvres de la traduction ○ Journée des traducteurs ● Religion <ul style="list-style-type: none"> ○ Les religions ○ Coutumes, moeurs, traditions ○ Le rôle de la Religion dans la société contemporaine ● Volontariat/ bénévolat <ul style="list-style-type: none"> ○ L'importance du volontariat/bénévolat ○ Types de travaux ● La clé du succès <ul style="list-style-type: none"> ○ Les façons de réussir

				<ul style="list-style-type: none">○ Echec et réussites● Mes prochaines étapes Mes projets d'avenir Mes démarches pour la réalisation de mon projet● Les facteurs de réussite
--	--	--	--	--

Site(s): <https://rm.coe.int/16802fc3a8>

ՕՏԱՐ ԼԵՂՈՒՆԵՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
ՌՈՒՍԱՑ ԼԵՂՈՒ
ՀՆՁՅՈՒՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ԲԱՌԱՊԱՇԱՐ և ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

КЛАСС	ТЕМЫ	ФОНЕТИКА, ОРФОЭПИЯ, ОРФОГРАФИЯ	ГРАММАТИЧЕСКИЙ МАТЕРИАЛ	СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ В ПРЕДЕЛАХ ПРЕДСТАВЛЕНН ЫХ ТЕМ
<p>II</p> <p>Добуквенный (подготовительный) период</p> <p>Развитие фонематического восприятия, звуковой и интонационной культуры речи.</p> <p>Упражнения, направленные на развитие и отработку чёткости произношения (звуки, слова).</p> <p>Составление предложений по рисункам, предложенным ситуациям:</p> <p>Знакомство. В школе. Моя семья. Мои увлечения. Описание внешности.</p> <p>Букварный</p>	<p>1. Добро пожаловать. Кто я?</p> <p>2. Я ученик.</p> <p>3. Семья.</p> <p>4. Части тела.</p> <p>5. Увлечения.</p>	<p>Алфавит (А-Я). Буквы: заглавные и строчные. Звуки: гласные и согласные. Йотированные (е, ё, ю, я). Сочетания букв (жи, ши, чи, щи, ча, ща, чу, щу). Слог. Ударение и ритмика.</p>	<p>Использование в речи типовых конструкций с вопросительными словами: как зовут? кто/что это? кто он/она/они? кто там/тут/здесь? что там/тут/здесь?</p> <p>Согласие – возражение. (Это книга Арама? – Да, это книга Арама. – Нет, это книга Ашота. и т.д.).</p> <p><u>Морфология. Имя существительное.</u></p> <p>Названия конкретных предметов (стол, книга), лиц (девочка, учитель), веществ (вода, масло), живых существ (кошка, собака).</p> <p>Использование в речи падежных форм имени существительного в различных значениях.</p> <p>Именительный падеж: название лица, предмета; лицо активного действия; обращение; идентификация лица.</p> <p>Родительный падеж: лицо, которому принадлежит что-либо (без предлога и с предлогом у); отсутствие лица в настоящем времени; название месяца в дате, точная дата события, действия.</p> <p>Винительный падеж: лицо, предмет как прямой</p>	<p>1. Добро пожаловать. Кто я? Здравствуй, школа... Давай познакомимся. Слова и выражения приветствия, прощания, характеризующие вежливую речь.</p> <p>2. Я ученик. Наш класс. На уроке (команды). Перемена (игры, общение).</p> <p>3. Семья. Члены семьи. Дужная семья.</p> <p>4. Части тела. Части тела человека. Описание внешности. Элементарные правила гигиены.</p> <p>5. Увлечения. Чем я люблю заниматься в свободное время.</p> <p>Счёт (1-10), цвета.</p>

<p>период</p>			<p>объект действия. Предложный падеж: место действия; местонахождение лица, предмета. <u>Имя прилагательное.</u> Выражение признака предмета (<i>умный ученик, новая школа</i>). Характеристика качества лица, предмета (<i>Это новый магазин. У меня есть красивая кукла.</i>). Использование в речи слов с противоположным значением (<i>новый – старый</i>). <u>Имя числительное.</u> Количество предметов, лиц (1-10). <u>Местоимение.</u> Употребление различных разрядов местоимений в речи: личные, вопросительные, притяжательные, указательные. <u>Глагол.</u> Настоящее время. Выражение действия предмета (<i>читаю – читают, сажу – сажают, висит</i> и т.д.). Постановка вопросов. (<i>Кто читает? – Ученик/ученица читает.</i> и т.д.). Императив в ограниченном наборе от известных глаголов (<i>встань(те), Читай(те)! Дай(те)!</i>). Использование в речи слов с противоположным значением (<i>молчать – говорить</i>). <u>Частицы.</u> Использование</p>	
---------------	--	--	--	--

в речи частиц в ограниченном наборе: утверждения (*ладно, хорошо*); выделения (*только, даже*); оценки (*очень*); побуждения (*давай, пусть*).

Синтаксис. Использование в речи простых предложений. Знаки препинания в конце предложения.

Союзы и, или.

Понятие о подлежащем и сказуемом и их согласование в предложении. Способы выражения грамматического подлежащего: имя существительное или местоимение в форме именительного падежа (*Анна танцует.*).

Способы выражения логического подлежащего: имя существительное или местоимение в форме винительного падежа (*Меня зовут Сергей.*); имя существительное или местоимение в форме дательного падежа (*Мне пять лет.*).

Способы выражения сказуемого: сочетание личной формы глагола с инфинитивом (*Я иду гулять.*); местоимение в именительном или творительном падеже (*Эта книга моя.*).

Без употребления

			терминов.	
III	<p>1. Я и мои друзья.</p> <p>2. В школе.</p> <p>3. Родня.</p> <p>4. Дома.</p> <p>5. Животные.</p> <p>6. Еда, напитки.</p>	<p>Безударные гласные. Глухие и звонкие, твёрдые и мягкие согласные (скороговорки, чистоговорки).</p> <p>Синтагматическое членение.</p>	<p>Типовые конструкции с вопросительными словами: где? куда? откуда? кого? кому? кем? чем? когда? зачем? почему?</p> <p><u>Морфология. Имя существительное.</u></p> <p>Название предметов, явлений (<i>город, дождь</i>), событий, фактов, явлений (<i>урок, праздник, снег</i>).</p> <p>Собственные и нарицательные имена существительные.</p> <p>Одушевлённые и неодушевлённые имена существительные.</p> <p>Использование в речи падежных форм имени существительного в различных значениях.</p> <p>Именительный падеж: характеристика лица; название факта, события.</p> <p>Родительный падеж: определение предмета (<i>урок грамматики</i>).</p> <p>Винительный падеж: направление движения с предлогами в, на.</p> <p>Творительный падеж: орудие, средство действия, профессия лица при глаголе быть в прошедшем времени.</p> <p>Предложный падеж: средство передвижения.</p> <p>Словообразовательные модели имён существительных: профессии, занятия и др.</p>	<p>1. Я и мои друзья. Мои одноклассники. Кто мой друг? Новые знакомства (во дворе, в библиотеке и т.д.).</p> <p>2. В школе. Наша школа. Расписание уроков. Я в школе.</p> <p>3. Родня. Моя большая и дружная семья. Семейный праздник (юбилей).</p> <p>4. Дома. Наш дом. Моя комната. Домашние дела.</p> <p>5. Животные. Домашние животные. Дикие животные. Моё любимое животное.</p> <p>6. Еда, напитки. Продукты питания (фрукты, овощи, молочные и мясные продукты, напитки). Посуда. Мой завтрак/обед/ужин.</p>

с суффиксами: **-тель/-ниц(а), -ец, -к(а), -ник/-ниц(а)** и др.

Имя прилагательное.

Подбор слов-признаков к предметам по цвету, форме, величине, материалу.

Имя числительное.

Количество предметов, лиц (10-50). Порядок предметов, лиц по счёту.

Местоимение.

Употребление различных разрядов местоимений в речи: вопросительные, определительные.

Глагол. Употребление

инфинитива. Глаголы

настоящего и

прошедшего времени.

Особенности

использования

настоящего и

прошедшего времени

личной формы глагола

быть.

Модели глаголов:

читать, рисовать,

писать, ждать, мочь,

говорить, любить,

смотреть, видеть.

Модальные слова с

неопределённой формой глагола

(можно/нельзя/надо).

Спряжение глаголов:

жить, быть, хотеть.

Спряжение глаголов

движения без приставок:

идти – ехать.

Словообразование

глаголов: с суффиксами -

а, -и-; -ыва-, -ива-, -ва-; с

префиксами **с-, на-** и др.

Наречие. Выражение времени (*часто, всегда*), характеристики действия (*хорошо*).

Частицы. Частицы со значением: утверждения (**да**); отрицания (**нет, ... не**); вопроса (**разве**); ограничения (**только**).

Синтаксис. Использование в речи простых предложений.

Употребление двусоставных предложений: со спрягаемой формой глагола; со словами **есть, нет**. Употребление односоставных предложений со спрягаемой формой глагола.

Употребление различных видов подлежащего и сказуемого в речи.

Способы выражения подлежащего: имя существительное или местоимение в форме родительного падежа без предлога и с предлогом **у**.

Способы выражения сказуемого: имя существительное; сочетание предикативного наречия **можно, нужно, надо, нельзя** с инфинитивом.

Способы выражения пространственных и временных отношений.

Атрибутивные отношения – согласованное определение, несогласованное

			<p>определение. Отрицательные предложения: слово нет как эквивалент отрицательного предложения или его главного члена (<i>Он дома? – Нет. Все вернулись, а он нет. Тебе весело, а мне нет.</i>). <u>Виды сложного предложения.</u> Использование в речи (в ограниченном наборе) сложносочинённых предложений с союзами и, а, но.</p> <p>Без употребления терминов.</p>	
IV	<p>1. Нации, моя национальность. 2. Будни. 3. Покупки. 4. Здоровый образ жизни. 5. Сезон и погода. 6. Каникулы.</p>	<p>Правописание слов со сдвоенными согласными, с разделительным ь и ъ. Произношение: звук в вместо г (<i>его, всего</i>); разделительные ь и ъ. Предлоги с последующими словами. Непроизносимые согласные. Редукция гласных.</p>	<p><u>Морфология. Имя существительное.</u> Род и число имён существительных. Использование в речи падежных форм имени существительного в различных значениях. Именительный падеж: характеристика предмета; наличие предмета. Родительный падеж: сочетание с количественными именами числительными 2-4, 5-50 и наречиями много, мало в строго ограниченном наборе (<i>примеры с 10 и выше и др.</i>); обозначение места как исходный пункт движения с предлогами из, с, от. Дательный падеж: лицо, которому адресовано действие.</p>	<p>1. Нации, моя национальность. Нации, страны, языки. Откуда я? 2. Будни. Мой распорядок дня (режим). Моё любимое занятие/досуг. 3. Покупки. В продуктовом магазине/на рынке. Покупка одежды/обуви. 4. Здоровый образ жизни. Виды спорта. Мой любимый вид спорта. Здоровое питание. 5. Сезон и погода. Времена года. Моё любимое время года. Явления природы. Погода сегодня. 6. Каникулы. Чем я занимаюсь на</p>

			<p>Винительный падеж: время, день недели, час с предлогом в.</p> <p>Творительный падеж: объект при глаголе заниматься в строго ограниченном наборе.</p> <p>Предложный падеж: объект речи, мысли; объект действия.</p> <p><u>Имя прилагательное.</u></p> <p>Краткие имена прилагательные с ограниченным набором лексики. Согласование кратких имён прилагательных с именами существительными в роде и числе.</p> <p>Словообразование имён прилагательных: с суффиксом -ск-.</p> <p>Использование в речи слов с одинаковым лексическим значением (<i>плохой – нехороший</i>).</p> <p><u>Имя числительное.</u></p> <p>Согласование количественных числительных с именами существительными в роде, числе, падеже. Формы <i>один, одна, одно</i>.</p> <p>Употребление имён существительных с целыми количественными числительными (<i>два месяца, пять месяцев, десять страниц</i>).</p> <p>Употребление в ограниченном наборе сочетаний с неопределённо-количественным</p>	<p>каникулах? (Различные виды отдыха). Мои летние каникулы.</p>
--	--	--	---	---

числительным (*много людей, немало лет*); с местоимённым числительным (*несколько вопросов, сколько страниц*).

Местоимение.

Употребление различных разрядов местоимений в речи: вопросительные; указательные, определительные, отрицательные, возвратное.

Глагол. Употребление глаголов несовершенного (название действия; повторяющееся действие) и совершенного (результативность, законченность, однократность действия) вида в ограниченном наборе. Использование в речи слов с одинаковым лексическим значением (*веселиться – радоваться*).

Наречие. Отрицательные наречия (*никуда, нигде, никогда*). Типовые конструкции с вопросительными словами: **сколько?** (*много, мало, немного*); **как?** (*быстро, замечательно*). Словообразование наречий, образованных от прилагательных: на **-о** – *хорошо (хороший)*; с префиксом **по-** – *порусски (русский)*.

Союзные слова: **который, чей, где, когда, как...**

Частицы. Частицы со

значением: оценки, степени (**почти, совсем**); вопроса (**неужели**); выделения (**ведь, же**).
Синтаксис. Использование в речи простых предложений.
Употребление односоставных и двусоставных предложений без спрягаемой формы глагола.
Употребление различных видов подлежащего и сказуемого в речи.
Способы выражения грамматического и логического подлежащего: сочетание имён существительных с местоимёнными наречиями; отрицательное местоимение в форме именительного падежа.
Способы выражения сказуемого: имя прилагательное в полной или краткой форме (*Дима болен. День чудесный.*).
Способы выражения пространственных и временных отношений.
Объектные отношения – падежные и предложно-падежные конструкции имён существительных.
Целевые отношения – сочетание личной формы глагола с инфинитивом.
Вопросительные предложения: неопределённо-вопросительные, совмещающие вопрос с

			<p>сомнением, удивлением. Отрицательные предложения: с частицей ни. <u>Практическое представление о порядке слов в предложении.</u> <u>Виды сложного предложения.</u> Использование в речи сложносочинённых предложений с союзами или; не только..., но и... , тоже, также. Использование в речи сложноподчинённых предложений с различными союзами и союзными словами: изъяснительные (что, чтобы, кто, как, какой, чей, где, куда, откуда); определительные (который) в ограниченном объёме; временные (когда); причинно-следственные (потому что, поэтому). Практическое использование параллельных конструкций в прямой и косвенной речи. Употребление союзов и союзных слов: что, где, когда, сколько, почему и др.</p> <p>Без употребления терминов.</p>	
V	<p>1. Увлечение/хобби. 2. Работа, профес-</p>	<p>Суффиксы (в ограниченном наборе) наречий и имён прилагательных.</p>	<p><u>Морфология. Имя существительное.</u> Род и число имени существительного. Использование в речи</p>	<p>1. Увлечение/хобби. Как я провожу свободное время. Мои интересы/хобби. 2. Работа,</p>

	<p>сия.</p> <p>3. Место жительства/община.</p> <p>4. Поездка.</p> <p>5. Домашние и дикие животные.</p> <p>6. Здоровье.</p>	<p>Суффиксы и окончания (в ограниченном наборе) глаголов. Безударные гласные, проверяемые ударением.</p>	<p>падежных форм имени существительного в различных значениях. Именительный падеж: лицо, предмет необходимости; лицо, выражающее интересы; физическое, эмоциональное состояние. Родительный падеж: с количественными именами числительными; с предлогами места (около, (не)далеко от, справа от, рядом с, у); движения (до); предназначения и цели (для). Дательный падеж: лицо, испытывающее необходимость в чём-либо; лицо, испытывающее физическое состояния; лицо как цель движения с предлогом к; лицо, предмет как цель приближения с предлогом к. Винительный падеж для выражения временных отношений с предлогом (через). Творительный падеж: профессия лица при глаголе быть в будущем времени; характеристика, признак лица при глаголе работать; совместность с предлогом с. Предложный падеж: место, время с предлогами (в, на); с глаголами речи и мысли (читать о). Словообразовательные модели имён существительных: лицо</p>	<p>профессия. Моя работа (субботник, посадка деревьев, дела по дому). Виды профессий. Кем я хочу стать.</p> <p>3. Место жительства/община. Край, в котором я живу (описание, исторический очерк, интересные факты).</p> <p>4. Поездка. Средства передвижения. Ориентация на месте. Достопримечательности.</p> <p>5. Домашние и дикие животные. На ферме. Зоопарк. Защита животных.</p> <p>6. Здоровье. Жалобы. У врача. Советы и указания врачей. Здоровый образ жизни (гигиена).</p>
--	--	--	---	--

мужского/женского пола по профессии, деятельности и др. с суффиксами: **-чик, -чиц(а), -щик, -щиц(а), -ист** и др. Ограниченное количество уменьшительно-ласкательных суффиксов: **-ик, -к-, -ок/-ёк, -очк/-ечк-, -ышк/-ишк-, -онок.**

Имя прилагательное.
Согласование имени прилагательного с именем существительным в роде, числе и падеже.

Имя числительное.
Сочетание имён числительных *один/одна/одно, оба/обе, два/две, двое* с именами существительными.
Склонение порядковых имён числительных (*первый, десятый*). Числа (50-100).

Местоимение.
Употребление различных местоимений в речи: личные, притяжательные и др.

Глагол. Употребление инфинитива несовершенного и совершенного вида.
Употребление инфинитива несовершенного вида с глаголами *начать, кончить, продолжить, любить, нравиться, уметь, привыкать.*
Употребление инфинитива совершенного вида с глаголами *забыть, успеть.* Настоящее,

прошедшее и будущее время глаголов.
Употребление глаголов *идти – ходить – пойти* и *ехать – ездить – поехать* для обозначения движения в настоящем, прошедшем и будущем времени.
Значение глаголов движения с приставками: **по-**; **при-**; **у-**; **в(о)-**, **в-**; **вы-**; **под-**. Формы несовершенного и совершенного вида глаголов движения с приставками: *приходить – прийти, приезжать – приехать* и т.д.
Наречие. Наречия, обозначающие место (*дома, там, здесь, далеко, оттуда, вниз, сюда*). Неопределённые наречия (*где-то, где-нибудь*).

Синтаксис. Различные способы выражения подлежащего и сказуемого в речи.
Способы выражения подлежащего: сочетание имён существительных с именами числительными в форме родительного падежа.
Способы выражения сказуемого: сочетание личной формы глагола с именем существительным (*Игорь будет врачом.*); предикативное наречие (*Холодно. Зимой холодно. Мне холодно.*)

Способы выражения

			<p><u>пространственных и временных отношений.</u> Пространственные отношения – предложно-падежные конструкции имён существительных и наречий. Временные отношения – наречия (<i>Я долго ждала тебя.</i>); предложно-падежные конструкции имён существительных. <u>Порядок слов в предложении.</u> Зависимость порядка слов в предложении от актуального членения. <u>Виды сложного предложения.</u> Употребление конструкций сложных предложений с различными союзами и союзными словами. Практическое использование в прямой и косвенной речи союзов и союзных слов: чтобы, когда, ли и т.п. (Без употребления терминов).</p> <p>Ограниченное использование терминов.</p>	
VI	<p>1. Наше окружение. 2. Спорт. 3. Изменение образа жизни. 4. Праздники.</p>	<p>Окончания имён прилагательных в разных падежах единственного и множественного числа. Правописание не: с местоимениями (<i>не ты, не</i></p>	<p><u>Морфология. Имя существительное.</u> Использование в речи падежных форм имени существительного в различных значениях. Родительный падеж: объект при имени прилагательном в сравнительной степени; характеристики лица или</p>	<p>1. Наше окружение. Я и мои друзья. Наши соседи. Взаимоотношения (споры, взаимное уважение, примирение). 2. Спорт. Популярные виды спорта в России и Армении. Известные</p>

	<p>5. Родина. 6. Страна изучаемого языка.</p>	<p><i>этот, не любой); со словами с дефисным написанием (не по-летнему).</i></p>	<p>предмета; целое по отношению к его части; родственные отношения; объект желаяния, просьбы, ожидания с абстрактными именами существительными; объект действия при переходных глаголах с отрицанием; объект действия при глаголах добиваться, достигать, требовать, не иметь; количество, мера в сочетании со словами сколько? несколько; время действия с предлогами до, во время, после; время с предлогами через ... после, без, с ... до; отсутствие наличия чего-либо с предлогом без. Дательный падеж: средство связи с предлогом по; признак предмета по отношению к области знаний с предлогом по. Винительный падеж: цель движения с предлогом за; время с предлогами на, за. Творительный падеж: характеристика, признак лица при глаголе стать; местонахождение с предлогом рядом с. Словообразовательные модели имён существительных: лицо мужского/женского пола по национальности, роду занятий и др. с суффиксами: -анин, -янин, -анк(а); -и(я)</p>	<p>и любимые спортсмены. 3. Изменение образа жизни. Правильное планирование дня. Здоровое питание. Спорт и активный образ жизни. Вредные привычки. 4. Праздники. Юбилеи. Национальные праздники Армении и России. Международные праздники. 5. Родина. Армения – моя Родина. Знаменитые армяне. Культурное наследие. 6. Страна изучаемого языка. Историко-географическая информация. Достопримечательности. Мой сверстник из России.</p>
--	---	--	---	---

название науки; **-ци(я)**
название предметов,
действия и т.д. С
помощью сложения
основ. Уменьшительно-
ласкательные суффиксы:
**-ек, -оньк-/еньк-/иньк, -
ушк-/юшк, -иц-**.
Употребление омонимов
(*лук, очки*).
Имя прилагательное.
Относительные и
качественные имена
прилагательные.
Сравнительная степень
имён прилагательных
(*ниже – более низкий*).
Особые формы
образования
сравнительной степени
(*хороший – лучше,
маленький – меньше,
большой – больше*).
Превосходная степень
имён прилагательных.
Превосходная степень с
суффиксами **-айш-, -ейш-**
. Переход имён
существительных в имена
прилагательные.
Словообразование имён
прилагательных: с
суффиксами **-н(ый, ий)** –
название качества
предмета, его признака и
др., – **-ическ(ий)** –
указание на
принадлежность
предметов, качество,
отношение; с помощью
сложения основ.
Имя числительное.
Употребление имён
числительных **один,
одна, одно, одни** (в

различных падежах).

Местоимение.

Употребление различных разрядов местоимений в речи: вопросительных, определительных, отрицательных с предложениями.

Глагол. Употребление различных видов глаголов в речи: несовершенный вид для обозначения одновременных действий; совершенный вид для обозначения последовательных, законченных действий; несовершенный вид для обозначения процесса + совершенный вид для обозначения момента завершенности действия; совершенный вид для обозначения момента завершенности действия + несовершенный вид для обозначения процесса.

Употребление глаголов движения

несовершенного и совершенного вида в прошедшем времени.

Глаголы с частицей **-ся**:

фазовые глаголы; совместные действия;

глаголы, не употребляемые без частицы **-ся**.

Глаголы с суффиксами: -**ова-**, -**ева-**; -**ну-** (СВ); с префиксами **по-** и др.

Наречие. Употребление в речи наречий различных разрядов: физическое, эмоциональное состояние;

			<p>образа и способа действия (<i>лёжа, вслух</i>); сравнительные (<i>дружески</i>); меры и степени (<i>совсем, всего, почти</i>). Сравнительная степень наречий (<i>трудно – труднее, далеко – дальше, много – больше, мало – меньше</i>). Способ словообразования наречия (модели <i>по...-ему</i>).</p> <p><u>Союзы.</u> Подчинительные союзы причины и цели (так как, чтобы). Союзное слово который во всех падежах.</p> <p><u>Частицы.</u> Употребление частиц вот, бы и др.</p> <p><u>Синтаксис.</u> Использование в речи различных типов простых предложений.</p>	
VII	<p>1. Стиль и мода. 2. Музыка – универсальный (общечеловеческий) язык. 3. Наша планета. 4. Олимпийские и паралимпийские игры. 5. Машина времени. 6. Открытие.</p>	<p>Правописание не: с именами существительными (<i>неряха, невежда, ненастье</i>), с относительными прилагательными (<i>не шёлковое платье, не братская помощь</i>), с притяжательным и прилагательными (<i>не собачьи следы, не мамин платок</i>), с краткими прилагательными (<i>не рад, не</i></p>	<p><u>Морфология.</u> <u>Имя существительное.</u> Имена существительные, имеющие только форму единственного числа (<i>вода, дружба</i>) или только форму множественного числа (<i>каникулы, брюки</i>). Использование в речи падежных форм имени существительного в различных значениях. Родительный падеж в значениях: места с предлогами напротив, среди, посередине/посередине; причины с предлогом из-за; исключения с предлогом кроме; замещения с предлогом</p>	<p>1. Стиль и мода. Из истории моды (тот, кто диктует моду). Стиль одежды. Мой стиль. 2. Музыка – универсальный (общечеловеческий) язык. Разные музыкальные стили. Великие музыканты (армяне и представители других народов). Музыка в моей жизни. 3. Наша планета. Чудеса света (также природные). Я несу ответственность за планету. 4. Олимпийские и</p>

должен, не согласен), с прилагательными в сравнительной степени (не лучше, не больше, не меньше, не старше), с глаголами (невзлюбить, негодовать, ненавидеть). Правописание имён прилагательных: с суффиксами - **онн-**, -**енн-**, -**ин-**, -**ан-**, -**ян-** (общественный, организационный, гусиный, кожаный, серебряный). Слитное и раздельное написание имён числительных.

вместо. Дательный падеж в значениях: места движения по поверхности с предлогом **по**; времени действия с предлогом **по**; время регулярно повторяющегося действия с предлогом **по**. Творительный падеж в значениях: орудие, средство действия; место с предлогами **перед, за, над, под, между**; цель движения с предлогом **за**; характеристика лица, предмета с предлогом **с**. Словообразовательные модели имён существительных: абстрактное понятие, действие, признак, качество и др. с суффиксами: -**ни(е)**, -**ени(е)**, -**ств(о)**, -**к(а)**, -**ость** (знание, изучение, создание, слабость, государство). С помощью сложения основ (гидроэлектростанция). Имя прилагательное. Употребление краткой формы имён прилагательных с именами существительными (богат чем? известен кому? чем?). Имя числительное. Образование и употребление сложных и составных имён числительных. Глагол. Глаголы движения: однонаправленные и

паралимпийские игры. История Олимпийских игр. Наши чемпионы. Спорт для всех: паралимпийские игры. Спорт в моей жизни. **5. Машина времени.** Памятные даты и события. Путешествие в прошлое. **6. Открытия.** Величайшие мировые открытия. Новейшие открытия и их влияние на людей и природу. Величайшие открытия армянских учёных. Путешествие в будущее.

разнонаправленные.
Возвратные глаголы.
Значение глаголов движения с приставками: **до-** – доведение действия до определённой цели (*доехать, дойти*); **про-** – движение мимо кого- /чего-либо, движение сквозь, внутрь и вперёд, преодоление расстояния (*проехать, пройти*); **за-** – попутное движение куда-нибудь ненадолго (*заехать, зайти*); **об-, обо-** – движение вокруг предмета, движение с пребыванием во многих местах (*объехать, обойти*); **пере-** – движение, связанное с пересечением пространства (*перелететь*).
Словообразование глаголов: с префиксами **до-, от-, пере-** и др.; префиксами (глаголы движения) **до-, от(о)-, про-, за-, об(о)-**.
Наречие. Наречия совместности (*втроём, парами*).
Союзы. Союзы: временные (**после того как; прежде чем; перед тем как; пока; пока не**); причинные (**благодаря тому, что; из-за того, что; от того, что**); целевые (**для того чтобы**); условные (**если бы**); сравнительные (**как, как будто**).
Частицы. Частицы со

			<p>значением: вопроса (ли); утверждения (так, вот).</p> <p><u>Синтаксис. Использование в речи различных типов простых предложений.</u></p> <p><u>Способы выражения пространственных и временных отношений в простом предложении.</u></p> <p>Целевые отношения – предложно-падежные конструкции (<i>Здесь хорошие условия для учёбы.</i>).</p> <p>Причинно-следственные отношения – предложно-падежные конструкции (<i>Из-за дождя мы не выходили на улицу. Благодаря новой роли актриса стала очень известной.</i>).</p> <p>Практическое использование в прямой и косвенной речи союзов и союзных слов.</p>	
VIII	<p>1. Дружба.</p> <p>2. Кухни мира.</p> <p>3. Вокруг света.</p> <p>4. Общение – речевое и неречевое</p> <p>5. Новости и СМИ.</p> <p>6. Право.</p>	<p>Правописание не с именами числительными (<i>не два, не оба, не седьмой</i>), наречиями (<i>не здесь, не вчера, не полностью, невприворот, невпопад, неспроста</i>).</p> <p>Правописание не с категорией состояния (<i>не надо, не жаль, не пора, не лень, нельзя, неохота</i>).</p> <p>Чередующиеся</p>	<p>Представление морфологии на синтаксической основе</p> <p><u>Словосочетание.</u></p> <p>Словосочетания и их роль в предложении. Типы связи слов в словосочетании.</p> <p>Структура словосочетаний. Виды словосочетаний по строению.</p> <p><u>Простое предложение.</u></p> <p>Виды предложений по интонации и цели высказывания.</p> <p>Двусоставное и односоставное предложение.</p>	<p>1. Дружба. Настоящая дружба. Я и мои друзья. Дружба в соцсетях.</p> <p>2. Кухни мира. Моё любимое блюдо. Популярные русские блюда. Традиционный рецепт моей семьи.</p> <p>3. Вокруг света. Открытие мира. Путешествия (реальные, виртуальные). Путешествие в Россию.</p> <p>4. Общение – речевое и неречевое. Средства</p>

		<p>гласные в корнях.</p>	<p>Употребление двусоставных и односоставных предложений в речи. Подлежащее. Способы выражения подлежащего. Род несклоняемых имён существительных иноязычного происхождения (<i>кенгуру, такси, кофе, леди, метро</i>) и их употребление в речи. Имена существительные общего рода (<i>бедняжка, жадина, незнайка, умница</i>). Сказуемое. Способы выражения сказуемого. Типы сказуемых. Дополнение. Способы выражения дополнений. Прямое и косвенное дополнение. Имена существительные без предлога и с предлогом в роли дополнения. Имя прилагательное в роли дополнения. Причастие в роли дополнения (<i>пересказать прочитанное</i>). Местоимение, инфинитив, числительное в роли дополнения. Словосочетание и фразеологизм в роли дополнения. Определение. Способы выражения определения. Согласованное и несогласованное определение. Имена прилагательные, причастия, порядковые числительные в роли</p>	<p>и виды общения (речевые и неречевые). Различные стили речи. Неречевое общение (жесты, мимика и т.д.). Различные системы общения (язык животных, людей, азбука Морзе, Брайля и т.д.)</p> <p>5. Новости и СМИ. Современные средства массовой информации. Надёжность СМИ, медиаграмотность.</p> <p>6. Право. Права человека и основные свободы (документы и организации). Права детей. Равные права. Границы прав.</p>
--	--	--------------------------	---	--

			<p>согласованного определения. Имя существительное, наречие, инфинитив в роли несогласованного определения.</p> <p>Приложение. Способы выражения приложений.</p> <p>Обстоятельство.</p> <p>Обстоятельства места, времени, причины, цели, образа действия, цели, условия, уступки, меры и степени. Способы выражения обстоятельств.</p> <p>Употребление наречий в роли обстоятельств причины и цели.</p>	
IX	<p>1. Образование.</p> <p>2. Культура.</p> <p>3. Бедствия.</p> <p>4. Книги и фильмы.</p> <p>5. Законы.</p> <p>6. Выбор и решения.</p>		<p>Представление морфологии на синтаксической основе</p> <p><u>Части речи</u> и их основные функции в предложении.</p> <p><u>Простое предложение.</u></p> <p>Главные члены предложения. Понятие о подлежащем и сказуемом в предложении и их согласование. Сложные случаи выражения главных членов предложения.</p> <p>Подлежащее, выраженное количественно-именными сочетаниями (<i>оба ученика, обе подружки</i>).</p> <p>Выражение подлежащего словосочетаниями (<i>Дважды два – четыре. На песке лежали два мальчика. В стороне лежало пять лодок.</i> и т.д.). Употребление словосочетаний с именем существительным в</p>	<p>1. Образование. Почему я учусь? Учусь учиться. Системы образования. Моя будущая профессия.</p> <p>2. Культура. Всемирное и национальное культурное наследие (ЮНЕСКО). Современная культура (кино, музыка, изобразительное искусство). Культурные события.</p> <p>3. Бедствия. Основные виды бедствий (природные, техногенные, экологические). Человеческий фактор в деле предотвращения/смягчения/устранения последствий стихийных бедствий.</p> <p>4. Книги и фильмы.</p>

		<p>значении определённого количества (<i>масса вещей</i>). Творительный падеж в значении производителя действия (<i>Молодой оператор снял фильм. – Фильм снят молодым оператором.</i>). Типы сказуемого. Составное именное и составное глагольное сказуемое. Сказуемое, выраженное инфинитивом. Двусоставное и односоставное предложение. Второстепенные члены предложения. Дополнение. Особенности склонения имён существительных на -ия, -ие, -ье. Разносклоняемые имена существительные (<i>путь</i>, и имена существительные среднего рода на -мя). Родительный падеж: объект действия при отглагольных именах существительных (<i>Решение проблемы было необходимо.</i>). Дательный падеж: объект действия с предлогом к. Винительный падеж с предлогом несмотря на. Определение. Согласованное и несогласованное определение. Выражение определения сложными прилагательными. Причастие. Действительные и</p>	<p>Что даёт человеку чтение/кино? Что я люблю читать/смотреть (жанры)? Моя любимая книга/фильм. Книги или фильмы? 5. Законы. Законодательство и Конституция. Применение закона. Права и обязанности. 6. Выбор и решения. Возможность выбора. Профессиональная ориентация. Обоснованные решения. Мой дальнейший путь в жизни.</p>
--	--	---	--

страдательные причастия и их употребление в речи. Употребление полных и кратких причастий в речи. Причастный оборот. Обстоятельство. Виды обстоятельств. Деепричастие. Употребление деепричастий в речи в роли обстоятельств. Деепричастия совершенного и несовершенного вида в речи. Их образование и функция в речи. Деепричастный оборот. Синтаксическая роль наречий в речи (обстоятельство, несогласованное определение, именная часть составного сказуемого – *было радостно*).

Сложное предложение.
Виды сложного предложения. Сложносочинённое предложение. Использование в речи сложносочинённых предложений с союзами: **и, да, ни...ни, тоже, также; а, да, но, же, однако, зато; или, либо, то...то, не то...не то, то ли... то ли; не только... но и; не то чтобы... но (и); не то чтобы ...а; то есть; а именно; да и, а то, а не то** и др. Сложноподчинённое предложение различных типов: времени, места,

			<p>цели, причины, следствия. Использование в речи сложноподчинённых предложений различных типов с союзами и союзными словами: что, чтобы, ли, кто, как, какой, чей, где, куда; который, где, куда, откуда, когда; когда, пока, пока не, после того как, перед тем как, до того как; если, если бы; потому что, так как, поэтому; чтобы, для того чтобы; хотя, несмотря на то что; как; чем ... тем и др.</p> <p>Бессоюзное сложное предложение.</p> <p>Использование в речи бессоюзных сложных предложений.</p>	
Х	<p>1. Искусство. 2. Литература. 3. Наука. 4. Тайны (загадки). 5. Конфликты. 6. Личность и общество.</p>	<p>Правописание ы/и после приставок; о/ё после шипящих в корне; о/е в суффиксах и окончаниях; приставки на -з/-с-; приставки пре-/при-; корни с чередующимися гласными о/а, е/и.</p> <p>Правописание не с причастиями и деепричастиями.</p>	<p>Текст как результат реализации коммуникативного намерения автора.</p> <p><u>Морфологические и синтаксические единицы как элементы построения теста.</u></p> <p><u>Стилистика</u> как средство отбора и организации языковых средств в составе текста.</p> <p><u>Коммуникативное намерение</u> и его реализация в текстах различной стилистической принадлежности: отбор и организация слов, словосочетаний и предложений в тексте.</p> <p><u>Устная и письменная</u></p>	<p>1. Искусство. Искусство – часть культуры. Виды искусств. Известные деятели искусства и их творчество.</p> <p>2. Литература. Роль литературы в нашей жизни. Литературные жанры и произведения. Известные писатели и литературные произведения русской литературы.</p> <p>3. Наука. Роль науки для прогресса. Отрасли науки. Научные исследования и открытия.</p> <p>4. Тайны (загадки).</p>

		<p><u>речь</u>. Особенности и специфика устных и письменных сообщений. Ситуация общения. Выбор языковых средств с учётом ситуации и целей общения (коммуникативная стратегия). Диалог и монолог. Обращение к знакомым и незнакомым людям в процессе общения. Речевой этикет. Использование этикетных средств в процессе общения. Просмотр и обсуждение фильмов на русском языке.</p> <p><u>Стилистический анализ устного и письменного текста</u>. Определение целей общения. Тактика и стратегия коммуникации. Построение устного текста в соответствии с целями и задачами общения.</p> <p><u>Разговорный стиль</u>. Особенности и языковые средства, характерные для разговорного стиля. Использование в речи падежных форм имени существительного в различных значениях. Именительный падеж: дополнительное название лица/предмета. Родительный падеж: причина действия с предлогом из; социальные отношения; причина с предлогом от. Дательный падеж: обозначение лица, испытывающего желание,</p>	<p>Загадочные явления. Загадочные местности. Исследование загадок.</p> <p>5. Конфликты. Виды конфликтов. Мотивы (причины) конфликтов. Разрешение конфликтов/мирное урегулирование.</p> <p>6. Личность и общество. Я и моё окружение. Общественная мораль. Моя позиция (политическая, социальная, экономическая, культурная и т.д.) относительно текущих событий.</p>
--	--	---	--

необходимость, удачу (в структурах: *Мне хочется пить. Нам пришлось остаться дома. Ему везёт.*); принадлежность. Творительный падеж: объект действия; время действия; время действия с предлогом **за**; образ, способ действия с предлогом **с**. Предложный падеж: время действия. Синтаксис. Двусоставные предложения с отрицанием: слово **нет** (*Нет времени.*); частица **ни** (*Ни звука.*); местоимения **никого, ничего** (*Никого из знакомых. Ничего нового.*); местоимённые слова **никакого, ни одного, ни единого, ни малейшего** (*Никакой надежды. Ни единого звука.*); отрицательное местоимённое слово в сочетании с инфинитивом (*Некому работать. Не о чем спорить. Некуда идти.*).

Стиль художественной литературы.
Художественное описание. Роль прилагательных, синонимов и антонимов в художественном тексте. Речевая характеристика героев художественных произведений.

Глагол. Залог глагола, возвратные глаголы. Глагольное управление. Переходные,

			<p>непереходные глаголы. Глаголы особого спряжения (<i>дать, продать, есть, съесть, надоест</i>).</p> <p>Разноспрягаемые глаголы (<i>хотеть, бежать</i>).</p> <p><u>Причастие</u>. Склонение причастий. Полная и краткая форма страдательных причастий. Употребление кратких причастий и глаголов в пассивных конструкциях.</p> <p><u>Деепричастие</u>. Последовательность действий в предложениях с деепричастием.</p> <p><u>Наречие</u>. Значения наречий: время (<i>вовремя, недавно</i>), образ действия (<i>целиком</i>).</p> <p><u>Вводные слова и предложения</u>.</p> <p><u>Виды сложного предложения</u>.</p> <p>Использование в речи сложносочинённых предложений с союзами: либо, однако и др.</p> <p>Использование в речи сложноподчинённых предложений с союзами: какой, чей ...; по мере того как, прежде чем...; раз ...; благодаря тому что, из-за того что, ибо ... и др.</p>	
XI	<p>1. Профессия.</p> <p>2. Медицина.</p> <p>3. Политические</p>		<p><u>Функциональные стили в современном русском языке</u>.</p> <p><u>Научный стиль</u>. Язык и специфические особенности научного стиля. Объективность в</p>	<p>1. Профессия. Разновидности профессий. Мой выбор профессии. Все работы хороши.</p> <p>2. Медицина. Отрасли медицины и</p>

системы.
4.
Экология.
5.
История.
6. Космос
(Вселенная).

научном стиле. Языковые средства и специфические особенности. Лекция. Доклад. Научная статья. Реферат. Научно-популярный стиль. Отличие научного и научно-популярного стиля. Научно-популярная статья. Именной и глагольный предикаты в общенаучном тексте. Стиль средств массовой информации (СМИ). Язык интернета. Специфические особенности. Язык телевидения. Информационные сообщения. Язык газеты. Статья, репортаж. Реклама. Особенности представления информации в СМИ. Авторская оценка. Объективность и субъективность в СМИ. Устойчивые глагольно-именные сочетания в газетно-публицистическом тексте. Морфология. Имя существительное: с собирательным значением (*молодёжь*); с количественным значением (*большинство*); со значением действия (*создание*). Использование в речи падежных форм имени существительного в различных значениях.

специализация. Профилактика заболеваний, здоровый образ жизни. Достижения в медицине.
3. Политические системы. Типы политических систем (Россия, Армения). Известные политические личности, оставившие след в истории.
4. Экология. Связь природы и человека, влияние человека на природу. Глобальные проблемы, экологически чистые зоны/страны.
5. История. Знаменательные события всемирной истории. Деятели истории. Достоверность историографии.
6. Космос (Вселенная). Тайна Вселенной. Известные космонавты. Жизнь во Вселенной. Будни космонавтов.

			<p>Родительный падеж: субъект действия после отглагольных имён существительных; назначение предмета с предлогом от. Дательный падеж: причина, приводящая к благоприятным последствиям с предлогом благодаря. Винительный падеж: повторяемость; количество, мера.</p> <p>Творительный падеж: предмет владения; образ, способ действия.</p> <p>Предложный падеж: условие; время.</p> <p><u>Имя числительное.</u></p> <p>Падежные формы сложных имён числительных (<i>полтора, полтора́ста, пятьдеся́т, триста, семьсо́т</i>).</p> <p><u>Наречие.</u> Категория состояния.</p> <p><u>Синтаксис.</u> Причастный оборот. Функции причастия: определение – действительные причастия и полные формы страдательных причастий (<i>Учёный открыл закон, имеющий важное значение для развития экономики. Мне понравилась книга, подаренная мне другом</i>); предикат – краткая форма страдательных причастий (<i>Этот роман написан известным русским писателем Львом Толстым</i>).</p> <p>Трансформация простого</p>	
--	--	--	--	--

предложения с причастным оборотом в сложное с придаточным определительным союзом **который** (*Мы познакомились с учёными, получившими премию за научную работу. Мы познакомились с учёными, которые получили премию за научную работу.*).

Деепричастный оборот.
Функции деепричастия:
обстоятельство времени (*Придя домой, я увидел своего друга.*);
обстоятельство причины (*Сдав экзамен вовремя, я смог уехать домой на каникулы.*);
обстоятельство условия (*Усердно занимаясь спортом, добьёшься успехов.*).

Трансформация предложения с деепричастным оборотом в сложное предложение с придаточными предложениями времени, условия, причины и уступки (*Зная русский язык, вы сможете работать переводчиком. Если вы будете знать русский язык, вы сможете работать переводчиком. Зная русский язык довольно слабо, он смог перевести эту статью. Хотя он довольно слабо знал русский язык, он смог*

			<p><i>перевести эту статью.</i>) Типы конструкций предложений: активные и пассивные (<i>Рабочие строят дом → Дом строится рабочими.</i>).</p>	
XII	<p>1. Цивилизация. 2. Искусство перевода. 3. Религии. 4. Волонтерство. 5. Ключ к успеху. 6. Мои дальнейшие шаги.</p>		<p><u>Функциональные стили в современном русском языке.</u> Функционально-стилистическое употребление грамматических и лексических единиц. Функциональные стили речи по условиям и целям общения: научный, официально-деловой (деловой), газетно-публицистический (публицистический), художественный, разговорный. Их характерные отличия и особенности (логичность, системность и т.д.), назначение, функции, сфера употребления. <u>Типы речи (повествование, описание, рассуждение).</u> Соотношение стилей и типов речи. Устойчивые словосочетания. Антонимия и синонимия устойчивых словосочетаний. <u>Официально-деловой стиль.</u> Специфические особенности официального стиля. Документы, их структура и особенности. Заявление.</p>	<p>1. Цивилизация. Известные цивилизации. Эволюция цивилизации. Современная цивилизация. 2. Искусство перевода. Перевод как межкультурное общение. Жемчужины переводческого искусства. Праздник переводчиков. Я – переводчик. 3. Религии. Мировые религии. Ритуалы, обычаи, традиции. Религия в современном обществе. 4. Волонтерство. Роль и важное значение волонтерства. Разновидности волонтерства. Моя волонтерская деятельность. 5. Ключ к успеху. Пути достижения успеха. Неудачи и достижения. Истории жизни успешных людей. 6. Мои дальнейшие шаги. Программа будущего. Шаги по</p>

			<p>Объявление. Анкета. Составление официальных документов. Обращение в официальном письме. Новости. Учебный перевод. Основные различия учебного и профессионального переводов. <u>Имя числительное.</u> Падежные формы составных имён числительных (<i>три тысячи двести сорок пять</i>). Словосочетание. Нормативное построение словосочетаний по типу согласования, управления, примыкания. <u>Виды простого предложения в расширенном наборе.</u> <u>Понятие о подлежащем и сказуемом и их согласование.</u> Способы выражения подлежащего: сочетание личной формы глагола с именем прилагательным (<i>Ваши выводы представляются спорными. Мы пришли на урок первые/первыми.</i>); инфинитив (<i>Мне не открыть эту дверь.</i>); устойчивое глагольно-именное сочетание (<i>Президент прибыл с визитом в Африку.</i>). <u>Способы выражения пространственных и временных отношений в</u></p>	<p>реализации моей программы. Предпосылки, способствующие успеху.</p>
--	--	--	--	---

простом предложении.

Объектные отношения – падежные и предложно-падежные формы имён существительных и личных местоимений (*Я не согласен с вашим предложением, с тобой.*); инфинитив (*Я прошу вас помолчать.*).

Атрибутивные отношения – согласованное определение (**этот, трудный, какой-нибудь, первый ... вопрос**), несогласованное определение – падежные и предложно-падежные формы имён существительных (*проблемы экологии, цена на товар, лицо у мужчины ...*); инфинитив (*Решение уехать беспокоило Сергея.*).

Обстоятельственные отношения: причинно-следственные – предложно-падежные формы имён существительных и личных местоимений, деепричастия и деепричастные обороты (*Мы опоздали из-за тебя. Я взял твою книгу по ошибке. Испугавшись, он остановился.*); условные – предложно-падежные формы имён существительных, деепричастия и деепричастные обороты (*Встав пораньше, ты успеешь дописать*

			<p><i>статью.); целевые – предложно-падежные формы имён существительных, инфинитив (Сходи в магазин за хлебом. Я взял почитать новый роман известного писателя.); образа, способа действия – падежные и предложно-падежные формы имён существительных, наречия, инфинитив (Он говорил с улыбкой. Мы приехали поездом. Сын слушает нас внимательно. Читать лёжа вредно.).</i></p>	
--	--	--	--	--

Примечание

В настоящем Стандарте и программе по русскому языку отсутствует раздел «Литературное чтение». В учебниках основной (5-9 классы) и средней (10-12 классы) школы данный раздел будет представлен интегрированно.

Обучение русскому языку как иностранному подразумевает использование аутентичных, поэтических и прозаических текстов на занятиях, что даёт учащимся возможность познакомиться с культурой, историей, традициями и самобытностью русского народа. Ознакомление с этими реалиями актуальны как на начальном, так и на продвинутом этапе обучения, что обеспечит расширение лингвокультурологического кругозора учащихся. С точки зрения методики преподавания иностранного языка необходимо развитие всех видов речевой деятельности и формирование языковых (лексических, фонетических и грамматических) навыков. Тематический принцип предполагает отбор художественных текстов (поэтических и прозаических) по определённым лексическим темам: **Семья, Дружба, Любовь, Природа** и др., которые распределены по классам.

Список использованной литературы:

1. Государственный образовательный стандарт. Общеобразовательная школа. Русский язык и литература. (Проект), Ереван, 2003. – 123 с.
2. Дорофеева Т.М., Лебедева М.Н. Учебная грамматика русского языка. Базовый курс – М.: Русский язык. Курсы, 2012.
3. Кузнецова, Д. А. Особенности развития мышления в подростковом возрасте / Д. А. Кузнецова, О. А. Братцева. — Текст: непосредственный // Молодой ученый. — 2018. — № 22 (208). — С. 285-288.
4. Программа по русскому языку для иностранных граждан. Первый сертификационный уровень. Общее владение / Н.П. Андриюшина и др. – 5-е изд. – СПб.: Златоуст, 2012. – 176 с.

5. Прогресс. Практическая грамматика: Элементарный и базовый уровень: учебное пособие / Н.И. Соболева, И.И. Гадалина, А.С. Иванова, Л.А. Харламова. – М.: РУДН, 2014. – 216 с.
6. Стандарт и программа по русскому языку., Ереван, 2007. – 267 с.
7. Стандарт и программа по русскому языку для старшей школы., Ереван, 2009. – 134 с.
8. Труфанова В.Я. Сборник учебных программ. Русский как иностранный. – М.: Российский государственный гуманитарный университет, 2016.
9. <https://gct.msu.ru/testirovanie/testirovanie-TRKI/>
10. <http://philology.bsu.by/>
11. <http://lib.madi.ru/fel/fel1/fel10M050.pdf>
12. <http://elar.urfu.ru/>
13. <https://nsportal.ru/nachalnaya-shkola/raznoe/2014/11/30/programma-po-russkomu-yazyku-kak-inostrannomu-proekt-dlya-dete-0>
14. <https://mgu-russian.com/ru/teach/biblioteka/>
15. http://xn--g1arj2c.xn--p1ai/load/rki_leksika/6
16. http://www.torfl.it/Standard_TRK13
17. <http://novschool31.narod.ru/index/shkrossii/0-36>
18. <https://infourok.ru/rabochaya-programma-kursa-grammatika-russkogo-kak-inostrannogo-uroven-v-3625983.html>
19. <http://academ063.ru/files/learn-Russia/standart-trki.pdf>
20. http://www.nsmu.ru/student/faculty/faculty/general/prog_EM.pdf
21. <https://www.ruspeach.com/learning/11004/>

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Bailley Sophie, Devitt Sean, Gremmo Marie-Jose, Heyworth Frank, Hopkins Andy, Jones Barry, Makosch Mike, Riley Philip, Stoks Ge and Trim John (Ed.). Common European Framework of Reference: Learning, Teaching, Assessment: A Guide for Users, Language Policy Divisions, Strasbourg, 2001. Available at <https://rm.coe.int/1680697848>
2. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, Cambridge University Press, Modern Languages Division, Council of Europe, Strasbourg, 2001. Available at <https://rm.coe.int/1680459f97>
3. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume with New Descriptors. Language Policy Programme, Education policy Division, Education department, Council of Europe, February 2018. Available at <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors-2018/1680787989>
4. Foreign Language Framework for California Public Schools. Kindergarten Through Grade Twelve, Sacramento, 2003. Available at <https://www.cde.ca.gov/ci/cr/cf/documents/foreignlangfrmwrk.pdf>
5. Goullier, Francis. Council of Europe Tools for Language Teaching, Common European Framework and Portfolios, Les Editions Didier, Paris, 2006. Available at <https://rm.coe.int/168069ce6e>
6. Beacco Jean-Claude, Byram Michael, Cavalli Marisa, Coste Daniel, Cuenat Mirjam Egli, Goullier Francis, Panthier Johanna, Guide for the Development and Implementation of Curricula for Plurilingual and Intercultural Education, Language Policy Programme, Education policy Division, Education department, Council of Europe, August 2016, Available at <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806ae621>
7. Knight, Ben. How long does it take to learn a foreign language, Cambridge University Press, 2018, Available at: <https://www.cambridge.org/elt/blog/wp-content/uploads/2018/10/How-long-does-it-take-to-learn-a-foreign-language.pdf>
8. MYP: From principles into practice, International Baccalaureate Organization, Geneva, Switzerland, May 2014. Available at <https://docplayer.net/17134933-Myp-from-principles-into-practice-for-use-from-september-2014-january-2015.html>
9. MYP: Global contexts, International Baccalaureate Organization, Southside Middle School, Available at <https://dcps.duvalschools.org/Page/14120>, Accessed last on September 25, 2020
10. MYP: Language acquisition guide, International Baccalaureate Organization, Geneva, Switzerland, May 2014, Available at <https://www.ibo.org/programmes/middle-years-programme/curriculum/language-acquisition/>
11. Regulation No. 1 of the Government of the Republic of Estonia of 6 January, 2011 on the National Curriculum for Basic Schools, Appendix

ՀԱՎԵԼՎԱԾ

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՏԱՐՐԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

1) Ազատ գրավոր և բանավոր հաղորդակցվի գրական հայերենով, կարդա, հասկանա, վերարտադրի պարզ գեղարվեստական և տեղեկատվական տեքստեր, ձևակերպի տեքստի հիմնական գաղափարը (ազգային փոքրամասնությունների պարագայում կարող է նաև իր մայրենի լեզվով, իսկ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի դեպքում՝ համապատասխան այլընտրանքային հաղորդակցման միջոցով)։

2) **առնվազն երկու օտար լեզվով, այդ թվում այլընտրանքային հաղորդակցման միջոցներով, հասկանա և օգտագործի ծանոթ և պարզ նախադասություններ՝ բավարարելու կոնկրետ կարիքները, կարողանա ներկայանալ, ներկայացնել իր շրջապատի մարդկանց՝ իր և նրանց մասին հաղորդելով պարզ տեղեկություններ, հաղորդակցվել գրավոր և բանավոր՝ գործածելով պարզագույն կառույցներ։**

3) **օգտագործի ունեցած գիտելիքներն և հմտությունները օբյեկտները չափելու, հաշվելու, համեմատելու, նկարագրելու, դրանց քանակական, որակական և տարածական պարզ հարաբերակցությունները գնահատելու համար։**

4) ճանաչի և պատկերի որոշ երկրաչափական պատկերներ, ունենա պարզ տարածական պատկերացում։

5) կառուցի ֆիզիկական և մաթեմատիկական պարզ մոդելներ։

6) գրավոր և բանավոր կատարի գործողություններ թվային արտահայտությունների հետ։

7) **մտքերն արտահայտելիս բերի պարզ հիմնավորումներ, կարարի ընդհանրացումներ և պարզ դասակարգումներ։**

8) **դրսևորի տրամաբանական և ստեղծագործական մտածողություն, և կարողանա անդրադառնալ ու արծազանքել սեփական և ուրիշների ստեղծած աշխատանքին։**

9) **հասկանա իր առջև դրված խնդիրը, մշակի և կարարի քայլեր այն լուծելու համար։**

10) **նկարագրի շրջակա աշխարհի օբյեկտները, երևույթները և դրանց փոխադարձ կապերը։**

11) իմանա, որ շրջապատող աշխարհի ճանաչողության եղանակներից մեկը գիտությունն է, ներկայացնի մարդու և բնության վրա գիտության որոշ ձեռքբերումների ազդեցությունը։

12) **համարեղ կամ ինքնուրույն իրականացնի պարզ հետազոտական աշխատանքներ, անի եզրակացություններ՝ հիմնվելով ստացված տվյալների և դիտարկումների վրա, փաստերը օգտագործի իր գաղափարները հիմնավորելու համար և ներկայացնի ստացված արդյունքը պարզ գիտական բառապաշարով։**

13) **տարբերակի և կիրառի բնական ռեսուրսները խնայելու, մարդու կողմից շրջակա միջավայրը պահպանելու և բարելավելու ձևերը, մասնակցի բնապահպանական միջոցառումների, ճանաչի էկոհամակարգերը և դրանց փոխադարձ կապերը։**

14) **օգտվի պարզ թվային սարքերից, համակարգչային ծրագրերից, հավելվածներից, աջակցող սարքերից և սարքավորումներից, կարողանա օգտագործել դրանք պահպանելով անվտանգության կանոնները։**

15) **օգտագործի տարբեր եղանակներ թեման պատկերավոր և ընկալելի ներկայացնելու համար։**

16) **ճանաչի իր հայրենիքը, ներկայացնի տեղեկություններ Հայաստանի պատմության, աշխարհագրության, մշակույթի մասին։**

17) ճանաչի և հարգի ՀՀ պետական խորհրդանիշները և ներկայացնի պետական և ավանդական տոների հիմնական բովանդակությունը.

18) ճանաչի և հոգատար վերաբերմունք ցուցաբերի իր բնակավայրի և համայնքի բնության և պատմամշակութային ժառանգության օբյեկտների հանդեպ.

19) կատարի պարզ ֆինանսական գործողություններ՝ վերլուծելով իրավիճակը և հաշվի առնելով գումարը, ժամանակը և այլ ռեսուրսներն ու դրանք խնայելու, անվտանգ օգտագործելու կարևորությունը.

20) ճանաչի և բերի ձեռնարկատիրական գործունեության օրինակներ.

21) ճանաչի և պահպանի հասարակական վարքի՝ իրեն առնչվող կանոններն ու իրավունքները, այդ թվում՝ կանանց և տղամարդկանց հավասար իրավունքների և հնարավորությունների մասով, հարգի ուրիշ մարդկանց, ընկալի յուրաքանչյուր մարդու առանձնահատուկ և արժեքավոր լինելը.

22) կարևորի սովորելը և ցուցաբերի հեփաքրքրություն սովորելու նկատմամբ.

23) ճանաչի տեղեկատվության աղբյուրների ու միջոցների բազմազանությունը.

24) ստեղծի ընկերական հարաբերություններ, լսի, հասկանա, ապրումակցի, քաջալերի և աջակցի մյուսներին, համագործակցի տարբեր ձևաչափերով, դրսևորի դրական վերաբերմունք, ձգտի կոնֆլիկտների խաղաղ լուծմանը.

25) ճանաչի և համադրի տարբեր զգայարաններով սրացած տեղեկությունները, կիրառի դրանք աշխարհաճանաչողության գործում.

26) արտահայտի սեփական մտքերը, զգացմունքները, կարիքները և ցանկությունները, գիտակցի իր յուրահատուկ լինելը.

27) կարևորի իր առօրյան կազմակերպելու անհրաժեշտությունը՝ ժամանակ տրամադրելով հանգստին, խաղին և դասերին.

28) գտնի իր սխալները և քայլեր անի դրանք ինքնուրույն կամ աջակցությամբ ուղղելու համար.

29) ճանաչի իր ընտանեկան, ազգային և քաղաքացիական պատկանելիությունը. ցուցաբերի այլ ազգերի, ավանդույթների, արժեքների նկատմամբ հեփաքրքրություն և հարգանք.

30) զբաղվի անհատական կամ խմբային գեղարվեստական գործունեությամբ.

31) ճանաչի և խուսափի վնասակար սովորություններից, բացատրի դրանց հետևանքները.

32) դրսևորի տարրական աշխատանքային հմտություններ, անվտանգ կերպով օգտվի կենցաղային սարքերից, աշխատանքային գործիքներից և նյութերից.

33) դրսևորի իր մտավոր և ֆիզիկական կարողությունները շարունակաբար զարգացնելու վարքագիծ.

34) պահպանի սեփական մարմնի խնամքի, հիգիենայի և անվտանգ վարքագծի կանոնները, ներկայացնի առողջ, բազմազան և բալանսավորված սնվելու անհրաժեշտությունը:

35) կարևորի աշխատանքը, ճանաչի տարբեր մասնագիտություններ և զբաղմունքներ, ըստ մասնագիտության աշխատանքային գործիքները և գործառույթները.

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

1) վերլուծի և ընկալի տարբեր բնույթի գրական հայերեն տեքստեր և հասկանա դրանց հիմնական գաղափարը (ազգային փոքրամասնությունների դպրոցների պարագայում կարող է

նաև իր մայրենի լեզվով, իսկ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի դեպքում՝ համապատասխան այլընտրանքային հաղորդակցման միջոցով)։

2) հայերեն ազատ զրուցի իրեն հետաքրքրող թեմաների մասին, կառուցի ընտրված նպատակին, խնդիրներին և լսարանին համապատասխան գրագետ բանավոր և գրավոր խոսք, այդ թվում՝ հրապարակային խոսք, կիրառի ոչ վերբալ հաղորդակցման տարատեսակ միջոցներ (ազգային փոքրամասնությունների դպրոցների պարագայում կարող է նաև իր մայրենի լեզվով, իսկ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի դեպքում՝ համապատասխան այլընտրանքային հաղորդակցման միջոցով)։

3) առնվազն երկու օտար լեզուներով (ազգային փոքրամասնությունների դպրոցների պարագայում՝ առնվազն մեկ) հասկանա ծանոթ, պարբերաբար հանդիպող թեմաներով բանավոր և գրավոր խոսքի հիմնական իմաստը, լեզվակիր երկրներում կարողանա կողմնորոշվել և հաղորդակցվել հաղորդակցական պարզ իրավիճակներում։

4) իրականացնի չափումներ, կատարի մոտավոր ու ճշգրիտ հաշվարկներ և գնահատի արդյունքները՝ ընտրելով և օգտագործելով համապատասխան հասկացություններ, սկզբունքներ, նյութեր և սարքավորումներ։

5) կիրառի երկրաչափական պատկերների և մարմինների մասին գիտելիքներն ամենօրյա կյանքում և հարակից ուսումնական առարկաներն ուսումնասիրելիս։

6) կառուցի և կիրառի տարբեր մաթեմատիկական մոդելներ, լուծի խնդիրներ՝ օգտագործելով պարզ ալգորիթմներ և տրամաբանական հիմնավորումներ։

7) որոշի խնդրի լուծման համար անհրաժեշտ տեղեկույթը, գտնի խնդիրների լուծման ստեղծագործ մոտեցումներ և համեմատի դրանք։

8) վերլուծի, գնահատի և առաջարկի դասակարգման, տարբերակման կամ խմբավորման չափանիշներ՝ ելնելով խնդրի պահանջից։

9) կիրառի բնագիտական առարկաներից ստացված հիմնարար գիտելիքները բնության և տիեզերքի օբյեկտների նկարագրության, երևույթների և դրանց փոխադարձ կապերի բացատրության, ֆիզիկական մոդելավորման և խնդիրների լուծման համար։

10) ներկայացնի գիտության նվաճումների՝ տեխնիկայի և տեխնոլոգիաների կիրառության հավանական ազդեցությունը բնության, մարդու և հասարակության վրա։

11) մասնակցի բնապահպանական միջոցառումների պլանավորմանը և իրականացմանը։

12) կիրառի տեքստային և գրաֆիկական խմբագրիչները, այդ թվում՝ աջակցող տեխնոլոգիաներ, կարողանա մշակել տվյալներ՝ օգտագործելով անհրաժեշտ թվային գործիքներ և ծրագրեր։

13) տիրապետի թվային տարածքում ապահով գտնվելու կանոններին, պահպանի օնլայն հաղորդակցության էթիկան, տեղյակ լինի անձնական տվյալների գաղտնիության կանոններին և կիրառի դրանք, մեկնաբանի յուրաքանչյուր անձի անձնական տարածք (ֆիզիկական և հոգեբանական) ունենալու իրավունքն ու անհրաժեշտությունը։

14) կարողանա ստեղծել թվային տարածք և դրսևորել ծրագրավորման պարզ հմտություններ։

15) նկարագրի տարբեր ժամանակաշրջանների բնական միջավայրի, հասարակական, տնտեսական, քաղաքական և մշակութային զարգացումների, հայոց և համաշխարհային պատմության իրադարձությունների փոխկապակցվածությունը։

16) կարողանա մասնակցել Հայաստանի հիմնախնդիրների քննարկմանը՝ օգտագործելով պատմության, բնության, բնակչության, պետության և տնտեսության մասին ունեցած համապատասխան գիտելիքները.

17) նկարագրի բնության, բնակչության, և տնտեսության միջև եղած փոխադարձ կապերը և դրանց արդյունքում ձևավորված համակարգերը.

18) նկարագրի կայուն զարգացման էությունը, հիմնական գաղափարները ու դրանց փոխադարձ կապերը.

19) կարևորի անձնական, ընտանեկան և համայնքային բյուջեի կառավարումը և վերահսկողությունը՝ հաշվի առնելով հնարավոր ռիսկերը: Բացատրի խնայողությունների և պարտքի դերն ու արդյունավետ կիրառելու մոտեցումները.

20) վերլուծելով ֆինանսական տեղեկությունը՝ կարողանա համեմատել ֆինանսական ծառայություններ և կազմակերպություններ: Ճանաչի ֆինանսական ոլորտում քաղաքացու իրավունքներն ու պարտականությունները.

21) տարբերի ձեռնարկատիրական գործունեության տեսակները և իրականացման ձևերը, նկարագրի կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվությունը և սկզբունքների կիրառման անհրաժեշտությունը բիզնես գործունեության մեջ.

22) հեղինակազան հասարակական համակեցության կանոններին և նորմերին, բացառի դրանց կարևորությունը, ցուցաբերի պատասխանատու և հանրօգուտ վարքագիծ.

23) ներկայացնի և քննարկի համայնքի խնդիրներն ու բարելավման ուղիները.

24) տարբերակի և համեմատի աշխարհաճանաչողության ձևերը և դրանց առանձնահատկությունները.

25) գնահատի իր և ուրիշների կարծիքն ու փաստարկները, վերլուծի պարճառահեղանքային կապերը և կայացնի որոշումներ.

26) ցուցաբերի իր գործունեությունը պլանավորելու և ժամանակը արդյունավետ օգտագործելու կարողություններ.

27) բացառի գիտելիքի կարևորությունը, սովորելիս դրսևորի կամք և վստահություն սեփական ուժերի նկատմամբ.

28) դրսևորի հեղազոտելու, փորձարկելու, տարբեր գործիքակազմեր համադրելու կարողություն, ուրիշների հետ համատեղ կամ ինքնուրույն մշակի և իրականացնի նախագծեր.

29) ստանա, վերլուծի, գնահատի և ներկայացնի անհրաժեշտ տվյալներ, առաջարկի վարկածներ.

30) գտնի և օգտագործի տեղեկույթ տարբեր աղբյուրներից, որոշի և բնութագրի աղբյուրի արժանահավատությունը և այն օգտագործելիս կատարի հղումներ.

31) արտահայտի, հիմնավորի և պաշտպանի սեփական տեսակետը և դիրքորոշումը.

32) արդյունավետ կազմակերպի իր ուսումնական գործընթացը և ավարտի աշխատանքները առանց անմիջական վերահսկողության, կիրառի ինքնակրթության որոշ մեթոդներ.

33) ճանաչի իր ուժեղ ու թույլ կողմերը և դրսևորի ինքնազարգացմանը միտված վարքագիծ.

34) ընկերակցի, դրսևորի բաց և դրական վերաբերմունք այլոց հանդեպ, համագործակցի և հաղորդակցվի տարբեր ձևաչափերով, ակտիվորեն լսի և հարգանքով վերաբերվի այլ մարդկանց տեսակետներին և գաղափարներին.

35) բացառիկ կոնֆլիկտների ազդեցությունը միջանձնային և միջխմբային հարաբերությունների վրա, կիրառի կոնֆլիկտների խաղաղ լուծման փորձեր ձևեր ըստ անհրաժեշտության.

36) կարողանա հավասարակշռել և ներդաշնակել իր զգացմունքները, ցանկությունները, կարիքները, նպատակները, հակումները, ընդունել սեփական յուրահավկությունները.

37) դիմակայի ճնշումներին և իմանա՝ ում դիմի աջակցության և խորհրդավորության համար.

38) ներկայացնի երեխայի, մարդու և քաղաքացու հիմնարար իրավունքները և ազատությունները, բացառիկ, թե ինչ դեր ունի անհատը և պեպությունը դրանք հարգելու և պաշտպանելու գործում.

39) բացառիկ քաղաքացիության, իրավունքի ու պարտականության էությունը և ժողովրդավարության նշանակությունը սոցիալական արդար և ներդաշնակ համակեցության ապահովման գործում.

40) հիմնավորի հասարակական բոլոր գործընթացներում հավասար հնարավորությունների ընձեռնման նշանակությունը, այդ թվում՝ կանանց և փղամարդկանց հավասար հնարավորությունների և իրավունքների մասով.

41) ցուցաբերի հանդուրժողականություն, ապրումակցում և մարդասիրություն.

42) դրսևորի մշակութային ընկալման և արժևորման կարողություններ, արվեստի որոշ փեսակներում սրբազործական աշխատանքներ կատարելու ունակություններ և հմտություններ.

43) ճանաչի սրբազործական փորձեր ժանրեր և ոճեր, արվեստի միջոցով սրբազործաբար արտահայտի իր գաղափարները և հույզերը.

44) ճանաչի փորձեր ժամանակաշրջանների, ազգերի և մշակութային-գաղափարային խմբերի արժեքները, բացառիկ դրանց ազդեցությունն ու արտացոլումը փեղական և համաշխարհային մշակույթի մեջ.

45) ճանաչի և արժևորի իր ազգային մշակույթը, նյութական և ոչ նյութական ժառանգությունը, դրա առանձնահատկությունները և ներդրումը համաշխարհային մշակույթի մեջ.

46) դրսևորի աշխատանքային հմտություններ, կարողանա հմուտ և անվտանգ օգտագործել տարբեր սարքեր, գործիքներ և նյութեր.

47) ճանաչի սեփական ֆիզիկական հնարավորությունները և դրանց համապատասխան զարգացնի իր շարժողական ընդունակությունները.

48) փեղեկացված և պատրաստ լինի հասունացման շրջանում իր և փարեկիցների հետ կատարվող ֆիզիկական, ֆիզիոլոգիական և հոգեբանական փոփոխություններին, ունենա ինքնախնամքի, հիգիենայի հմտություններ.

49) ճանաչի և վերլուծի դեռահասության շրջանում հավանական ռիսկերը և ունենա դրանցից խուսափելու և/կամ նման իրավիճակներում կողմնորոշվելու հմտություններ.

50) փիրապետի քաղաքացիական պաշտպանության և առաջին օգնության հիմունքներին, ճիշտ կողմնորոշվի արտակարգ իրավիճակներում.

51) կարողանա բացահայտել և զարգացնել իր հեփաքրքրություններն ու նախասիրությունները և կատարել նախնական ինքնորոշում՝ հիմնվելով մասնագիտական կրթության հնարավորությունների վրա:

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԾՐԱԳԻՐ

1) Գրական հայերենով ստեղծի տարբեր ոճերի և ժանրերի գրավոր և բանավոր խոսք՝ օգտագործելով տարբեր արտահայտչամիջոցներ և համապատասխանեցնելով դրանք իրավիճակներին (ազգային փոքրամասնությունների դպրոցների պարագայում կարող է նաև իր մայրենի լեզվով, իսկ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի դեպքում՝ համապատասխան այլընտրանքային հաղորդակցման միջոցով)։

2) **Առնվազն երկու օտար լեզվով, իսկ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի դեպքում՝ համապատասխան այլընտրանքային հաղորդակցման միջոցով, բավականին սահուն և հանպատասխից բանավոր շփվի լեզվակիրների հետ իրեն հետաքրքրող թեմաներով, կարդա և հասկանա տարաբնույթ տեքստերի, այդ թվում՝ ընտրած մասնագիտության ոլորտի բառապաշար պարունակող, հիմնական միտքը, տարբեր թեմաների շուրջ կառուցի գրավոր շարադրանք։**

3) համադրի և վերլուծի տարբեր մաթեմատիկական մոդելներ ծանոթ և անծանոթ իրավիճակներում։

4) կիրառի տարածական մարմինների մասին գիտելիքները կյանքում և տարբեր ուսումնական առարկաներ ուսումնասիրելիս։

5) մշակի խնդիրների արդյունավետ լուծումներ՝ կազմելով, կիրառելով տարբեր բարդության ալգորիթմներ, տրամաբանական դատողություններ և ֆիզիկական մոդելներ։

6) վերլուծի բնական համակարգերի փոխկապակցվածությունները՝ դիտարկելով բնագիտական գիտելիքը որպես մեկ ամբողջություն։

7) **քննարկի, հայտնի դիրքորոշում և կատարի գիտակցված ընտրություն աշխարհաճանաչողության ձևերի վերաբերյալ։**

8) **գնահատի կայուն զարգացման ապահովման հնարավորությունները տարբեր ռեսուրսների կառավարման և պլանավորված օգտագործման միջոցով։**

9) **նախաձեռնի, պլանավորի և իրականացնի բնապահպանական միջոցառումներ։**

10) **բացատրի տեխնոլոգիական նորամուծությունների գիտական հիմքերը, ներկայացնի տեխնոլոգիական ձեռքբերումները որպես գիտական և հետազոտական մտքի արգասիք, գիտակցի դրանց հետ կապված հնարավոր վրանգները բնության և մարդու համար։**

11) **առաջադրի հետազոտական հարցադրումներ և վարկածներ, պլանավորի և իրականացնի հետազոտություններ՝ առաջարկելով համապատասխան մեթոդներ և բարելավման եղանակներ։ Վերլուծի ստացված տվյալները առկա գիտելիքի և պարկերացումների համատեքստում, կատարի վերացարկումներ և ընդհանրացումներ։**

12) **կիրառի համալիր գիտելիք և անհրաժեշտ հմտություններ՝ տեխնոլոգիական զարգացման և տեղեկատվության բազմազանության պայմաններում կողմնորոշվելու համար։**

13) **քննարկի գիտատեխնիկական զարգացմանն առնչվող էթիկական հարցեր և ունենա փաստարկված դիրքորոշում դրանց վերաբերյալ։**

14) **ճանաչի և պահպանի ակադեմիական ազնվություն տեղեկության աղբյուրներն օգտագործելիս։**

15) **ստեղծագործաբար և պատասխանատու կերպով կիրառի տեղեկատվական և թվային սարքերը որպես ժամանակակից աշխատանքային գործիք, իսկ համացանցը՝ որպես ուսումնական, համագործակցային և աշխատանքային հարթակ։**

16) **համեմատի և վերլուծի հասարակական և քաղաքական երևույթների և գործընթացների տարբեր մեկնաբանություններ, արտահայտի հիմնավորված դիրքորոշում դրանց վերաբերյալ.**

17) **վերլուծի իր ազգի ձևավորման և զարգացման պատմական ուղին, քաղաքացու դիրքից արժևորի Հայաստանի Հանրապետությունը որպես իր ներկան և ապագան կերպելու միջավայր.**

18) **վերլուծի Հայաստանի Հանրապետության արդի հիմնախնդիրները և մարտահրավերները տեղական, տարածաշրջանային և գլոբալ համատեքստում, արձագանքի դրանց որպես իրազեկ, պատասխանատու և հայրենասեր քաղաքացի.**

19) **ներկայացնի՝ ինչպես է գործում ֆինանսական համակարգը, գնահատի տարբեր ֆինանսական ծառայությունների հնարավորությունները և ռիսկերը, կայացնի կարճաժամկետ և երկարաժամկետ արդյունավետ, պատասխանատու և անվտանգ ֆինանսական որոշումներ.**

20) **թվարկի բիզնես և աշխատանքային էթիկայի հիմնական նորմերը, բացատրի դրանց պահպանման անհրաժեշտությունը հաջողված ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու համար.**

21) **վերլուծի և համադրի կայուն զարգացման և մարդկության հիմնախնդիրները և դրանց փոխադարձ կապերը.**

22) **վերլուծի տնտեսության կառուցվածքի և զարգացման վրա ազդող հիմնական գործոնները.**

23) **ցուցաբերի հարգանք և անաչառ, անհատական ու ինքնագիտակից մոտեցում ավանդույթների և հասարակական համակեցության կանոնների վերաբերյալ՝ դիտարկելով դրանք մարդու իրավունքների և այլ անձանց նկատմամբ հարգանքի տեսանկյունից.**

24) **անկողմնակալ և առանց նախապաշարմունքների վերաբերվի ենթադրություններին, կարծիքներին և արժեքներին, վերլուծի հասանելի տեղեկույթը, ճանաչի, կառուցի և գնահատի փաստարկները.**

25) **ուսումնասիրի և ընդլայնի սեփական ուսումնառության և փորձառության հնարավորությունները՝ դրսևորելով շարունակական ինքնազարգացման վարքագիծ.**

26) **վերլուծի իր ուսումնառության գործընթացը, ընտրի ինքնակրթության մեթոդներ և գնահատի դրանց արդյունավետությունը.**

27) **քննադատաբար վերլուծի տեղեկատվությունը, հասկանա մեդիա ուղերձների ստեղծման գործընթացը, տարբերակի կիրառվող մանիպուլյացիաները և քննարկի դրանց նպատակները**

28) **ստեղծի մեդիա բովանդակություն և կարողանա տարածել իր ասելիքը մեդիայի տարբեր հարթակներում՝ գիտակցելով դրա հետևանքներն ու ազդեցությունը, պահպանելով էթիկան և համացանցից օգտվելու անվտանգության կանոնները.**

29) **ուրիշների հետ համագործակցելով և ինքնուրույն մշակի և իրականացնի նախագծեր՝ ձեռք բերած գիտելիքը կամ գործնական արդյունքը ներկայացնելով տարբեր միջոցներով.**

30) **նախաձեռնի կամ ակտիվորեն ներգրավվի տարատեսակ հանրօգուտ միջոցառումներում՝ ըստ սեփական հետաքրքրությունների.**

31) **արդյունավետ օգտագործի կոնֆլիկտին միջամտելու և լուծելու տարբեր մեթոդներ, պատրաստակամ լինի ապրումակցել և աջակցել դժվար իրավիճակում հայտնված ցանկացած մարդու կամ կենդանու.**

32) վերահսկի իր զգացմունքները և ցանկությունները, իր առջև դնի նպատակներ, մշակի դրանց հասնելու ուղիներ և լինի հետևողական.

33) կիրառի իր կրթական և աշխատանքային հնարավորությունները ինքնուրույն գործունեություն ծավալելու համար, ուսումնասիրի և գնահատի իր՝ փարբեր մասնագիտությունների համար անհրաժեշտ գիտելիքներն ու կարողունակությունները, պատճառաբանված ընտրություն կատարի.

34) վերլուծի և գիտակցի փարբեր գործոնների ազդեցությունն իր անձի ձևավորման վրա.

35) կարևորի իր՝ որպես քաղաքացու դերը հասարակության մեջ սոցիալական արդարության և ժողովրդավարական մշակույթի ձևավորման գործում, ցուցաբերի հարգանք ցանկացած մարդու արժանապատվության, հիմնարար իրավունքների և ազատությունների հանդեպ.

36) ճանաչի և փարբերակի բռնության դրսևորումները, կարողանա արձագանքել, դիմակայել, խուսափել և պաշտպանվել.

37) ցուցաբերի ակտիվ դիրքորոշում հասարակական գործընթացներում կանանց և տղամարդկանց հավասար հնարավորությունների ընձեռնման ապահովման համար.

38) ճանաչի իր դերը և պատասխանատվությունը ընտանիքում, խմբում և հասարակության մեջ.

39) դրսևորի հարգալից և հոգատար վերաբերմունք ազգային և համաշխարհային արվեստի արժեքների նկատմամբ, ցուցաբերի մշակույթի իմացություն և դրա հետ հաղորդակցվելու ձգտում.

40) ներկայացնի հայ մշակույթի տեղն ու դերը համաշխարհային մշակույթում և համաշխարհային մշակույթի դերը համամարդկային արժեքների համատեքստում.

41) կարևորի իր՝ հայկական և համաշխարհային պատմամշակութային արժեքների ժառանգորդ լինելը և ցուցաբերի պատասխանատու վերաբերմունք դրանց պահպանման գործում.

42) տեղեկացված լինի մարդու վերարտադրողական առողջության պահպանման, ընտանիքի, անձնական կյանքի պլանավորման մասին.

43) վարի առողջ և անվտանգ ապրելակերպ.

44) բացատրի ֆիզիկական ակտիվության կարևորությունը և մարզվի իր նախընտրած ձևով.

45) տիրապետի զինվորական պատրաստվածության հիմունքներին և ցուցաբերի առաջին օգնություն՝ ըստ անհրաժեշտության.

46) ունենա մասնագիտական կողմնորոշում հիմնված աշխատաշուկայի պահանջարկի և ինքնաճանաչման վրա և ներկայացնի իր նախընտրած մասնագիտությունը: